

Doğu Akdeniz
Üniversitesi

ULUSLARARASI KADIN VE AİLENİN GÜÇLENMESİ SEMPOZYUMU

24-25 Eylül 2026
Rauf Raif Denктаş Kültür ve Kongre Sarayı

ukags.emu.edu.tr

IV. ULUSLARARASI KADIN VE AİLENİN GÜÇLENMESİ SEMPOZYUMU

ÖZET KİTABI

Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs – 24-26 Eylül 2026

EDİTÖRLER

Kağan Günçe

Orcid No: 0000-0003-1557-2987

Süheyla Üçışık Erbilen

Orcid No: 0000-0002-2713-8232

YARDIMCI EDİTÖR

İrem Efe

Orcid No: 0009-0004-8017-0911

ÖNSÖZ

Uluslararası Kadın ve Ailenin Güçlenmesi Sempozyumu'nun temelleri, 2023 yılında Yalova Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilen I. Ulusal Kadının ve Ailenin Güçlendirilmesi Sempozyumu ile atılmıştır. Bu akademik buluşmayı, 2024 yılında Fırat Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenen Uluslararası Kadın Çalışmaları Konferansı izlemiş; 2025 yılında Düzce Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilen sempozyum ile bilimsel iş birliği süreci uluslararası boyutunu daha da güçlendirmiştir. Geçtiğimiz yıllarda farklı üniversitelerden, ülkelerden ve disiplinlerden akademisyen, araştırmacı ve uygulayıcıların bir araya gelmesiyle kadın ve ailenin güçlendirilmesine ilişkin güncel konular çok boyutlu ve disiplinlerarası bir yaklaşımla ele alınmıştır.

Bu yıl dördüncüsü gerçekleştirilecek olan IV. Uluslararası Kadın ve Ailenin Güçlenmesi Sempozyumu, 24-26 Eylül 2026 tarihleri arasında Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ) ev sahipliğinde düzenlenmektedir. Sempozyum; kadın çalışmaları, aile yapısı, toplumsal dönüşüm ve güçlenme süreçlerine ilişkin güncel akademik tartışmaları farklı disiplinlerin bakış açılarıyla ele almayı ve bilimsel bilgi üretimi ile paylaşımına katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Farklı ülkelerden akademisyen, araştırmacı ve uzmanların katılımıyla gerçekleştirilen bu uluslararası buluşmanın, kadın ve aile alanındaki akademik çalışmaların görünürlüğünü artırmasının yanı sıra yeni bilimsel iş birliklerinin geliştirilmesine de zemin oluşturması hedeflenmektedir.

Sempozyuma toplam 150 bildiri özeti başvurusu yapılmış; bilimsel değerlendirme süreci sonucunda 106 bildiri özeti kabul edilmiştir. Kabul edilen bildirilerden 106'sı sempozyum programında yer almakta ve bu kitapçıkta yayımlanmaktadır. Bu sayısal çeşitlilik ve akademik kapsam, sempozyumun kadın ve aile konularına yönelik disiplinlerarası bilimsel ilgiyi bir araya getiren önemli bir paylaşım ortamı oluşturduğunu göstermektedir.

IV. Uluslararası Kadın ve Ailenin Güçlenmesi Sempozyumu; Adnan Menderes Üniversitesi, Azerbaijan Republic Odlar Yurdu University, Düzce Üniversitesi, Fırat Üniversitesi, Giresun Üniversitesi, Kırklareli Üniversitesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Özbekistan Gazetecilik ve Kitle İletişim Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Sinop Üniversitesi, State University of Trade and Economics (Kyiv National University of Trade and Economics), Süleyman Demirel Üniversitesi ve Yalova Üniversitesi'nin iş birliğiyle gerçekleştirilmektedir. Farklı kurum ve ülkelerden paydaşların katkısıyla oluşturulan bu akademik platform, bilimsel dayanışma ve uluslararası iş birliğinin güçlendirilmesine önemli bir fırsat sunmaktadır.

Sempozyum kapsamında sunulan bildirilerin; kadın ve aile çalışmalarının farklı boyutlarına ilişkin güncel araştırmaları bir araya getirerek bilimsel tartışmaların gelişmesine, yeni araştırma alanlarının ortaya çıkmasına ve disiplinlerarası bilgi paylaşımının güçlenmesine katkı sağlamasını diliyoruz. Bu vesileyle sempozyuma katkı sunan tüm akademisyen, araştırmacı ve uzmanlara; iş birliği yapan üniversitelere; bilimsel değerlendirme sürecinde görev alan hakemlere ve organizasyonun gerçekleştirilmesine katkıda bulunan tüm çalışma arkadaşlarımıza teşekkür ediyor, IV. Uluslararası Kadın ve Ailenin Güçlenmesi Sempozyumu'nun verimli ve başarılı bir bilimsel buluşma olmasını temenni ediyoruz.

Prof. Dr. Kağan GÜNÇE & Doç. Dr. Süheyla ÜÇİŞİK ERBİLEN
Sempozyum Eş-Başkanları ve Editörleri

İÇİNDEKİLER / TABLE OF CONTENTS

Doğadan Gelen Bir Bilgelik: Kadın Şifacıların Bitkisel Sağaltma Yöntemleri	10
Yapay Zekâ ve Kadınların Görünmeyen Bakım Emegi: Dönüştürücü Bir Araç Mı, Eşitsizlikleri Yeniden Üreten Bir Mekanizma Mı?	12
Yaşlı Popülasyonda Sarkopeni Değerlendirmesi: Kadın ve Erkeklerde Cinsiyete Dayalı Risk Farklılıkları.....	14
Dijital Çağda Kadın Kimliğinin Felsefi Dönüşümü.....	16
Dijitalleşmenin Gündelik Yaşama Etkileri ve Aile.....	18
Masaldan Gerçeğe: Eğitim, Kültür ve Toplumsal Cinsiyet Rollerini Bakımından Kadın	20
Görüntüden Sese, Sesten Anlatıya: Tarihsel Travmanın Kadın, Annelik ve Aile Ekseninde Sanatlararası Temsili	22
Lojistik Sektöründe Kadının Güçlenmesi ve Kariyer Fırsatları: Sistemik Literatür İncelemesi.....	24
Ursula von der Leyen and Women's Leadership in the European Union	26
Görünmeyen Emegin Görünür Sonuçları: Kadın Yoksulluğunun Toplumsal Cinsiyet Temelli Yeniden Üretimi	28
Afetlere Dirençli Kentlerin İnşasında Kadın Perspektifi: Sürdürülebilir ve Güvenli Yaşam Alanları Üzerine Bir Değerlendirme	30
Evliliğin İlk Yıllarında Aile İçi Çatışma Risklerinin Önlenmesi: Güçlü Aile, Mutlu Gelecek Projesi Üzerine Nitel Bir Değerlendirme	32
Türkiye’de Toplumsal Yeniden Üretim ve Toplumsal Cinsiyet Perspektifinden Sosyal Devletin Değerlendirilmesi	34
PİKTES Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet Rollerini	36
The Representation of Violence Against Women in the Local Newspapers of the Turkish Republic of Northern Cyprus: An Analysis of the Visibility of Types of Violence.....	38
Yerel Yönetimlerde Kadın Politikaları: Güçlendirme ile Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Yeniden Üretimi Arasında Altınordu Belediyesi Örneği.....	40
İslâm’da Aile İçi İletişimde Sabır ve Hoşgörü: Sosyal Koruma Perspektifi.....	42
Kronik Hastalığa Sahip Kadınlarda Dijital Sağlık Okuryazarlığı: Engeller ve Müdahale Stratejileri.....	44

Psikososyal Sorunlar Yaşayan Annelerde Çocuk İhmali ve İstismarı: Risk ve Koruyucu Faktörlerin Değerlendirilmesi	46
Kadınların Ekonomik Güçlenmesinde Kurumsal Araçlar: Çalışanlara Pay Edindirme Programları.....	48
Yapay Zeka, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve İstihdam: Algoritmik Karar Verme Süreçlerine Sosyal Politika Perspektifinden Bir Yaklaşım.....	50
Zaman Yoksulluğu Bireysel Bir Başarısızlık mı? İş-Yaşam Dengesi Söyleminin Yapısal Sınırları Üzerine Bir Değerlendirme	52
Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi ile İlgili Sosyal Politikalar: İzmir Örneği.....	54
UNDROP Çerçevesinde Köylü Kadınların Hakları: Agroekolojik Hukuk Perspektifinden Bir İnceleme	56
Kadın Akademisyenlerin Mesleki İletişim Deneyimleri: Bir Eleştirel Yorumlayıcı Sentez	58
2026 Uluslararası Kadın Çiftçiler Yılı Çerçevesinde Katılımcı Kırsal Peyzaj Yönetişimi: Kadın Çiftçilerin Peyzajın Korunması, Yönetimi ve Planlanmasındaki Rolü Üzerine Bir Değerlendirme	60
Türk Gençlik Edebiyatında “İlk Aşk”	62
Türkiye’de Kadınların Güçlendirilmesine Yönelik Sosyal Politika Uygulamalarının Değerlendirilmesi	64
Türkiye’de Kadın Diplomatlar: Temsili Yeniden Düşünmek.....	66
Çalışan Annelerde Emzirmenin Sürdürülebilirliği: Toplumsal Cinsiyet, Bakım Emeli ve Destek Sistemleri Perspektifi	68
Evlerin Hayalet Kadınları: Konut Mekanında Kadının Bakım Emeli ve Mekansal Adalet Arayışı	70
Hibrit Tehditler Çağında Kadın, Barış ve Güvenlik: NATO’nun 2024 KBG Politikası Üzerinden Toplumsal Cinsiyet, Dezenformasyon ve Dirençlilik Analizi	72
Hizaya Sokulamayan Öncü Bir Kalem: Sevgi Soysal	74
Çocuklardaki Dijital Bağımlılığa İlişkin Ebeveyn Görüşlerinin Araştırılması	76
Türk Kültüründe Hegemonik Erkeklik ve Erkekliğin Değişimiyle Birlikte Babalık Rollerinin Dönüşümü	78
KKTC Ortaöğretim Programlarında Çocuk Refahı ve İyi Oluşunun Temsili: Öğretim Programlarının Nitel İçerik Analizi.....	80

Avrupa Ülkelerinde Ekonomik Büyümenin İtici Gücü Olarak Toplumsal Cinsiyet Dinamikleri	82
Kıbrıs Türk Toplumunda Kadın Hareketleri: Üniversite Mezunu İşsiz Kızlar Örgütü	84
Gebelik ve Postpartum Dönemde Cinsel Sağlık: Aile Güçlenmesine Biyopsikososyal Bir Bakış	86
Dünyada ve Türkiye’de Kadın Müzeleri	88
Şamanlıktan Yeseviliğe Türk Geleneğinde Kadınlı-Erkekli Dini Ayinler	90
Sinemada Kadın Sporcu Temsili ve Görünmeyen Rol Modeller: Kadın Sporcuları Konu Alan Filmler Üzerine Tematik Bir Derleme	92
Menopoz Döneminde Aromaterapi Uygulamalarının Kadın ve Ailenin Güçlendirilmesindeki Rolü	94
Fiziksel Engelli Çocukların Annelerinin Yaşam Kaliteleri ile Baba Rolünün Değerlendirilmesi	96
“Kadının Güçlendirilmesi” Söylemi Bir Yanılsama mı? (Kadının Güçlendirilmesi mi, Ekonomik Aktivasyon mu? Türkiye’de Toplumsal Cinsiyet, İstihdam ve Bakım Söylemi) ...	98
Bakım Ekonomisinden Algoritmik Özene Geçiş Sürecinde Bakım Teknolojileri ve Dasein’ın Tekno-Etik Dönüşümü	100
Esnek İstihdam Modellerinin Kadın İşgücü Arzına Etkisi: Yapay Zeka ve Dijitalleşme Bağlamında Bir İnceleme	102
Aile Destek Hizmeti Olarak Aile Danışmanlığı ve Aile Arabuluculuğu Mesleği	104
Biliyor Ama Yaptırmıyor: %78,8'e Karşı %4,2 — Kadının Güçlenmesi Giresun'da Aile İçi Bir Vetoya Nasıl Takılıyor?	106
Kırım Mecmuası Örneğinde Kadın Algısı ve Kültürel Aktarımdaki Yeri	108
6. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Okuma Metinlerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Açısından İncelenmesi	110
Yıldız Paradoksu ve Cinselleştirilmiş Bedenler: K-Pop'ta Kadın Kimliğinin İki Yüzü	112
Aile ve İş Arasında Liderlik: Kuzey Kıbrıs'taki Aile İşletmelerinde Kadınların Liderlik Deneyimleri	114
Türkiye’deki Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet: Bir Meta-sentez	116

İş-Yaşam Çatışması ile Süper Anne Sendromu İlişkisi: Anne Akademisyenler Üzerine Nitel Bir Araştırma	118
Evde Ana Dil Konuşmak Okul Başarısını Düşürür mü? Göçmen Ailelerin Dil Pratikleri Üzerine Bir Meta-Analiz	120
Ailede Değer Aktarımının Taşıyıcı Öznesi Olarak Kadın: Gelenek ile Modernite Arasında Bir Köprü.....	122
Menopozun Seyir Defteri Hesabı İncelemesi: Sosyal Medyada Menopoz Sunumu	124
Kadın Yöneticilerde Cam Tavan Algısının Liderlik Etkinliği Üzerindeki Etkisi: Psikolojik Dayanıklılığın Aracılık Rolü	126
Çocuk Haklarına ve Aile Sistemine Yönelik Yeni Bir Tehdit: Siber Zorbalık	128
Azerbaycan Cumhuriyeti'nde Ebeveyn Bakımından Yoksun Çocukların Sosyal Korunması	130
Cumhuriyetin İlk Yıllarında Vakit Gazetesi Anketi Nazarından Kadın ve Moda Üzerine Değerlendirmeler.....	132
Hélène Cixous'nun Dişil Yazı Metnine Görsel Bir Yaklaşım	134
Safveti Ziya (1873-1929) Ve <i>Âdâb-ı Muâşeret Hasbihalleri</i> 'nin Kadın ve Ailenin Güçlenmesine Katkısı	136
Siyasi Temsilde Kadın Hareketi ve Devlet Feminizmi: Cumhuriyet'in İlk Kadın Milletvekillerinden Nakiye Elgün (1882-1954)	138
Dijitalleşme ve Yapay Zekâ Çağında Bakım Ekonomisi: Toplumsal Cinsiyet Temelli Bakım Açığının Yeniden Üretimi	140
Erken Cumhuriyet Döneminde Kadının Toplumsal Dönüşümü ve Tarih Yazımındaki Yeri..	142
Zaman Yoksulluğu ve Kadının Güçlenmesi: Ev-Bakım Emeginin Ölçülemeyen Boyutu.....	144
Gösteri Toplumunda Anneliğin Yeniden İnşası: Dijital Görünürlük, Yoğun Annelik ve Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği.....	146
Muhafazakâr/İslami Kanaat Önderlerinin İstanbul Sözleşmesine İlişkin Tutumu: Kapanmış Bir Dosyanın Bitmeyen Hesaplaşması	148
Adalet Eşiğinde Suç ve Cinsiyet: Adli Bürokrasideki Karşılaşmaların Sosyo-Hukuki ve Kriminolojik Analizi	150
Demans Bakımında Kadın Aile Bakım Verenlerinin Güçlendirilmesi: Psikososyal Destek Modellerine Yönelik Bir Derleme.....	152

Kadın Çiftçilerin Dikey Tarım Açısından Sürdürülebilir Gastronomi Üzerine Etkisi	154
Aile Katılımını Güçlendiren Ev Ortamı Fen Etkinlikleri: Anne-Baba-Çocuk Etkileşimine Dayalı Uygulanabilir Bir Model	156
Sosyal Medyada Mükemmel Ebeveynlik: Dijital Kültürün Aile ve Ebeveynlik Üzerindeki Etkileri	158
Dijitalleşme Çağında Aile Yapısı ve Kadınların Bakım Rollerinin Dönüşümü: Yapay Zekâ ve Bakım Teknolojileri Üzerine Bir Derleme	160
Bipolar Bozukluğu Olan Kadınlarda Annelik Deneyimi: Bakım Yüğü, Güçlenme Süreçleri, Aile Dinamikleri ve Toplumsal Cinsiyet Perspektifi	162
Kadın Sağlığında Damgalanma Üzerine Toplumsal Cinsiyet Normları ve Aile Desteğinin Etkisi: Sistematiik Derleme.....	164
Yerleşik Yetişkinlikte Romantik İlişkilerde Varoluşsal Boşluğun İlişkisel İnşası.....	166
Çocuk Yılıını Örgütleyen Kadınlar: Kadın Dernekleri Federasyonu’nun 1979 Uluslararası Çocuk Yılı Faaliyetleri	168
Sürdürülebilir Kalkınmada Kadınların Kariyer Planlamasını Etkileyen Çevre Koşullarına Genel Bir Bakış	170
Toplumsal Cinsiyet Normlarının Kadınların Ruh Sağlığı Üzerindeki Etkileri: Bir Literatür Derlemesi	172
Eğitim Yönetiminde Etik Liderlik, Aile Katılımı ve Kapsayıcı Okul İklimi	174
Nancy Atakan’ın Sanatında “Ardıl Bellek”	176
Bir Kütüphane Bir Kadını, Bir Kadın Bir Ülkeyi: Dünyadaki Kadın Araştırmaları Kütüphaneleri ve Kadın Toplulukların Kişisel ve Mesleki Gelişimine Etkileri.....	178
Kadın Derneklerinin Kadınların Güçlenmesindeki Rolü: Afyonkarahisar İli Örneği.....	180
Mutfak Departmanında Çalışan Kadınlara Yönelik Cinsiyet Ayrımcılığı ve Mobbing Üzerine Bir Araştırma	182
Dijital Feminizm ve Kadın Dayanışma Ağları: Mor Çatı ve EŞİK’in Sosyal Medya Pratiklerinin Karşılaştırmalı Analizi.....	184
Çocuklara Değerlerin Aktarımında Ailenin Rolü Nedir, Nasıl Olmalıdır?	186
Sosyal Medyada Instagram Özelinde Kadın Sporcu Temsili: Sayılar ve Söylemlerle Eşitsizliğin Yeniden İnşası.....	188

Üniversiteli Kadın Öğrencilerin Liderlik Arzuları, Algıladıkları Engeller ve Mentorluk Deneyimleri: Bir Fenomenoloji Çalışması.....	190
Konteyner Kentlerde Annelik: Annelik Kırılganlığı ve Başa Çıkma Stratejileri	192
Kutsal Bilgiden Kara Büyüye: Türk ve Dünya Masallarında Kadın Tipin Demonizasyonu .	194
İslam Hukuku ve Türk Hukuku Bağlamında Dönüşen Erkeklik ve Babalık Rollerini	196
Boşanma ve Yeniden Kurulan Ailelerin Çocukların Kişilik Gelişimine Etkisi: Azerbaycan Örneği.....	198
Erken Dönem İslam Toplumunda Dezavantajlı Bir Grup Olarak Kadınlara Yönelik Hukuki ve Sosyal Düzenlemeler.....	200
Boş Zamanı Azalan Çocuk: Yoğun Ebeveynlik, Programlanmış Çocukluk ve Çocuk Hakları Üzerine Bir Değerlendirme	202
Kadının Güçlenmesi Normunun Türkiye’de Yerelleşmesi: Pekin Konferansı’ndan Günümüze	204
Pronatalizmden Bakım Odaklılığa: Türkiye ve OECD Ülkelerinde Doğurganlık Politikalarının Karşılaştırmalı Bir Analizi	206
Türkiye ve Avrupa Birliği Ülkelerinde Kadın İstihdamının Ekonomik Faaliyete Göre İncelenmesi.....	208
Avrupada ve Türkiye’de İş ve Aile Uzlaştırma Politikaları	210
Kuşaklar Üzerinden Kadın Tarihini Yazmak: <i>Cumhuriyet’in Öncü Kadınları</i> Projesi	212
Kadın Mahpusların Güçlenmesinde Öz-Şefkatin Rolü: KKTC ve Türkiye Literatürü Bağlamında Annelik, Suçluluk ve Psikolojik İyi Oluşun Değerlendirilmesi.....	214
Yırca'nın Kadınlarının Sürdürülemez Emeli: Sabunevi	216
Turizm Sektöründe Fark Yaratan Kadın Girişimciler: Isparta Örneği	218
Kadın ve Sosyal Girişimciliğin Yerel Kalkınmadaki Rolü: Zambak Çiçeğinin Katma Değerli Kozmetik Ürüne Dönüştürülmesi	220

Doğadan Gelen Bir Bilgelik: Kadın Şifacıların Bitkisel Sağaltma Yöntemleri

Lisansüstü Öğrencisi Aleyna Gökçen Seven, aleynagokcenseven@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Özlem Şahin, ozlamsahin@duzce.edu.tr

İnsanlık tarihinin erken dönemlerinden itibaren doğayla kurulan ilişki, sağaltma yöntemlerinin oluşmasında belirleyici olmuştur. Özellikle avcılık-toplayıcılık çağında şekillenen iş bölümünün etkisiyle kadınlar toplayıcılıkla uğraşmış, bu durum onların bitkisel bilgiye erişimini ve öğrenilen bilgiyi deneyim yoluyla aktarmalarını mümkün kılmıştır. Kadının annelik görevinin doğurduğu koruma, besleme ve iyileştirme sorumluluğu, onu sadece bakım verici değil, aynı zamanda şifacı ve geleneğin aktarıcısı konumuna taşımıştır. En eski sağaltma yöntemlerini bilen ve uygulayan kadın, kültürel belleğin de en kıymetli hazinesidir. Ayrıca kadınlar doğayı tanıma, bitkileri kullanma ve sağaltma pratiklerini sürdürme konusunda, tıp alanının gelişmesine de önemli katkılar sağlamışlardır.

Bu çalışma, Karadeniz Ereğli ilçesine bağlı Korubaşı Mahallesi'nde kadınlar tarafından bitki kökenli emlerle gerçekleştirilen sağaltma uygulamalarının kullanım biçimleri, işlevleri, inanç ve ritüel boyutlarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırmanın alt hedefleri, kullanılan bitkileri ve uygulama biçimlerini belirlemek, bu bilgilerin kuşaklar arası aktarım süreçlerini incelemek ve söz konusu uygulamaların halk hekimliği içerisindeki işlevlerini değerlendirmektir. Çalışmanın özgün yönü, Korubaşı Mahallesi'ndeki kadın şifacıların bilgi ve deneyimlerini saha araştırmasına dayalı olarak belgeleyerek yerel halk hekimliği birikimini kadın merkezli bir bakış açısıyla ele alınmasıdır. Araştırmada amaçlı örnekleme ile halk hekimliği uygulamalarını bilen yaklaşık 8-10 kadın kaynak kişi belirlenerek gerçekleştirilecektir. Araştırmada veri toplama sürecinde “görüşme (mülakat) yoluyla derleme metodu” yöntemi esas alınacaktır. Bu kapsamda “yönlendirilmiş” ve “yönlendirilmemiş” görüşme yöntemleri eş zamanlı olarak kullanılarak, elde edilen bulgular işlevsel halkbilimi kuramı çerçevesinde değerlendirilecektir. İşlevsel kuram, kültürel unsurların toplum içindeki ihtiyaçlara cevap veren yapılar olduğunu ileri sürmektedir. Bu yapılar, bireyin sağlık ihtiyaçlarını da karşılayan, toplumun devamlılığını sağlayan ve kültürel döngüyü devam ettiren işlevsel yapılar olarak değerlendirilir.

Araştırma sonucunda Korubaşı Mahallesi'nde kadınlar tarafından sürdürülen yaklaşık 20 bitkiyle uygulanan sağaltma uygulamalarının kayıt altına alınması, bu uygulamaların kültürel ve toplumsal işlevlerinin ortaya konulması ve kadınların geleneksel sağlık bilgisinin taşıyıcısı olarak üstlendikleri rolün görünür hâle getirilmesi beklenmektedir. Böylece çalışma, unutulma riski taşıyan halk hekimliği bilgilerinin kayıt altına alınmasını amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bitkisel sağaltma, em, halk hekimliği, kadın şifacılığı, tıbbi bitkiler.

Wisdom From Nature: Herbal Healing Practices of Women Folk Healers

Graduate Student Aleyna Gökçen Seven, aleynagokcenseven@gmail.com

Assist. Prof. Dr. Özlem Şahin, ozlamsahin@duzce.edu.tr

Since the earliest stages of human history, the relationship between humans and nature has played a fundamental role in the development of healing practices. During the hunter-gatherer period, women's role as gatherers enabled them to acquire knowledge of medicinal plants and transmit it through experience. Their responsibilities for protection, nourishment, and healing established them not only as caregivers but also as healers and custodians of cultural traditions. As the earliest practitioners of healing, women preserved traditional therapeutic knowledge and contributed to the development of medicine through their use of plant-based remedies.

This study aims to examine the methods, functions, beliefs, and ritual dimensions of plant-based healing practices (*em*) performed by women in Korubaşı Neighborhood, Karadeniz Ereğli, Türkiye. Its objectives are to identify the medicinal plants used, document their methods of application, investigate the intergenerational transmission of this knowledge, and evaluate these practices within the framework of folk medicine. The study's originality lies in documenting the knowledge and experiences of local women healers through fieldwork and examining local folk medical knowledge from a woman-centered perspective. The research adopts a qualitative design based on purposive sampling. Approximately 8-10 female informants knowledgeable about traditional healing practices will participate. Data will be collected through both structured and unstructured interviews and analyzed using Functional Folklore Theory, which views cultural practices as structures that fulfill individual and social needs while ensuring cultural continuity.

The study is expected to document the healing practices involving approximately twenty medicinal plants preserved by women in Korubaşı Neighborhood, to reveal the cultural and social functions of these practices, and to highlight the role of women as custodians and transmitters of traditional medicinal knowledge. By preserving practices that are at risk of disappearing, the research aims to contribute to the documentation of folk medicine and the safeguarding of intangible cultural heritage.

Keywords: Herbal healing, traditional folk remedy(*em*), folk medicine, women healers, medicinal plants.

Yapay Zekâ ve Kadınların Görünmeyen Bakım Emeği: Dönüştürücü Bir Araç Mı, Eşitsizlikleri Yeniden Üreten Bir Mekanizma Mı?

Ali Emrah Şahin, maesahin@hotmail.com

Bakım emeği, toplumsal yaşamın sürdürülebilirliği açısından temel bir işleve sahip olmasına rağmen büyük ölçüde kadınlar tarafından üstlenilen ve çoğu zaman görünmez kalan bir emek biçimidir. Son yıllarda yapay zekâ destekli teknolojilerin yaygınlaşması, bakım süreçlerinin yeniden şekillenmesine yönelik yeni tartışmaları gündeme getirmiştir. Akıllı dijital asistanlar, planlama uygulamaları ve yapay zekâ destekli bakım teknolojilerinin kadınların bakım yükünü azaltma potansiyeli bulunurken, bu teknolojilerin mevcut toplumsal cinsiyet rollerini yeniden üretme riski de bulunmaktadır. Bu araştırmanın amacı, yapay zekâ teknolojilerinin kadınların görünmeyen bakım emeği üzerindeki etkilerini incelemek ve bu dönüşümün toplumsal cinsiyet eşitliği açısından olası sonuçlarını değerlendirmektir.

Araştırma nitel araştırma yaklaşımıyla tasarlanmıştır. Çalışmada, çocuk, yaşlı veya hasta bakım sorumluluğu bulunan kadınlarla yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılması planlanmaktadır. Verilerin tematik analiz yöntemiyle değerlendirilmesi öngörülmektedir. Analiz sürecinde katılımcıların yapay zekâ ve dijital bakım araçlarına ilişkin deneyimleri, bu teknolojilerin zaman kullanımı üzerindeki etkileri ve bakım sorumluluklarının paylaşımına yönelik algıları incelenecektir.

Araştırmadan elde edilmesi beklenen sonuçlar, yapay zekâ teknolojilerinin belirli bakım görevlerinde kadınların zaman ve emek yükünü hafifletebildiğini; ancak bakımın duygusal ve ilişkisel boyutlarının teknolojik araçlarla tam olarak ikame edilemediğini gösterebilir. Ayrıca teknolojilere erişim ve kullanım becerilerindeki farklılıkların bakım süreçlerinde yeni eşitsizlikler yaratabileceği öngörülmektedir. Çalışmanın bakım ekonomisi, toplumsal cinsiyet ve dijitalleşme literatürlerinin kesişiminde özgün bir katkı sunması ve bakım odaklı sosyal politika tartışmalarına yeni açılımlar getirmesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bakım emeği, yapay zekâ, dijitalleşme, bakım ekonomisi, dijital asistan.

Artificial Intelligence and Women's Invisible Caregiver: A Transforming Tool or a Mechanism That Reproduces Inequalities?

Ali Emrah Şahin, maesahin@hotmail.com

Care work, despite having a fundamental function in the sustainability of social life, is a form of labor largely undertaken by women and often remains invisible. In recent years, the widespread adoption of AI-powered technologies has brought new discussions to the forefront regarding the reshaping of care processes. While smart digital assistants, scheduling applications, and AI-powered care technologies have the potential to reduce the care burden on women, they also risk reproducing existing gender roles. The aim of this research is to examine the effects of AI technologies on women's invisible care work and to evaluate the potential consequences of this transformation in terms of gender equality.

The research is designed with a qualitative research approach. The study plans to conduct semi-structured interviews with women who have responsibility for child, elderly, or sick care. The data will be evaluated using thematic analysis methods. In the analysis process, participants' experiences with AI and digital care tools, the effects of these technologies on time use, and their perceptions of sharing care responsibilities will be examined.

The expected results of the research are that AI technologies can alleviate the time and labor burden on women in certain care tasks; However, it may show that the emotional and relational dimensions of care cannot be fully replaced by technological tools. Furthermore, it is predicted that differences in access to and use of technologies may create new inequalities in care processes. The study is expected to offer an original contribution at the intersection of care economics, gender, and digitalization literature, and to bring new perspectives to discussions on care-focused social policy.

Keywords: Care work, artificial intelligence, digitalization, care economy, digital assistant.

Yaşlı Popülasyonda Sarkopeni Değerlendirmesi: Kadın ve Erkeklerde Cinsiyete Dayalı Risk Farklılıkları

Yrd. Doç. Dr. Asiye Yeter (Güngör) Başaran, asiye.gungor@emu.edu.tr
Prof. Dr. Emine Akal Yıldız, emine.yildiz@emu.edu.tr

Bu çalışmanın amacı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Gazimağusa ilçesinde yaşayan 65 yaş ve üzeri bireylerin beslenme durumları ve sarkopeni riskinin değerlendirilmesidir. Araştırma 187'si kadın ve 160'ı erkek, toplam 347 birey üzerinde yürütülmüştür. Bireyler ile yüz yüze görüşülerek, genel bilgiler, antropometrik ölçümler, Mini Nutrisyonel Değerlendirme (MNA) ve 24-saatlik geriye dönük bir günlük besin tüketim kayıtlarının olduğu anket formu uygulanmıştır.

Çalışmaya katılan bireylerin sarkopeni parametreleri değerlendirilirken; kas gücü için el kavrama kuvveti ölçümü, İskelet kas kütlesi (İKK) ve fiziksel performans için yürüme hızları kullanılmıştır. İskelet kas kütlesi (İKK) (kg) = 0.566 x fat free mass (FFM) denklemiyle hesaplanmıştır.

Çalışmaya dahil edilen 347 bireyin yaş ortalaması 73.1±6.78 yıldır. Kadın bireylerin %84,0'ünün üç ana öğün %56,7'nin iki ara öğün tükettiği görülmüştür. MNA taraması sonucunda %84.1 bireyin malnütrisyon riski olmadığı bulunmuştur. Bireylerin %100'ünün iskelet kas kütlesi , %62,54'ünün el kavrama kuvveti ile %96'sının yürüme hızı açısından sarkopeni riski taşımadıkları, bu oranların kadın bireylerde daha yüksek olduğu saptanmıştır. Bireylerin enerji, protein, yağ, karbonhidrat, elzem amino asitler ve elzem olmayan amino asit alım miktarları artıkça, İKK ve el kavrama kuvvetinin de arttığı belirlenmiştir (p<0,05).

Sonuç olarak; yaşın ilerlemesi ile birlikte vücut bileşiminde değişimler olmaktadır. Kadınlarda kas kütlesinin azalması, başta karın bölgesi olmak üzere toplam yağ oranının artması beklenildiğinde çalışmaya katılan bireylerin ana ve ara öğünlerinin düzenliliğine paralel beslenme durumlarının iyi olmasının özellikle kadınlarda sarkopeni riskini azalttığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beslenme, kadın, yaşlı, sarkopeni, malnütrisyon.

Assessment of Sarcopenia in the Elderly Population: Gender-Based Differences in Risk Among Women and Men

Assist. Prof. Dr. Asiye Yeter (Güngör) Başaran, asiye.gungor@emu.edu.tr

Prof. Dr. Emine Akal Yıldız, emine.yildiz@emu.edu.tr

The aim of this study is to assess the nutritional status and risk of sarcopenia among individuals aged 65 and older living in the Gazimağusa district of the Turkish Republic of Northern Cyprus. The study was conducted on a total of 347 individuals, including 187 women and 160 men. Face-to-face interviews were conducted with the participants, during which a questionnaire was administered to collect general information, anthropometric measurements, the Mini Nutritional Assessment (MNA), and a 24-hour retrospective food intake diary.

Sarcopenia parameters were assessed using handgrip strength for muscle strength, skeletal muscle mass (SMM), and walking speed for physical performance. Skeletal muscle mass (SMM) (kg) was calculated using the equation: $SMM (kg) = 0.566 \times \text{fat-free mass (FFM)}$. The mean age of the 347 individuals included in the study was 73.1 ± 6.78 years. It was observed that 84.0% of the female participants consumed three main meals, while 56.7% consumed two snacks.

The MNA screening revealed that 84.1% of the participants were not at risk of malnutrition. It was determined that 100% of the participants were not at risk of sarcopenia based on skeletal muscle mass, 62.54% based on handgrip strength, and 96% based on walking speed; these percentages were found to be higher among female participants. It was determined that as the participants' intake of energy, protein, fat, carbohydrates, essential amino acids, and non-essential amino acids increased, their skeletal muscle mass and handgrip strength also increased ($p < 0.05$).

In conclusion, changes in body composition occur as people age. Given that women are expected to experience a decrease in muscle mass and an increase in total body fat particularly in the abdominal region it was found that a good nutritional status, consistent with the regularity of the participants' main and snack meals, reduces the risk of sarcopenia, particularly in women.

Keywords: Nutrition, women, older adults, sarcopenia, malnutrition.

Dijital Çağda Kadın Kimliğinin Felsefi Dönüşümü

Doç. Dr. Aygün Halilkızı, aygunxalilqizi@mail.ru

Dijital dönüşüm süreci, yalnızca toplumsal yapıları değil, bireyin kimlik inşa mekanizmalarını da köklü biçimde değiştirmektedir. Bu dönüşümden en fazla etkilenen toplumsal aktörlerden biri kadın olup, dijital teknolojiler kadın kimliğinin ontolojik, etik ve aksiyolojik boyutlarında yeni tartışma alanları ortaya çıkarmaktadır. Bu çalışma, kadın kimliğinin dijital çağda geçirdiği dönüşümü dijital felsefe perspektifinden değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Araştırmanın temel problemi, dijital teknolojilerin kadın kimliğini görünürlük ve temsilin yanı sıra benlik algısı, özgürlük anlayışı ve değer sistemi bakımından nasıl yeniden yapılandığıdır. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş; yöntem olarak hermenötik çözümleme, karşılaştırmalı analiz ve eleştirel felsefi değerlendirme kullanılmıştır. Hermenötik yöntemle dijital çağda kadın kimliğine ilişkin felsefi ve kuramsal yaklaşımlar yorumlanmış; karşılaştırmalı analiz yoluyla klasik toplumsal cinsiyet yaklaşımları ile dijital kimlik anlayışları arasındaki farklılıklar incelenmiş; eleştirel felsefi değerlendirme aracılığıyla ise dijital teknolojilerin kadın kimliği üzerindeki özgülleştirici ve sınırlayıcı etkileri sorgulanmıştır. Dijital toplum kuramları, postmodern kimlik yaklaşımları ve çağdaş etik tartışmalar temelinde yapılan inceleme sonucunda, dijital platformların kadınlara eğitim, bilimsel üretim, ekonomik katılım ve kamusal görünürlük açısından önemli fırsatlar sunduğu; buna karşılık algoritmik yönlendirme, veri temelli denetim, sanal kimlik inşası, dijital güzellik normları ve yapay zekâ destekli önyargılar yoluyla yeni bağımlılık biçimleri oluşturduğu görülmektedir. Bu süreçte kadın kimliği, fiziksel ve dijital varoluş arasında sürekli yeniden üretilen çok katmanlı bir yapıya dönüşmektedir. Sonuç olarak dijital çağda kadın kimliğinin korunması ve geliştirilmesi, etik ilkelerin güçlendirilmesi, insan merkezli yapay zekâ uygulamalarının geliştirilmesi ve dijital kültürün insani değerlerle dengelenmesiyle mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Kadın kimliği, dijital dönüşüm, ontoloji, etik, toplumsal cinsiyet.

Philosophical Transformation of Female Identity in the Digital Age

Assoc. Prof. Dr. Aygün Halilkızı, aygunxalilqizi@mail.ru

The process of digital transformation is profoundly reshaping not only social structures but also the mechanisms through which individuals construct their identities. Women are among the social actors most significantly affected by this transformation, as digital technologies generate new areas of debate concerning the ontological, ethical, and axiological dimensions of women's identity. This study aims to examine the transformation of women's identity in the digital age from the perspective of digital philosophy.

The central problem of the research is how digital technologies reconstruct women's identity not only in terms of visibility and representation but also with regard to self-perception, the understanding of freedom, and systems of values. The study adopts a qualitative research approach and employs hermeneutic analysis, comparative analysis, and critical philosophical evaluation as its methodological framework. Through the hermeneutic method, philosophical and theoretical approaches to women's identity in the digital age are interpreted; comparative analysis is used to examine the differences between classical approaches to gender and contemporary understandings of digital identity; and critical philosophical evaluation is employed to question the liberating and restrictive effects of digital technologies on women's identity. Based on digital society theories, postmodern approaches to identity, and contemporary ethical debates, the analysis demonstrates that digital platforms provide women with significant opportunities for education, scientific production, economic participation, and public visibility. At the same time, they generate new forms of dependency through algorithmic guidance, data-driven surveillance, virtual identity construction, digital beauty standards, and artificial intelligence-based biases. In this process, women's identity is transformed into a multilayered structure continuously reconstructed between physical and digital existence. Consequently, the protection and development of women's identity in the digital age require not only technological progress but also the strengthening of ethical principles, the development of human-centered artificial intelligence applications, and the establishment of a balance between digital culture and human values.

Keywords: Women's identity, digital transformation, ontology, ethics, gender.

Dijitalleşmenin Gündelik Yaşama Etkileri ve Aile

Doç. Dr. Aysun Dursun, adursun@mu.edu.tr

Toplumun temelini oluşturan aile, anne, baba ve çocuklardan meydana gelen sosyal birliktir. Aile kavramı sözlüklerdeki tanımının yanında Türk kültüründe merhamet, şefkat, koruyuculuk, sevgi ve saygı gibi temel değerlerle karşılaşılır. Kadının, erkeğin ve çocuğun aile içindeki durumu bir statü belirlemekle birlikte bireylerin toplum içinde var olma çabasını destekleyen bir konumdur.

Dünya ölçeğinde anne veya baba statüsü toplumun teminatı kabul edilen yeni kuşakları yetiştirecek kişiler olmaları nedeniyle büyük bir önem taşır. Bununla birlikte Türk kültüründe anne statüsü sadece bir evlat sahibi olmak anlamına gelmez, aynı zamanda koruyucu, fedakar, yol gösterici olmayı gerektirir. Benzer durum baba statüsü için geçerlidir. Türk ailesinde baba, himaye eden, güç sahibi ve güven verendir. Çocukların aile büyüklerine sevgi, saygı duymaları ve en önemlisi vefa göstermeleri beklenir.

Yeni dünya düzeninden aile içi iletişim de etkilenmiştir. Dijital platformlarda yayınlanan içerikler veya sosyal medya araçları vasıtasıyla yapılan paylaşımlar aile arasındaki iletişimin âdeta belirleyicisi konumuna gelmiş, anne, baba ve çocuk rolleri karışmış, dönüşmüş ve hatta değişmiştir. Bu içerik ve paylaşımların etkisiyle bireyler, toplumun yapı taşı olan aile içindeki rollerini etkileyebilecek söz, tavır, tutum ve davranışlar benimseyebilmektedirler.

Bu çalışmada dijitalleşen dünyada aile içi iletişim ve etkileşim pratikleri toplumsal yaşamdaki sembol, düşünüş biçimi ve tavırların anlam kazandığı gündelik yaşamdan örneklerle tüketim folkloru bağlamında ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, gündelik yaşam, aile, rol, değişim.

The Effects of Digitalization on Daily Life and the Family

Assoc. Prof. Dr. Aysun Dursun, adursun@mu.edu.tr

The family, which forms the foundation of society, is a social unit consisting of a mother, father and children. Beyond its dictionary definition, the concept of family in Turkish culture is encapsulated by core values such as compassion, affection, protectiveness, love and respect. While the positions of women, men and children within the family establish a status, they also serve to support individuals in their efforts to exist within society.

On a global scale, the status of mother or father carries immense importance, as these individuals raise the new generations that are considered the safeguard of society. Furthermore, in Turkish culture, the status of mother does not merely signify having a child; it also requires being protective, self-sacrificing and guiding. A similar situation applies to the status of father. In Turkish family, the father is the protector, the figure of authority and the source of trust. Children are expected to show love, respect and, most importantly, loyalty and gratitude to the family elders.

The internal communication of the family has also been affected by the new world order. Contents published on digital platforms or posts made through social media tools have virtually become the determinants of intra-family communication, the roles of mother, father and child have become blurred, transformed and even changed. Under the influence of these contents and posts, individuals can adopt words, attitudes, stances and behaviors that may alter their roles within the family the building block of society.

In this study, intra-family communication and interaction practices in a digitalizing world will be examined within the context of consumption folklore, using examples from daily life where symbols, mindsets and attitudes in social life gain meaning.

Keywords: Digitalization, daily life, family, role, change.

Masaldan Gerçeğe: Eğitim, Kültür ve Toplumsal Cinsiyet Rollerini Bakımından Kadın

Dr. Ayşe Çelik Kan, aysekancelik@gmail.com

Kadının toplum içindeki konumu, yalnızca bireysel haklar meselesi değil; aynı zamanda ekonomik kalkınma, siyasal istikrar, sosyal adalet ve refah devletinin niteliğiyle doğrudan bağlantılı yapısal bir konudur. Modern toplumlarda refah politikaları; eğitim, sağlık, bakım hizmetleri, istihdam, sosyal güvenlik ve aile politikaları üzerinden şekillenirken, kadınların bu alanlardaki deneyimleri toplumsal yapının temel eşitsizliklerini görünür hâle getirir. Bu nedenle kadın, toplumsal yapı ve refah politikaları arasındaki ilişkiyi yalnızca sosyolojik değil; ekonomi politik, siyaset bilimi, hukuk, psikoloji ve feminist teori çerçevesinde birlikte ele almak gerekir.

Toplumsal cinsiyet rolleri, bireylerin biyolojik cinsiyetlerinden bağımsız olarak toplum tarafından kendilerine yüklenen davranış kalıpları, sorumluluklar ve beklentiler bütünüdür. Kadının toplum içindeki konumu ise tarihsel süreç boyunca eğitim, kültür, ekonomi ve siyasal yapılarla doğrudan ilişkili olarak şekillenmiştir. Özellikle modernleşme süreçleriyle birlikte kadınların eğitim alanındaki görünürlüğü artmış olsa da kültürel kodlar ve geleneksel toplumsal yapı, kadınların kamusal alandaki konumlarını belirlemeye devam etmektedir.

Bu çalışmada kadın olgusu; eğitim, kültür ve toplumsal cinsiyet rolleri ekseninde masallardan hareketle ele alınacaktır. Masallardaki kadın ile gerçek dünyadaki kadın arasındaki benzerlikler ve farklılıklar konu kapsamında irdelenecektir. Çalışmada toplumsal cinsiyet kavramı ve kadının konumu, eğitim ile kadının güçlenmesi, kültürel yapının kadın rolleri üzerindeki etkisi, cinsiyete göre değişen iş bölümü masallardan örnekler ile sunulacaktır. Çalışmada amaç; gerçek olamayacak kadar olağanüstülüklerle dolu anlatılar olan masallardaki kadın ile günümüz dünyasındaki kadını kıyaslamaktır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal cinsiyet, cinsiyet rolleri, kültür kod, masal, kadın.

From Fairy Tale to Reality: Women in Terms of Education, Culture, and Gender Roles

Dr. Ayşe Çelik Kan, aysekancelik@gmail.com

The position of women in society is not only a matter of individual rights; it is also a structural issue directly linked to economic development, political stability, social justice, and the quality of the welfare state. In modern societies, welfare policies are shaped through education, health, care services, employment, social security, and family policies, while women's experiences in these areas make the fundamental inequalities of the social structure visible. Therefore, the relationship between women, social structure, and welfare policies should be examined not only from a sociological perspective but also together within the framework of political economy, political science, law, psychology, and feminist theory.

Gender roles refer to the totality of behavioral patterns, responsibilities, and expectations imposed on individuals by society, regardless of their biological sex. The position of women in society has been shaped throughout history in direct relation to education, culture, the economy, and political structures. Although the visibility of women in the field of education has increased, especially with modernization processes, cultural codes and traditional social structures continue to determine women's positions in the public sphere.

In this study, the phenomenon of women; This study will examine fairy tales in the context of education, culture, and gender roles. Similarities and differences between women in fairy tales and women in the real world will be explored. The study will present the concept of gender and the position of women, ethics and women's empowerment, the impact of cultural structure on women's roles, and the gender-based division of labor, using examples from fairy tales. The aim of the study is to compare women in fairy tales, which are narratives filled with extraordinary events that seem too good to be true, with women in today's world.

Keywords: Gender, gender roles, cultural code, fairy tale, woman.

Görüntüden Sese, Sesten Anlatıya: Tarihsel Travmanın Kadın, Annelik ve Aile Ekseninde Sanatlararası Temsili

Doç. Dr. Ayşe Nahide Yılmaz, nahideyilmaz@duzce.edu.tr

Savaş, zorunlu göç ve toplumsal şiddet, tarih yazımında çoğunlukla iktidar, çatışma ve kahramanlık anlatıları üzerinden ele alınırken, bu süreçlerin geride kalanlar üzerindeki yıkıcı etkileri sıklıkla kadınların deneyimlerinde görünür hâle gelir. Sanat tarihinde bu deneyimi temsil eden erken örneklerden Sabin kadınları, babaları ile eşleri arasındaki savaşı durdurmak için bedenlerini iki tarafın arasına koyarak, kadının çatışmanın tarafı olmaktan çok onun parçaladığı aileyi ve toplumsal bağı yeniden kuran özne konumunun simgesine dönüşmüşlerdir. Bu çalışmanın amacı, erkek egemen iktidarların ürettiği savaş ve toplumsal çatışmaların ardından kadınların travmanın taşıyıcısı, geride kalanların toparlayıcısı ve toplumsal belleğin aktarıcısı olarak sanatta nasıl temsil edildiğini incelemektir.

Nitel ve karşılaştırmalı yöntemin benimsendiği çalışmada farklı tarihsel travmaları konu alan resim ve müzik örnekleri sanatlararası bir yaklaşımla çözümlenecektir. Käthe Kollwitz'in savaşın ardından anne, dul ve çocukların yasına odaklanan yapıtları ile savaş ağıtları; Orestis Kanellis'in *Mevcudiyet* resmi ile mülteci bir ailenin kızı olan Marika Ninou'nun sesi; Faith Ringgold'un *Amerikan Halkı Serisi #20: Öl* adlı yapıtı ile Nina Simone'un *Sometimes I Feel Like a Motherless Child* yorumu; Gülsün Karamustafa'nın siyasal baskının aile üzerindeki etkilerini konu alan resmi ile Sezen Aksu'nun *Son Bakış* şarkısı temel örnekler olarak ele alınacaktır. Bu örneklerin ait olduğu geniş temsil alanı, savaş ve toplumsal şiddetin kadınlar üzerindeki sonuçlarının istisnai deneyimler değil, farklı dönem ve coğrafyalarda yinelenen yapısal bir olgu olduğuna işaret etmektedir. Kadın, anne, çocuk, yas ve kayıp imgelerinin sanatta sürekliliği, yalnızca ikonografik değil, onları üreten tarihsel şiddetin de sürekliliğini görünür kılmaktadır.

Çalışmanın, resimde beden, jest ve sessizlik ile müzikte ses, ağıt ve öfkenin tarihsel travmayı kuşaklararası belleğe taşıyan farklı ifade biçimlerine dönüştüğünü ortaya koyması beklenmektedir. Çalışmanın alana olası katkısı, kadınları yalnızca tarihsel şiddetin mağdurları olarak değil, geride kalanların duygusal yükünü taşıyan ve toplumsal belleği üreten etkin özneler olarak ele alan sanatlararası bir okuma önermesidir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, toplumsal bellek, tarihsel travma, savaş, sanatlararasılık.

From Image to Voice to Narrative: Correspondant Representations of Historical Trauma through Women and Collective Memory

Assoc. Prof. Dr. Ayşe Nahide Yılmaz, nahideyilmaz@duzce.edu.tr

War, forced migration, and social violence are often addressed in historiography through narratives of power, conflict, and heroism, while their devastating effects on those left behind frequently become visible through women's experiences. An early example of artistic expression is the Sabine women, who placed their bodies between their fathers and husbands to stop the conflict, symbolizing women as subjects seeking to restore familial and social bonds shattered by war. This study examines representations of women as bearers of trauma, agents of recovery, and transmitters of collective memory after conflicts produced by male-dominated structures of power.

Using a qualitative, comparative, and intermedial approach, the study analyzes selected examples from painting and music. These include Käthe Kollwitz's depictions of the grief of mothers, widows, and children alongside wartime laments; Orestis Kanellis's *Presence* and the voice of Marika Ninou, both born into refugee families; *The American People Series #20: Die* and Nina Simone's *Sometimes I Feel Like a Motherless Child*, recalling trauma from slavery to twentieth-century racial violence; and, Gülsün Karamustafa's depiction of political repression alongside Sezen Aksu's *Son Bakış*. These examples belong to a broader field of representation, indicating that the consequences These examples are drawn from a broader field in which women, mothers, children, mourning, and loss recur across periods and geographies. Such recurrence points not only to iconographic continuity but also to the structural persistence of the violence producing these images.

The study is expected to demonstrate how body, gesture, and silence in painting, and voice, lament, and anger in music transmit historical trauma across generations. Its potential contribution lies in proposing a correspondent reading of women not merely as victims, but as active subjects who bear the emotional burden of those left behind and participate in producing and transmitting collective memory.

Keywords: Women, collective memory, historical trauma, war, correspondence.

Lojistik Sektöründe Kadının Güçlenmesi ve Kariyer Fırsatları: Sistemik Literatür İncelemesi

Lisansüstü Öğrencisi Ayşe Öksüz, aysaoksuz@hotmail.com

Lojistik sektörü, küresel ticaretin ve tedarik zincirlerinin temel bileşenlerinden biri olmasına rağmen, kadın istihdamı açısından halen erkek egemen sektörlerden biri olarak değerlendirilmektedir. Son yıllarda sürdürülebilirlik, dijitalleşme ve çeşitlilik odaklı dönüşümler, sektörde kadınların rolünün yeniden değerlendirilmesini gerekli kılmıştır. Bu çalışmanın amacı, lojistik sektöründe kadınların mevcut konumunu, karşılaştıkları fırsat ve engelleri ve kadınların güçlenmesine yönelik uygulamaları sistemik bir literatür incelemesi kapsamında değerlendirmektir. Araştırma kapsamında ulusal ve uluslararası akademik çalışmalar, sektör raporları ve kurumsal yayınlar incelenmiş; kadın istihdamı, kariyer gelişimi, liderlik, toplumsal cinsiyet eşitliği ve iş-yaşam dengesi konularına odaklanan çalışmalar analiz edilmiştir. Literatür bulguları, kadınların operasyon yönetimi, müşteri ilişkileri, planlama ve tedarik zinciri yönetimi gibi alanlarda giderek daha fazla yer aldığını göstermektedir. Bununla birlikte, saha operasyonları, taşımacılık faaliyetleri ve üst düzey yönetim pozisyonlarında kadın temsilinin halen sınırlı olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet temelli önyargılar, kariyer ilerleme süreçlerinde karşılaşılan engeller, ücret eşitsizlikleri ve iş-yaşam dengesi sorunları kadınların sektörde karşılaştığı temel zorluklar arasında yer almaktadır. Buna karşın dijital teknolojilerin yaygınlaşması, otomasyon uygulamaları ve kapsayıcı insan kaynakları politikaları kadınların sektörde daha görünür ve etkin roller üstlenmesine katkı sağlamaktadır. Çalışma sonucunda, lojistik sektöründe kadınların temsilinin artırılmasının yalnızca toplumsal cinsiyet eşitliğini desteklemekle kalmayıp işletmelerin yenilikçilik kapasitesini, operasyonel verimliliğini ve rekabet gücünü de artırdığı değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Lojistik, kadın istihdamı, toplumsal cinsiyet eşitliği, tedarik zinciri yönetimi, kadının güçlenmesi.

Women's Empowerment and Career Opportunities in the Logistics Sector: A Systematic Literature Review

Graduate Student Ayşe Öksüz, aysaoksuz@hotmail.com

Although the logistics sector is one of the fundamental components of global trade and supply chains, it is still considered a male-dominated industry in terms of workforce participation. In recent years, transformations driven by sustainability, digitalization, and diversity initiatives have necessitated a reassessment of women's roles within the sector. The aim of this study is to evaluate the current position of women in the logistics industry, the opportunities and challenges they encounter, and practices that support women's empowerment through a systematic literature review. Within the scope of the research, national and international academic studies, industry reports, and institutional publications were examined. Studies focusing on women's employment, career development, leadership, gender equality, and work–life balance were analyzed. The findings reveal that women are increasingly involved in areas such as operations management, customer relations, planning, and supply chain management. However, female representation remains limited in field operations, transportation activities, and senior management positions. Gender-based stereotypes, barriers to career advancement, wage inequalities, and work–life balance challenges are among the primary obstacles faced by women in the sector. On the other hand, the widespread adoption of digital technologies, automation applications, and inclusive human resource policies has contributed to increasing women's visibility and effectiveness within the logistics industry. The study concludes that enhancing women's representation in logistics not only promotes gender equality but also strengthens organizational innovation capacity, operational efficiency, and competitive advantage.

Keywords: Logistics, women's employment, gender equality, supply chain management, women's empowerment.

Ursula von der Leyen and Women's Leadership in the European Union

Assoc. Prof. Dr. Ayşegül Gökalp Kutlu, agokalp@gmail.com

Despite the growing presence of women in senior positions within European Union (EU) institutions, scholarship on women's leadership in EU governance remains limited. The election of Ursula von der Leyen as the first female President of the European Commission in 2019 represented a historic milestone in European politics and raised important questions about the relationship between gender, leadership, and institutional change. This paper examines Ursula von der Leyen's leadership during her first term as President of the European Commission (2019–2024). Drawing on leadership studies and feminist approaches to political leadership, it explores how von der Leyen exercised leadership within the complex institutional environment of the European Union. The analysis focuses on three dimensions: agenda-setting, institutional leadership, and public leadership. The paper argues that von der Leyen's significance lies not only in being the first woman to occupy the Commission presidency but also in her attempt to redefine the role of the Commission through an ambitious political agenda.

Methodologically, the study employs qualitative document analysis of key Commission documents, including Political Guidelines, State of the Union speeches, major policy strategies, and public speeches delivered between 2019 and 2024. Through a leadership-oriented analysis of these sources, the paper investigates whether and how gender shaped von der Leyen's leadership practices and political priorities. By examining the intersection of gender and leadership in one of the world's most influential supranational institutions, the paper contributes to ongoing debates on women's political leadership and gendered power structures in contemporary governance.

Keywords: Leadership, gender equality, European Union, Ursula von der Leyen, leadership analysis.

Avrupa Birliği'nde Kadın Liderliği ve Ursula von der Leyen

Doç. Dr. Ayşegül Gökarp Kutlu, agokalp@gmail.com

Kadınların Avrupa Birliği (AB) kurumlarında üst düzey pozisyonlarda giderek daha fazla yer almalarına rağmen, Avrupa Birliği'nde kadın liderliğine ilişkin akademik çalışmalar halen sınırlıdır. Ursula von der Leyen'in 2019 yılında Avrupa Komisyonu'nun ilk kadın başkanı olarak seçilmesi, Avrupa siyasetinde tarihi bir dönüm noktası olmuş ve toplumsal cinsiyet, liderlik ve kurumsal değişim arasındaki ilişkiye dair önemli soruları gündeme getirmiştir. Bu çalışma, Ursula von der Leyen'in Avrupa Komisyonu Başkanı olarak ilk görev dönemi (2019–2024) boyunca sergilediği liderliği incelemektedir. Liderlik çalışmaları ile siyasal liderliğe yönelik feminist yaklaşımlardan yararlanan çalışma, von der Leyen'in Avrupa Birliği'nin karmaşık kurumsal yapısı içerisinde liderliği nasıl icra ettiğini analiz etmektedir. İnceleme üç temel boyuta odaklanmaktadır: gündem belirleme (agenda-setting), kurumsal liderlik ve kamusal liderlik. Çalışma, von der Leyen'in öneminin yalnızca Komisyon Başkanlığı görevine gelen ilk kadın olmasından değil, aynı zamanda iddialı bir siyasi gündem aracılığıyla Komisyonun rolünü yeniden tanımlama girişiminden kaynaklandığını ileri sürmektedir.

Yöntemsel olarak çalışma, 2019–2024 yılları arasında yayımlanan Political Guidelines, State of the Union, temel politika stratejileri ve kamuoyuna yönelik konuşmalar gibi başlıca Komisyon belgelerinin nitel doküman analizine dayanmaktadır. Bu kaynakların liderlik odaklı bir incelemesi aracılığıyla çalışma, toplumsal cinsiyetin von der Leyen'in liderlik pratiklerini ve siyasi önceliklerini şekillendirip şekillendirmediğini ve bunu nasıl yaptığı sorusuna yanıt aramaktadır. Dünyanın en etkili ulusüstü kurumlarından birinde toplumsal cinsiyet ve liderlik arasındaki kesişimi inceleyen çalışma, kadınların siyasal liderliği ve toplumsal cinsiyetlendirilmiş güç yapıları üzerine yürütülen tartışmalara katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, toplumsal cinsiyet eşitliği, Avrupa Birliği, Ursula von der Leyen, liderlik analizi

Görünmeyen Emeğin Görünür Sonuçları: Kadın Yoksulluğunun Toplumsal Cinsiyet Temelli Yeniden Üretimi

Dr. Öğr. Üyesi Aytül Güneşer Demirci, aytul.demirci@mersin.edu.tr

Kadın yoksulluğu, yalnızca gelir yetersizliğiyle açıklanamayacak kadar çok boyutlu bir toplumsal olgudur. Bu çalışma, kadın yoksulluğunu toplumsal cinsiyet temelli emek ve bakım rejimleri bağlamında ele alarak, görünmeyen bakım emeği ile güvencesiz çalışma ilişkilerinin kadın yoksulluğunun yeniden üretimindeki rolünü incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada nitel araştırma deseni benimsenmiş; amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılarak düşük gelirli hanelerde yaşayan, kayıt dışı veya güvencesiz işlerde çalışan ve yoğun bakım sorumluluğu üstlenen 25 kadınla yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler tematik analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir.

Araştırma bulguları, kadın yoksulluğunun güvencesiz çalışma ve ekonomik kırılganlık, görünmeyen bakım emeği ve zaman yoksulluğu, ekonomik bağımlılık ve karar alma süreçlerinden dışlanma ile yoksullukla baş etme stratejileri ekseninde yeniden üretildiğini ortaya koymaktadır. Katılımcıların büyük çoğunluğu kayıt dışı ve düzensiz işlerde çalışmasına karşın günlük yaşamlarının önemli bölümünü ücretsiz ev içi üretim ve bakım faaliyetlerine ayırmaktadır. Zaman kullanımına ilişkin bulgular, kadınların günün yarısından fazlasını emek faaliyetleriyle geçirdiğini; ancak bu emeğin yalnızca yaklaşık beşte birinin ücretli karşılık bulduğunu göstermektedir. Bu durum, kadın yoksulluğunun ekonomik yoksunluğun yanı sıra zaman yoksulluğu boyutunu da taşıdığını ortaya koymaktadır. Araştırma ayrıca bakım yükümlülüklerinin kadınların istihdama erişimini ve çalışma sürekliliğini sınırlandırdığını, ekonomik bağımlılığı derinleştirdiğini ve hane içi karar alma süreçlerinde toplumsal cinsiyet temelli güç eşitsizliklerini pekiştirdiğini göstermektedir. Katılımcılar yoksullukla baş etme sürecinde ağırlıklı olarak borçlanma, sosyal yardımlar ve aile içi dayanışma ağlarına yönelmektedir.

Sonuç olarak çalışma, kadın yoksulluğunun bireysel yetersizliklerden değil; toplumsal cinsiyet normları, görünmeyen bakım emeği ve güvencesiz çalışma rejimlerinin etkileşimiyle sistematik olarak yeniden üretildiğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda kadın yoksulluğu, yapısal bir toplumsal eşitsizlik sorunu olarak ele alınmalı; bakım emeğinin toplumsal paylaşımını güçlendiren, kadınların güvenceli istihdama erişimini artıran ve ekonomik bağımsızlıklarını destekleyen toplumsal cinsiyete duyarlı bütüncül sosyal politikalar geliştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Kadın yoksulluğu, bakım emeği, güvencesiz çalışma, toplumsal cinsiyet, zaman yoksulluğu.

The Visible Consequences of Invisible Labor: The Gendered Reproduction of Women's Poverty

Assist. Prof. Dr. Aytül Güneşer Demirci, aytul.demirci@mersin.edu.tr

Women's poverty is a multidimensional social phenomenon that cannot be explained solely by income deprivation. This study examines women's poverty within the framework of gendered labor and care regimes, aiming to explore how unpaid care work and precarious employment contribute to the reproduction of women's poverty. A qualitative research design was adopted. Using criterion sampling, one of the purposive sampling methods, semi-structured in-depth interviews were conducted with 25 women living in low-income households, engaged in informal or precarious employment, and bearing substantial care responsibilities. The data were analyzed using thematic analysis.

The findings reveal that women's poverty is reproduced through the intersecting dimensions of precarious employment and economic vulnerability, unpaid care work and time poverty, economic dependency and exclusion from decision-making processes, as well as poverty coping strategies. Although the majority of participants were employed in informal and irregular jobs, they devoted a significant portion of their daily lives to unpaid domestic production and care work. Time-use data indicate that women spent more than half of their day engaged in labor activities, while only approximately one-fifth of this labor was financially compensated. These findings demonstrate that women's poverty extends beyond economic deprivation to encompass a significant dimension of time poverty. The study further shows that care responsibilities restrict women's access to and continuity in employment, deepen economic dependency, and reinforce gendered power inequalities in household decision-making. Participants primarily coped with poverty through borrowing, social assistance, and intra-family support networks.

In conclusion, the study demonstrates that women's poverty is not the result of individual inadequacies but is systematically reproduced through the interaction of gender norms, unpaid care work, and precarious labor regimes. Accordingly, women's poverty should be recognized as a structural form of social inequality. This calls for the development of comprehensive, gender-responsive social policies that promote the social sharing of care work, expand women's access to secure employment, and strengthen their economic autonomy.

Keywords: Women's poverty, unpaid care work, precarious employment, gender, time poverty.

Afetlere Dirençli Kentlerin İnşasında Kadın Perspektifi: Sürdürülebilir ve Güvenli Yaşam Alanları Üzerine Bir Değerlendirme

Prof. Dr. Bahar Demirel, bdemirel@firat.edu.tr

Türkiye, aktif fay hatları üzerinde yer alan ve deprem başta olmak üzere çeşitli doğal afet riskleriyle karşı karşıya bulunan bir ülkedir. Son yıllarda yaşanan afetler, kentlerin yalnızca fiziksel açıdan değil, sosyal açıdan da dirençli olması gerektiğini göstermektedir. Afetlere dirençli kent yaklaşımı; güvenli yapılaşma, sürdürülebilir çevre politikaları ve etkin afet yönetimi kadar toplumsal dayanıklılığı da kapsayan bütüncül bir anlayışı gerektirmektedir. Bu bağlamda kadınlar, aile ve toplum arasındaki bağları güçlendiren, kriz dönemlerinde dayanışma ve yeniden toparlanma süreçlerindeki temel aktörler olarak öne çıkmaktadır.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından ilan edilen "Aile ve Nüfus On Yılı" vizyonu, aile kurumunun korunması ve güçlendirilmesine yönelik politikaların önemini artırmıştır. Ancak güçlü aile yapısının sürdürülebilirliği, güvenli ve afetlere karşı dirençli yaşam çevrelerinin oluşturulmasıyla yakından ilişkilidir. Afetler sonrasında kadınların üstlendiği bakım, koruma, koordinasyon ve toplumsal dayanışma rolleri, ailelerin ve toplumun yeniden yapılanmasında kritik öneme sahiptir. Buna rağmen kent planlama, afet risk azaltma ve karar alma mekanizmalarında kadınların temsili ve katılımı hâlen istenilen düzeyde değildir.

Bu çalışmada, afetlere dirençli kentlerin oluşturulmasında kadın perspektifinin önemi sürdürülebilirlik, güvenlik ve aile odaklı toplumsal dayanıklılık ekseninde değerlendirilmektedir. Araştırma, ulusal ve uluslararası literatür ile afet yönetimi, sürdürülebilir kentleşme ve aile politikalarına ilişkin strateji belgelerinin doküman analizi yöntemiyle incelenmesine dayanmaktadır. Çalışmada kadınların afet öncesi hazırlık, afet anı müdahale ve afet sonrası iyileşme süreçlerindeki rolleri ele alınmaktadır. Ayrıca, kadınların kent ve afet yönetimi politikalarına daha etkin katılımının ailelerin korunmasına ve toplumsal dirençliliğin artırılmasına sağlayacağı katkılar tartışılmaktadır.

Sonuç olarak çalışma, afetlere dirençli kentlerin yalnızca mühendislik çözümleriyle değil, kadınların bilgi, deneyim ve karar alma süreçlerine aktif katılımını önceleyen kapsayıcı politikalarla mümkün olabileceğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu yönüyle araştırma, "Aile ve Nüfus On Yılı" hedefleri doğrultusunda aile odaklı, güvenli ve sürdürülebilir yaşam alanlarının geliştirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Afet dirençliliği, kadın, aile, sürdürülebilir kentler, toplumsal dayanıklılık.

A Review on the Role of Women's Perspective in Building Disaster-Resilient Cities: Sustainable and Safe Living Spaces

Prof. Dr. Bahar Demirel, bdemirel@firat.edu.tr

Türkiye is located in a seismically active region and is exposed to various natural hazards, particularly earthquakes. Recent disasters have demonstrated that cities must be resilient not only physically but also socially. A disaster-resilient city approach requires a holistic perspective encompassing not only safe construction practises, sustainable environmental policies, and effective disaster management, but also societal resilience. In this context, women emerge as key actors who strengthen the links between family and society, play a crucial role in solidarity, adaptation, and recovery processes during times of crisis.

The "Decade of Family and Population" vision, announced by our President, Mr. Recep Tayyip Erdoğan, has further emphasized the importance of policies aimed at protecting and strengthening the family institution. However, the sustainability of a strong family structure is closely linked to the development of safe and disaster-resilient living environments. The roles of care, protection, coordination, and social solidarity undertaken by women after disasters are critically important in the reconstruction of families and society. Despite this, women's representation and participation in urban planning, disaster risk reduction, and decision-making processes remain limited.

This study examines the roles of women in disaster preparedness, emergency response, and post-disaster recovery processes. It also discusses the contributions that increased participation of women in urban and disaster management policies can make to family protection and increased societal resilience.

In conclusion, this study aims to demonstrate that disaster-resilient cities are possible not only through engineering solutions but also through inclusive policies that prioritize women's knowledge, experience, and active participation in decision-making processes. In this respect, the research offers recommendations for developing family-oriented, safe, and sustainable living spaces in living environments in line with the objectives of the "Decade of Family and Population."

Keywords: Disaster resilience, women, family, sustainable cities, social resilience.

Evliliğin İlk Yıllarında Aile İçi Çatışma Risklerinin Önlenmesi: Güçlü Aile, Mutlu Gelecek Projesi Üzerine Nitel Bir Değerlendirme

**Doç. Dr. Banu Kavaklı Birdal, banu.kavakli@altinbas.edu.tr
Meltem Özkan, ozkanmeltem@hotmail.com.tr**

Aile içi şiddet çoğunlukla ortaya çıktıktan sonra müdahale edilen bireysel bir sorun olarak ele alınmakta; ancak şiddeti mümkün kılan ilişkisel, ekonomik ve toplumsal süreçler çoğu zaman yeterince görünür kılınmamaktadır. Bu çalışma, aile içi şiddeti önleyici sosyal hizmet perspektifiyle ele almakta ve evliliğin ilk yıllarında ortaya çıkan iletişim sorunları, çatışma biçimleri, ekonomik baskılar, cinsiyet rolleri ve duygusal beklentilerin aile ilişkileri üzerindeki etkisini incelemektedir.

Çalışma, İstanbul'un Bağcılar ilçesinde yürütülen “Güçlü Aile, Mutlu Gelecek” projesine dayanmaktadır. Proje, evliliğinin ilk beş yılı içerisinde bulunan, 18-45 yaş aralığındaki, ilçede ikamet eden ve resmî kayıtlara yansımış herhangi bir şiddet vakası bulunmayan çiftleri hedeflemiştir. Bu yönüyle çalışma, şiddet ortaya çıktıktan sonra geliştirilen müdahalelerden farklı olarak, şiddete dönüşebilecek risk alanlarını erken dönemde tespit etmeyi amaçlayan önleyici bir model sunmaktadır.

Araştırma, nitel saha araştırması ile eğitim ve güçlendirme müdahalesini bir araya getiren çok aşamalı bir tasarıma sahiptir. İlk aşamada derinlemesine görüşmeler yoluyla çiftlerin deneyimleri, ihtiyaçları ve çatışma alanları belirlenmiş; ikinci aşamada ise elde edilen veriler doğrultusunda ihtiyaç temelli eğitim içerikleri hazırlanmıştır. Görüşmelerden elde edilen bulgular, evliliğin ilk yıllarında yaşanan sorunların çok boyutlu olduğunu göstermektedir. İletişim kuramama, çatışma çözümünde yetersizlik, romantik yakınlığın azalması, kök aile müdahalesi, rol çatışmaları, ekonomik gerilimler, yoğun telefon ve sosyal medya kullanımı, habersiz borçlanma ve birlikte kaliteli zaman geçirememesi temel sorun alanları olarak öne çıkmaktadır.

Sonuç olarak çalışma, evlilik uyumunun aile içi şiddeti önlemede koruyucu bir alan olarak değerlendirilmesi gerektiğini savunmaktadır. Bulgular, erken dönem çift destek programlarının yalnızca evlilik doyumunu artırmakla kalmayıp, aynı zamanda aile içi şiddetin önlenmesine yönelik sosyal politika ve koruyucu sosyal hizmet uygulamaları açısından da önemli bir potansiyel taşıdığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Aile içi şiddetin önlenmesi, evlilik uyumu, ailenin güçlenmesi, önleyici sosyal hizmet, erken evlilik yılları.

Preventing Domestic Conflict Risks in the Early Years of Marriage: A Qualitative Evaluation of the “Strong Family, Happy Future” Project

Assoc. Prof. Banu Kavaklı Birdal, banu.kavakli@altinbas.edu.tr

Meltem Özkan, ozkanmeltem@hotmail.com.tr

Domestic violence is often addressed as a problem that requires intervention only after it has occurred. However, the relational, economic, and social processes that make violence possible aren't made sufficiently visible. This study approaches domestic violence from the perspective of preventive social work and examines the effects of communication problems, forms of conflict, economic pressures, roles, and emotional expectations emerging in early years of marriage on relationships.

The study is based on the “Strong Family, Happy Future” project carried out in the Bağcılar district of Istanbul. The project targeted couples who were between the ages of 18 and 45, residing in the district, within the first five years of marriage, and who had no officially recorded cases of violence. In this respect, the study presents a preventive model that differs from interventions developed after violence has already occurred, aiming instead to identify at an early stage the risk areas that may turn into violence.

With a multi-stage design that brings together qualitative field research with an educational and empowerment-based intervention; first, couples' experiences, needs, and areas of conflict were identified through in-depth interviews. Then, needs-based educational content was prepared in line with the data obtained. The findings indicate that the problems experienced in the early years of marriage are multidimensional. Main problem areas include inability to communicate, inadequacy in conflict resolution, decline in romantic intimacy, intervention by families of origin, role conflicts, economic tensions, intensive phone/social media use, undisclosed borrowing, and inability to spend quality time together.

The study argues that marital adjustment should be considered a protective area in the prevention of domestic violence. The findings show that early-stage couple support programs have significant potential not only for increasing marital satisfaction but also for contributing to social policy and preventive social work practices aimed at preventing domestic violence.

Keywords: Prevention of domestic violence, marital adjustment, strengthening the family, preventive social work, early years of marriage.

Türkiye’de Toplumsal Yeniden Üretim ve Toplumsal Cinsiyet Perspektifinden Sosyal Devletin Değerlendirilmesi

Arş. Gör. Bengisu Mert, bmert@gsu.edu.tr

Liberal ekonomi ile toplumsal yeniden üretim arasında sıklıkla bir gerilimden bahsedilir. Kadınların özgürleşmesi ve kamusal alana çıkması ile türün ve hayatın yeniden üretimi ve bakım olarak özetlenebilecek toplumsal yeniden üretimin nasıl sürdürüleceği çözülememiştir. 19. yüzyılda İngiltere’de sosyal devletin ortaya çıkışı kadın ve çocukların çalışma koşullarının iyileştirilmesini sağlamış ancak kadınların ücretsiz emeğinin sosyal devlete konu edilmesi zorlaşmıştır.

Türkiye’de sosyal devlete ilişkin en somut düzenlemeler 1961 Anayasası ile gerçekleşmiştir. 1961 ve 1982 Anayasalarının her ikisi de aileyi toplumun temeli olarak ele almakta ve korunmasını devletin pozitif yükümlülüklerine dahil etmektedir. Ayrıca, kadınların veya bakıma ihtiyaç duyan kişilerin korunmasına ilişkin de düzenlemeler bulunmaktadır. Ancak bu düzenlemelerin pozitif normatif kapsamı genellikle kadınların evde gösterdikleri bakım emeğini tam olarak sosyal devlet ilkesinin korumasına dahil edememektedir. Bunun sonucunda da bakım, genellikle aile içinde annenin, ailedeki başka bir kadının veya özel sektörde çalışan işçi kadının emeğine dayanmaktadır.

Sonuç olarak, aileyi güçlendirmeyi hedefleyen kurumlar aracılığıyla kriz olarak nitelendirilen toplumsal yeniden üretim kontrol altına alınmak istenmektedir. Bahsi geçen sosyal devletin ise toplumsal cinsiyet eşitliğini ne kadar gözettiği gri alanda kalmaktadır. Bu çalışmada, hukuki metinler ve ikincil kaynaklar incelenerek Türkiye’de sosyal devletin pozitif ve negatif kapsamı sistematik olarak tespit edilecek ve hukuka eleştirel feminist bir perspektiften bakılacaktır. Bu sayede var olan sosyal devletin var olmadığı alandaki eşitsizlikleri nasıl güçlendirebileceği tartışma konusu yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal yeniden üretim, ev içi emek, sosyal devlet ilkesi, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, feminizm.

Social Reproduction in Türkiye and An Overview of the Social State from the Gender Perspective

Res. Asst. Bengisu Mert, bmert@gsu.edu.tr

Frequently, a tension is noted between liberal economy and social reproduction. The question of how social reproduction—which can be summarized as the reproduction of the human population, maintenance of life, and the care—can be sustained with women’s emancipation and their entry into the public sphere remained unsolved. The emergence of the social state in 19th-century England improved working conditions for women and children; however, it became difficult to incorporate women’s unpaid labor into the social state

The most concrete provisions regarding the social state in Türkiye were enacted under the 1961 Constitution. Both the 1961 and 1982 Constitutions treat the family as the foundation of society and accept its protection as the state’s positive obligations. Additionally, there are provisions regarding the protection of women and persons in need of care. However, the positive normative scope of these provisions generally fails to fully incorporate the care labor performed by women in the household. Thus, caregiving typically relies on the labor of the mother, another woman in the family, or a woman working in the private sector.

Consequently, social reproduction—characterized as a crisis— wanted to be brought under control by the institutions that aim to strengthen the family. However, it remains unclear to what extent the aforementioned social state actually upholds gender equality. In this study, the positive and negative scope of the social state in Türkiye will be systematically identified, and the law will be analyzed from a critical feminist perspective by focusing on legal texts and secondary sources. This will facilitate the discussion on how the existing social state might reinforce inequalities in areas where it is absent.

Keywords: Social reproduction, domestic labor, the principle of the social state, gender inequality, feminism.

PİKTES Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet Roller

Lisansüstü Öğrencisi Betül Sude Batman, betulsudebatman@gmail.com

Toplumsal cinsiyet rolleri, kadın ve erkeklere toplum tarafından atfedilen davranış ve sorumluluk kalıplarını ifade eden sosyal ve kültürel beklentiler olarak tanımlanabilir. Bu çalışmada Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde kullanılan, Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi (PIKTES) kapsamında hazırlanan Ortaokul düzeyi Türkçe ders kitaplarında yer alan okuma metinleri ve metinlerdeki resimlerin toplumsal cinsiyet rolleri bağlamında incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini, PIKTES kapsamında hazırlanan tüm ortaokul düzeyi Türkçe ders kitapları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise bu evren içerisinden amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilen Ortaokul A1 ve A2 seviyesi ders kitaplarındaki okuma metinleri ve bu metinlere ait görseller oluşturmaktadır. A1 ve A2 düzeyindeki tüm okuma metinleri incelemeye dâhil edilmiş olup toplamda 744 görsel, 226 meslek kullanımı ve 227 eylem kullanımı analiz edilmiştir. Bu kitaplar, Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen öğrencilerin hedef kültür ile ilk karşılaşma alanlarından biridir; bu nedenle söz konusu kitaplardaki cinsiyet temsilleri, öğrencilerin toplumsal roller üzerindeki algısının şekillenmesi açısından önemlidir. Araştırmanın verileri için nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmış, veriler içerik analizi yoluyla çözümlenmiş; toplumsal cinsiyet rolleri meslekler, eylemler ve görsel temsiller bağlamında değerlendirilmiştir. İnceleme sonucunda, ders kitaplarında yer alan resimlerin cinsiyet dağılımında hem A1 hem de A2 seviyesi kitabında erkek resimlerin kadın resimlerine göre daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Her iki ders kitabındaki resimlerin toplamına bakıldığında ise kadın ve erkek resim sayılarının birbirine yakın olduğu görülmektedir. Okuma metinlerindeki roller incelendiğinde, ev işleri ve çocuk bakımında kadın karakterlerin; fiziksel dayanıklılık gerektiren meslek ve sporlarda erkek karakterlerin ön plana çıktığı belirlenmiştir. Bu durum ders kitaplarındaki geleneksel toplumsal cinsiyet kalıplarının kısmen yeniden üretildiğini göstermektedir. Araştırmanın bu sonuçları doğrultusunda birtakım öneriler getirilmiştir.

Anahtar kelimeler: PİKTES, yabancılara Türkçe öğretimi, ders kitabı, cinsiyet rolleri, toplumsal cinsiyet rolü.

Gender Roles In PIKTES Secondary School Turkish Textbooks

Graduate Student Betül Sude Batman, betulsudebatman@gmail.com

Gender roles can be defined as social and cultural expectations that express the patterns of behavior and responsibility attributed to women and men by society. This study aimed to examine the reading texts and accompanying pictures in the Secondary School level Turkish textbooks prepared within the scope of the Project for Supporting the Integration of Syrian Children into the Turkish Education System (PIKTES), used to teach Turkish as a second language. The population of the study consists of all Secondary School level Turkish textbooks prepared within the scope of PIKTES. The sample of the study consists of the reading texts and their accompanying visuals in the A1 and A2 level textbooks, selected from this population through purposive sampling. All reading texts at the A1 and A2 levels were included in the analysis, comprising a total of 744 visuals, 226 occurrences of professions, and 227 occurrences of actions. These books represent one of the first points of contact with the target culture (Turkish Culture) for students learning Turkish as a second language; therefore, gender representations in these books are significant in shaping students' perceptions of social roles. Document analysis, a qualitative research method, was used to collect the data, which was then analyzed through content analysis; gender roles were evaluated in the context of professions, actions, and visual representations. The findings revealed that in both the A1 and A2 level textbooks, male pictures outnumbered female pictures. However, when the total number of pictures across both textbooks was considered, the numbers of female and male pictures were found to be close to each other. Examination of the roles in the reading texts revealed that female characters were prominent in housework and childcare, while male characters were prominent in professions and sports requiring physical endurance. This indicates that traditional gender patterns in the textbooks have been partially reproduced. Based on these findings, several recommendations have been proposed.

Keywords: PIKTES, teaching Turkish to foreigners, textbook, gender, gender roles.

The Representation of Violence Against Women in the Local Newspapers of the Turkish Republic of Northern Cyprus: An Analysis of the Visibility of Types of Violence

Res. Asst. Cemre Cengiz, 25501349@emu.edu.tr

Prof. Dr. Bahire Efe Özad, bahire.ozad@emu.edu.tr

Domestic violence within intimate partner relationships has long been recognized as a major social issue. Traditionally, the concept of domestic violence has been predominantly associated with physical abuse, both in public discourse and institutional definitions. However, recent discussions have increasingly acknowledged altered forms of domestic violence, including psychological forms of abuse such as intimidation, manipulation, and emotional coercion. Despite this growing recognition, violence within intimate relationships continues to be underrepresented in Northern Cyprus' media discourses limited to representations of physical assault. The present study aims to examine how violence against women is normalized and rendered less visible within newspaper representations of intimate partner violence. By primarily focusing on physical abuse, media discourse risks normalizing psychological violence as less harmful aspect of the intimate relationships. The study aims to explore the extent to which psychological violence, in comparison to physical violence is represented, made visible in media coverage by analyzing domestic violence news published over the last three months in two Northern Cypriot newspapers *YeniDüzen* and *Kıbrıs Gazetesi*, particularly in cases involving intimate partner violence. The data for the study has been collected through content analysis of the above mentioned newspapers for 3 months period from April to June 2026.

Keywords: Domestic violence, newspaper representations, Northern Cyprus, gendered violence, media discourse.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Yerel Gazetelerinde Kadına Yönelik Şiddetin Temsili: Şiddet Türlerinin Görünürlüğüne İlişkin Bir Analiz

Arş. Gör. Cemre Cengiz, 25501349@emu.edu.tr
Prof. Dr. Bahire Efe Özad, bahire.ozad@emu.edu.tr

Aile içi şiddet, özellikle yakın partner ilişkileri bağlamında, uzun zamandır önemli bir toplumsal sorun olarak kabul edilmektedir. Geleneksel olarak aile içi şiddet kavramı, hem kamuoyundaki tartışmalarda hem de kurumsal tanımlarda ağırlıklı olarak fiziksel şiddet ile ilişkilendirilmiştir. Ancak son yıllarda, yıldırma, manipülasyon ve duygusal zorlayıcılık gibi psikolojik istismar biçimlerini de içeren farklı şiddet türleri giderek daha fazla tanınmaya başlamıştır. Buna rağmen, Kuzey Kıbrıs'taki medya söylemlerinde yakın partner ilişkileri içerisindeki şiddet hâlâ büyük ölçüde fiziksel saldırı temsilleriyle sınırlı kalmaktadır. Bu çalışma, kadınlara yönelik şiddetin yakın partner şiddetine ilişkin gazete temsillerinde nasıl normalleştirildiğini ve görünmez hâle getirildiğini incelemeyi amaçlamaktadır. Medya söyleminin öncelikli olarak fiziksel şiddete odaklanması, psikolojik şiddetin yakın ilişkilerin daha az zararlı bir yönü olarak algılanmasına ve normalleşmesine yol açabilmektedir. Bu doğrultuda çalışma, psikolojik şiddetin fiziksel şiddete kıyasla medya haberlerinde ne ölçüde temsil edildiğini ve görünür kılındığını araştırmayı hedeflemektedir. Araştırma kapsamında, yakın partner şiddeti vakalarına odaklanılarak, Kuzey Kıbrıs'ta yayımlanan *YeniDüzen* ve *Kıbrıs Gazetesi* gazetelerinde son üç ay içerisinde yayımlanan aile içi şiddet haberleri analiz edilecektir. Çalışmanın verileri, Nisan–Haziran 2026 dönemini kapsayan üç aylık süreçte söz konusu gazetelerde yer alan haberlerin içerik analizi yöntemiyle toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Domestik şiddet, gazete temsilleri, Kuzey Kıbrıs, cinsiyete dayalı şiddet, medya söylemleri.

Yerel Yönetimlerde Kadın Politikaları: Güçlendirme ile Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Yeniden Üretimi Arasında Altınordu Belediyesi Örneği

Ceren Filiz Taşkiran, cerenntaskiran52@gmail.com

Doç. Dr. Aysun Yaralı Akkaya, aysunyarali@mersin.edu.tr

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların güçlendirilmesi sürdürülebilir kalkınmanın temel hedefleri arasında yer almakta; bu hedeflerin yerel düzeyde hayata geçirilmesinde yerel yönetimler önemli bir rol üstlenmektedir. Bununla birlikte, kadınlara yönelik yerel sosyal politikalar yalnızca kadınların güçlenmesini destekleyen araçlar olarak değil, aynı zamanda kadınların aile ve bakım eksenli toplumsal cinsiyet rollerini yeniden üretme potansiyeli taşıyan uygulamalar olarak da değerlendirilmektedir. Bu araştırmanın amacı, Altınordu Belediyesi tarafından kadınlara yönelik sunulan sosyal destek politikalarının kadınların güçlenmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği üzerindeki etkilerini bu ikili gerilim çerçevesinde incelemektir.

Araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş, durum çalışması deseni kullanılmıştır. Veriler, Altınordu Belediyesinin meslek edindirme kursları, kreş hizmetleri ve aile danışmanlığı uygulamalarından yararlanan 15 kadınla gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla elde edilmiş ve betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir.

Bulgular, belediye hizmetlerinin kadınların öz güvenlerini artırdığını, sosyal ilişkilerini güçlendirdiğini, ekonomik yaşama katılımlarını desteklediğini ve özellikle kreş hizmetleri aracılığıyla istihdam olanaklarını geliştirdiğini göstermektedir. Bununla birlikte, kadınların güçlenme deneyimlerinin büyük ölçüde aile refahı, bakım sorumluluklarının sürdürülmesi ve hane ekonomisine katkı ekseninde tanımlandığı belirlenmiştir. Meslek edindirme kurslarının çoğunlukla geleneksel kadın emeğine dayalı becerilere odaklanması ve aile danışmanlığı hizmetlerinin aile bütünlüğünü merkeze alan bir yaklaşımla sunulması, yerel sosyal politikaların toplumsal cinsiyet eşitliğini dönüştürücü kapasitesine ilişkin tartışmaları gündeme getirmektedir.

Sonuç olarak araştırma, yerel yönetimlerin kadınlara yönelik sosyal politika uygulamalarının kadınların bireysel güçlenmesine önemli katkılar sağladığını ortaya koymaktadır. Ancak bu politikaların, kadınları eşit yurttaşlar olarak güçlendiren hak temelli bir yaklaşım ile geleneksel bakım ve toplumsal cinsiyet rollerini yeniden üreten korumacı yaklaşım arasında konumlandığı görülmektedir. Bu nedenle yerel yönetimlerin kadın politikalarının yalnızca hizmet sunumu açısından değil, toplumsal cinsiyet eşitliğini dönüştürme kapasitesi bakımından da değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadınların güçlenmesi, sosyal destek politikaları, yerel yönetimler, Altınordu Belediyesi, toplumsal cinsiyet eşitliği.

Women's Policies in Local Governments: Between Empowerment and the Reproduction of Gender Roles – The Case of Altınordu Municipality

Ceren Filiz Taşkiran, cerenntaskiran52@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Aysun Yaralı Akkaya, aysunyarali@mersin.edu.tr

Achieving gender equality and empowering women are among the fundamental objectives of sustainable development, and local governments play a crucial role in implementing these objectives at the local level. However, local social policies targeting women are considered not only as instruments that support women's empowerment but also as practices that may reproduce traditional gender roles centered on family and caregiving. In this context, the aim of this study is to examine the effects of the social support policies implemented by Altınordu Municipality on women's empowerment and gender equality within the framework of this dual perspective.

The study employed a qualitative research method using a case study design. The data were collected through semi-structured interviews with 15 women who benefited from vocational training courses, childcare services, and family counseling services provided by Altınordu Municipality. The data were analyzed using descriptive analysis.

The findings indicate that these municipal services enhance women's self-confidence, strengthen their social relationships, support their participation in economic life, and particularly increase employment opportunities through childcare services. Nevertheless, women's empowerment experiences are largely defined in relation to family well-being, the continuation of caregiving responsibilities, and contributions to household income. The concentration of vocational training programs on traditionally female occupations and the family-centered approach of counseling services raise important questions regarding the transformative potential of local social policies for gender equality.

The study concludes that local government social policy practices make significant contributions to women's individual empowerment. However, these policies appear to oscillate between a rights-based approach that promotes women as equal citizens in the public sphere and a protective approach that reproduces traditional caregiving responsibilities and gender roles within the family. Therefore, local women's policies should be evaluated not only in terms of service provision but also in terms of their capacity to advance gender equality.

Keywords: Women's empowerment, social support policies, local governance, Altınordu municipality, gender equality.

İslâm'da Aile İçi İletişimde Sabır ve Hoşgörü: Sosyal Koruma Perspektifi

Lisansüstü Öğrencisi Ceyda Özbayoglu, ceyda.ozbayoglu@student.asbu.edu.tr

Bu çalışma, İslâm'da aile içi iletişimde sabır ve hoşgörü değerlerinin sosyal koruma perspektifinden önemini incelemeyi amaçlamaktadır. Günümüzde bireyselleşme, dijitalleşme, ekonomik baskılar ve değişen yaşam biçimleri aile içi iletişim sorunlarını artırmakta; aile bireyleri arasında anlayış, empati ve tahammül gibi temel değerlerin zayıflamasına neden olmaktadır. Bu bağlamda araştırmada, İslâm'ın aile yapısına ilişkin ortaya koyduğu sabır ve hoşgörü ilkelerinin aile bütünlüğünün korunmasındaki rolü ele alınmıştır. Aile içi iletişimde yaşanan sorunların çözümünde dinî ve ahlâkî değerlerin nasıl işlev gördüğü üzerinde durulmuş; bu kapsamda sabır ve hoşgörü değerlerinin aile içi çatışmaların önlenmesi, iletişim sorunlarının çözümü, duygusal dayanıklılığın artırılması, karşılıklı sorumluluk bilincinin geliştirilmesi ve aile bütünlüğünün korunmasına yönelik katkıları değerlendirilmiştir.

Araştırma, nitel araştırma yöntemi çerçevesinde hazırlanmış olup literatür taraması ve doküman incelemesine dayanmaktadır. Çalışmada Kur'an-ı Kerim ayetleri, hadisler ve aile içi iletişim, dinî-ahlâkî değerler, sosyal koruma ve aile sosyolojisi alanındaki akademik çalışmalar incelenmiştir. Ayrıca Hz. Peygamber'in aile hayatındaki tutum ve davranışları aile içi iletişim açısından değerlendirilmiştir. Bu çalışmanın özgün yönü, aile içi iletişim sorunlarına yönelik dinî ve ahlâkî değerleri yalnızca bireysel davranış ilkeleri olarak değil, sosyal koruma işlevi gören önleyici ve destekleyici mekanizmalar olarak ele almasıdır. Günümüzde aile içi iletişim sorunları çoğunlukla psikolojik, sosyolojik veya hukuki boyutlarıyla incelenirken, bu çalışma sabır ve hoşgörü değerlerinin aile içi çatışmaların önlenmesinde, aile bağlarının güçlendirilmesinde ve toplumsal dayanışmanın sürdürülmesinde oynadığı rolü ortaya koymaktadır. Bu yönüyle araştırma, aile kurumunun güçlendirilmesine ilişkin tartışmalara değer temelli ve bütüncül bir bakış açısı kazandırmayı hedeflemektedir.

Araştırma sonucunda, sabır ve hoşgörü değerlerinin aile bireyleri arasında sağlıklı iletişim kurulmasını desteklediği, çatışmaların çözümünü kolaylaştırdığı ve aile bağlarını güçlendirdiği görülmüştür. İslâm'ın önerdiği sevgi, merhamet, anlayış ve affedicilik temelli iletişim modelinin yalnızca bireysel huzuru değil, toplumsal istikrarı ve sosyal dayanışmayı da destekleyen önemli bir sosyal koruma mekanizması olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda çalışma, sabır ve hoşgörü değerlerinin aile bütünlüğünün korunmasında ve toplumsal dayanışmanın güçlendirilmesinde işlevsel bir rol üstlendiğini ortaya koyarak aile içi iletişim çalışmalarına sosyal koruma perspektifinden katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aile içi iletişim, sabır, hoşgörü, sosyal koruma, İslâmî değerler

Patience and Tolerance in Family Communication in Islam: A Social Protection Perspective

Graduate Student Ceyda Özbayoglu, ceyda.ozbayoglu@student.asbu.edu.tr

This study aims to examine the importance of patience and tolerance in family communication within Islam from a social protection perspective. Today, individualism, digitalization, economic pressures, and changing lifestyles are increasing problems in family communication, leading to a weakening of fundamental values such as understanding, empathy, and tolerance among family members. In this context, the research addresses the role of the principles of patience and tolerance, as presented in Islam regarding the family structure, in preserving family unity. The study focuses on how religious and moral values function in resolving problems in family communication; within this scope, the contributions of patience and tolerance to preventing family conflicts, resolving communication problems, increasing emotional resilience, developing a sense of mutual responsibility, and preserving family unity are evaluated.

This research, prepared within the framework of qualitative research methodology, is based on a literature review and document analysis. The study examines verses from the Quran, hadiths, and academic studies in the fields of family communication, religious and moral values, social protection, and family sociology. Furthermore, the attitudes and behaviors of the Prophet Muhammad in his family life are evaluated in terms of family communication. The unique aspect of this study is that it addresses religious and moral values not only as individual behavioral principles but also as preventive and supportive mechanisms serving a social protection function in relation to family communication problems. While family communication problems are mostly examined from psychological, sociological, or legal perspectives today, this study reveals the role that patience and tolerance play in preventing family conflicts, strengthening family ties, and maintaining social solidarity. In this respect, the research aims to provide a value-based and holistic perspective to discussions on strengthening the family institution.

The research results show that the values of patience and tolerance support healthy communication among family members, facilitate conflict resolution, and strengthen family bonds. It has been determined that the communication model based on love, compassion, understanding, and forgiveness, as proposed by Islam, is an important social protection mechanism that supports not only individual peace but also social stability and solidarity. In this context, the study contributes to studies on intra-family communication from a social protection perspective by demonstrating that the values of patience and tolerance play a functional role in preserving family integrity and strengthening social solidarity.

Keywords: Family communication, patience, tolerance, social protection, Islamic values.

Kronik Hastalığa Sahip Kadınlarda Dijital Sağlık Okuryazarlığı: Engeller ve Müdahale Stratejileri

Arş. Gör. Dr. Çiğdem Şen Tepe, cigdemsen@sakarya.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Özlem Altınbaş Akkaş, ozlemakkas@duzce.edu.tr

Küresel nüfusun yaşlanması ve kronik hastalık prevalansındaki artış, sağlık hizmetlerinde dijital bakım ve uzaktan izleme modellerine geçişi zorunlu kılmaktadır. Hastaların bu yenilikçi teknolojileri proaktif bir şekilde kullanabilmesi ve tedavi uyumunu artırabilmesi, büyük ölçüde dijital sağlık okuryazarlığı düzeylerine bağlıdır. Literatürde kronik hastalığı olan yaşlı yetişkinlerin dijital sağlık okuryazarlığının genellikle düşük ila orta düzeyde olduğu görülmektedir. Toplumsal cinsiyet bağlamında kadınlar, hem kendi hastalık yönetimlerinde hem de aile içindeki "primer bakım verici" rolleriyle sistemin merkezindedir. Bu çalışma; kronik hastalığı olan kadınların dijital sağlık okuryazarlık seviyelerini etkileyen faktörleri, karşılaştıkları toplumsal/bireysel engelleri ve bu engelleri aşmaya yönelik potansiyel müdahale stratejilerini literatür doğrultusunda incelemeyi amaçlamaktadır.

Yapılan literatür incelemesi; kadınların dijital sağlık okuryazarlık seviyelerinin yaş, eğitim düzeyi ve sosyoekonomik durum gibi temel belirleyicilerden önemli ölçüde etkilendiğini ortaya koymaktadır. Özellikle yaşlı kadın hastaların teknoloji kullanımında özgüven eksikliği yaşadıkları ve veri gizliliği konusunda daha yüksek düzeyde kaygı taşıdıkları bildirilmektedir. Türkiye örneklemindeki çalışmalarda, meme kanseri gibi kronik hastalık süreçlerini yöneten kadınlarda düşük dijital sağlık okuryazarlığının; kanser tarama davranışlarını, bilgi kaynağı seçimini ve tedaviye uyumu olumsuz etkilediği saptanmıştır. Ayrıca, yaşlı kadınlarda ise "teknofobi" ve veri gizliliği kaygılarının daha yüksek olduğu ve bu durumun kadınların dijital sağlık okuryazarlık seviyelerini düşürdüğü belirlenmiştir.

Dijital sağlık okuryazarlığı, kronik hastalığı olan kadınların sağlıklı yaşlanma sürecinde ve öz-bakım yönetiminde kritik bir rol oynamaktadır. Kadınların kazanmış olduğu dijital sağlık okuryazarlığı, bireysel bir yetkinlik olmanın ötesinde, aile içi bakım yükünü hafifletme potansiyeli taşıyan toplumsal yansımaları bulunan dinamik bir olgudur. Bu nedenle müdahaleler; yalnızca teknik eğitimi değil, aile desteğini sürece dahil eden ve kültürel olarak uyarlanmış stratejileri içermelidir. Kadınlara yönelik özelleştirilmiş eğitim programları, psikososyal destekler ve erişilebilirlik odaklı müdahaleler sayesinde dijital sağlık okuryazarlığı düzeyleri artırılabilir. Bu doğrultuda yapılacak hedefli müdahaleler, kadınların sağlık yönetimini optimize ederek yaşam kalitesini artıracak ve sağlık sisteminin sürdürülebilirliğine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijital sağlık okuryazarlığı, kronik hastalık, kadın, sağlıklı yaşlanma, teknofobi.

Digital Health Literacy in Women with Chronic Diseases: Determinants, Barriers, and Intervention Strategies

Res. Asst. Dr. Çiğdem Şen Tepe, cigdemsen@sakarya.edu.tr

Assist. Prof. Dr. Özlem Altınbaş Akkaş, ozlemakkas@duzce.edu.tr

The aging global population and the rising prevalence of chronic diseases necessitate a transition toward digital care and remote monitoring models in healthcare. Patients' ability to proactively utilize these innovative technologies and enhance treatment adherence largely depends on their digital health literacy levels. Literature indicates that digital health literacy among older adults with chronic conditions is generally low to moderate. Gender-wise, women stand at the center of the system both in managing their own illnesses and through their roles as "primary caregivers" within the family. This study aims to examine the factors influencing digital health literacy levels among chronically ill women, the societal/individual barriers they face, and potential intervention strategies to overcome these obstacles.

The literature review reveals that women's digital health literacy levels are significantly influenced by core determinants such as age, education, and socioeconomic status. Older female patients particularly experience a lack of confidence in technology use and report higher data privacy anxiety. In Turkish samples, low digital health literacy among women managing chronic diseases like breast cancer negatively impacts cancer screening behaviors, choice of information sources, and treatment adherence. Moreover, higher rates of "technophobia" and privacy concerns among older women further reduce their literacy levels.

Digital health literacy plays a critical role in self-care management and healthy aging for women with chronic conditions. Acquired digital health literacy is a dynamic phenomenon with societal implications that extends beyond an individual competency to alleviate intra-familial caregiving burdens. Interventions should thus incorporate culturally adapted strategies involving family support alongside technical training. Tailored educational programs, psychosocial support, and accessibility-oriented interventions can enhance women's digital health literacy, optimizing health management, improving quality of life, and contributing to healthcare system sustainability.

Keywords: Digital health literacy, chronic disease, women's health, healthy aging, technophobia.

Psikososyal Sorunlar Yaşayan Annelerde Çocuk İhmali ve İstismarı: Risk ve Koruyucu Faktörlerin Değerlendirilmesi

**Arş. Gör. Dr. Çiğdem Şen Tepe, cigdemsen@sakarya.edu.tr
Dr. Pınar Tabakoğlu, pinar.ege.tabakoglu@gmail.com**

Psikososyal sorunlar yaşayan kadınlar ebeveynlik rollerini yerine getirme sürecinde çeşitli zorluklarla karşılaşmakta ve bu durum çocuk ihmali ve istismarına yol açabilmektedir. Bu çalışma ile psikososyal problemler yaşayan kadınlar arasında çocuk ihmali ve istismarı için risk ve önleyici faktörleri ortaya koymak amaçlanmıştır.

Çocuklara uygulanan fiziksel ve cinsel istismar yaygın olarak bilinmekle birlikte, psikolojik ve duygusal istismar daha az fark edilmektedir. İstismar çoğu zaman tek bir olay değil, devam eden bir mağduriyet modelidir. Literatür, depresyon, şizofreni, travma sonrası stres bozukluğu gibi ruhsal hastalıkların, madde bağımlılığının, adolesan gebeliğin, eş şiddetinin ve yoksulluğun doğum öncesi ve doğum sonrası süreçte çocuk istismarını artırdığını göstermektedir. Çocukluk döneminde kötü muameleye (örneğin duygusal veya fiziksel istismara) maruz kalmış annelerin psikososyal stres faktörleriyle karşılaşma olasılığı daha yüksektir ve bu da ihmal veya istismar riskini artırmaktadır. Bu durum, nesiller arası aktarım sürecinde kırılması gereken bir döngüyü de işaret etmektedir.

Çocuk istismarının en ciddi sonucu ölümle sonuçlanabilmektedir. Doğan (2022) tarafından yapılan çalışmada anneler tarafından gerçekleştirilen vakalarda altta yatan nedenler arasında psikolojik sorunlar, erken yaşta evlilik, evlilik dışı birliktelikler, boşanma, ekonomik sıkıntılar ve madde kullanımı yer almaktadır. Yapılan bir sistematik incelemeye göre annelerin öz saygılarının yüksek olması içsel olarak koruyucu faktör olarak bulunmuştur. Koruyucu dış faktörler arasında ise aile ve eş desteği, özellikle anneanne desteği öne çıkmaktadır. Bununla birlikte, annenin yaşı arttıkça istismar vakalarının azaldığı da belirtilmektedir. Ayrıca Baggett ve ark. (2019), doğum sonrası süreçte mobil sağlık tabanlı ebeveynlik müdahalelerinin çocuk istismarı riskini azaltma potansiyeline sahip olduğunu vurgulamaktadır.

Sonuç olarak, psikososyal sorunlar yaşayan kadınların çocuklarını ihmal ve istismardan korumak için öncelikle psikososyal stres faktörleri ve çocukluk çağı istismarı açısından düzenli tarama ile risk altındaki annelerin belirlenmesi, zamanında müdahale, sosyal destek sistemlerinin güçlendirilmesi ve teknoloji tabanlı ebeveynlik programlarının yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk ihmali, çocuk istismarı, koruyucu faktörler, psikososyal sorunlar, risk faktörleri.

Child Neglect and Abuse Among Mothers Experiencing Psychosocial Problems: An Evaluation of Risk and Protective Factors

Res. Asst. Dr. Çiğdem Şen Tepe, cigdemsen@sakarya.edu.tr

Dr. Pınar Tabakoğlu, pinar.ege.tabakoglu@gmail.com

Women experiencing psychosocial problems encounter various challenges in fulfilling their parenting roles, which may result in child neglect and abuse. This study aims to identify risk and protective factors for child neglect and abuse among women with psychosocial difficulties.

Although physical and sexual abuse are widely recognized, psychological and emotional abuse are less frequently noticed. Abuse is often not a single incident but a continuing pattern of victimization. The literature demonstrates that mental health disorders such as depression, schizophrenia, post-traumatic stress disorder, substance dependence, adolescent pregnancy, intimate partner violence, and poverty increase the likelihood of child abuse during both prenatal and postnatal periods. Mothers exposed to childhood maltreatment (e.g., emotional or physical abuse) are more likely to face psychosocial stressors, which further elevate the risk of neglect or abuse. This situation points to an intergenerational cycle that must be broken.

The most severe consequence of child abuse may be death. Doğan (2022) reported that cases perpetrated by mothers were associated with psychological problems, early marriage, extramarital relationships, divorce, economic difficulties, and substance use. A systematic review found that high maternal self-esteem functions as an internal protective factor. External protective factors include family and partner support, particularly grandmother support. Moreover, increasing maternal age has been associated with a decline in abuse cases. Baggett et al. (2019) emphasized that mobile health-based parenting interventions in the postpartum period have the potential to reduce the risk of child abuse.

In conclusion, protecting children of mothers with psychosocial problems from neglect and abuse requires regular screening for psychosocial stressors and childhood abuse, timely interventions, strengthening social support systems, and expanding technology-based parenting programs.

Keywords: Child neglect, child abuse, protective factors, psychosocial problems, risk factors.

Kadınların Ekonomik Güçlenmesinde Kurumsal Araçlar: Çalışanlara Pay Edindirme Programları

Dr. Öğr. Üyesi Damla Songur, damla.songur@atilim.edu.tr

Kadınların ekonomik güçlenmesi, cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve sürdürülebilir toplumsal dönüşüm bakımından temel tartışma alanlarından birini oluşturmaktadır. Bununla birlikte kadınların işgücüne katılımında artış söz konusu olsa da, bu aynı zamanda karar alma süreçlerine ve sermaye birikimine eşit erişim anlamına gelmemektedir. Özellikle şirketlerde mülkiyet yapısına katılım bakımından kadın çalışanların görünürlüğü sınırlı kalmakta; ücret eşitsizliği, bakım yükü ve cam tavan gibi yapısal sorunlar ekonomik güçlenme süreçlerini zayıflatmaktadır. Bu çerçevede çalışanlara pay edindirme programları (Employee Stock Ownership Plans – ESOP), yalnızca çalışan bağlılığını ve şirket performansını artıran kurumsal araçlar değil, aynı zamanda çalışanların şirket mülkiyetine katılımını sağlayarak ekonomik güçlenmeye katkı sunabilecek alternatif modeller olarak değerlendirilmektedir.

Bu çalışma, çalışanlara pay edindirme programlarına ilişkin sistemlerin kadınların ekonomik güçlenmesi bakımından taşıdığı potansiyeli kurumsal yönetim, sürdürülebilirlik ve cinsiyet eşitliği perspektifinden incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada öncelikle çalışanlara pay edindirme programlarının çerçevesi oluşturularak, çalışanların şirkete pay sahibi olarak katılımının ekonomik ve sosyal etkileri ele alınmakta; ardından bu programlar aracılığıyla kadın çalışanların şirket içi karar alma süreçlerine erişiminin finansal güvenlik, aidiyet ve uzun vadeli ekonomik dayanıklılık üzerindeki etkileri tartışılmaktadır. Ayrıca Türkiye’de çalışanlara pay edindirme sistemlerine ilişkin dağıtık hukuki yapı değerlendirilerek mevcut düzenlemelerin kadınların ekonomik güçlenmesi bakımından yeterliliği sorgulanmaktadır. Bu bağlamda kurumsal araçların kadınların ekonomik güçlenmesindeki işlevini geliştirmeye yönelik mevzuat ve politika önerileri ortaya konulmaktadır.

Çalışma, kadınların ekonomik güçlenmesinin yalnızca istihdama katılım ile sınırlı değerlendirilemeyeceğini; mülkiyet, yönetime katılım ve sermaye erişimi boyutlarının da dikkate alınması gerektiğini ileri sürmektedir. Bu bağlamda çalışanlara pay edindirme programlarının cinsiyet eşitliğini destekleyen kapsayıcı bir kurumsal yönetim aracı olarak yeniden düşünülmesi gerektiği sonucuna ulaşmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Şirketler, çalışanlara pay edindirme programları, sürdürülebilirlik, kadınların güçlendirilmesi, cinsiyet eşitliği

Corporate Instruments for Women's Economic Empowerment: Employee Stock Ownership Plans

Assist. Prof. Dr. Damla Songur, damla.songur@atilim.edu.tr

Women's economic empowerment constitutes one of the central areas of debate in achieving gender equality and ensuring sustainable social transformation. Although women's participation in the labor force has increased significantly, this development does not necessarily translate into equal access to decision-making processes or capital accumulation. In particular, women employees remain underrepresented in corporate ownership structures, while structural barriers such as wage inequality, caregiving burdens, and the glass ceiling continue to weaken processes of economic empowerment. In this context, Employee Stock Ownership Plans (ESOPs) should be regarded not only as corporate instruments designed to increase employee loyalty and company performance, but also as alternative mechanisms capable of contributing to economic empowerment by enabling employees to participate in company ownership.

This study aims to examine the potential of employee share ownership programs for women's economic empowerment from the perspectives of corporate governance, sustainability, and gender equality. The study first outlines the framework of employee share ownership programs and examines the economic and social effects of employees' participation in companies as shareholders. It then discusses the impact of these programs on women employees' access to corporate decision-making processes, with particular emphasis on financial security, sense of belonging, and long-term economic resilience. Furthermore, the fragmented legal framework governing employee share ownership programs in Türkiye is evaluated, and the adequacy of existing regulations in promoting women's economic empowerment is assessed. In this context, the study puts forward legislative and policy recommendations aimed at strengthening the role of corporate mechanisms in advancing women's economic empowerment.

The study argues that women's economic empowerment cannot be reduced solely to participation in employment; rather, dimensions such as ownership, participation in governance, and access to capital must also be taken into consideration. Accordingly, it concludes that employee stock ownership plans should be reconsidered as inclusive corporate governance instruments capable of supporting gender equality.

Keywords: Companies, Employee Stock Ownership Plans (ESOPs), sustainability, women's empowerment, gender equality.

Yapay Zeka, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve İstihdam: Algoritmik Karar Verme Süreçlerine Sosyal Politika Perspektifinden Bir Yaklaşım

Doç. Dr. Derya Demirdizen Çevik, derya.demirdizen@gmail.com

Yapay zeka teknolojileri, işe alım, çalışan değerlendirme, terfi ve insan kaynakları yönetimi süreçlerini dönüştürerek işgücü piyasalarını yeniden şekillendirmektedir. Yapay zeka destekli sistemler çoğu zaman nesnel ve tarafsız karar verme araçları olarak sunulsa da son yıllarda yapılan araştırmalar bu sistemlerin geçmiş istihdam verilerinde yer alan toplumsal cinsiyet önyargılarını yeniden üretebildiğini ve hatta derinleştirebildiğini göstermektedir. Böylece algoritmik karar verme mekanizmaları, ayrımcılığı ortadan kaldırmak yerine işgücü piyasasındaki eşitsizlikleri dijital ortamda yeniden üretebilmektedir. Bu çalışma, yapay zeka, toplumsal cinsiyet eşitliği ve istihdam arasındaki ilişkiyi sosyal politika perspektifinden incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada yapay zekanın teknolojik bir yenilikten ziyade işgücü piyasasını ve fırsat eşitliğini yeniden şekillendiren yeni bir yönetim mekanizması olarak ele alınmaktadır. Bu doğrultuda araştırmamız, yapay zekanın işe alım ve insan kaynakları yönetiminde hangi alanlarda kullanıldığını, yapay zeka destekli istihdam uygulamalarında hangi toplumsal cinsiyet temelli önyargılar ortaya çıktığını adil ve kapsayıcı bir yapay zeka yönetimi için hangi sosyal politika müdahalelerine ihtiyaç duyulduğunu sorgulayan üç temel soru üzerinde durmaktadır. Bu sorulara yanıt aramak üzere nitel araştırma yaklaşımı benimsemektedir. Kapsam belirleyici literatür taraması ile tematik belge analizini birlikte kullanmaktadır. Araştırmanın veri kaynaklarını Scopus ve Web of Science veri tabanlarında yer alan akademik çalışmalar ile Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), OECD, Avrupa Komisyonu, UN Women ve Avrupa Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü (EIGE) tarafından yayımlanan rapor ve politika belgeleri oluşturmaktadır. Elde edilen veriler, tematik analiz yöntemiyle değerlendirilecektir. Araştırmanın kuramsal çerçevesi, Nancy Fraser'ın sosyal adalet yaklaşımı ve Joan Acker'ın toplumsal cinsiyetlendirilmiş örgütler kuramı yaklaşımına dayanmaktadır. Araştırma, algoritmik karar verme süreçlerinin kadınların istihdama erişimi, kariyer ilerlemesi ve çalışma yaşamındaki fırsat eşitliği üzerindeki olası etkilerini tartışmayı ve toplumsal cinsiyete duyarlı istihdam politikalarına yönelik öneriler geliştirmeyi hedeflemektedir. Nihayet, yapay zeka, toplumsal cinsiyet ve sosyal politika literatürünü bir araya getirerek dijital çağda daha adil, şeffaf ve kapsayıcı istihdam politikalarının geliştirilmesine katkı sunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, İstihdam, Algoritmik Önyargı, İşe Alım, Emek piyasasında dijitalleşme

Artificial Intelligence, Gender Equality and Employment: A Social Policy Perspective on Algorithmic Decision-Making

Doç. Dr. Derya Demirdizen Çevik, derya.demirdizen@gmail.com

Artificial intelligence (AI) technologies are reshaping labour markets by transforming recruitment, employee evaluation, promotion, and human resource management processes. Although AI-supported systems are often presented as objective and impartial decision-making tools, recent studies have demonstrated that these systems can reproduce and even reinforce gender biases embedded in historical employment data. Consequently, rather than eliminating discrimination, algorithmic decision-making mechanisms may reproduce labour market inequalities in digital environments.

This study aims to examine the relationship between artificial intelligence, gender equality, and employment from a social policy perspective. It approaches artificial intelligence not merely as a technological innovation but as a new governance mechanism that reshapes labour markets and equal opportunities. Within this framework, the study focuses on three main questions: how artificial intelligence is used in recruitment and human resource management; what forms of gender bias emerge in AI-supported employment practices; and which social policy interventions are needed to establish fair and inclusive AI governance.

To address these questions, the study adopts a qualitative research approach by combining a scoping literature review with thematic document analysis. The data sources consist of academic publications indexed in Scopus and Web of Science, together with reports and policy documents published by the International Labour Organization (ILO), the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), the European Commission, UN Women, and the European Institute for Gender Equality (EIGE). The collected data will be analysed using thematic analysis. The theoretical framework of the study is based on Nancy Fraser's theory of social justice and Joan Acker's theory of gendered organizations.

The study aims to discuss the potential effects of algorithmic decision-making processes on women's access to employment, career advancement, and equal opportunities in working life, while developing policy recommendations for gender-responsive employment policies. Ultimately, by bringing together the literature on artificial intelligence, gender equality, and social policy, the study is expected to contribute to the development of more equitable, transparent, and inclusive employment policies in the digital age.

Keywords: Gender Equality, Employment, Algorithmic Bias, Recruitment, Digitalization of Labour Markets.

Zaman Yoksulluğu Bireysel Bir Başarısızlık mı? İş-Yaşam Dengesi Söyleminin Yapısal Sınırları Üzerine Bir Değerlendirme

Dr. Öğretim Üyesi Dilay Güvenç, dilay.baser@kocaeli.edu.tr

Çalışma yaşamında denge arayışı, günümüzde bazı mecralarda bireysel bir zaman yönetimi meselesi olarak çerçevelenmektedir. Bu çerçevede iş-yaşam dengesi söyleminin önerdiği zaman bloklama, önceliklendirme, sınır koyma, özbakım gibi bireysel stratejiler yapısal eşitsizlikleri görünmez kılma riski taşımaktadır. Bu çalışma, söz konusu söylemin zaman yoksulluğunu nasıl bireyselleştirdiğini ele almayı amaçlamaktadır. Literatürde zaman yoksulluğu; bireylerin dinlenme, bakım, sosyal katılım ve kendine zaman ayırma gibi temel gereksinimlerini karşılayamayacak ölçüde zaman sıkışması yaşaması olarak tanımlanmaktadır. Çalışan kadınlar açısından zaman yoksulluğu, hem ücretli emeğin hem de ücretsiz bakım emeğinin eşzamanlı baskısı ile ikinci vardiya, rol çatışması ve sınır geçirgenliği gibi faktörler altında derinleşmektedir. Araştırma, zaman yoksulluğu, bakım emeği ve iş-yaşam dengesi literatürünün eleştirel olarak değerlendirilmesine dayanan kavramsal bir çalışmadır. Çalışmanın temel argümanı, zaman yoksulluğunun bireysel yetersizliğe değil; çalışma rejimleri, bakım hizmetlerinin yetersizliği ve toplumsal cinsiyet eşitsizliklerine dayanan yapısal koşullara bağlı olduğudur. Bu çerçevede iş-yaşam dengesi, bireysel baş etme repertuarlarıyla değil; kamusal bakım politikaları, çalışma süresi düzenlemeleri ve toplumsal cinsiyet eşitliği önlemleriyle ele alınması gereken yapısal bir eşitsizlik alanı olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar kelimeler: Zaman yoksulluğu, iş-yaşam dengesi, bakım emeği, çalışan kadınlar, toplumsal cinsiyet rejimi.

Is Time Poverty an Individual Failure? An Assessment of the Structural Limits of the Work-Life Balance Discourse

Assist. Prof. Dr. Dilay Güvenç, dilay.baser@kocaeli.edu.tr

The quest for balance in working life is currently framed in some quarters as a matter of individual time management. Within this framework, individual strategies proposed by the work-life balance discourse—such as time blocking, prioritizing, setting boundaries, and self-care—carry the risk of rendering structural inequalities invisible. This study aims to examine how this discourse individualizes time poverty. In the literature, time poverty is defined as individuals experiencing time constraints to such an extent that they cannot meet basic needs such as rest, caregiving, social participation, and personal time. For working women, time poverty is exacerbated by the simultaneous pressures of paid labor and unpaid care work, alongside factors such as the "second shift," role conflict, and boundary permeability. This research is a conceptual study based on a critical review of the literature regarding time poverty, care work, and work-life balance. The study's central argument is that time poverty stems not from individual inadequacy, but from structural conditions rooted in work regimes, the inadequacy of care services, and gender inequalities. Consequently, work-life balance is viewed here as an issue of structural inequality that must be addressed through public care policies, working-time regulations, and gender equality measures, rather than through individual coping strategies.

Keywords: Time poverty, work-life balance, care work, working women, gender regime.

Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi ile İlgili Sosyal Politikalar: İzmir Örneği

Prof. Dr. Dilşen İnce Erdoğan, dilsen.inceerdogan@deu.edu.tr

Türk toplumunda aile, tarih boyunca yalnızca bir yaşam birliği değil, aynı zamanda toplumsal düzenin, kültürel devamlılığın ve değer aktarımının en temel kurumudur. Orta Asya'dan günümüze uzanan süreçte aile; sevgi, dayanışma ve sorumluluk ilkeleri üzerine inşa edilmiş, devletin ve toplumun adeta çekirdeği olarak görülmüştür. Aile, bireyin kimlik kazanımında ve toplumsal aidiyetinde belirleyici rolünü sürdürmektedir. Bu yönüyle aile, geçmişten günümüze Türk toplumunun hem hafızası hem de geleceğe uzanan en güçlü köprüsü olma özelliğini korumaktadır.

15 Mayıs 2024 tarihinde Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yürürlüğe girmiştir. Genelgede konu ile ilgili Küresel Riskler ve Demografik Dönüşüm Karşısında Ailenin Korunması, Ailelerin Refah Düzeyinin Yükseltilmesi, Aile Odaklı Sosyal Politika ve Hizmetlerin Etkinliğinin Artırılması, Dijitalleşme Sürecinde Ailenin Desteklenmesi, Aileye Duyarlı Çevre Politikaları ile Ailelerin Afet ve Acil Durumlara Dayanıklılığının Artırılması başlıklarında 5 stratejik amaç belirlenmiştir. Bu amaçların, sadece aile kurumuna ilişkin kültürel veya sosyal bir politika olarak değil, aynı zamanda Türkiye'nin nüfus yapısının sürdürülebilirliğine yönelik bir demografik politika olarak da değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu plan çerçevesinde özellikle evliliğin teşvik edilmesi, doğurganlığın desteklenmesi, aile bütünlüğünün korunması ve gençlerin aile kurmalarının önündeki ekonomik ve sosyal engellerin azaltılması gibi çok boyutlu hedefleri içerdiği görülmektedir.

İzmir Valiliğinin önderliğinde Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planında belirtilen 5 stratejik amaç ve 15 stratejik hedef doğrultusunda kurumlararası iş birliği ile önemli adımlar atılmıştır. Hazırlanan çalışmada Dokuz Eylül Üniversitesi özelinde yapılan çalışmalar ve elde edilen sonuçlar paylaşılacaktır. Evlenme, boşanma, çocuk edinme yaşı, aile kurmanın önündeki küresel tehditler ilan edilen eylem planı çerçevesinde İzmir örneğinde paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, aile, çocuk, İzmir.

Social Policies for the Protection and Empowerment of Families: The Case Of İzmir

Prof. Dr. Dilşen İnce Erdoğan, dilsen.inceerdogan@deu.edu.tr

Throughout history, the family in Turkish society has been not only a union of lives but also the most fundamental institution for social order, cultural continuity, and the transmission of values. From Central Asia to the present day, the family has been built on the principles of love, solidarity, and responsibility and regarded as the very core of the state and society. The family continues to play a decisive role in an individual's identity formation and sense of social belonging. In this respect, the family retains its status as both the memory of Turkish society from the past to the present and its strongest bridge to the future.

On May 15, 2024, "The Vision Document and Action Plan for the Protection and Empowerment of the Family" entered into force via a Presidential Decree. The decree addresses five strategic topics: Protecting the Family in the Face of Global Risks and Demographic Change, Improving the Well-Being of Families, Enhancing the Effectiveness of Family-Focused Social Policies and Services, Supporting Families in the Digitalization Process, and Increasing Families' Resilience to Disasters and Emergencies through Family-Sensitive Environmental Policies. These objectives must be viewed not only as cultural or social policies related to the institution of the family but also as a demographic policy aimed at ensuring the sustainability of Turkey's population structure. Within the framework of this plan, it is evident that it encompasses multidimensional goals, such as encouraging marriage, supporting fertility, protecting family unity, and reducing the economic and social barriers preventing young people from starting families.

Under the leadership of the İzmir Governor's Office, significant steps have been taken through interagency collaboration in line with the 5 strategic objectives and 15 strategic goals outlined in the Vision Document and Action Plan for the Protection and Empowerment of the Family. This presentation will share the work conducted and the results achieved specifically at Dokuz Eylül University. Topics such as marriage, divorce, the age of parenthood, and global threats to family formation will be discussed within the framework of the announced action plan, using İzmir as a case study.

Keywords: Women, family, children, İzmir.

UNDROP Çerçevesinde Köylü Kadınların Hakları: Agroekolojik Hukuk Perspektifinden Bir İnceleme

Dr. Dolunay Çörek Akyıldız, dcorek@nku.edu.tr

Dünya genelinde yetersiz beslenen insanların yaklaşık % 60'ını kadınlar ve kız çocukları oluşturmaktayken, kadınlar yeryüzünde üretilen gıdanın % 50'sinden fazlasını ekip biçmekte, sürmekte ve hasat etmektedirler. Kadınların bu katkılarına rağmen, dünya üzerinde toplamda sahip oldukları arazi oranı yaklaşık olarak % 2'nin altında kalmaktadır. Kadınların tarımsal alandaki emeği, hem hukuki hem de ekonomik açıdan büyük ölçüde görünmez kalmaktadır. Hâlbuki, köylü kadınlar ve kırsalda çalışan diğer kadınlar, agroekoloji öncelikli olmak üzere sürdürülebilir tarımsal üretim biçimlerinin geliştirilmesinde kilit aktörlerdir.

Toplumsal cinsiyet eşitliği, adil tarım-gıda sistemleri dönüşümünün altı alanından biri olarak tanımlanmaktadır. Kadın gıda üreticilerinin sahip oldukları geleneksel agroekolojik bilgi, toplumsal cinsiyet adaletine dayalı tarım-gıda sistemlerine geçişi kolaylaştırmak için olmazsa olmaz niteliktedir. Gıda hakkına ilişkin devletin yükümlülüklerini düzenleyen "Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Sözleşme" (ICESCR) köylü kadınların hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliğine dair sessiz konumdadır. Kadın haklarına ilişkin devlet yükümlülüklerini belirleyen "Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi" (CEDAW) ise, yoksulluk koşullarında kadınların gıdaya erişimde en az imkâna sahip olduklarını giriş bölümünde belirtmekle birlikte, hamilelik, lohusalık ve doğum sonrası dönemle sınırlı olmak üzere yeterli beslenmeden bahsetmektedir. Bu bağlamda 2018 yılında kabul edilen Köylülerin ve Kırsal Alanlarda Çalışan Diğer İnsanların Hakları Bildirgesi'nin (UNDROP) uluslararası hukuki çerçevedeki boşlukları doldurduğu görülmektedir.

Bu çalışmada nitel ve teorik bir yaklaşım benimsenerek literatür taraması yöntemi benimsenmiştir. Araştırma sonucunda, ICESCR ve CEDAW'ın köylü kadınların tarım-gıda sistemlerindeki özgül konumunu doğrudan ele almakta yetersiz kaldığı, buna karşılık UNDROP'un köylü kadınların karar alma süreçlerine katılımı, kalkınma planlarının hazırlanması ve uygulanmasına etkili biçimde dahil edilmesi, sağlık, sosyal güvenlik, örgütlenme ve üretim kaynaklarına erişim gibi haklarını daha görünür ve kapsamlı biçimde tanıdığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte, Bildirge'nin kadınların görünmeyen tarımsal emeği ve toplumsal cinsiyete dayalı yapısal eşitsizliklerin dönüştürülmesi konusunda bazı sınırlılıklar içerdiği belirlenmiştir. Çalışma, agroekolojik hukuk perspektifinden değerlendirildiğinde, UNDROP'un önemli ancak tamamlanmamış bir normatif çerçeve sunduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal cinsiyet, Köylü kadınlar, Agroekoloji, Tarımsal emek, UNDROP.

Peasant Women's Rights under UNDROP: An Agroecological Law Perspective

Dr. Dolunay Çörek Akyıldız, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, dcerek@nku.edu.tr

While women and girls make up approximately 60% of the undernourished people worldwide, women sow, cultivate, and harvest more than 50% of the food produced on earth. Despite these contributions, the total land they own globally remains below 2%. Women's agricultural labor remains invisible, both legally and economically, demonstrating clear gender injustice in the global agri-food system. Yet peasant women and other rural women are key actors in developing sustainable agricultural production.

Gender equality is defined as one of the six areas of equitable agri-food systems transformation. The traditional agroecological knowledge of women food producers is indispensable for transitioning to gender justice-based agri-food systems. The International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR) remains silent on peasant women's rights and gender equality. The Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW) acknowledges that women in poverty have the least access to food, yet addresses adequate nutrition only in the context of pregnancy and the postnatal period. The UN Declaration on the Rights of Peasants and Other People Working in Rural Areas (UNDROP), adopted in 2018, appears to fill these gaps in the international legal framework.

This study adopts a qualitative and theoretical approach based on a literature review methodology. The findings indicate that both the ICESCR and the CEDAW fall short of adequately addressing peasant women within agri-food systems. In contrast, UNDROP provides a more comprehensive recognition of peasant women's rights, including their participation in decision-making processes, their effective involvement in the formulation and implementation of development plans. Nevertheless, the analysis reveals that the Declaration contains limitations with regard to addressing the invisibility of women's agricultural labour and transforming structural gender inequalities. From the perspective of agroecological law, the study concludes that UNDROP offers an important, yet incomplete, normative framework for advancing the rights of peasant women.

Keywords: Gender, Peasant women, Agroecology, Agricultural labor, UNDROP.

Kadın Akademisyenlerin Mesleki İletişim Deneyimleri: Bir Eleştirel Yorumlayıcı Sentez

Arş. Gör. Eda Çiçek, edacicek@duzce.edu.tr

Savaş Tatlı, savastatli81@gmail.com

Suzan Çiner, sm22_@hotmail.com

Bu çalışma, yükseköğretimde kadın akademisyenlerin mesleki iletişim deneyimlerinin uluslararası ve Türkçe nitel araştırma alanyazınında nasıl çerçevelendiğini incelemeyi amaçlamaktadır. Kadın akademisyenlerin akademik kurullar, danışmanlık ilişkileri, idari etkileşimler, yayın süreçleri ve meslektaşlar arası temas gibi mesleki ortamlardaki deneyimleri son on yılda artan nitel araştırma birikimine konu olmuştur. Ancak bu birikim henüz sistematik biçimde sentezlenmemiş; deneyimin yapısal, epistemik ve sembolik boyutları bütünlüklü bir kavramsal çerçeve içinde haritalandırılmamıştır. Türkiye bağlamında ise bu deneyimin yükseköğretimin kurumsal düzenleri ve toplumsal cinsiyet rejimi içinde nasıl biçimlendiğine ilişkin sentezleyici bir okumaya ihtiyaç sürmektedir. Araştırma, eleştirel yorumlayıcı sentez yöntemiyle yürütülecektir. Bu yöntem, klasik sistematik derlemenin sınırlarını aşarak literatürü eleştirel kuramsal bir mercekten yeniden okumaya, baskın söylemleri sorgulamaya ve görünmeyen örüntüleri kavramsallaştırmaya olanak tanımaktadır. Tarama ULAKBİM TR Dizin, DergiPark, ERIC, Scopus ve Web of Science veri tabanlarında 2015–2025 arasında yayımlanmış hakemli nitel çalışmalar üzerinden gerçekleştirilecek; kalite değerlendirmesi Critical Appraisal Skills Programme (CASP) ölçütleriyle yapılacak ve süreç PRISMA akış şeması ile raporlanacaktır. Analiz aşamasında MAXQDA yazılımı kullanılacaktır. Çalışmanın kuramsal omurgasını sembolik şiddet ve eril tahakküm kavramları ile tanıklığa dayalı ve yorumsal epistemik adaletsizlik tipolojisi oluşturmaktadır. Feminist epistemolojik çerçeve ile sese gelme kavramı, bulguların yorumlanmasında tamamlayıcı mercekler olarak işlev görecektir. Sentezde, mesleki iletişim deneyiminin hangi tema örüntüleri etrafında biçimlendiği, bu örüntülerin hangi yapısal ve kurumsal koşullarla ilişkilendiği ve kadın akademisyenlerin geliştirdiği faillik pratiklerinin neler olduğu sorularına yanıt aranacaktır. Çalışmanın üç düzeyde katkı sağlaması beklenmektedir: (i) yükseköğretimde kadın akademisyenlerin iletişim deneyimi üzerine dağınık nitel birikimin sistematik biçimde haritalandırılması, (ii) bu deneyimleri bireysel beceri ya da kişilik düzeyinde değil, alan ilişkileri içindeki yapısal ve epistemik bir konum olarak okuyan bir kavramsal çerçevenin geliştirilmesi, (iii) kadın akademisyenlerin mesleki güçlenmesine ilişkin uygulama ve politika önerilerine zemin oluşturulması.

Anahtar Kelimeler: Kadın akademisyenler, mesleki iletişim, eleştirel yorumlayıcı sentez, epistemik adaletsizlik, sembolik şiddet.

Professional Communication Experiences of Female Academics: A Critical Interpretive Synthesis

Res. Asst. Eda Çiçek, edacicek@duzce.edu.tr

Savaş Tatlı, savastatli81@gmail.com

Suzan Çiner, sm22_@hotmail.com

This study examines how female academics' experiences of professional communication in higher education are framed in the international and Turkish qualitative literature. Over the past decade, qualitative research has increasingly addressed these experiences in academic committees, advisory relationships, administrative interactions, publication processes, and collegial contact. It has not, however, been systematically synthesized, and the structural, epistemic, and symbolic dimensions of these experiences remain unmapped within a conceptual framework. In the Turkish context, a synthesizing account of how these experiences are shaped by institutional structures and the gender regime is still needed. The research will employ a critical interpretive synthesis, which moves beyond the classical systematic review to enable a re-reading of the literature through a critical theoretical lens, interrogate dominant discourses, and conceptualize hidden patterns. The search will cover peer-reviewed qualitative studies published between 2015 and 2025 in the ULAKBİM TR Index, DergiPark, ERIC, Scopus, and Web of Science; quality will be assessed with the Critical Appraisal Skills Programme (CASP) criteria, the process reported through PRISMA, and the analysis conducted in MAXQDA. The theoretical framework draws on the concepts of symbolic violence and male domination together with a typology of testimonial and hermeneutical epistemic injustice; the notion of coming to voice within a feminist epistemological framework serves as a complementary lens. The synthesis asks around which thematic patterns professional communication experience is shaped, how these patterns connect to structural and institutional conditions, and what practices of agency female academics develop. Three contributions are anticipated: (i) systematic mapping of a scattered qualitative literature; (ii) a conceptual framework reading these experiences not as individual skill or personality but as a structural and epistemic position within field relations; (iii) a foundation for practice and policy recommendations on the professional empowerment of female academics.

Keywords: Women academics, professional communication, critical interpretive synthesis, epistemic injustice, symbolic violence.

2026 Uluslararası Kadın Çiftçiler Yılı Çerçevesinde Katılımcı Kırsal Peyzaj Yönetişimi: Kadın Çiftçilerin Peyzajın Korunması, Yönetimi ve Planlanmasındaki Rolü Üzerine Bir Değerlendirme

Dr. Eda Kaya, edakaya.8100@gmail.com

Bir ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasında kadınların istihdama katılımı önemli bir belirleyicidir. Özellikle kırsal alanlarda yaşayan kadınların üretim süreçlerine aktif katılımı hem ekonomik bağımsızlıklarının güçlenmesine hem de kırsal kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesine katkı sağlamaktadır. Tarım sektöründe önemli bir işgücü potansiyelini oluşturan kadın çiftçiler, yalnızca tarımsal üretimde değil, kırsal peyzajların korunması, yönetimi ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasında da kritik roller üstlenmektedir. Birleşmiş Milletler tarafından 2026 yılının “Uluslararası Kadın Çiftçiler Yılı” olarak ilan edilmesi, kadın çiftçilerin kırsal kalkınma ve peyzaj yönetimindeki rollerinin yeniden değerlendirilmesi açısından önemli bir fırsat sunmaktadır. Bu çalışmanın amacı, kadın çiftçilerin katılımcı kırsal peyzaj yönetimindeki yerini ve kırsal peyzajların korunması, yönetimi ve planlanmasına olan katkılarını ortaya koymaktır. Araştırmada yöntem olarak literatür taraması, Birleşmiş Milletler, FAO ve Avrupa Peyzaj Sözleşmesi dokümanlarının incelenmesi, kadın çiftçi kooperatiflerine ilişkin örnek olay analizleri ve tematik içerik analizi kullanılmıştır. Çalışma kapsamında kadın çiftçilerin yerel bilgi birikiminin korunması, biyolojik çeşitliliğin sürdürülmesi, sürdürülebilir arazi kullanımı uygulamalarının yaygınlaştırılması ve kırsal peyzaj kimliğinin devamlılığına sağladıkları katkılar değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, kadın çiftçilerin kırsal peyzajların sürdürülebilirliğinde önemli bir aktör olduğunu, ancak karar alma ve planlama süreçlerine katılımlarının çeşitli yapısal, ekonomik ve sosyal engeller nedeniyle sınırlı kaldığını göstermektedir. Bu doğrultuda, kırsal kalkınma ve peyzaj yönetimi politikalarında toplumsal cinsiyet duyarlı yaklaşımların benimsenmesi, kadınların karar alma mekanizmalarında daha etkin temsil edilmesi ve kadın çiftçilerin örgütlenme kapasitesinin güçlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Birleşmiş Milletler 2026 Uluslararası Kadın Çiftçiler Yılı, kırsal kalkınma, kırsal peyzaj, katılımcı yönetim, peyzaj planlama.

Participatory Rural Landscape Governance in The Context of the 2026 International Year of Women Farmers: An Assessment of Women Farmers' Role in Landscape Conservation, Management, And Planning

Dr. Eda Kaya, edakaya.8100@gmail.com

Women's participation in the workforce is a key determinant of a country's economic and social development. The active participation of women living in rural areas, in particular, contributes both to strengthening their economic independence and to achieving rural development goals. Female farmers, who constitute a significant labor force potential in the agricultural sector, play critical roles not only in agricultural production but also in the conservation, management, and sustainability of rural landscapes. The United Nations' declaration of 2026 as the "International Year of Women Farmers" presents a significant opportunity to reassess the roles of women farmers in rural development and landscape governance. The aim of this study is to highlight the role of women farmers in participatory rural landscape governance and their contributions to the conservation, management, and planning of rural landscapes. The research employed a literature review, an examination of documents from the United Nations, the FAO, and the European Landscape Convention, case studies of women farmers' cooperatives, and thematic content analysis. The study assessed the contributions of women farmers to the preservation of local knowledge, the maintenance of biodiversity, the promotion of sustainable land-use practices, and the continuity of rural landscape identity. The research findings indicate that women farmers are key actors in the sustainability of rural landscapes; however, their participation in decision-making and planning processes remains limited due to various structural, economic, and social barriers. Accordingly, it was concluded that gender-sensitive approaches must be adopted in rural development and landscape management policies, women must be more effectively represented in decision-making mechanisms, and the organizational capacity of women farmers must be strengthened.

Keywords: United Nations International Year of Women Farmers 2026, rural development, rural landscape, participatory governance, landscape planning.

Türk Gençlik Edebiyatında “İlk Aşk”

Doç. Dr. Elif Emine Balta, Düzce Üniversitesi, elifeminebalta@duzce.edu.tr

Kurmaca metinler, okurun kelime hazinesini, anlatım gücünü ve hayal dünyasını geliştirir. Bununla birlikte okur, bu metinler aracılığıyla gerçek hayatta deneyimlemediği durumları zihninde canlandırabilir; karakterlerle özdeşleşerek onların yaşadıklarını kendi deneyimiymiş gibi hissedebilir. Böylece başkalarının duygu ve düşüncelerini anlama fırsatı yakalar. Bir roman, konusu itibarıyla okurun adalet, aşk, ölüm, özgürlük, toplumsal baskı veya kimlik gibi meseleler üzerine düşünmesini sağlayan imkânlar taşır. Gençlik edebiyatı kapsamında yer alan eserler de gençlerin ilgisini çeken pek çok konuyu ele alır. Gelişim dönemleri itibarıyla gençlerin romantik ilişkilere duydukları ilgi ve merak göz önünde bulundurulduğunda, bu edebiyat türünde aşkın, özellikle de ilk aşk deneyiminin önemli bir yer tuttuğu söylenebilir. Mevcut çalışma Türk gençlik edebiyatı eserlerinden örneklerle ilk aşk kavramının nasıl işlediğine odaklanmıştır. Bu doğrultuda Gaye Boralıoğlu’nun “İçimdeki Ses”, Cemil Kavukçu’nun “Yolun Başındakiler” ve Karin Karakaşlı’nın “Dört Kozalak” adlı eserleri tercih edilmiştir. Söz konusu eserler ilk aşk temasını barındırmaları, ödül almış olmaları ve gençlik edebiyatı kapsamında yer almaları bakımından ortak özellikler taşımaktadır. Eserler, romantik bir tema olarak ilk aşkın, gencin kimlik gelişimini etkileyen bir unsur olarak ele alınıp alınmaması bakımından değerlendirilecektir. Aşkın duygusal ilişkinin ötesinde genç kız ve erkeklerin büyüme, kendini tanıma, aileden ayrışma, özgürleşme, toplumsal beklentiler ve duygusal olgunlaşma gibi hususlar bakımından yorumlanacaktır. Eserlerin incelenmesinden sonra ulaşılan bulgular gençlik edebiyatı bağlamında yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Gençlik edebiyatı, ilk aşk, genç kız, genç erkek, kurmaca.

The Theme of “First Love” in Turkish Young Adult Literature

Assoc. Prof. Dr. Elif Emine Balta, Düzce University, elifeminebalta@duzce.edu.tr

Fictional texts develop readers’ vocabulary, expressive skills, and imagination. In addition, through these texts, readers can visualize situations they have not experienced in real life and may identify with characters, feeling their experiences as if they were their own. In this way, they have the opportunity to understand the emotions and thoughts of others. A novel, by virtue of its subject matter, offers possibilities for readers to reflect on issues such as justice, love, death, freedom, social pressure, and identity. Works categorized as young adult literature also address many subjects that attract young readers’ interest. Considering young people’s developmental stage and their interest in and curiosity about romantic relationships, it can be said that love, particularly the experience of first love, holds an important place in this literary genre. The present study focuses on how the concept of first love functions through selected examples from Turkish young adult literature. In this regard, Gaye Borahioğlu’s *İçimdeki Ses*, Cemil Kavukçu’s *Yolun Başındakiler*, and Karin Karakaşlı’s *Dört Kozalak* have been selected. These works share common features in that they include the theme of first love, have received awards, and fall within the scope of young adult literature. The works will be examined in terms of whether first love, as a romantic theme, is treated as an element that affects adolescents’ identity development. Beyond being a merely emotional relationship, love will be interpreted in relation to issues such as growth, self-discovery, separation from the family, liberation, social expectations, and emotional maturity among adolescent girls and boys. After the analysis of the works, the findings will be interpreted within the context of young adult literature.

Keywords: Young adult literature, first love, adolescent girl, adolescent boy, fiction.

Türkiye’de Kadınların Güçlendirilmesine Yönelik Sosyal Politika Uygulamalarının Değerlendirilmesi

**Prof. Dr. Elif Yüksel Oktay, elif.oktay@yalova.edu.tr
Gülser Ustaoglu, gulserusta@gmail.com**

Toplumdaki dezavantajlı gruplara yönelik eğitim, sağlık, istihdam, barınma ve toplumsal katılım gibi alanlarda geliştirilen sosyal politikalar; sosyal ve ekonomik risklere karşı güçlenmelerini, sosyal adalet ve sosyal korumanın geliştirilmesini, sosyal barışın sağlanmasını ve refah düzeylerinin artırılmasını hedeflemektedir. Bu gruplar arasında yer alan kadınların güçlendirilmesine yönelik politikalar, hem uluslararası kuruluşların (Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi vb.) hem de ulusal kurum ve kuruluşların öncelikli çalışma alanlarından biridir.

Türkiye, 1961 ve 1982 Anayasalarında sosyal hukuk devleti niteliğini benimsemiş ve temel hak ve özgürlüklerde eşitlik ilkesini güvence altına almıştır. 1982 Anayasası'nın 10. maddesi, 2004 yılında yapılan değişiklikle "Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür." hükmüyle güçlendirilmiş, 2010 yılında ise kadınlar ve diğer dezavantajlı gruplar lehine alınacak tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı sayılamayacağı düzenlenerek pozitif ayrımcılığın anayasal temeli oluşturulmuştur.

Bu çalışmanın amacı, 2018 yılı ve sonrasında Türkiye’de kadınların güçlendirilmesine yönelik uygulanan sosyal politikaları değerlendirmektir. Bu dönem, kadın politikalarının strateji belgeleri ve eylem planları çerçevesinde daha bütüncül ve kurumsal bir yapıya kavuşması nedeniyle araştırma kapsamına alınmıştır. Çalışmada doküman inceleme yöntemi kullanılmış; ilgili ulusal mevzuat, kalkınma planları, kadına yönelik şiddetle mücadele ulusal eylem planları ile Kadının Güçlenmesi Strateji Belgeleri ve Eylem Planları ve konuya ilişkin resmi istatistikler incelenmiştir. Bulgular, kadınların okullaşma ve yükseköğretime katılım, iş gücüne katılım ve istihdam oranlarında artış olduğunu, şiddetle mücadele mekanizmalarının ve farkındalık çalışmalarının güçlendiğini göstermektedir. Buna karşın kadına yönelik şiddetin sürmesi, ücret eşitsizliği, kayıt dışı istihdam, bakım yükünün büyük ölçüde kadınlar üzerinde olması, karar alma mekanizmalarında kadın temsiliyetinin yetersizliği ve eğitim, istihdam ve sosyal hizmetlere erişim açısından bölgeler arasındaki eşitsizlikler kadınların güçlenmesine ilişkin hedeflere henüz tam olarak ulaşamadığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, kadının güçlenmesi, sosyal politika, dezavantajlı gruplar, Türkiye.

An Evaluation of Social Policy Implementations for Women's Empowerment in Türkiye

Prof. Dr. Elif Yüksel Oktay, elif.oktay@yalova.edu.tr

Gülser Ustaoglu, gulserusta@gmail.com

Social policies developed for disadvantaged groups in areas such as education, health, employment, housing, and social participation aim to strengthen these groups against social and economic risks, promote social justice and social protection, ensure social cohesion, and improve overall welfare. Policies aimed at empowering women, who constitute one of these disadvantaged groups, have become a priority for both international organizations (e.g., the United Nations and the Council of Europe) and national institutions.

Türkiye adopted the principle of the social state in both the 1961 and 1982 Constitutions and guaranteed equality in fundamental rights and freedoms. Article 10 of the 1982 Constitution was amended in 2004 to state that “Women and men have equal rights. The State is responsible for ensuring that this equality exists in practice.” In 2010, a further amendment established the constitutional basis for positive discrimination by stipulating that measures taken in favor of women and other disadvantaged groups would not be considered contrary to the principle of equality.

This study aims to evaluate the social policies implemented to empower women in Türkiye since 2018. This period was selected because women’s policies have become more comprehensive and institutionalized through strategic documents and action plans. The study employs a document analysis method, examining relevant national legislation, development plans, national action plans on combating violence against women, Women’s Empowerment Strategy Documents and Action Plans, and official statistics. The findings indicate improvements in women's school enrollment, participation in higher education, labor force participation, and employment, as well as strengthened mechanisms and awareness initiatives to combat violence against women. However, the persistence of violence against women, wage inequality, informal employment, the disproportionate burden of unpaid care work, underrepresentation of women in decision-making positions, and regional disparities in access to education, employment, and social services demonstrate that the objectives of women's empowerment have not yet been fully achieved.

Keywords: Woman, women's empowerment, social policy, disadvantaged groups, Türkiye.

Türkiye’de Kadın Diplomatlar: Temsili Yeniden Düşünmek

Dr. Öğr. Üyesi Emel İlter, eliter@firat.edu.tr

Lisansüstü Öğrencisi Sultan Bingöl, sultanbingol23@gmail.com

Kadınların siyasal ve bürokratik yapılardaki temsili, literatürde tartışılan temel konular arasında yer almaktadır. Kadınların devletin karar alma ve dış temsil süreçlerindeki temsili, temsilin yalnızca sayısal değil, aynı zamanda kurumsal boyutlarıyla da ele alınmasını gerektirmektedir. Bu durum, devletlerin dış temsil faaliyetlerini yürüten diplomatlık mesleği açısından da geçerlidir. Diplomatlık mesleği, tarihsel olarak erkek egemen bir yapı içerisinde şekillenmiştir. Her ne kadar 20. yüzyıldan itibaren kadınların bu mesleğe katılımı artmış olsa da bu artış, kadın diplomatların diplomatik hiyerarşi içerisindeki kurumsal konumlarını değerlendirmek için tek başına yeterli değildir. Nitekim kadın temsiline ilişkin literatür incelendiğinde, temsilin çoğunlukla kadınların sayısal görünürlüğü üzerinden değerlendirildiği görülmektedir. Oysa temsilin niteliği, yalnızca kadınların bu meslekteki sayılarıyla değil, kurumsal konumları ve üst düzey diplomatik görevlere erişimleriyle birlikte analiz edilmelidir. Bu nedenle, kadın diplomatların yalnızca sayısal görünürlükleri üzerinden yapılan incelemeler, temsilin farklı boyutlarını ortaya koymakta sınırlı kalabilmektedir.

Çalışmanın temel amacı, Türkiye’de kadın diplomatların artan sayısal temsiline üst düzey diplomatik görevlere erişime ve yönetsel pozisyonlardaki dağılıma ne ölçüde yansıdığını temsil tartışmaları çerçevesinde değerlendirmektir. Çalışmada, temsil literatürü analitik çerçeve olarak kullanılmakta; Türkiye’deki kadın diplomatlara ilişkin resmî istatistikler, kurumsal raporlar ve ikincil kaynaklar doküman incelemesi yöntemiyle analiz edilmektedir. Bu yaklaşım, kadın diplomatların temsiline ilişkin mevcut görünümün yalnızca nicel veriler üzerinden değil, kurumsal boyutlarıyla birlikte değerlendirilmesine ve temsil tartışmalarının sayısal ve kurumsal boyutların birlikte dikkate alındığı daha bütüncül bir çerçevede ele alınmasına katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Temsil, kadın, diplomat, diplomasi, Türkiye.

Women Diplomats in Türkiye: Rethinking Representation

Assist. Prof. Dr. Emel İlter, eliter@firat.edu.tr

Graduate Student Sultan Bingöl, sultanbingol23@gmail.com

The representation of women in political and bureaucratic structures is among the key issues discussed in the literature. The representation of women in the state's decision-making and foreign representation processes requires an assessment not only of the numerical aspects but also of the institutional dimensions of representation. This is also true of the diplomatic profession, which carries out the foreign representation activities of states. The diplomatic profession has historically been shaped within a male-dominated structure. Although women's participation in this profession has increased since the 20th century, the rise in the number of female diplomats alone is not sufficient to assess their institutional positions within the diplomatic hierarchy. A review of the literature on women's representation shows that representation has largely been assessed in terms of women's numerical representation. However, representation cannot be understood solely through numerical representation; it should also be assessed in relation to women's institutional positions and access to senior diplomatic posts. Therefore, assessments based solely on the numerical presence of women diplomats may be insufficient to capture the different dimensions of representation.

The study aims to examine the extent to which the increasing numerical representation of women diplomats in Türkiye is reflected in their access to senior diplomatic and managerial positions. The study draws on the literature on representation as its analytical framework and analyzes official statistics, institutional reports, and secondary sources on women diplomats in Türkiye through document analysis. This approach contributes to assessing the current state of the representation of women diplomats not only through quantitative indicators but also through institutional dimensions, and promotes a more comprehensive approach to debates on representation by integrating both numerical and institutional dimensions.

Keywords: Representation, women, diplomats, diplomacy, Türkiye.

Çalışan Annelerde Emzirmenin Sürdürülebilirliği: Toplumsal Cinsiyet, Bakım Emeği ve Destek Sistemleri Perspektifi

Dr. Emine Temizkan Sekizler, emine.temizkan@emu.edu.tr

Emzirme, anne ve bebeğin sağlığını destekleyen, bebeklerin optimal büyüme ve gelişimine katkı sağlayan temel bir halk sağlığı uygulamasıdır. Dünya Sağlık Örgütü, bebeklerin ilk altı ay yalnızca anne sütü ile beslenmesini ve uygun tamamlayıcı besinlerle birlikte emzirmenin iki yaş ve sonrasında da sürdürülmesini önermektedir. Bununla birlikte, özellikle çalışan annelerde doğum sonrası dönemde emzirmenin sürdürülmesi; çalışma koşulları, yetersiz sosyal destek, bakım sorumluluklarının eşitsiz dağılımı ve kurumsal düzenlemelerin yetersizliği gibi çok boyutlu faktörlerden etkilenmektedir.

Bu kavramsal derlemede, emzirme, çalışan annelik, toplumsal cinsiyet ve destek sistemleri alanındaki güncel literatür incelenerek çalışan annelerde emzirmenin sürdürülebilirliği toplumsal cinsiyet, bakım emeği ve destek sistemleri perspektifinden değerlendirilmektedir. Emzirmenin çoğu zaman bireysel bir anne sorumluluğu olarak görülmesi, kadınların ücretsiz ve görünmeyen bakım emeğinin sürdürülmesine ve toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin devam etmesine katkı sağlayabilmektedir. Çalışan annelerin emzirme sürecinde karşılaştıkları güçlükler yalnızca bireysel tercihlerle açıklanamayacak kadar kapsamlı olup; aile, işyeri, sağlık sistemi ve sosyal politikalar tarafından şekillenen toplumsal bir mesele ve kadın güçlenmesi alanıdır. Bu kapsamda, baba ve aile desteğinin emzirme sürecindeki rolü, emzirme dostu işyeri uygulamaları, çalışan annelerin haklarını destekleyen politikalar ve sağlık sistemlerinde sunulan profesyonel danışmanlık hizmetleri ele alınmaktadır. Hemşireler, gebelik döneminden başlayarak doğum sonrası süreçte emzirme eğitimleri, danışmanlık hizmetleri, aile katılımının desteklenmesi ve annelerin güçlendirilmesi açısından önemli bir role sahiptir.

Bu çalışmanın, emzirmenin sürdürülebilirliğini yalnızca bireysel bir sağlık davranışı olarak değil; kadınların güçlenmesi, bakım emeğinin paylaşılması ve destekleyici sosyal yapıların oluşturulması gereken bir sosyal politika alanı olarak değerlendirilmesine katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Emzirme, çalışan anne, toplumsal cinsiyet, bakım emeği, hemşirelik, sosyal destek.

Sustainability of Breastfeeding Among Working Mothers: A Perspective on Gender, Care Work, and Support Systems

Dr. Emine Temizkan Sekizler, emine.temizkan@emu.edu.tr

Breastfeeding is a fundamental public health practice that supports maternal and infant health and contributes to optimal growth and development of infants. The World Health Organization recommends exclusive breastfeeding for the first six months of life, followed by continued breastfeeding alongside appropriate complementary foods up to two years of age or beyond. However, particularly among working mothers, the continuation of breastfeeding during the postpartum period is influenced by multidimensional factors, including working conditions, insufficient social support, unequal distribution of caregiving responsibilities, and inadequate institutional arrangements.

In this conceptual review, current literature on breastfeeding, working motherhood, gender, and support systems is examined to evaluate the sustainability of breastfeeding among working mothers from the perspectives of gender, care work, and support systems. Viewing breastfeeding primarily as an individual responsibility of mothers may contribute to the continuation of women's unpaid and invisible care work and the persistence of gender inequalities. The challenges experienced by working mothers during the breastfeeding process cannot be explained solely by individual preferences; rather, they represent a social issue and a women's empowerment concern shaped by family, workplace, healthcare systems, and social policies. Within this framework, the role of paternal and family support in breastfeeding, breastfeeding-friendly workplace practices, policies supporting the rights of working mothers, and professional counseling services provided by healthcare systems are discussed. Nurses play a critical role in breastfeeding education, counseling, promoting family involvement, and empowering mothers from the prenatal period through the postpartum process.

This study is expected to contribute to the evaluation of breastfeeding sustainability not merely as an individual health behavior, but as a social policy area requiring women's empowerment, equitable sharing of care work, and the development of supportive social structures.

Keywords: Breastfeeding, working mothers, gender, care work, nursing, social support.

Evlerin Hayalet Kadınları: Konut Mekanında Kadının Bakım Emeği ve Mekansal Adalet Arayışı

Dr. Esra Nurçin Kara, nurcinesra87@gmail.com

Pek çok toplumda şehirlerin cinsiyetler üzerinden tanımlandığı gözlemlenmiştir. Örneğin Venedik ve İstanbul gibi şehirler dişil olarak tasvir edilir. Benzeri şekilde mimari yapılar da cinsiyetler üzerinden kategorize edilmektedir. Kabaca, kavisli ve yatay formdaki yapılar “dişil”, köşeli ve fallik yapılar “eril” olarak sınıflandırılır.

Öte yandan literatürde erkek kamusal alanla bağdaştırılırken kadın evle ilişkilendirilmektedir. Ancak evlerde de çoğunlukla hizmetli muamelesi görmesi onu ev sahibi konumundan düşürmektedir. Kadın, özellikle mutfak gibi bazı mekanlarda fazladan görünmez bir emek harcamaya mecbur bırakılmakta, hizmet alan kullanıcılar ya erkekler yahut sorumluluktan kaçan gençler olabilmektedir. Gençlerin de yükümlülükleri yine cinsiyetlerine bağlı olarak ayrılmıştır. Anneyle empati kurması beklenen çocuğun genellikle kız olması bu baştan adaletsiz kurgulanan sistemin bir paterni olarak kuşaklar boyunca tekrarına yol açmaktadır. Bu çalışmanın araştırma sorusu; konutun mimari plan şemasının, ev içi bakım emeğinin cinsiyetçi dağılımını ve mekansal adaletsizliği nasıl somutlaştırdığı ve bu adaletsizliğin şimdilik alternatif basit müdahalelerle nasıl kırılabiliridir.

Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durumsal vaka analizi (case study) benimsenmiş; eğitim seviyesi yüksek ancak yaşam standartları düşük üç kişilik bir ailenin sahibi oldukları ve ikamet ettikleri evde, aile reisi olan annenin görünmez emeği, mevcut mimari plan çizimi ve okuması üzerinden belgelenmiştir. Maddi kısıtlılıklardan dolayı düşük maliyetli iç mekan önerilerinin neler olabileceği üzerine yeni alternatifler masaya yatırılmıştır. Bu alternatiflerden biri aile üyelerinin odalarını ve konuttaki mobilya yerlerini değiştirmek olabilir. Ancak bu çalışmanın kısıtlılıkları sadece maddi değildir. Aile üyelerinin değişime rıza göstermemesi manevi kısıtlılık olarak görülebilir. Bu durumda bildiri sadece kadının bakım emeği konusu üzerinden mevcut mimari plan okumasını içerecektir. Tek bir aileye ve mekana odaklanmanın getirdiği sınırlılık, makro düzeydeki toplumsal cinsiyet kalıplarının mikro mekandaki yansımalarını derinlemesine inceleme avantajı sunmaktadır.

Bu bildiri metninin amacı sadece bir mimari okuma ve öneri sunması değil, aynı zamanda konut mekanının, toplumsal cinsiyet ve kuşaklararası ilişkiler bakımından, kullanıcı, yazar ve okuyuculara farkındalık kazandırması ve literatüre katkı sunmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Mimarlıkta feminizm, kadın ve mekan, iç mekan, konut üzerinden feminist okumalar, toplumsal cinsiyet rolleri

The Ghost Women of the Houses: Women's Care Labor in The Residential Space and The Quest for Spatial Justice

Dr. Esra Nurçin Kara, nurcinesra87@gmail.com

It has been observed that in many societies, cities are defined in terms of gender. For example, cities such as Venice and Istanbul are depicted as feminine. Similarly, architectural structures are also categorised according to gender.

On the other hand, in the literature, men are associated with the public sphere, whilst women are associated with the home. However, the fact that women are often treated as servants within their own homes strips them of their status as homeowners. People receiving care at home may be men or young people who are shirking their responsibilities. The responsibilities of young people are also divided according to their gender. The research question of this study is: how does the architectural layout of a dwelling concretise the gendered distribution of domestic care labour and spatial injustice, and how can this injustice be mitigated, for the time being, through simple alternative interventions?

The study adopts the case study method from qualitative research; it documents the invisible labour of the mother, who is the head of the household, in the home owned and occupied by a family of three—who have a low living standards—through an analysis of the existing architectural floor plan and its interpretation. Due to certain financial constraints, the paper may only include an analysis of the existing architectural plan from the perspective of women's care work. The limitation inherent in focusing on a single family and space offers the advantage of a detailed examination of how macro-level gender patterns are reflected in the micro-space.

The aim of this paper is not merely to present an architectural analysis and proposal, but also to raise awareness amongst users, authors and readers regarding the residential space in terms of gender and intergenerational relationships, and to contribute to the literature.

Keywords: Feminism in architecture, women and space, interior design, feminist interpretations of housing, gender roles.

Hibrit Tehditler Çağında Kadın, Barış ve Güvenlik: NATO'nun 2024 KBG Politikası Üzerinden Toplumsal Cinsiyet, Dezenformasyon ve Dirençlilik Analizi

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Çoban, fatma.coban@giresun.edu.tr

Hibrit tehditler çağında güvenlik, yalnızca askerî saldırılar veya geleneksel çatışma biçimleriyle sınırlı değildir; dezenformasyon, siber müdahaleler, toplumsal kutuplaştırma, kimlik temelli manipülasyon ve toplumların direnç kapasitesini zayıflatmaya yönelik stratejiler de uluslararası güvenliğin temel unsurları haline gelmiştir. Toplumsal cinsiyet, yalnızca güvenlik politikalarının etkilediği bir sosyal kategori değil; aynı zamanda dezenformasyon, kutuplaştırma ve toplumsal dirençlilik stratejilerinin hedef aldığı bir güvenlik alanıdır. Dolayısıyla bu dönüşüm, Kadın, Barış ve Güvenlik gündeminin de klasik çatışma, koruma ve katılım merkezli çerçevenin ötesinde yeniden ele alınmasını gerekli kılmaktadır.

Bu çalışma, NATO'nun 2024 Kadın, Barış ve Güvenlik Politikasının toplumsal cinsiyet perspektifini hibrit tehditler, dezenformasyon ve dirençlilik gündemi içinde nasıl konumlandığını analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın kavramsal çerçevesi feminist güvenlik çalışmaları ile güvenliikleştirme ve dirençlilik yaklaşımlarına dayanmaktadır. Bu çerçevede toplumsal cinsiyet, tehditlerin üretilme, deneyimlenme ve karşılanma biçimlerini şekillendiren analitik bir kategori olarak ele alınırken; toplumsal cinsiyet temelli dezenformasyon, toplumsal bütünlüğü ve demokratik dirençliliği hedef alan hibrit bir güvenlik tehdidi olarak değerlendirilmektedir. Çalışmanın temel sorusu, NATO'nun 2024 Kadın, Barış ve Güvenlik Politikasının toplumsal cinsiyet perspektifini hibrit tehditler ve dirençlilik gündemi içinde nasıl konumlandığıdır. Çalışmada nitel belge analizi yöntemi kullanılacak; NATO'nun 2024 Kadın, Barış ve Güvenlik Politikası, hibrit tehditler ve dirençlilik kavramları ekseninde incelenecektir.

Çalışma, NATO'nun Kadın, Barış ve Güvenlik gündemini yalnızca kadınların çatışmalardan etkilenmesi veya barış süreçlerine katılımı bağlamında değil, aynı zamanda dezenformasyon, teknoloji destekli toplumsal cinsiyet temelli şiddet ve toplumsal dayanıklılık bağlamında ele aldığını ileri sürmektedir.

Çalışmanın teorik katkısı, Kadın, Barış ve Güvenlik gündeminin yeni güvenlik tehditleri karşısında genişleyen kapsamını ortaya koyarak toplumsal cinsiyeti uluslararası güvenlik çalışmalarında stratejik bir analiz kategorisi olarak konumlandırmasıdır. Bununla birlikte NATO'nun politika yaklaşımından hareketle hibrit tehditlerle mücadelede toplumsal cinsiyete duyarlı erken uyarı, stratejik iletişim, dijital güvenlik ve dirençlilik politikalarının geliştirilmesine yönelik çıkarımlar sunulması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, uluslararası güvenlik, NATO, hibrit tehditler, dezenformasyon.

Women, Peace and Security in The Age of Hybrid Threats: An Analysis of Gender, Disinformation and Resilience Through NATO's 2024 WPS Policy

Assist. Prof. Dr. Fatma Çoban, fatma.coban@giresun.edu.tr

In the age of hybrid threats, security is no longer limited to military attacks or conventional forms of conflict; disinformation, cyber interference, social polarization, identity-based manipulation, and strategies aimed at weakening societal resilience have also become fundamental components of international security. Gender is not merely a social category affected by security policies; it is also a domain of security targeted by disinformation, polarizations, and strategies directed at undermining societal resilience. This transformation therefore necessitates reconsidering the WPS agenda beyond its conventional focus on conflict, protection, and participation.

This study aims to analyse how NATO's 2024 WPS Policy position a gender perspective within the broader agenda of hybrid threats, disinformation, and resilience. The conceptual framework of the study draws on feminist security studies, securitisation theory, and resilience approaches. Within this framework, gender is treated as an analytical category that shapes how threats are produced, experienced, and addressed, while gendered disinformation is evaluated as a hybrid security threat targeting social cohesion and democratic resilience. The central research question is how NATO's 2024 WPS Policy position a gender perspective within the agenda of hybrid threats and resilience.

The study employs qualitative document analysis and examines NATO's 2024 WPS Policy through the concepts of hybrid threats and resilience. The study argues that NATO addresses the WPS agenda not only in relation to the effects of conflict on women or their participation in peace processes, but also in connection with disinformation, technology-facilitated gender-based violence, and societal resilience.

The theoretical contribution of the study lies in demonstrating the expanding scope of the WPS agenda in response to emerging security threats and in positioning gender as a strategic category of analysis within international security studies. Drawing on NATO's policy approach, the study also seeks to offer implications for the development of gender-responsive early-warning mechanisms, strategic communication, digital security, and resilience policies in countering hybrid threats.

Keywords: Women, international security, NATO, hybrid threats, disinformation.

Hizaya Sokulamayan Öncü Bir Kalem: Sevgi Soysal

Doç. Dr. Fatma İlknur Akgül, fatakgul@hotmail.com

Bu çalışma, Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatının öncü kadın yazarlarından Sevgi Soysal'ın yaşamını ve eserlerini özgürlük, kadın kimliği ve toplumsal cinsiyet rolleri çerçevesinde incelemektedir. Çalışma, Soysal'ın edebiyatını toplumsal cinsiyet perspektifiyle değerlendirerek, kadın kimliği ve özgürlük temalarına odaklanan araştırmalara katkı sunmayı hedeflemektedir. Soysal, 1960 ve 1970'li yıllarda Türkiye'de yaşanan toplumsal ve siyasal dönüşümlerin etkisiyle kaleme aldığı eserlerinde kadınlar üzerindeki toplumsal baskıları, kadın kimliğinin inşa süreçlerini ve kadınların özneleşme çabalarını güçlü bir edebi duyarlılıkla ele almıştır. Soysal, 12 Mart 1971 askeri muhtırasının baskıcı koşullarına rağmen, siyasi ve toplumsal baskılar karşısında özgürlüğünden ödün vermeyen; mizah, ironi ve kişisel direniş unsurlarıyla yaşamını kendi özgürlük anlayışı doğrultusunda sürdüren bir yazardır. Roman ve öykülerinde, özellikle kadın karakterler aracılığıyla, geleneksel toplumsal normlar ile bireysel özgürlük arayışı arasındaki çatışmayı görünür kılar. Bu çatışma, yazarın keskin gözlem yeteneği, ironik anlatımı ve toplumsal eleştiri gücüyle edebi bir anlatı bütünlüğü içinde görünür hale getirilir. Eserlerinde toplumsal yapılar kadar yazarın kendi yaşam deneyimleri de belirgin biçimde yer bulur. Tutukluluk ve hastalık gibi ağır deneyimler bile mizah ve ince gözlemlerle edebi bir anlatıya dönüşür. Bu yönüyle Soysal'ın edebiyatı, kadınların özgürleşme, sorgulama ve direnme pratiklerinin görünürlük kazandığı bir alan haline gelmiştir. Henüz kırk yaşında yaşamını yitirmiş olmasına rağmen, bıraktığı eserler ve düşünsel miras, Sevgi Soysal'ın "hizaya sokulamayan" bağımsız bir yazar olarak Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatının öncü kadın yazarları arasındaki kalıcı yerini pekiştirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sevgi Soysal, kadın kimliği, özgürlük, ironi, toplumsal cinsiyet.

An Unconforming Pioneering Pen: Sevgi Soysal

Assoc. Prof. Dr. Fatma İlknur Akgül, fatakgul@hotmail.com

This study examines the life and works of Sevgi Soysal, one of the leading women writers of the Republican era of Turkish literature, within the framework of freedom, women's identity, and gender roles. The study aims to contribute to the literature on women's identity and freedom by evaluating Soysal's works from a gender perspective. In her works, written under the influence of the social and political transformations experienced in Turkey in the 1960s and 1970s, Soysal addresses the social pressures on women, the processes of constructing women's identity, and women's efforts to become subjects with a strong literary sensitivity. Despite the oppressive conditions of the 1971 military memorandum, Soysal is a writer who did not compromise her freedom in the face of political and social pressures; she lived her life in accordance with her own understanding of freedom, using humor, irony, and elements of personal resistance. In her novels and short stories, she makes visible the conflict between traditional social norms and the pursuit of individual freedom, especially through female characters. This conflict is made visible within the narrative integrity of the literary work through the author's keen observational skills, ironic expression, and power of social criticism. Both social structures and the author's own life experiences are prominently featured in her works. Even difficult experiences, such as imprisonment and illness, are transformed into literary narratives through humor and subtle observations. The author's literature becomes a space where women's practices of liberation, questioning, and resistance gain visibility. Although she lost her life at the young age of forty, her works and intellectual legacy reinforce Sevgi Soysal's lasting place among the pioneering women writers of the Republican era of Turkish literature as an “unconformable” independent writer.

Keywords: Sevgi Soysal, women's identity, freedom, irony, gender.

Çocuklardaki Dijital Bağımlılığa İlişkin Ebeveyn Görüşlerinin Araştırılması

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Kılınç, ffatmasolmaz@gmail.com

Dijital dünyada, bireylerin dijital araçlara ayırdıkları zaman giderek artmakta ve üzerindeki kontrol yavaş yavaş azalmaktadır. Dijital kullanım sıklığı ve boyutu arttıkça özellikle çocuklarda olumsuz fiziksel, sosyal ve psikolojik etkiler ortaya çıkmaktadır. “Dijital yerliler” olarak görülen çocukların dijitalleşme sürecinde hem bilişsel hem de duygusal olarak zarar görmeleri neticesinde akademik çalışmalara ihtiyaç doğmuştur. Bu çalışma da, teknolojik ağ ve araçlarının insan yaşamında çok fazla yer almasıyla aile üyelerinin/ çocukların yaşadıkları sorunları en aza indirmek için yapılmıştır.

Günümüz dijital çağında ebeveynlik rollerinin ve sınırlarının değiştiğini söylemek mümkün gözükmemektedir. Dijital ebeveynlik olarak tanımlanan ebeveynlik, çocuklarına dijital araçların potansiyel fırsatlarını sunmayı desteklediği gibi risklerinden de korunmasını istemektedir. Öyle ki bu çalışma, dijital arena içinde yer alan çocuklar üzerinde ebeveynlik yaklaşımları, stilleri ve durumlarını (demokratik, otoriter, aşırı hoşgörölü gibi) ilgili kavram ve kuramlarla açıklamaya çalışmaktadır.

Nitel araştırma yöntem ve teknikleri tercih edilerek yapılan bu çalışmada, çocukların ruhsal gelişimleri ön planda tutularak araştırma soruları ebeveynlere yönlendirilerek yapılmıştır. Fenomeolojik desende yürütölen araştırmada açık uçlu yarı yapılandırılmış soru formu hazırlanarak veriler 7 ana soru etrafında toplanmış ve oluşturulan görüşme formu 16 yetişkine (8 anne, 8 baba) yönlendirilmiştir. Araştırmaya katılan anne-babaya çocukların dijital araçlarla geçirdikleri süre, geçirilen bu süreyi nasıl değerlendirdikleri/ kullanım biçimleri, çocukların dijital araçları kullanırken ne hissettikleri ve duygu durumları gibi konulara ilişkin sorular sorulmuştur. Ayrıca anne-baba ve çocukların aile ortamındaki iletişim becerilerinin yönü ve düzeyi merak edilmiştir. Toplanan veriler, içerik analizi ile çözümlenerek birtakım bulguları ortaya koymuştur: Çocuklardaki dijital eğilimlerin özellikle fiziksel, sosyolojik ve psikolojik problemlere (sosyal beceri eksikliği, problem çözememe, duygu bozukluğu, stres, yalnızlaşma, şiddet/saldırganlık eğilimleri gibi) yol açtığı bulgulanmıştır. Aynı zamanda dijitalleşmenin aşırı boyutu ebeveyn çocuk arasındaki iletişim kopukluğuna neden olmaktadır. Ayrıca ebeveynin eğitim durumu arttıkça çocuklarda dijitalle bağlanma durumlarının arttığı da önemli bulgular arasındadır. Aile; çocuğa ilk eğitimin verildiği, olumlu tutum ve davranışların kazandırıldığı ilk ve önemli bir alan olması sebebiyle bilinçli bir dijital okuryazarlığın kazandırılması yine ebeveynler aracılığıyla desteklenebilir.

Anahtar Kelimeler: Aile, çocuk, dijitalleşme, dijital bağımlılık, iletişim(sizlik).

Parental Perspectives on Digital Addiction in Children

Assist. Prof. Dr. Fatma Kılınç, ffatmasolmaz@gmail.com

In today's digital age, the time individuals spend on digital devices is steadily increasing, while their ability to regulate this use is gradually diminishing. As the frequency and intensity of digital engagement rise, children in particular are susceptible to adverse physical, social, and psychological outcomes. Children, often described as 'digital natives,' are particularly vulnerable to the cognitive and emotional challenges that arise during digitalisation. These vulnerabilities highlight the urgent need for scholarly research into how digital engagement impacts child development. This study was designed to explore these challenges and identify ways to minimise the problems faced by families and children in a world where technological networks and tools have become deeply embedded in daily life.

It seems fair to say that parental roles and boundaries have changed in today's digital age. Parenting, defined as 'digital parenting', seeks not only to support children in accessing the potential opportunities offered by digital tools but also to protect them from the associated risks. To this end, this study seeks to explain parenting approaches, styles and attitudes (such as democratic, authoritarian and overly permissive) towards children in the digital arena using relevant concepts and theories.

Adopting qualitative research methods, the study placed children's psychological development at the forefront by directing research questions to parents. Using a phenomenological design, data were collected through a semi-structured interview form consisting of seven core questions. Interviews were conducted with 16 parents (8 mothers and 8 fathers). The questions addressed the amount of time children spend with digital devices, how this time is perceived and managed, children's emotional experiences during digital use. In addition, the study examined the nature and level of the communication dynamics between parents and children within the family environment. Content analysis revealed several important findings. Excessive digitalisation was found to weaken parent-child communication and contribute to a range of difficulties in children, including deficits in social skills, problem-solving challenges, emotional disturbances, stress, isolation, and tendencies toward aggression. Another significant result was that higher parental education levels were associated with increased digital engagement among children. Given that the family is the first and most influential environment where children acquire education, values, and positive behaviours, fostering conscious digital literacy through parents is essential. Supporting families in this role can help mitigate the risks of digital addiction and promote healthier developmental outcomes for children.

Keywords: Family, child, digitalisation, digital addiction, communication.

Türk Kültüründe Hegemonik Erkeklik ve Erkekliğin Değişimiyle Birlikte Babalık Rollerinin Dönüşümü

Dr. Fatma Koçer Ertürk, fatmaerturk03@hotmail.com

Connell tarafından geliştirilen hegemonik erkeklik kavramı, erkeklikler arasındaki hiyerarşik ilişkileri ve kadınlar üzerindeki tahakkümün toplumsal olarak nasıl yeniden üretildiğini açıklamaktadır. Türk kültüründe bu kavramın uygulanması, geleneksel ataerkil yapı, askerlik, namus kavramı, ekmek kazanan rolü ve baba otoritesi gibi yerel kültürel kodlarla ilişkilendirilerek değerlendirilmiştir. Modernleşme, kentleşme, kadın istihdamının artması, eğitim düzeyindeki yükseliş ve toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik söylemlerin yaygınlaşması; geleneksel babalık modelinin sorgulanmasına ve “yeni babalık” ya da “katılımcı babalık” olarak adlandırılan modellerin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır.

Bu çalışmada, Türk kültüründe hegemonik erkeklik kavramının temelinin ele almak ve erkeklik anlayışındaki dönüşümle birlikte babalık rollerinde gözlemlenen değişimi alanyazına dayanarak tartışmak amaçlanmaktadır. Çalışmada Türk halk anlatılarından yola çıkılarak bir değerlendirme yapılacaktır. Türk kültürüyle ilgili en temel eserlerden biri kabul edilen Dede Korkut başta olmak üzere masal, destan ve halk hikâyelerinden örneklerle hegemonik erkeklik algısı ve günümüz dünyasında erkekliğin değişen durumunun babalık rollerine yansımaları incelenecektir. Türk halk anlatılarındaki hegemonik erkek tipleriyle, yeni dönem kaynaklarda yer alan modern erkeklik ve yeni babalık rolleri karşılaştırmalı olarak incelenmeye çalışılacaktır. Böylece çalışma, hem folklor metinlerinin toplumsal cinsiyet açısından okunmasına hem de geleneğin çağdaş kültüre yansıma şekillerinin anlaşılmasına katkı sunmayı hedefler.

Anahtar Kelimeler: Hegemonik erkeklik, babalık, toplumsal cinsiyet, Türk kültürü, yeni babalık.

Hegemonic Masculinity in Turkish Culture and the Transformation of Fatherhood Roles Alongside the Changing Understanding of Masculinity

Dr. Fatma Koçer Ertürk, fatmaerturk03@hotmail.com

The concept of hegemonic masculinity, developed by Connell, explains the hierarchical relations among masculinities and the ways in which domination over women is socially reproduced. The application of this concept within Turkish culture has been assessed by relating it to local cultural codes such as the traditional patriarchal structure, military service, the notion of namus (honor), the breadwinner role, and paternal authority. Modernization, urbanization, the rise in women's employment, rising levels of education, and the spread of discourses oriented toward gender equality have laid the groundwork for the questioning of the traditional model of fatherhood and for the emergence of models designated “new fatherhood” or “participatory fatherhood.”

This study aims to address the foundations of the concept of hegemonic masculinity in Turkish culture and, on the basis of the scholarly literature, to discuss the change observed in fatherhood roles alongside the transformation in the understanding of masculinity. The study will develop its assessment by proceeding from Turkish folk narratives. Drawing on examples from fairy tales, epics, and folk stories, foremost among them the Book of Dede Korkut, regarded as one of the most fundamental works pertaining to Turkish culture, it will examine the perception of hegemonic masculinity and the way the changing condition of masculinity in the present-day world is reflected in fatherhood roles. An attempt will be made to examine, comparatively, the hegemonic male types in Turkish folk narratives against the modern masculinity and new fatherhood roles found in more recent sources. In this way, the study aims to contribute both to a gendered reading of folklore texts and to an understanding of the ways in which tradition is reflected in contemporary culture.

Keywords: Hegemonic masculinity, fatherhood, gender, Turkish culture, new fatherhood.

KKTC Ortaöğretim Programlarında Çocuk Refahı ve İyi Oluşunun Temsili: Öğretim Programlarının Nitel İçerik Analizi

Doç. Dr. Fatma Miralay, fatma.miralay@neu.edu.tr

Çocuk refahı ve iyi oluşu, bireyin bilişsel, duygusal, sosyal ve fiziksel gelişimini bütüncül bir yaklaşımla ele alan temel bir eğitim politikası alanıdır. Özellikle ortaöğretim döneminde öğrencilerin akademik başarılarının yanı sıra psikolojik sağlamlıklarının, sosyal becerilerinin, güvenli okul deneyimlerinin ve hak temelli gelişimlerinin desteklenmesi sürdürülebilir toplumsal kalkınmanın önemli bileşenleri arasında değerlendirilmektedir. Bu bağlamda öğretim programları, çocuk refahını destekleyen değer, beceri ve kazanımların öğrencilere kazandırılmasında temel politika belgeleri olarak öne çıkmaktadır. Araştırmanın amacı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) ortaöğretim öğretim programlarında çocuk refahı ve iyi oluşuna ilişkin unsurların nasıl temsil edildiğini ortaya koymaktır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesine dayalı olarak tasarlanmıştır. Çalışmanın veri kaynağını KKTC Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen ortaöğretim düzeyindeki Türkçe, Sosyal Bilgiler, Vatandaşlık, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ile Sağlık Eğitimi öğretim programları oluşturmaktadır. Veriler, içerik analizi yöntemiyle incelenecek; iyi oluş, psikolojik sağlamlık, sosyal beceriler, empati, akran ilişkileri, çocuk hakları, hak temelli yaklaşım, toplumsal cinsiyet eşitliği, aile katılımı ve güvenli okul ortamı temaları doğrultusunda kodlanacaktır. Araştırmadan elde edilmesi beklenen bulguların, çocuk refahı ve iyi oluşuna ilişkin kazanımların öğretim programlarında hangi boyutlarda yer aldığını, hangi temaların öne çıktığını ve geliştirilmeye açık alanları ortaya koyacağı öngörülmektedir. Çalışmanın, KKTC'de çocuk odaklı eğitim politikalarının geliştirilmesine, öğretim programlarının bütüncül iyi oluş yaklaşımı doğrultusunda güçlendirilmesine ve aile-okul iş birliğini destekleyen uygulamalara yönelik politika geliştirme süreçlerine katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk refahı, iyi oluş, ortaöğretim, öğretim programları, içerik analizi.

Representation of Child Well-Being and Welfare in Secondary Education Curricula in the Turkish Republic of Northern Cyprus: A Qualitative Content Analysis of Curriculum Documents

Assoc. Prof. Dr. Fatma Miralay, fatma.miralay@neu.edu.tr

Child welfare and well-being constitute a fundamental area of educational policy that addresses individuals' cognitive, emotional, social, and physical development through a holistic perspective. Particularly during secondary education, supporting students' academic achievement alongside their psychological resilience, social competencies, safe school experiences, and rights-based development is regarded as a key component of sustainable social development. In this context, curricula serve as essential policy documents for fostering the values, competencies, and learning outcomes that promote child welfare and well-being. The aim of this study is to examine how elements of child welfare and well-being are represented in the secondary education curricula of the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC). The study is designed as a qualitative document analysis. The data sources consist of the secondary education curricula developed by the Ministry of National Education of the TRNC, including Turkish Language, Social Studies, Citizenship Education, Guidance and Psychological Counseling, and Health Education curricula. The data will be analyzed using qualitative content analysis. Curriculum documents will be coded according to themes including well-being, psychological resilience, social competencies, empathy, peer relationships, children's rights, a rights-based approach, gender equality, family engagement, and safe school environments. The expected findings are anticipated to reveal the extent to which child welfare and well-being-related learning outcomes are incorporated into the curricula, identify the dominant thematic dimensions, and highlight areas requiring further development. It is expected that the findings will contribute to the development of child-centered educational policies in the TRNC, support the enhancement of curricula through a holistic well-being perspective, and inform policy initiatives that strengthen family–school partnerships.

Keywords: Child welfare, child well-being, secondary education, curriculum, content analysis.

Avrupa Ülkelerinde Ekonomik Büyümenin İtici Gücü Olarak Toplumsal Cinsiyet Dinamikleri

Yrd. Doç. Dr. Fatma Türüç Seraj, fatma.turuc@neu.edu.tr

Doç. Dr. Süheyla Üçışık Erbilin, suheyla.ucisik@emu.edu.tr

Bu araştırma, 1995-2023 döneminde 27 Avrupa ülkesi için çeşitli faktörlerin ekonomik büyüme üzerindeki çok boyutlu etkilerini değerlendirmektedir. Özellikle, toplumsal cinsiyet göstergeleri, yönetim, finansal yapı, makroekonomik şoklar ve demografik değişkenlerin, kişi başına düşen GSYH'nin logaritması (lnGDPPC) olarak tanımlanan bağımlı değişken üzerindeki etkileri incelenmektedir. Modelimiz, yatay kesit bağımlılığını, eğitim katsayılarındaki heterojenliği ve durağanlık eksikliğini dikkate almaktadır. Bu nedenle, söz konusu değişkenler arasında güçlü uzun dönemli eşbütünlüşme ilişkileri tespit edilmiştir. Yerel düzeyde değişebilen parametre etkilerini ve çarpık dağılım özelliklerini hesaba katabilmek için Momentler Yöntemi Kuantil Regresyonu (MMQR) kullanılmış ve uygulanabilir genelleştirilmiş en küçük kareler (FGLS) yöntemine başvurulmuştur. Ayrıca, olası içsellik (endojenlik) etkilerinin varlığını test etmek amacıyla küresel Durbin-Wu-Hausman istatistiklerinden yararlanılmıştır. Elde edilen sonuçlar, Toplumsal Cinsiyet Gelişim Endeksi'nin (GDI), Gayrisafi Yurtiçi Tasarruflar (GDS) yoluyla oluşan sermaye birikiminin ve Kentsel Nüfusun (UP), tüm kuantillerde ekonomik büyümenin temel itici güçleri olduğunu göstermektedir. Ayrıca, GDI ve GDS'nin büyümeyi teşvik edici etkilerinin bazı kuantillerde daha da hızlandığı gözlenmiştir. Buna karşılık, Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi'nin (GII) olumsuz etkisi, ekonomik büyümenin düşük olduğu dönemlerde çok daha belirgindir. Öte yandan, TNRR değişkeni uzun dönemli ilerlemeyi sürekli olarak sınırlamakta ve ekonomiler geliştikçe daha da belirginleşen bölgesel bir “Kaynak Laneti” eğilimini grafiksel olarak desteklemektedir. Devlet Etkinliği (GE) ve Ticaret (TRADE) ise çoğunlukla ekonomik gelişmişlik düzeyinin yüksek olduğu durumlarda istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif faktörler olarak ortaya çıkmaktadır. Bu bulgular, Avrupa için sürdürülebilir ekonomik kalkınma politikalarının yalnızca genel makroekonomik yaklaşımlara dayanmak yerine, toplumsal cinsiyet eşitliğini merkeze alan ve her ülkenin ekonomik gelişmişlik düzeyine göre uyarlanmış politikalar olması gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik büyüme, Momentler Yöntemi Kuantil Regresyonu (MMQR), toplumsal cinsiyet eşitsizliği, sürdürülebilir kalkınma, Avrupa panel verisi.

Gender Dynamics as Drivers of Economic Growth in European Countries

Assist. Prof. Dr. Fatma Türüç Seraj, fatma.turuc@neu.edu.tr

Assoc. Prof. Dr. Süheyla Üçışık Erbilen, suheyla.ucisik@emu.edu.tr

This research assesses the multi-dimensional effects of various factors on economic growth for 27 European nations from 1995 to 2023. In particular, we consider the impact of gender indicators, governance, finance structure, macro-shocks, and demography on the dependent variable of log GDP per capita (lnGDPPC). Our model takes into account cross-sectional dependence, heterogeneity of slopes, and lack of stationarity. Hence, we establish strong long-term cointegrations for these variables. To allow for localized parameter effects and skewed distribution characteristics, we use the Method of Moments Quantile Regression (MMQR) and rely on feasible generalized least squares (FGLS). Importantly, we utilize the global Durbin-Wu-Hausman statistics to check for the potential presence of endogenous effects. Our results show that the Growth Development Index (GDI), capital formation through Gross Domestic Savings (GDS), and Urban Population (UP) are key growth drivers at all quantiles. Moreover, the growth-promoting effect of GDI and GDS is seen at certain quantiles in terms of increased acceleration; meanwhile, the negative effect of the Gender Inequality Index (GII) is highly pronounced when the growth is low. On the other hand, TNRR invariably restrains long-term progress, thus reinforcing graphically a regional “Resource Curse” trend that becomes more profound as the economies advance. GE and TRADE emerge as statistically significant positive factors mostly in higher levels of economic development. This means that sustainable economic development policies for Europe should not be general macroeconomic but gender equality focused and tailored to an individual country’s level of economic development.

Keywords: Economic growth, Method of Moments Quantile Regression (MMQR), gender inequality, sustainable development, European panel data.

Kıbrıs Türk Toplumunda Kadın Hareketleri: Üniversite Mezunu İşsiz Kızlar Örgütü

Prof. Dr. Fatma Şayan Ulusan, sayanulusan@gmail.com

Bu çalışma, 1963-1974 yılları arasında Kıbrıslı Türklerin varoluş mücadelesi verdiği zorlu sosyo-ekonomik dönemde ortaya çıkan, Kıbrıs Türk tarih yazımında önemli bir yer alacak olan "Üniversite Mezunu İşsiz Kızlar Örgütü"nü (Yüksek Öğrenim Mezunu İşsiz Kızlar Örgütü) incelemektedir. Üniversitelerden mezun olan genç kadınların karşılaştığı yapısal işsizliği ve cinsiyetçi istihdam politikalarını protesto etmek amacıyla Ocak 1970'te kurulan bu örgüt, dönemin idari yapısına karşı ses getiren bir hak arayışı başlatmıştır.

Ocak 1970'te kurumsal bir refleksle kurulan bu hareket, kamu istihdam politikalarındaki cinsiyet temelli hiyerarşiyi ve erkekleri imtiyazlı kılan yasal düzenlemeleri (90 sayılı karar vb.) hedef alan örgütlü kadın direnişi olma özelliğini taşımaktadır.

Bu çalışmada, dönemin önde gelen yayın organlarından Bozkurt Gazetesi arşivleri ve örgütün yayınladığı basın bildirileri tarihsel metin analiziyle incelenmektedir. Örgütün, kadınların istihdam dışı bırakılmasını "Atatürk ilkelerine, moderniteye ve kadın-erkek eşitliğine aykırılık" üzerinden eleştiren stratejisi ve faaliyetleri mercek altına alınmıştır. Araştırma sonucunda, bu örgütlenmenin, "hak, emek ve istihdam odaklı" olduğu ve Kıbrıs Türk kadın hareketinin kurumsallaşmasında öncü bir kilometre taşı olduğu ortaya konmuştur.

Çalışmanın beklenen sonuçları ve olası katkıları olarak, incelemesi devam eden gazetelerin, arşiv kaynaklarının tasnif edilmesi neticesinde örgütün tam üye profiline, faaliyetlerine ve kurumsal durumuna dair verilerin tam bir dökümünün elde edilmesi beklenmektedir. Kıbrıs Türk tarih yazımında kadın öznesi üzerinden metodolojik bir katkı sunacaktır. Bu çalışma Kıbrıs Türk kadın hareketinin gelişimindeki ana unsurları da ortaya koyacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs Türk Kadın Hareketi, Üniversite Mezunu İşsiz Kızlar Örgütü, eğitimli kadın işsizliği, Bozkurt Gazetesi, toplumsal cinsiyet.

Women's Movements in the Turkish Cypriot Community: The Association of Unemployed University Graduate Women

Prof. Dr. Fatma Şayan Ulusan, sayanulusan@gmail.com

This study examines the "Organization of Unemployed University Graduate Women" (also known as the Organization of Unemployed Higher Education Graduate Women), which emerged during the challenging socio-economic period between 1963 and 1974 when Turkish Cypriots were struggling for existence, and which holds a significant place in Turkish Cypriot historiography. Founded in January 1970 to protest the structural unemployment and sexist employment policies faced by young women graduating from universities, this organization initiated a resounding pursuit of rights against the administrative structure of the period.

Established with an institutional reflex in January 1970, this movement is characterized as an organized women's resistance targeting the gender-based hierarchy in public employment policies and legal regulations (such as Decree No. 90, etc.) that privileged men.

In this study, the archives of Bozkurt Newspaper, one of the leading media outlets of the period, and the press releases published by the organization are examined through historical text analysis. The organization's strategy and activities, which criticized the exclusion of women from employment based on its "contradiction with Atatürk's principles, modernity, and gender equality," are scrutinized. Consequently, this research demonstrates that this organization was "rights, labor, and employment-oriented" and served as a pioneering milestone in the institutionalization of the Turkish Cypriot women's movement.

As for the expected results and potential contributions of the study, it is anticipated that a complete inventory of data regarding the organization's full member profile, activities, and institutional status will be obtained as a result of classifying the newspapers and archival sources that are currently under review. It will provide a methodological contribution to Turkish Cypriot historiography through the lens of the female subject. Furthermore, this study will reveal the core elements in the development of the Turkish Cypriot women's movement.

Keywords: Turkish Cypriot Women's Movement, Organization of Unemployed Female University Graduates, unemployment among educated women, Bozkurt Newspaper, gender.

Gebelik ve Postpartum Dönemde Cinsel Sağlık: Aile Güçlenmesine Biyopsikososyal Bir Bakış

Dr. Öğr. Üyesi Gizem Taş, gizem.tasgecit@kilis.edu.tr

Gebelik ve postpartum dönem, kadınların fiziksel, duygusal ve sosyal açıdan önemli değişimler yaşadığı süreçlerdir. Bu dönemde cinsel sağlık; çift uyumu, iletişim ve aile içi ilişkilerle yakından ilişkilidir. Bu çalışma, gebelik ve postpartum dönemde cinsel sağlığın aile güçlenmesi ve psikososyal iyi oluş üzerindeki etkilerini biyopsikososyal açıdan değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Literatür taraması 2015–2025 yılları arasında PubMed, Scopus ve Google Scholar veri tabanlarında gerçekleştirilmiş olup; “pregnancy”, “postpartum”, “sexual health”, “relationship satisfaction” ve “family functioning” anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Literatür taramasına konu ile ilişkili güncel sistematik derlemeler, gözlemsel çalışmalar ve çift odaklı araştırmalar dahil edilmiştir.

İncelenen çalışmalar, gebelik ve postpartum dönemde cinsel işlev bozuklukları, azalmış cinsel istek, dispareni, beden algısında değişim ve ebeveynlik stresinin yaygın olduğunu göstermektedir. Gebelik ve postpartum dönemde kadınların önemli bir kısmının cinsel sağlık sorunları yaşamasına rağmen profesyonel destek aramadığı görülmektedir. Güncel çalışmalar; cinsel sağlık danışmanlığı, partner desteği, açık iletişim ve bakım sorumluluklarının paylaşımının çift ilişkilerini, aile işlevselliğini ve kadınların güçlenmesini desteklediğini vurgulamaktadır. Aile dostu politikalar, esnek çalışma modelleri, anne ve çocuk bakım hizmetleri de kadınların sosyal ve ekonomik güçlenmesine katkı sağlamaktadır.

Gebelik ve postpartum dönemde cinsel sağlığın desteklenmesi; kadın sağlığı, çift uyumu, aile bütünlüğü ve psikososyal iyilik hâlinin güçlendirilmesinde önemli bir role sahiptir. Bu nedenle postpartum bakımın, kadın güçlenmesini merkeze alan biyopsikososyal, aile ve çift odaklı multidisipliner danışmanlık yaklaşımlarıyla sunulması önerilmektedir. Bu yaklaşımın, kadınların güçlenmesini destekleyerek aile işlevselliğini ve yaşam kalitesini artıracığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gebelik, postpartum dönem, cinsel sağlık, çift ilişkileri, biyopsikososyal yaklaşım.

Sexual Health During Pregnancy and the Postpartum Period: A Biopsychosocial Perspective on Family Empowerment

Assist. Prof. Dr. Gizem Taş, gizem.tasgecit@kilis.edu.tr

Pregnancy and the postpartum period are critical phases during which women experience significant physical, emotional, and social changes. During this period, sexual health is closely associated with couple adjustment, communication, and family relationships. This study aimed to evaluate the effects of sexual health during pregnancy and the postpartum period on family empowerment and psychosocial well-being from a biopsychosocial perspective.

A literature review was conducted using the PubMed, Scopus, and Google Scholar databases for studies published between 2015 and 2025. The keywords "*pregnancy*," "*postpartum*," "*sexual health*," "*relationship satisfaction*," and "*family functioning*" were used. Current systematic reviews, observational studies, and couple-focused research relevant to the topic were included in the review.

The reviewed studies demonstrated that sexual dysfunction, decreased sexual desire, dyspareunia, changes in body image, and parenting-related stress are common during pregnancy and the postpartum period. A considerable proportion of women experience sexual health problems during the postpartum period; however, many do not seek professional support. Current evidence emphasizes that sexual health counseling, partner support, open communication, and the sharing of caregiving responsibilities strengthen couple relationships, family functioning, and women's empowerment. In addition, family-friendly policies, flexible working arrangements, and maternal and childcare services contribute to women's social and economic empowerment.

Supporting sexual health during pregnancy and the postpartum period plays a significant role in promoting women's health, couple adjustment, family cohesion, and psychosocial well-being. Therefore, postpartum care should be delivered through multidisciplinary counseling approaches that are biopsychosocial, family-centered, couple-oriented, and focused on women's empowerment. Such an approach is expected to enhance family functioning and quality of life by fostering women's empowerment.

Keywords: Pregnancy, postpartum period, sexual health, couple relationships, biopsychosocial approach.

Dünyada ve Türkiye’de Kadın Müzeleri

Prof. Dr. Gökben Ayhan, gokben.ayhan@gmail.com

Bu bildiri, dünyada ve Türkiye’de kadın müzelerinin ortaya çıkışı, gelişimi ve toplumsal hafızaya katkıları üzerine odaklanmaktadır. Kadın müzeleri kadınların tarih, sanat, bilim, kültür ve toplumsal yaşam içerisindeki rollerini görünür kılmayı amaçlayan önemli kültürel kurumlar olarak değerlendirilmektedir. Uzun yıllar boyunca tarih anlatılarında yeterince yer bulamayan kadın deneyimleri, bu müzeler aracılığıyla belgelenmekte ve gelecek kuşaklara aktarılmaktadır.

Çalışmada, dünyadaki önemli kadın müzeleri arasında yer alan Frauenmuseum Bonn, National Museum of Women in the Arts, Women’s Museum of Denmark ve Museo de la Mujer gibi örnekler incelenmektedir. Ayrıca Türkiye’de faaliyet gösteren İstanbul Kadın Müzesi ve İzmir Kadın Müzesi gibi kurumların kadın tarihi ve kültürel mirasın korunmasına yönelik katkıları ele alınmaktadır. Bu müzelerin sergileme politikaları, koleksiyon oluşturma süreçleri ve kamusal etkinlikleri aracılığıyla kadınların tarihsel deneyimlerini nasıl görünür kıldıkları değerlendirilmektedir. Böylece kadın müzelerinin kültürel belleğin oluşturulması ve aktarılmasındaki rolleri karşılaştırmalı bir perspektifle ortaya konulmaktadır.

Araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş, veriler doküman incelemesi yoluyla akademik yayınlar ile kadın müzelerinin resmî web sitelerinde yer alan bilgi ve belgelerden elde edilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilerek dünyadaki ve Türkiye’deki kadın müzelerinin toplumsal hafıza ve kültürel mirasa katkıları karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Kadın müzelerinin yalnızca sergileme alanları olmadığı; aynı zamanda eğitim, arşivleme, araştırma ve toplumsal farkındalık oluşturma işlevi üstlendikleri bu bildiride vurgulanmaktadır. Kadın emeğinin, kadın hakları mücadelelerinin ve kadın sanatçıların görünürlüğünün artırılması açısından bu müzelerin önemli bir rol oynadığı değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak bu bildiri, kadın müzelerinin, kadınların toplumsal yaşamdaki rol ve katkılarına ilişkin farkındalığın gelişmesini destekleyen önemli kültürel hafıza mekânları olduğunu ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kadın müzeleri, kültürel miras, toplumsal hafıza, kadın tarihi, kadın araştırmaları

Women's Museums in the World and in Türkiye

Prof. Dr. Gökben Ayhan, gokben.ayhan@gmail.com

This paper examines the emergence, development, and contributions of women's museums to social memory in the world and Türkiye. Women's museums are recognized as important cultural institutions that make women's roles in history, art, science, culture, and social life more visible. The experiences of women, which have long been underrepresented in historical narratives, are documented, preserved, and transmitted to future generations through these museums.

The study focuses on prominent women's museums, including the Frauenmuseum Bonn (Germany), the National Museum of Women in the Arts (USA), the Women's Museum of Denmark, and the Museo de la Mujer (Mexico). It also examines the contributions of the Istanbul Women's Museum and the İzmir Women's Museum to the preservation of women's history and cultural heritage in Türkiye. The museums are evaluated in terms of their exhibition policies, collection development processes, and public activities, highlighting how they make women's historical experiences visible and contribute to the construction and transmission of cultural memory from a comparative perspective.

A qualitative research approach was adopted in this study. The data were collected through document analysis of academic publications and the information and documents available on the official websites of women's museums. The collected data were analyzed using descriptive analysis and comparatively evaluated.

The findings indicate that women's museums function not only as exhibition spaces but also as centers for education, research, documentation, and public awareness. They play a significant role in increasing the visibility of women's labor, women's rights movements, and women artists. Consequently, this paper argues that women's museums are important sites of cultural memory that contribute to raising awareness of women's roles and contributions in society.

Keywords: Women's museums, cultural heritage, social memory, women's history ,women's studies

Şamanlıktan Yeseviliğe Türk Geleneğinde Kadın-Erkekli Dini Ayinler

Dr. Öğr. Üyesi Gülara Yenisey, yenisey_az@yahoo.com

Altaylar'da kökü çok eskilere giden geleneklerden olan, kadınlarla erkeklerin birlikte katıldıkları dini ayin ve törenleri vardı. Radloff ve Potapov, Yakutlarda “Isiah” denilen ayinden bahsetmekteler. Topluca yapılan bu ayinleri şamanlar yönetirdi, kadın-erkek birbirlerinin ellerinden tutup bir daire meydana getirirlerdi. Sonra “Hu, Hu” diyerek raks etmeye başlardı.

Fuat Köprülü “İlk Mutasavvıflar” eserinde Şamanlıktan kalma kadın-erkekli toplantıların Yesevilik'te de devam ettiğini belirtmiştir. Bu menkıbeye göre, Ahmed Yesevi'nin müridlerinin sayısının çoğalmasından rahatsız olan rakipleri ona iftira etmiş, örtüsüz kadınların erkeklerle beraber zikir yaptıkları şayiasını çıkarmışlar. Horasan ve Maverâünnehir alimleri bunun doğru olup olmadığını tahkik için müfettiş göndermişler, fakat sonunda gerçeği anlamışlardır. Bundan sonra Ahmed Yesevi, iftiracıları bir ders vermek ister. Bir hokka içine pamuk yerleştirip üstüne ateşi koyar ve alimlere gönderir. Ateşin pamuğa hiç tesir etmediğini görünce Ahmed Yesevi'nin kerametini tasdik etmek zorunda kalırlar. Menkıbede anlatılan bu olay, Ahmed Yesevi'nin kadın ve erkekleri zikir meclisine aldığını kabul ettiğini, ancak onların nefsanî duygulara kapılmadıklarını anlatmak istemesi açısından önemlidir.

Önemli olan bir başka husus, Türkler arasında yaygın olan kadın-erkekli tören geleneğinin Yesevi geleneğinde de devam ettirilmesidir. Günümüzde bu geleneğin Alevilerde sürdüğünü görmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Kadın şamanlar, kam analar, kadın Ahiler, kadın-erkekli ayinler, Yesevilik ve Alevilik.

Mixed-Gender Religious Rituals in Turkish Tradition: From Shamanism to Yesevism

Assist. Prof. Dr. Gülara Yenisey, yenisey_az@yahoo.com

In the Altai region, there were religious rituals and ceremonies attended jointly by women and men, rooted in ancient traditions. Radloff and Potapov mention a ritual called "Ysyakh" among the Sakha (Yakuts). Led by shamans, the participants of these collective rituals held hands to form a circle. They would then begin to dance, chanting "Hu, Hu."

In his work *Early Mystics in Turkish Literature*, Fuat Köprülü noted that mixed-gender gatherings originating from Shamanism continued within Yesevism as well. According to legend, Ahmed Yesevi's rivals, troubled by his growing number of disciples, slandered him by spreading rumors that unveiled women were performing dhikr (chanting) alongside men. Scholars from Khorasan and Transoxiana dispatched an inspector to investigate the truth of these claims, but ultimately realized the reality. Following this, Ahmed Yesevi wished to teach his slanderers a lesson. He placed cotton inside an inkwell, set fire on top of it, and sent it to the scholars. Seeing that the fire had no effect on the cotton, they were forced to acknowledge Ahmed Yesevi's miracle. This narrative is significant as it illustrates that while Ahmed Yesevi accepted both women and men into his dhikr gatherings, they remained free from worldly or lustful desires. Another important point is the continuation of the widespread Turkish tradition of mixed-gender ceremonies within the Yesevi tradition. Today, we observe the survival of this practice among the Alevis.

Keywords: Female shamans, kam mothers, female Alevis (Kadın Ahiler / female Bektashi-Alevi women), mixed-gender rituals, Yesevism and Alevism.

Sinemada Kadın Sporcu Temsili ve Görünmeyen Rol Modeller: Kadın Sporcuları Konu Alan Filmler Üzerine Tematik Bir Derleme

Gülseher Taşgın, 702532005@ogr.uludag.edu.tr

Spor sineması, yalnızca bireysel başarı öykülerini aktaran bir anlatı türü değil, aynı zamanda toplumsal hafızayı şekillendiren önemli bir kültürel temsil alanıdır. Kadın sporcuların ulusal ve uluslararası başarıları giderek artmasına rağmen, bu başarıların sinemadaki görünürlüğü erkek sporcularla karşılaştırıldığında sınırlı kalmaktadır. Bu durum Türkiye'de de benzer biçimde görülmekte; Busenaz Sürmeneli, Yasemin Adar, Eda Erdem, Şahika Ercümen ve Aysu Türkoğlu gibi uluslararası başarılarıyla öne çıkan sporcuların yaşam öyküleri henüz sinematik anlatılara yeterince yansımamaktadır. Bu çalışma, kadın sporcuların sinemadaki temsil biçimlerini incelemenin yanı sıra, güçlü rol model potansiyeline sahip birçok kadın sporcunun neden sinematik anlatıların dışında kaldığını tartışmayı amaçlamaktadır.

Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı kapsamında Braun ve Clarke'ın tematik analiz yöntemi kullanılarak *Million Dollar Baby* (2004), *Battle of the Sexes* (2017), *I, Tonya* (2017), *The Miracle Season* (2018) ve *Nyad* (2023) filmleri üzerinden yürütülmüştür. Kuramsal çerçeve Stuart Hall'un Temsil Kuramı, Feminist Medya Kuramı ve Rol Model Kuramı temelinde oluşturulmuştur.

Bulgular, kadın sporcuların çoğunlukla toplumsal cinsiyet engelleri, görünürlük mücadelesi, medya baskısı, direnç, güçlenme ve dayanışma temaları çerçevesinde temsil edildiğini göstermektedir. Ayrıca sinemaya uyarlanan öykülerin yalnızca sportif başarıya değil; dramatik yaşam deneyimleri, toplumsal çatışmalar ve sıra dışı olaylara dayandığı belirlenmiştir. Bu durum, sinema endüstrisinin kadın sporcuları görünür kılarken seçici bir temsil mekanizması işlettiğini ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak çalışma, kadın sporcuların sinemadaki görünürlüğünün artmasına rağmen temsil süreçlerinin eşitlikçi olmadığını göstermektedir. Başarılarıyla ilham veren çok sayıda kadın sporcu kültürel hafızada yeterince yer bulamazken, belirli anlatısal özelliklere sahip yaşam öyküleri sinematik temsile dönüşmektedir. Araştırma, spor sinemasında toplumsal cinsiyet eşitliği, kültürel hafıza ve rol model üretimine ilişkin tartışmalara katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kadın sporcular, spor sineması, temsil, görünürlük, rol model, toplumsal cinsiyet.

Representation of Women Athletes in Cinema and Invisible Role Models: A Thematic Review of Films Featuring Women Athletes

Gülseher Taşgın, 702532005@ogr.uludag.edu.tr

Sports cinema is not only a narrative genre that portrays individual success stories but also an important cultural medium that shapes collective memory. Although women athletes have achieved increasing success at both national and international levels, their visibility in cinema remains limited compared to that of male athletes. A similar situation exists in Türkiye, where the life stories of internationally accomplished athletes such as Busenaz Sürmeneli, Yasemin Adar, Eda Erdem, Şahika Ercümen, and Aysu Türkoğlu have yet to be adequately reflected in cinematic narratives. This study aims not only to examine the representation of women athletes in cinema but also to discuss why many women athletes with strong role model potential remain excluded from cinematic storytelling.

The research was conducted within the framework of a qualitative research approach using Braun and Clarke's thematic analysis method. The films *Million Dollar Baby* (2004), *Battle of the Sexes* (2017), *I, Tonya* (2017), *The Miracle Season* (2018), and *Nyad* (2023) were analyzed. The theoretical framework was based on Stuart Hall's Representation Theory, Feminist Media Theory, and Role Model Theory.

The findings indicate that women athletes are predominantly represented through themes of gender-based barriers, struggles for visibility, media pressure, resilience, empowerment, and solidarity. Furthermore, the study reveals that stories adapted for cinema are shaped not only by athletic achievement but also by dramatic life experiences, social conflicts, and extraordinary events. This suggests that the film industry operates a selective mechanism of representation when making women athletes visible.

In conclusion, although the visibility of women athletes in cinema has increased, the processes of representation remain unequal. While many women athletes whose achievements inspire society are insufficiently represented in cultural memory, only life stories with particular narrative characteristics are transformed into cinematic representations. This study contributes to discussions on gender equality, cultural memory, and the construction of role models in sports cinema.

Keywords: Women athletes, sports cinema, representation, visibility, role model, gender.

Menopoz Döneminde Aromaterapi Uygulamalarının Kadın ve Ailenin Güçlendirilmesindeki Rolü

Dr. Gülsen Müsteyde Altan Denizer, gmadenizer@gmail.com

Menopoz, kadın yaşamının doğal bir evresi olup hormonal değişikliklere bağlı olarak sıcak basması, gece terlemeleri, uyku bozuklukları, yorgunluk, anksiyete, depresif belirtiler ve yaşam kalitesinde azalma gibi çeşitli fiziksel ve psikososyal semptomlarla ilişkilendirilmektedir. Bu semptomlar kadının günlük yaşam aktivitelerini, üretkenliğini, sosyal ilişkilerini ve aile içindeki rollerini etkileyerek bireysel iyilik halini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Menopoz semptomlarının etkili yönetimi, yalnızca kadın sağlığının desteklenmesi açısından değil, kadının aile ve toplum içindeki işlevselliğinin sürdürülmesi açısından da önem taşımaktadır. Bu bağlamda tamamlayıcı ve bütünleştirici sağlık uygulamalarından biri olan aromaterapi, menopoz döneminde kadınların iyilik halini destekleyebilecek yaklaşımlar arasında yer almaktadır.

Bu çalışma, menopoz döneminde aromaterapi uygulamalarının kadın sağlığı ve kadın ile ailenin güçlenmesine olası katkılarını değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilen bir derlemedir. Konuya ilişkin güncel ulusal ve uluslararası literatür incelenmiş; menopoz döneminde aromaterapi uygulamalarının fiziksel, psikolojik ve sosyal etkilerini ele alan çalışmalar değerlendirilerek bulgular sentezlenmiştir.

İncelenen çalışmalar; lavanta, bergamot, gül ve adaçayı gibi bazı esansiyel yağların gevşemeyi destekleyebileceğini, stres ve anksiyete düzeyini azaltabileceğini, uyku kalitesini iyileştirebileceğini ve menopoz döneminde görülen bazı vazomotor semptomların hafifletilmesine katkı sağlayabileceğini göstermektedir. Semptomların hafiflemesine bağlı olarak kadınların günlük yaşam aktivitelerine katılımının, öz bakım davranışlarının ve sosyal etkileşimlerinin desteklenebileceği bildirilmektedir. Bu iyilik halindeki gelişmelerin, kadınların aile içindeki rollerini sürdürmelerine, aile üyeleriyle iletişimlerini güçlendirmelerine ve aile yaşamına daha etkin katılım sağlamalarına dolaylı katkıda bulunabileceği belirtilmektedir. Ancak bu ilişkinin doğrudan değerlendirildiği çalışmalar sınırlıdır.

Mevcut literatür, aromaterapinin menopoz dönemindeki bazı fiziksel ve psikolojik semptomların hafifletilmesine destek olabileceğini göstermektedir. Semptom yükünün azalmasının, kadınların yaşam kalitesini, günlük yaşam işlevselliğini ve psikososyal iyilik halini destekleyerek aile içindeki rollerini ve kişilerarası ilişkilerini olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir. Bununla birlikte, aromaterapinin kadın ve ailenin güçlenmesi üzerindeki doğrudan etkisini ortaya koyan kanıtlar sınırlıdır. Bu nedenle aromaterapi, menopoz yönetiminde kadınların iyilik halini destekleyebilecek ve dolaylı olarak kadın ile ailenin güçlenmesine katkı sunma potansiyeli taşıyan tamamlayıcı bir yaklaşım olarak değerlendirilebilir. Bu ilişkinin daha güçlü biçimde ortaya konulabilmesi için kadın ve aile çıktılarının birlikte değerlendirildiği geniş örneklemli, randomize kontrollü çalışmalara gereksinim bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Menopoz, aromaterapi, kadın sağlığı, ailenin güçlenmesi, yaşam kalitesi.

The Role of Aromatherapy Applications During Menopause in Empowering Women and Families

Dr. Gülsen Müsteyde Altan Denizer, gmadenizer@gmail.com

Menopause is a natural stage in a woman's life and is associated with various physical and psychosocial symptoms resulting from hormonal changes, including hot flashes, night sweats, sleep disturbances, fatigue, anxiety, depressive symptoms, and reduced quality of life. These symptoms may negatively affect women's daily activities, productivity, social relationships, and family roles, thereby compromising their overall well-being. Effective management of menopausal symptoms is important not only for promoting women's health but also for maintaining women's self-efficacy, preserving their functioning within the family, and supporting family well-being. In this context, aromatherapy, one of the complementary and integrative health practices, has emerged as an approach that may support women's physical and psychological well-being and indirectly contribute to women's and families' well-being during the menopausal period.

This study is a literature review conducted to evaluate the potential contributions of aromatherapy to women's health and the empowerment of women and families during menopause. Current national and international literature was reviewed, and findings from studies investigating the physical, psychological, and social effects of aromatherapy during menopause were synthesized.

The reviewed studies suggest that certain essential oils, including lavender, bergamot, rose, and clary sage, may promote relaxation, reduce stress and anxiety, improve sleep quality, and alleviate certain vasomotor symptoms associated with menopause. The alleviation of menopausal symptoms may support women's participation in daily activities, self-care behaviors, social interactions, and overall quality of life. Improvements in well-being may also enhance women's sense of self-efficacy, facilitate the maintenance of their family roles, and support communication with family members. Therefore, rather than directly empowering women and families, aromatherapy may indirectly contribute to the empowerment process by enhancing women's overall well-being. However, studies directly examining this relationship remain limited.

Current evidence suggests that aromatherapy may help alleviate certain physical and psychological symptoms experienced during menopause. By reducing symptom burden, aromatherapy may improve women's quality of life, daily functioning, self-efficacy, and psychosocial well-being, which may, in turn, positively influence their family roles and interpersonal relationships. Although these improvements may indirectly contribute to the empowerment of women and families, scientific evidence demonstrating a direct effect of aromatherapy on empowerment remains limited. Therefore, aromatherapy may be considered a complementary approach to supporting women's well-being during menopause. Further large-scale randomized controlled trials evaluating outcomes such as women's self-efficacy, family functioning, and quality of life are needed to better understand its potential contribution to the empowerment of women and families.

Keywords: Menopause, aromatherapy, women's health, family empowerment, quality of life.

Fiziksel Engelli Çocukların Annelerinin Yaşam Kaliteleri ile Baba Rolünün Değerlendirilmesi

Uzm. Hakan Akın, hakanaknn12@gmail.com

Doç. Dr. Zehra Güçhan Topçu, zehra.guchan@emu.edu.tr

Bu çalışmanın amacı, özel gereksinimli çocukların annelerinin yaşam kalitelerini ve babaların çocuklarıyla olan birlikteliklerindeki rollerini değerlendirmektir.

Kesitsel olan bu araştırmaya 5-18 yaş aralığında özel gereksinimli çocuğu bulunan anne ve babalar dahil edildi. Sosyodemografik veriler kaydedildikten sonra annelerin yaşam kalitesi SF-36, babaların çocuklarıyla olan birlikteliklerindeki rolleri ise Baba Katılım Ölçeği kullanılarak değerlendirildi. Verilerin tanımlayıcı analizinde frekans ve yüzde değerleri kullanıldı. Verilerin normal dağılım göstermemesi nedeniyle değişkenler arasındaki ilişkilerin değerlendirilmesinde non-parametrik Spearman korelasyon analizi kullanıldı.

Çalışmaya 16 ebeveyn dahil edildi. Çocukların 12'si serebral palsi, 3'ü genetik sendrom ve 1'i hereditör paraparezi tanısına sahipti. Annelerin SF-36 puanlarında fiziksel fonksiyon 68,4 ile en yüksek düzeyde iken; sosyal fonksiyon 53,9, genel sağlık 46,3, ağrı 47,2, mental sağlık 42,3 ve vitalite 44,7 olarak bulundu. Fiziksel rol kısıtlılığı (25,0) ve emosyonel rol kısıtlılığı (31,3) daha düşük düzeydeydi. Baba rolünde en yüksek katılım ilgi ve yakınlık (%77,71) boyutunda, ardından temel bakım (%61,41) ve keyfi meşguliyet (%57,65) boyutlarında bulundu. Baba rolü boyutları ile annelerin yaşam kalitesi arasındaki ilişki incelendiğinde, baba rolünün keyfi meşguliyet ($r=0.431$, $p=0.096$), ilgi ve yakınlık ($r=0.421$, $p=0.104$) ve temel bakım ($r=0.429$, $p=0.097$) boyutları ile annelerin sosyal fonksiyonları arasında pozitif yönde orta düzeyde ilişkiler gözlemlendi.

Bulgular, annelerin fiziksel fonksiyonlarının görece iyi olmasına rağmen fiziksel ve emosyonel rollerini yerine getirmede belirgin kısıtlılıklar yaşadıklarını göstermektedir. Babaların özellikle ilgi ve yakınlık rolünde daha fazla katılım gösterirken, parkta zaman geçirme ve birlikte televizyon izleme gibi keyfi aktivitelerde daha az yer almaları dikkat çekicidir. Babanın katılımı, annenin sosyal işlevselliğiyle olumlu yönde ilişkili bulundu.

Anahtar Kelimeler: Özel gereksinim, çocuklar, ebeveyn, yaşam kalitesi, katılım.

Evaluation Of the Quality of Life of Mothers and the Role of Father of Physically Disabled Children

Specialist Hakan Akın, hakanaknn12@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Zehra Güçhan Topçu, zehra.guchan@emu.edu.tr

This study aimed to evaluate the quality of life of mothers of children with special needs and fathers' roles in their interactions with their children.

Parents of children with special needs aged 5-18 years were included in this cross-sectional study. Sociodemographic characteristics were recorded. Mothers' quality of life was assessed using the SF-36, while fathers' roles in their interactions with their children were evaluated using the Father Involvement Scale. Frequency and percentage values were used for the descriptive analysis of the data. Due to the non-normal distribution of the data, Spearman's rank correlation analysis was performed to assess the associations between variables.

Sixteen parents participated in the study. Twelve children had cerebral palsy, three had genetic syndromes, and one had hereditary paraplegia. Among the SF-36 domains, physical functioning had the highest score (68.4), whereas social functioning (53.9), general health (46.3), pain (47.2), mental health (42.3), and vitality (44.7) were at low-to-moderate levels. Role limitations due to physical health (25.0) and emotional problems (31.3) were particularly low. Regarding paternal roles, interest and closeness (77.71%) had the highest level of involvement, followed by basic caregiving (61.41%) and recreational activities (57.65%). When the relationship between the dimensions of the father's role and mothers' quality of life was examined, moderately positive correlations were observed between the dimensions of the father's role—enjoyment ($r=0.431$, $p=0.096$), attention and closeness ($r=0.421$, $p=0.104$), and basic care ($r=0.429$, $p=0.097$)—and mothers' social functioning.

The findings indicate that although mothers had relatively preserved physical functioning, they experienced substantial limitations in fulfilling physical and emotional roles. Fathers showed greater involvement in interest and closeness, while their participation in recreational activities, such as going to the park and watching television together, was comparatively lower. Father involvement was positively associated with maternal social functioning.

Keywords: Special needs, children, parents, quality of life, involvement.

“Kadının Güçlendirilmesi” Söylemi Bir Yanılsama mı? (Kadının Güçlendirilmesi mi, Ekonomik Aktivasyon mu? Türkiye’de Toplumsal Cinsiyet, İstihdam ve Bakım Söylemi)

Prof. Dr. Handan Karakaya, hkarakaya@firat.edu.tr

Son yıllarda “kadının güçlendirilmesi” kavramı, uluslararası kuruluşların ve ulusal politika belgelerinin odağına yerleşmiştir. Kadınların yaşamları üzerinde söz sahibi olmalarını, kaynaklara erişimlerini artırmalarını ve karar alma gücü elde etmelerini ifade eden bu kavram; ekonomik bağımsızlığın yanı sıra sosyal, kültürel ve psikolojik boyutları içeren çok katmanlı bir dönüşüm sürecidir. Bu nitel çalışma, küresel düzeyde CEDAW, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (Amaç 5) ve UN Women belgeleri ile Türkiye bağlamında 12. Kalkınma Planı (2024–2028) ve Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2024–2028) üzerinden güçlendirme söyleminin üretimini incelemektedir. Doküman incelemesi tekniğiyle seçilen temel politika belgeleri, eleştirel söylem analizi perspektifinden ele alınmıştır. İlk aşamada “güçlenme”, “eşitlik”, “aile”, “istihdam”, “girişimcilik” ve “bakım” gibi temel kavramlar kodlanmış; ikinci aşamada ise bu kavramların dayandığı ideolojik varsayımlar eleştirel bir gözle değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, CEDAW, UN Women ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları gibi küresel metinlerde hak temelli ve birey odaklı kurgulanan güçlendirme söyleminin; Türkiye’de 12. Kalkınma Planı ve Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ekseninde ekonomik kalkınma, esnek istihdam ve aile politikaları ile harmanlanarak farklı bir görünüme büründüğünü göstermektedir. Özellikle kadınların işgücüne katılımını ve girişimciliğini hedefleyen ekonomik aktivasyon politikalarının, bakım emeğinin yeniden dağıtılmasına ilişkin yapısal dönüşümlerle desteklenmemesi, kadınların hem üretim hem de bakım rollerini aynı anda sırtlanmalarına ve güçlendirme söyleminin pratikte çifte yük üreten bir mekanizmaya dönüşmesine yol açmaktadır. Sonuç olarak çalışma, ulusal ve uluslararası politika belgelerinin karşılaştırmalı analizi ışığında, kadının güçlendirilmesi söyleminin her zaman özgürleştirici bir nitelik taşımadığını; aksine belirli politik bağlamlarda yeni bir toplumsal cinsiyet rejiminin kurulmasına hizmet edebileceğini ileri sürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadının güçlendirilmesi, toplumsal cinsiyet, aile politikaları, neoliberalizm, bakım emeği.

Is the Discourse of Women's Empowerment an Illusion? (Women's Empowerment or Economic Activation? Gender, Employment, and Care Discourse in Türkiye)

Prof. Dr. Handan Karakaya, hkarakaya@firat.edu.tr

In recent years, the concept of women's empowerment has become central to international organizations and national policy documents. Signifying women's capacity to control their lives, expand resource access, and secure decision-making power, empowerment is a multidimensional transformation process encompassing economic independence alongside social, cultural, and psychological dimensions. This qualitative study examines how the discourse of empowerment is constructed through key international instruments—namely CEDAW, Sustainable Development Goal 5, and UN Women documents—alongside national frameworks, specifically Türkiye's 12th Development Plan (2024–2028) and the Women's Empowerment Strategy Document and Action Plan (2024–2028). Employing document analysis, these purposefully sampled policy documents were analyzed using critical discourse analysis. In the first stage, key concepts such as “empowerment,” “equality,” “family,” “employment,” “entrepreneurship,” and “care” were coded; in the second stage, the underlying ideological assumptions of these concepts were critically evaluated. The findings reveal that while the global discourse—reflected in CEDAW, UN Women, and Sustainable Development Goals—is framed around rights-based and individual-centric approaches, it assumes a distinct character in Türkiye through its integration with economic development, flexible employment, and family-centered priorities in the 12th Development Plan and the Women's Empowerment Strategy Document. In particular, economic activation policies targeting women's labor force participation and entrepreneurship lack adequate structural transformations in the redistribution of care work, leaving women to shoulder productive and caregiving responsibilities simultaneously and causing the empowerment discourse to function in practice as a mechanism generating a double burden. Ultimately, through a comparative evaluation of national and international policy texts, the study argues that the discourse of women's empowerment is not inherently emancipatory; rather, within specific political contexts, it may serve to construct and reinforce a new gender regime.

Keywords: Women's empowerment, gender regime, family policies, neoliberalism, care work.

Bakım Ekonomisinden Algoritmik Özene Geçiş Sürecinde Bakım Teknolojileri ve Dasein'ın Tekno-Etik Dönüşümü

Doç. Dr. Hilal Kahraman, hilal.kahraman@ikcu.edu.tr

Heideggerci felsefede Sorge (kaygı/özen), insanın dünyadaki varoluşunun kurucu yapısı olarak konumlanır; insan, kendi anlamını ancak diğer varolanlarla ve hemcinsleriyle kurduğu "özen gösterme" ilişkisi üzerinden inşa edebilir. Oysa günümüzde dijitalleşme ve algoritmik sistemler, bu ilişkiyi yalnızca rasyonelleştirmekle yetinmemekte, doğrudan insan-ötesi aktörlere devretmektedir. Söz konusu devir, "Bakım Teknolojileri ve Etik" başlığı altında sıklıkla sürdürülen sığ faydacılık tartışmasının ötesinde, antropolojik ve ontolojik bir kırılmaya işaret etmektedir. Bu bildiri, yapay zekâ ve bakım teknolojilerinin (carebots) yükselişini, Martin Heidegger'in Dasein (orada-varlık) analitiği ile feminist bakım etiği (ethics of care) düzleminde sorunsallaştırmayı amaçlamaktadır.

Yöntem olarak çalışma, hermeneutik-fenomenolojik bir okumayı benimsemektedir. Bu çerçevede Heidegger'in Dasein analitiği ve Sorge kavramı, Levinas'ın etik sorumluluk ve Yüz kavramsallaştırması ile feminist bakım etiği literatürü arasında karşılaştırmalı bir kavramsal çözümlemeye gidilecektir. Bildiri, ampirik bir vaka analizi yürütmek yerine, bu üç düşünsel geleneğin yakın okumasına ve söz konusu kavramların bakım teknolojileri bağlamında yeniden yorumlanmasına dayanır; nihai amaç, teknolojinin sunduğu imkânlar reddedilmeden "insani olanın" teknolojik belirlenim karşısında nasıl korunabileceğine dair fenomenolojik bir yol haritası önermektir.

Çalışmada ilk olarak, bakım robotlarının ve yapay zekâ asistanlarının yaşlı, çocuk veya özel gereksinimli bireylerle kurduğu ilişkinin niteliği sorgulanacaktır. Bir makine, veri analitiği yoluyla fiziksel ihtiyaçları kusursuzca karşılarsa dahi, Emmanuel Levinas'ın ifadesiyle Öteki'nin "Yüz"ü ile kurulan o kırılmalı ve etik sorumluluk bağını ikame edebilir mi? "Algoritmik özen", insanı nesneleştiren bir yabancılaşma mı üretmektedir, yoksa bakım veren üzerindeki duygusal emeği hafifleterek yeni bir özgürleşme alanı mı açmaktadır? Bu tartışma, ikinci olarak bakımın otomasyonunun refah rejimlerindeki ahlaki sorumluluk algısını nasıl dönüştürdüğü sorusuna genişletilecektir. Zira teknoloji, bakımı "teknik bir problem çözme" pratiğine indirgediği ölçüde, toplumsal dayanışma ve kırılmalı bilinci de aşınma riski taşımaktadır.

Sonuç olarak çalışma, yapay zekâ çağında bakımın salt mekanik bir hizmet kalemi değil, insanın varoluşsal bütünlüğünü koruyan etik bir pratik olarak yeniden tanımlanması gerektiğini savunmakta ve bu iddiayı somut bir yol haritasına dönüştürmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, Heidegger, etik, Levinas, bakım teknolojileri.

Care Technologies and the Techno-Ethical Transformation of Dasein in the Transition from the Care Economy to Algorithmic Care

Assoc. Prof. Dr. Hilal Kahraman, hilal.kahraman@ikcu.edu.tr

In Heideggerian philosophy, Sorge (care/concern) is positioned as the foundational structure of human existence-in-the-world; human beings can construct meaning for themselves only through the relation of "caring for" that they establish with other beings and with their fellow humans. Today, however, digitalization and algorithmic systems do not merely rationalize this relation but delegate it directly to post-human actors. This shift points to a rupture of a distinctly anthropological and ontological character, one that lies well beyond the shallow utilitarian debates typically conducted under the heading of "Care Technologies and Ethics." This paper aims to problematize the rise of artificial intelligence and care technologies (carebots) through the lens of Martin Heidegger's analytic of Dasein and the feminist ethics of care.

Methodologically, the study adopts a hermeneutic-phenomenological approach. Within this framework, a comparative conceptual analysis will be conducted between Heidegger's analytic of Dasein and the concept of Sorge, Levinas's notion of ethical responsibility and the Face, and the literature on feminist care ethics. Rather than pursuing an empirical case study, the paper is grounded in a close reading of these three intellectual traditions and a reinterpretation of their core concepts within the context of care technologies; its ultimate aim is to propose a phenomenological roadmap for how "the human" might be preserved against technological determinism, without dismissing the possibilities that technology offers.

The study will first interrogate the nature of the relationship established by care robots and AI assistants with elderly individuals, children, or persons with special needs. Even if a machine can flawlessly meet physical needs through data analytics, can it truly substitute for that fragile bond of ethical responsibility formed through what Emmanuel Levinas calls the "Face" of the Other? Does "algorithmic care" produce an alienation that objectifies the human being, or does it instead open a new space of liberation by relieving caregivers of emotional labor? This discussion will then extend to how the automation of care is transforming the perception of moral responsibility within welfare regimes. Insofar as technology reduces care to a practice of "technical problem-solving," social solidarity and the awareness of vulnerability risk erosion as well.

In conclusion, the study argues that in the age of artificial intelligence, care must be redefined not as a merely mechanical service item, but as an ethical practice that safeguards the existential integrity of the human being—and it aims to translate this claim into a concrete roadmap.

Keywords: Artificial intelligence, Heidegger, ethics, Levinas, care technologies.

Esnek İstihdam Modellerinin Kadın İşgücü Arzına Etkisi: Yapay Zeka ve Dijitalleşme Bağlamında Bir İnceleme

Doç. Dr. Işıl Demirtaş, isil.demirtas80@gmail.com

COVID-19 pandemisi, geleneksel iş organizasyonu modellerinde köklü bir dönüşümün yaşanmasına zemin hazırlamıştır. Dijitalleşmenin sunduğu teknolojik olanaklarla birlikte bu dönüşüm günümüzde daha kalıcı ve yaygın bir nitelik kazanmıştır. Bu süreçte uzaktan çalışma, hibrit çalışma modelleri, yarı zamanlı istihdam ve esnek zamanlı çalışma biçimleri, işgücü piyasasında kalıcı hale gelmiştir. Bununla birlikte, söz konusu dönüşüm süreci iş-yaşam dengesini iş lehine bozarak, iki alan arasındaki sınırların belirsizleşmesine yol açmıştır. Bu dönüşümden orantısız biçimde etkilenen grupların başında kadın işgücü gelmektedir. Zira kadınların halihazırda üstlendiği görünmez bakım emeğine, çalışma yaşamının haneye taşınmasıyla ortaya çıkan yeni yükümlülükler de eklenmiş ve bu durum kadınların işgücü arzı kararlarını çok yönlü biçimde etkilemiştir.

Diğer yandan, dijitalleşme ve yapay zeka teknolojilerinin işgücü piyasasına entegrasyonu konusunda literatürde net bir uzlaşma bulunmamaktadır. Bazı yaklaşımlar, yapay zekanın işten çıkarmalara ve iş yoğunluğunun artmasına yol açabileceğini öne sürerken, diğer yaklaşımlar geçmiş teknolojik dönüşüm dalgalarının uzun vadede verimlilik artışı ve genişleyen istihdam hacmiyle sonuçlandığını vurgulamaktadır. Bu nedenle, yapay zeka ve dijitalleşmenin kadın işgücü üzerindeki etkisinin tek yönlü bir süreç olarak değerlendirilmemesi, kısa ve uzun dönem etkilerinin birlikte ele alınması gerekmektedir.

Tarihsel deneyimler, ev aletlerinin ev içi işlerde verimliliği artırarak kadınların işgücüne katılımını kolaylaştırdığını göstermektedir. Benzer şekilde, esnek çalışma modelleri ile teknolojik yeniliklerin zaman içinde yaygınlaşması ve bunlara uyum sağlanması, kadın işgücü arzı üzerinde uzun vadede olumlu etkiler yaratma potansiyeline sahiptir. Bu çalışma, makroekonomik bir çerçevede, esnek istihdam modelleri, dijitalleşme ve yapay zekanın kadın işgücü arzı üzerindeki etkilerini teorik bir çerçevede, bir literatür derlemesine dayanarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: esnek istihdam, kadın işgücü arzı, yapay zeka, dijitalleşme, esnek zamanlı çalışma.

The Effect of Flexible Employment Models on Female Labor Supply: An Examination in the Context of Artificial Intelligence and Digitalization

Assoc. Prof. Dr. Işıl Demirtaş, isil.demirtas80@gmail.com

The COVID-19 pandemic accelerated a fundamental transformation in traditional work organization models. Driven by digital technologies, this shift has become increasingly permanent and widespread, with remote work, hybrid arrangements, part-time employment, and flexible working-time practices now enduring features of the labor market. However, this transformation has disrupted the work-life balance in favor of work, blurring the boundaries between the two domains. Women are among the groups disproportionately affected: as work has shifted into the home, new responsibilities have been added to the invisible care work they already undertake, influencing their labor supply decisions in multiple ways.

At the same time, the literature offers no clear consensus on how digitalization and artificial intelligence are reshaping labor markets. Some studies suggest artificial intelligence may drive job displacement and increased work intensity, while others emphasize that past waves of technological change have generated productivity gains and expanded employment in the long run. The impact of artificial intelligence and digitalization on female labor should therefore not be viewed as unidirectional, but assessed by considering both short- and long-term effects together.

Historical evidence shows that household appliances raised domestic productivity and facilitated women's labor force participation. Similarly, the gradual diffusion of flexible work models and technological innovations may generate positive long-term effects on female labor supply as individuals and institutions adapt over time. Within a macroeconomic framework, this study aims to theoretically evaluate the effects of flexible employment models, digitalization, and artificial intelligence on female labor supply, drawing on a literature review.

Keywords: Flexible employment, female labor supply, artificial intelligence, digitalization, flexible working-time.

Aile Destek Hizmeti Olarak Aile Danışmanlığı ve Aile Arabuluculuğu Mesleği

Doç. Dr. İhsan Cora, ih sancora57@gmail.com

Evlenmenin geciktirildiği ve hatta istenmediği günümüzde boşanma oranları her geçen gün artmakta ve yaklaşık her üç evlilikten biri boşanma ile sonuçlanmaktadır. İşin ilginç yanı ise boşanan çiftlerin önemli bir bölümünün tekrar bir araya gelmek istemeleridir. Bu bildirinin bilimsel amacı; tehlikeli boyutlara ulaşan boşanma oranlarını minimize etmektir. Çözüm olarak ise aile danışmanlığı ve aile arabuluculuğu mesleğinin kurulması önerilmektedir.

Aile; karşı cinsten iki insanın evliliği ile oluşur. Karşı cinsten iki insanın birbirleriyle konuşarak, uzlaşarak bir ömür sürmeleri oldukça zordur. Ancak toplumun temel taşı olan aile çok önemlidir ve onu korumak gerekir. Çünkü insanlar farklı mizaçlarda yaratılmışlardır. Olaylara, kadınlar farklı, erkekler farklı açılardan bakarlar. Çalışmanın diğer bir amacı ise bu zor konuya nasıl çözüm bulunacağı sorusudur?

Bu soruya geçmişte cevap aranmış, bugün de aranıyor, yarın da aranacaktır. Sorunun çözümü ise aile hekimliği ve arabulucu avukatlık meslekleri gibi aile danışmanlığı ve aile arabuluculuğu mesleklerinin kurulmasıdır. Çalışmamızın yöntemi gözleme dayalı ampirik bir araştırmadır. Bu konudaki literatür incelenerek literatüre dayalı bir derleme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aile danışmanlığı, aile arabuluculuğu, boşanma, meslek, karı-koca.

Family Counseling and Family Mediation Profession as Family Support Service

Assoc. Prof. Dr. İhsan Cora, ih sancora57@gmail.com

In our day, when marriage is postponed and even avoided, divorce rates are increasing day by day and approximately one in every three marriages ends in divorce. The interesting part is that some divorced couples want to get back together. Therefore, the scientific purpose of this paper is to minimize divorce rates. It is necessary to establish and develop the professions of family counseling and family mediation within this. However, the family which is the cornerstone of society is very important and must be protected. A family is formed by the marriage of two people of opposite sexes. It is quite a difficult task for two people of the opposite sex to spend a lifetime together by communicating and compromising.

Because people are created with different temperaments. Women and men look at events from different perspectives. The scientific objective of this study is to address how a solution is found for his problem. This question was asked in the past is being asked today and will continue to be asked in the future. The solution to the problem is the establishment of the professions of family counseling and family mediation just like family medicine and mediation. Our study employs an empirical research method based on observation. A comprehensive literature review was carried out on this topic.

Keywords: Family counseling, family mediation, divorce, profession, husband and wife.

Biliyor Ama Yaptırmıyor: %78,8'e Karşı %4,2 — Kadının Güçlenmesi Giresun'da Aile İçi Bir Vetoya Nasıl Takılıyor?

Uzm. İlknur Çifci, ilknurcfc@gmail.com

Doç. Dr. Eda Şahin, eda.sahin@giresun.edu.tr

Bir toplumun kadına ve aileye ne kadar güç verdiği, büyük söylemlerinde değil, en sıradan kararlarında ortaya çıkar. Bu bildirinin amacı, toplumsal cinsiyet algısının aile içi sağlık kararlarını nasıl şekillendirdiğini ortaya koymak ve bu yolla kadının güçlenmesi ile ailenin güçlenmesi arasındaki ilişkiyi tartışmaktır. Bu amaçla, İlknur Çifci'nin Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kadın Araştırmaları Ana Bilim Dalı'nda tamamladığı yüksek lisans tezi kapsamında nicel ve tanımlayıcı tipte bir araştırma yürütülmüş; gönüllülük esasına dayalı olarak ulaşılan, Giresun'da 09-14 yaş aralığında çocuğu bulunan 240 ebeveyninden Kişisel Bilgi Formu, Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği ve HPV Sağlık İnanç Modeli Ölçeği aracılığıyla çevrimiçi ortamda veri toplanmış; veriler SPSS programında Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis H ve Spearman korelasyon analizleriyle değerlendirilmiştir. Araştırma bulgularına göre, katılımcıların yüzde 78,8'i HPV konusunda bilgi sahibiyken çocuklarını aşılatma oranı yalnızca yüzde 4,2'de kalmış; toplumsal cinsiyet algısı gelenekselleştikçe aşının sağlayacağı yarara duyulan inancın anlamlı biçimde azaldığı ($r = -0,135$, $p = 0,037$) ve baba tutumlarının anne tutumlarına kıyasla anlamlı derecede daha geleneksel olduğu ($p < 0,001$) tespit edilmiştir. Bu bulgular, kadının güçlenmesi ile ailenin güçlenmesinin birbirinden ayrılamayacağını; bilginin tek başına yeterli olmadığını, kararın hem toplumsal cinsiyet normlarından hem de kurumsal güvenden bağımsız düşünölemeyeceğini ortaya koymaktadır. Bildiri, aile sağlığı politikalarının hem babaları doğrudan hedef alacak hem de HPV aşısını ulusal bağışıklama takvimine dahil edecek biçimde yeniden kurgulanmasını önermektedir. Bu yönüyle çalışma, kadın araştırmaları alanına, toplumsal cinsiyetin yalnızca kadının bireysel görünürlüğünü değil, aile içi sağlık kararlarını da şekillendiren yapısal bir mekanizma olduğunu görgül veriyle göstererek katkı sunmakta; kadın ve aile güçlendirmesinin, birbirinden bağımsız değil bütünleşik biçimde ele alınması gerektiğine dair alan yazına somut bir vaka kazandırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kadının güçlenmesi, aile, toplumsal cinsiyet, HPV aşısı, Giresun.

Knowing But Not Acting: 78.8% Versus 4.2% — How Women's Empowerment Gets Stuck at a Family Veto in Giresun

Specialist İlknur Çifci, ilknurcfc@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Eda Şahin, eda.sahin@giresun.edu.tr

The purpose of this paper is to show how gender perceptions shape family health decisions, and thereby to discuss the relationship between women's empowerment and family empowerment. To this end, a quantitative, descriptive study was conducted within the scope of the master's thesis completed by İlknur Çifci at Giresun University, Department of Women's Studies; data were collected online from 240 voluntarily participating parents of children aged 9-14 in Giresun using a Personal Information Form, a Gender Perception Scale, and the HPV Health Belief Model Scale, and analyzed in SPSS using the Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis H, and Spearman correlation tests. According to the findings, while 78.8% of participants reported being aware of HPV, only 4.2% had vaccinated their children; as gender perceptions became more traditional, the perceived benefit of the vaccine decreased significantly ($r = -0.135$, $p = 0.037$), and fathers held significantly more traditional attitudes than mothers ($p < .001$). These findings suggest that the empowerment of women and the empowerment of the family cannot be separated: awareness alone is not enough; the translation of knowledge into decisions depends on both gender norms and institutional trust. The paper argues for family-health policies that directly target fathers and for including the HPV vaccine in the national immunization schedule. In this respect, the study contributes to the field of women's studies by empirically demonstrating that gender operates as a structural mechanism shaping family health decisions, beyond the individual visibility of women, and by adding a concrete case to the argument that empowering women and empowering families must be addressed as an integrated whole.

Keywords: Women's empowerment, family, gender, HPV vaccine, Giresun.

Kırım Mecmuası Örneğinde Kadın Algısı ve Kültürel Aktarımdaki Yeri

Dr. İrem Menekşe, iremmcanli@gmail.com

Kırım Mecmuası 2 Mayıs 1334/1918 -15 Mayıs 1335/1919 zaman aralığında 23 sayı olarak yayımlanmıştır. 20. Yüzyıl ilk çeyreğine damgasını vuran bu dönem ulusal uyanışın, toplumsal yapılanmanın ve bu yapılanma içerisinde kadın algısının dönüşüme uğradığı bir dönem olması itibarıyla önem taşımaktadır. Çalışmaya kaynak teşkil eden Kırım Mecmuası da, bu dönemin sosyo-kültürel hayatı içerisinde Türk kültürüne ait değerlerin temsil edilmesi açısından önemli bir örnek teşkil etmektedir. Kırım Mecmuası özelinde kadın konusuna ilişkin sistematik çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Bu çalışmada mecmuada yer alan kadın temalı metinler üzerinden kadının kültürel sürekliliğin taşıyıcı unsuru olarak nasıl kurgulandığı incelenmektedir. Mecmuada kadın konusuna ilişkin metinler kaleme alan Fahreddin Tonguç, Safveti Kemal, O. K. Hatif, Aynülhayat, Süleyman Sudi ve Ziyetullah Nuşirevan gibi yazarlar tespit edilmiştir. Kırım Mecmuası'nda farklı yazarlar tarafından kadının ele alınması, kadın konusunun toplumsal dönüşümün merkezinde olduğunu ve çok boyutlu bir mesele olarak ele alındığını göstermektedir.

Bu çalışmanın amacı, Kırım Mecmuası örneğinde Türk kültüründe kadın algısını ve bu algının sosyal, kültürel, ideolojik temellerini ortaya koymaktır. Çalışmada özellikle kadın algısı, kültürel hayatın çeşitli yönleri, kadınların toplumsal konumu, aile yapısı, gündelik hayatı, giyim-kuşam uygulamaları, Rumeli bölgesindeki evlilik gelenekleri, Kırım düğünleri, Kırım kadınlığı, Türk Tatar kadınlarının toplumsal konumu, Rusya'daki kadınların sosyal hayatı ve faaliyetleri, şeriat hukukunda kadının yeri konularına odaklanılmaktadır.

Çalışma kapsamında nitel araştırma yöntemi ve doküman analizi kullanılmıştır. Mecmuadan elde edilen veriler günümüz Türkçesine transkript edildikten sonra tarihsel analiz tekniği ile değerlendirilme kapsamına alınmıştır. Bu kapsamda Kırım Mecmuası'nın kadın konusunu sadece toplumsal bir mesele olarak değil, aynı zamanda aile, eğitim, kültür, gelenekler ekseninde toplumsal inşanın temel aktörü ve milli kültürün taşıyıcısı olarak konumlandığı görülmektedir. Sonuç olarak Kırım Mecmuası üzerinden yürütülen bu çalışma kadın ve kültür aktarımı arasındaki ilişkinin erken Cumhuriyet dönemine uzanan kültürel sürekliliği açısından alan literatürüne katkı sağlayacak özgün nitelik taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kırım Mecmuası, kadın, örf ve âdet, evlilik, aile.

Perceptions of Women and Their Role in Cultural Transmission: The Case of the Kırım Mecmuası

Dr. İrem Menekşe, iremmcanli@gmail.com

Kırım Mecmuası was published in 23 issues between 2 May 1918 and 15 May 1919, a period marked by national awakening, social restructuring, and changing perceptions of women in the early twentieth century. As a significant source reflecting the socio-cultural life of the period, the journal offers valuable insights into the representation of women within Turkish cultural discourse. Despite its importance, studies focusing specifically on women in the journal remain limited. This study examines how women were constructed as agents of cultural continuity through women-themed texts published in the journal. Particular attention is given to the writings of Fahreddin Tonguç, Safveti Kemal, O. K. Hatif, Aynülhayat, Süleyman Sudi, and Ziyinetullah Nuşirevan, whose works demonstrate that the issue of women occupied a central place in debates on social transformation and modernization.

The study aims to reveal perceptions of women in Turkish culture and the social, cultural, and ideological foundations underlying these perceptions through the example of Kırım Mecmuası. It focuses on representations of women, family structure, everyday life, clothing practices, marriage traditions in Rumelia, Crimean wedding customs, the concept of Crimean womanhood, the status of Turkish-Tatar women, women's social life in Russia, and the place of women within Sharia law.

The research employs qualitative methods and document analysis. The texts in the journal were transcribed into modern Turkish and evaluated through historical analysis. The findings demonstrate that the journal approached women not merely as a social issue, but as principal actors in social construction and as carriers of national culture through the interconnected spheres of family, education, culture, and tradition. In this respect, the study contributes to the literature by emphasizing the relationship between women and cultural transmission during the transition to the early Republican period.

Keywords: Kırım Mecmuası, women, customs and traditions, marriage, family.

6. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Okuma Metinlerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Açısından İncelenmesi

Lisansüstü Öğrencisi İrem Sude Macit, iremsude.macit@gmail.com

Çalışmada “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitapları (1 ve 2) toplumsal cinsiyet rolleri açısından incelenmiştir. TYMM 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nın kademeli uygulanması nedeniyle araştırmanın veri kaynağı, ortaokul düzeyinde ikinci uygulama yılı olan 6. sınıf Türkçe ders kitapları olmuştur.

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi ile yürütülmüş, elde edilen veriler betimsel analiz ile incelenmiştir. Çalışma kapsamında, 6. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan altı tema ve bu temalarda bulunan 24 okuma metni incelenmiştir.

Çalışma, “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” kapsamında hazırlanan güncel ders kitaplarındaki toplumsal cinsiyet rollerini yalnızca kadın ve erkek karakterlerin sayısal dağılımı üzerinden değil; karakterlerin üstlendikleri roller, karakter özellikleri, iş bölümü, hazırlanan görsel unsurlar ve duygusal temsiller çerçevesinde ele alarak alana katkı sunmaktadır.

Veriler; okuma metinlerinde yer alan kadın ve erkek karakterlerin sayısal dağılımı, karakterler özellikleri, okuma metinleri için hazırlanan görsel unsurlar, yazar cinsiyeti, okuma metinlerindeki karakterlerin iş bölümü, meslekler ve metinlerde yer alan karakterlerin duygusal temsilleri açısından değerlendirilmiştir.

Elde edilen bulgulara göre, 6. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki erkek karakterlerin sayısı olarak fazla olduğu tespit edilmiştir. Kadın karakterlerin sık yer aldığı temaların “Bağımsızlık Yolu” ve “Lider Ruhlar” olduğu tespit edilmiştir. MEB tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metin yazarlarının cinsiyet dağılımında erkek yazarların çoğunlukta olduğu belirlenmiştir. Kitaptaki görsel unsurların dengeli olduğu gözlemlenmiştir. Karakter özellikler incelendiğinde ise cinsiyet rolleri bakımından farklılığa rastlanmamıştır.

Sonuç olarak, bu çalışma kapsamında incelenen Türkçe dersi 6. sınıf kitaplarındaki okuma metinlerinde toplumsal cinsiyet bakımından sayısal dağılımın değişkenlik gösterdiği belirlenmiştir. Araştırmada, elde edilen sonuçlardan hareketle çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: TYMM, ders kitabı, okuma metinleri, cinsiyet rolleri, toplumsal cinsiyet.

An Analysis of Gender Roles in the Reading Texts of 6th Grade Turkish Language Textbooks

Graduate Student İrem Sude Macit, iremsude.macit@gmail.com

In this study, the 6th-grade Turkish textbooks (1 and 2) prepared by the Ministry of National Education within the scope of the “Century of Türkiye Education Model” were examined in terms of gender roles. Due to the gradual implementation of the Century of Türkiye Education Model 2024 Turkish Lesson Curriculum, the data source of the research consisted of the 6th-grade Turkish textbooks, representing the second year of implementation at the middle school level. This research was conducted using document analysis, one of the qualitative research methods, and the obtained data were analyzed through descriptive analysis. Within the scope of the study, six themes and 24 reading texts within these themes in the 6th-grade Turkish textbooks were examined.

The study contributes to the field by addressing gender roles in the current textbooks prepared within the framework of the “Century of Türkiye Education Model” not only through the numerical distribution of female and male characters but also within the framework of the roles assumed by the characters, character traits, division of labor, accompanying visual elements, and emotional representations. The data were evaluated in terms of the numerical distribution of female and male characters in the reading texts, character traits, visual elements designed for the reading texts, the gender of the authors, the division of labor among the characters, occupations, and the emotional representations of the characters in the texts.

According to the findings, it was determined that male characters were higher in number in the 6th-grade Turkish textbooks. It was found that the themes where female characters appeared frequently were “Path to Independence” and “Leading Spirits.” In the gender distribution of the authors of the texts included in the 6th-grade Turkish textbooks prepared by the Ministry of National Education, it was determined that male authors were in the majority. It was observed that the visual elements in the book were balanced. When character traits were examined, no difference was found in terms of gender roles. In conclusion, it was determined that the numerical distribution regarding gender varied in the reading texts of the 6th-grade Turkish textbooks examined within the scope of this study. Based on the results obtained from the research, various suggestions were made.

Keywords: TYMM, textbook, reading texts, gender roles, gender.

Yıldız Paradoksu ve Cinselleştirilmiş Bedenler: K-Pop'ta Kadın Kimliğinin İki Yüzü

Lisansüstü Öğrencisi Kübra Kale, kubra.kale@student.asbu.edu.tr

Kore Pop (K-pop), sahnede özgürleşmiş, güçlü bir kadın imgesi sunarken perde arkasında kadın bedenlerini ve kimliklerini katı ataerkil mekanizmalarla disiplin altına almaktadır. Bu çalışma, söz konusu çelişkiyi Diao'nun (2023) "yıldız paradoksu" kavramı çerçevesinde ele almaktadır. Çalışmanın temel araştırma sorusu şudur: K-pop endüstrisinin ataerkil yapısı kadın idollerini nasıl temsil etmekte ve bu temsil biçimi toplumsal cinsiyet eşitsizliğini nasıl pekiştirmektedir? Çalışmada nitel içerik analizi yöntemi benimsenmiş; ITZY, aespa ve ILLIT gruplarına ait müzik videoları, tanıtım görselleri ve sosyal medya içerikleri amaçlı örneklemle incelenmiştir. Bulgular, kadın yıldızların eril hegemonik güçlerin kontrolündeki "yıldız paradoksu"na karşı savunmasız olduğunu göstermektedir. Ataerkil uygulamaların bir göstergesi olarak idoller; eril bakış açısına uymak amacıyla sağlıksız diyetlere zorlanmakta, ince fizik yapılarını korumaya mecbur bırakılmaktadır. Kadın idoller sıkı sosyal kurallara tabidir; romantik ilişki yaşamaları ve kamusal alanda görünmeleri kısıtlanmakta, her hareketi yakından izlenmektedir. Diao (2023) ve Zysik'in (2021) de belirttiği gibi bu denetim bedenini ötesine geçerek idollerin sosyal yaşamlarını, romantik ilişkilerini ve kamusal imajlarını da kapsamaktadır. Endüstri, sahne düzenlemesi ve kamera diliyle kadın idollerin bedenlerini cinselleştirerek arzu nesnesi konumuna getirmekte ve bu durumu pekiştirmektedir. Özellikle 2024 yılında kurulan ILLIT grubunun müzik videoları, reşit olmayan üyeleri yaşlarıyla örtüşmeyen cinsel çağrışımlı bir estetik sunduğu için dikkat çekici bir vakadır. Hayran kitlesinin giderek gençleştiği göz önüne alındığında, erken yaşta cinsel içeriğe maruz kalmanın bireylerin fiziksel ve ruhsal sağlığı üzerinde gelişim psikolojisi bağlamında olumsuz etkiler doğurabileceği açıktır. Bu çalışma, K-Pop endüstrisinde kadın bedenine yönelik yaygın algıyı sorgulayan bir perspektif sunmakta; endüstrinin mevcut erkek egemen yapısının cinsiyet eşitsizliğini yeniden ürettiğini savunmaktadır. Sonuç olarak K-Pop endüstrisi sadece "Girl Crush" gibi görsel, estetik temaları teşvik ederek toplumsal cinsiyet eşitliğine ulaşamayacaktır.

Anahtar Kelimeler: K-pop, yıldız paradoksu, cinselleştirme, ataerkillik, girl crush.

The Star Paradox: Sexualized Bodies and Patriarchy in K-Pop

Graduate Student Kübra Kale, kubra.kale@student.asbu.edu.tr

While Korean Pop (K-pop) projects an empowered female image on stage, it disciplines female bodies and identities through rigid patriarchal mechanisms behind the scenes. This study examines this contradiction through Diao's (2023) "star paradox" framework. The central research question asks: How does the K-pop industry's patriarchal structure represent female idols, and how do these representations reinforce gender inequality? Using qualitative content analysis, the study examines purposively sampled music videos, promotional materials, and social media content from ITZY, aespa, and ILLIT. Findings indicate female stars are vulnerable to the "star paradox," controlled by male hegemonic powers. As a manifestation of patriarchal practices, idols are forced into unhealthy diets and compelled to maintain slender physiques to satisfy the male gaze. Furthermore, strict social regulations restrict female idols' romantic relationships and public appearances, monitoring their every move. As Diao (2023) and Zysik (2021) demonstrate, this surveillance extends beyond the physical to encompass idols' social lives, romantic interactions, and public images. The industry further objectifies female bodies through stage design and cinematography, positioning them as objects of desire. Particularly, music videos from the group ILLIT, debuted in 2024, present a compelling case by portraying underage members with a sexualized aesthetic unsuited to their age. Given the increasingly younger K-pop fanbase, developmental psychology suggests that early exposure to such sexualized content poses adverse risks to individuals' physical and psychological health. This study critically questions the pervasive perception of the female body in K-pop, arguing that the existing male-dominated structure reproduces gender inequality. Consequently, the industry cannot achieve gender equality merely by promoting visual and aesthetic themes like "Girl Crush."

Keywords: K-pop, star paradox, sexualization, patriarchy, girl crush.

Aile ve İş Arasında Liderlik: Kuzey Kıbrıs'taki Aile İşletmelerinde Kadınların Liderlik Deneyimleri

Uzm. Leyla Yorgancıoğlu Usta, leylausta@icloud.com

Doç. Dr. Feyza Bhatti, feyzabhatti@gau.edu.tr

Doç. Dr. Süheyla Üçışık Erbilien, suheyla.ucisik@emu.edu.tr

Kadınların ekonomik olarak güçlenmesi, ailelerin güçlendirilmesi, ekonomik büyümenin desteklenmesi ve sürdürülebilir toplumların oluşturulması açısından temel bir ön koşul olarak kabul edilmektedir. Dünya genelindeki işletmelerin %70'inden fazlasını oluşturan aile işletmeleri, ekonomik üretim, kuşaklar arası süreklilik ve liderlik devir süreçlerinde merkezi bir role sahiptir. Kadınlar bu işletmelerde giderek daha fazla liderlik pozisyonu üstlendikçe yalnızca örgütsel performansa değil, aynı zamanda aile dayanıklılığına, kapsayıcı yönetime ve toplumsal cinsiyet eşitliğine de katkıda bulunmaktadır. Buna rağmen kadınlar, liderlik yolculukları boyunca yapısal ve sosyo-kültürel engellerle karşılaşmaya devam etmektedir. Bu engeller, özellikle geleneksel toplumsal cinsiyet normları ve kuşaklar arası devir uygulamalarının örgütsel dinamikleri şekillendirdiği ülkelerde, kadınların liderlik pozisyonlarına erişimini ve karar alma süreçlerindeki etkilerini sınırlandırmaktadır. Aile işletmelerinin özel sektörün temelini oluşturduğu Kuzey Kıbrıs'ta ise kadınların liderlik deneyimlerini inceleyen ampirik çalışmalar oldukça sınırlıdır.

Bu araştırma, fenomenolojik bir yaklaşımla Kuzey Kıbrıs'taki aile işletmelerinde liderlik yapan 16 kadınla gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmelere dayanmaktadır. Veriler tematik analiz yöntemiyle incelenmiş; katılımcıların karşılaştıkları engeller, liderlik süreçlerini destekleyen faktörler ve liderliklerini oluşturmak ve sürdürmek için geliştirdikleri stratejiler analiz edilmiştir.

Araştırmanın bulguları, toplumsal cinsiyet kalıp yargıları, geleneksel toplumsal cinsiyet rolleri ve aile-iş yaşamına ilişkin beklentilerin kadınların liderliği önündeki temel engeller olduğunu göstermektedir. Buna karşılık eğitim, aile desteği, profesyonelleşme, mentorluk ve kişisel dayanıklılık kadınların liderliklerini destekleyen başlıca unsurlar olarak öne çıkmaktadır. Katılımcılar, sürekli öğrenme, kendini kanıtlama, azim ve işletmenin farklı işlevlerinde edinilen deneyimin aile üyeleri ve çalışanların güvenini kazanarak liderlik meşruiyetlerini güçlendirdiğini vurgulamıştır.

Araştırma, kadın liderliği ve aile işletmeleri literatürüne katkı sunarken, kadınların liderliklerini etkin biçimde gerçekleştirebilmeleri için aile, örgüt ve kurum düzeyinde destekleyici ortamların oluşturulmasının önemini ortaya koymaktadır. Böyle bir ortam aile işletmelerinin güçlenmesine, kadınların ekonomik olarak güçlenmesine ve Kuzey Kıbrıs'ta toplumsal cinsiyet eşitliğinin ilerletilmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aile işletmeleri, kadın liderliği, liderlik meşruiyeti, kadınların ekonomik güçlenmesi, Kuzey Kıbrıs.

Leading Across Family and Business: Women's Leadership Experiences in Family Firms in North Cyprus

Specialist Leyla Yorgancıoğlu Usta, leylausta@icloud.com

Assoc. Prof. Dr. Feyza Bhatti, feyzabhatti@gau.edu.tr

Assoc. Prof. Dr. Süheyla Üçışık Erbilen, suheyla.ucisik@emu.edu.tr

Women's economic empowerment is considered a prerequisite for strengthening families, fostering economic growth and achieving sustainable societies. Family businesses, which constitute more than 70% of global businesses across the world, play a central role in economic production, intergenerational continuity, and leadership succession. As women progressively assume leadership positions within these businesses, they contribute not only to organizational performance but also to family resilience, inclusive governance and gender equality. Despite these contributions, women continue to face structural and socio-cultural barriers throughout their leadership journeys. These barriers not only restrict their access to leadership positions but also limit their influence in decision-making particularly in countries where traditional gender norms and succession practices continue to shape organizational dynamics. In North Cyprus, where family-owned businesses represent the backbone of the private sector, empirical research women's leadership experiences remains limited.

Using a phenomenological approach, this study explores the lived experiences of 16 women leaders from family-owned businesses in North Cyprus. Semi-structured interviews were analysed using thematic analysis to explore the barriers they encountered, the enabling factors that supported their advancement, and the strategies they employed to establish and sustain leadership.

The findings suggest that gender stereotypes, traditional gender roles and family-work expectations remain main barriers to women's leadership, while education, family support, professionalization, mentoring and personal resilience were the key enabling factors. Participants emphasized continuous learning, proving oneself, perseverance, and experience gained across different organizational functions as essential for gaining credibility and the trust of family members and employees, which eventually reinforced their leadership legitimacy.

The study contributes to the growing literature on women's leadership and family businesses, by highlighting the importance of creating supportive family, organizational and institutional environments that enable women to exercise leadership, strengthen family businesses, advance women's economic empowerment and promote gender equality in North Cyprus.

Keywords: Family businesses, Women's leadership, Leadership legitimacy, Women's economic empowerment, North Cyprus.

Türkiye’deki Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet: Bir Meta-sentez

Dr. Melis Akay Şahin, mell.1925@hotmail.com

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’deki ders kitaplarında toplumsal cinsiyet ile ilgili yapılan çalışmaların meta-sentez yoluyla genel eğilimlerini belirlemektir. Meta-senteze 2010-2025 yılları arasında yapılan toplam 53 çalışma dâhil edilmiştir. Bu çalışmalar meta-sentez yöntemi aşamalarından geçirilerek belirli temalar altında açıklanmıştır. İncelenen çalışmaların araştırmacı özellikleri incelendiğinde, araştırmacıların çoğunun kadın olduğu tespit edilmiştir. 37 farklı üniversitede yapıldığı belirlenen bu çalışmalardaki araştırmacıların uzmanlık alanının çoğunlukla sosyal bilgiler eğitimi olduğu saptanmıştır. Nitel yöntemlerin kullanıldığı bu ders kitabı incelemesi çalışmalarında, çoğunlukla ortaokul ders kitaplarının incelendiği ve en fazla 2018-2019 eğitim-öğretim yılına ait ders kitaplarına odaklanıldığı anlaşılmıştır. Meta-senteze dahil edilen çalışmaların amaçları değerlendirildiğinde ise araştırmaların büyük kısmında ders kitaplarındaki toplumsal cinsiyet temsillerinin veya rollerinin incelendiği görülmüştür. Çalışmaların sonuçları, ders kitaplarındaki görsellerde özellikle yetişkin erkekler lehine sayısal eşitsizlikler olduğunu ortaya koymuştur. Diğer yandan, ders kitaplarındaki kadınların çoğu zaman ev içi rollerde gösterildiği, erkeklerin ise ev dışında mesleki rollerde öne çıkarıldığı belirlenmiştir. Çalışmaların önerileri de çoğunlukla ders kitaplarındaki cinsiyet temsilleri arasında sayısal denge kurulması ve adil bir meslek dağılımı yapılması olmuştur. Ayrıca incelenen çalışmalarda farklı seviyelerde, alanlarda veya ülkelerde ders kitaplarının toplumsal cinsiyet açısından incelenmesi öneri olarak sunulmuştur. Sonuç olarak, Türkiye’deki ders kitaplarının toplumsal cinsiyet eşitliği açısından geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Türkiye, ders kitapları, toplumsal cinsiyet, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, toplumsal cinsiyet kalıpyargıları

Gender in Türkiye's School Textbooks: A Meta-synthesis

Dr. Melis Akay Şahin, mell.1925@hotmail.com

The aim of this research is to determine the general trends in studies on gender in Türkiye's school textbooks through meta-synthesis. For this purpose, the meta-synthesis included a total of 53 studies conducted between 2010 and 2025. These studies were analyzed under specific themes by following the stages of the meta-synthesis method. Accordingly, an analysis of the researchers involved in the studies revealed that the majority of them were women. In addition, these studies were conducted at 37 different universities, and the researchers predominantly specialized in social studies education. In these textbook analyses, which employ qualitative methods, it has been observed that the studies usually examine middle school textbooks and most frequently focus on textbooks from the 2018-2019 academic year. When evaluating the objectives of the studies included in the meta-synthesis, it was found that most of the studies examined gender representations or roles in textbooks. The results of the studies have revealed a numerical inequality in the visuals featured in textbooks, particularly in favor of adult men. Additionally, it has been determined that women are generally portrayed in textbooks as fulfilling domestic roles, while men are highlighted for their professional roles outside the home. The recommendations in the studies largely focused on achieving numerical balance in gender representations in textbooks and a fair distribution of professions. Furthermore, a gender-based reviews of textbooks at different levels, fields, or countries have been proposed. In conclusion, the findings suggest that textbooks in Türkiye need to be improved in terms of gender equality.

Keywords: Türkiye, textbooks, gender, gender inequality, gender stereotypes

İş–Yaşam Çatışması ile Süper Anne Sendromu İlişkisi: Anne Akademisyenler Üzerine Nitel Bir Araştırma

Prof. Dr. Meral Erdirençelebi, merdirencelebi@erbakan.edu.tr

Doç. Dr. Ebru Ertürk, ebruerturk@erbakan.edu.tr

Modern çalışma yaşamı, bireylerin aynı anda birden fazla rolü yerine getirmeye zorlamaktadır. Özellikle çalışan anneler açısından iş yaşamı ile aile yaşamı arasındaki dengenin kurulması giderek zorlaşmakta ve çatışma yaşanmaktadır. Nitekim akademisyenlik, nicelik ve nitelik bakımından yüksek düzeyde zihinsel ve zaman alan performans gerektiren bir meslektir. Dijital dönüşüm ile yaşanan örgütsel değişimler sonucunda, akademik mükemmeliyetçiliğin artışı bu mesleği daha yüksek stresli hale getirmektedir. Bu durum anne akademisyenlerin taşıdıkları roller arasında çatışmalara yol açabilmekte ve onları bir arayışa sürüklemektedir. Bu çatışma sürecinde ortaya çıkan önemli kavramlardan biri de “süper anne sendromu”dur. Süper anne sendromu, annelerin hem iş yaşamında başarılı olma hem de aile yaşamındaki sorumlulukları eksiksiz yerine getirme yönündeki yoğun baskıyı ifade etmektedir. Bu noktadan hareketle çalışmanın amacı, iş–yaşam çatışması ile süper anne sendromu arasındaki ilişkiyi yönetici anne akademisyenler örnekleminde anlamaya çalışmaktır. Araştırma yöntemi olarak nitel yöntem ve olgu bilim (fenomenoloji) araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem belirlemesinde, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan kartopu örnekleme tercih edilmiştir. Devlet üniversitelerinde idari görev yapan anne akademisyenlerden veriler elde edilmiştir. Veriler, yarı yapılandırılmış açık uçlu sorular içeren formlar aracılığıyla toplanmış, anne akademisyenler bu formları yazılı olarak doldurmuştur. Bu yöntem, bireylerin düşüncelerini kendi ifadeleriyle ve zaman baskısı olmadan aktarmalarına olanak sağlamıştır. Katılımcılar farklı yaş gruplarından ve çeşitli akademik unvanlara sahip akademisyen anneler arasından seçilmiştir. Elde edilen verilere göre, süper anne sendromunun iş–yaşam çatışmasını artıran önemli psikososyal faktörlerden biri olduğu ve tükenmişliği artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Süper anne kavramı üzerine araştırmaların yeni olması nedeniyle literatüre katkı sağlanması düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Roller, rol çatışması, iş yaşam çatışması, süper anne sendromu, anne akademisyenler.

The Relationship Between Work-Life Conflict and Supermom Syndrome: A Qualitative Study on Mother Academics

Prof. Dr. Meral Erdirençelebi, merdirencelebi@erbakan.edu.tr

Assoc. Prof. Dr. Ebru Ertürk, ebruerturk@erbakan.edu.tr

Modern working life forces individuals to fulfill multiple roles simultaneously. For working mothers in particular, balancing work and family life is becoming increasingly difficult and often leads to conflicts. Indeed, academia is a profession that demands a high level of mental and time-consuming performance, both quantitatively and qualitatively. Organizational changes brought about by digital transformation and the resulting increase in academic perfectionism make this profession even more stressful. This situation can lead to conflicts between the roles of academic mothers, pushing them to seek balance. One of the important concepts that emerges in this conflict process is "supermom syndrome." Supermom syndrome refers to the intense pressure on mothers to be successful in their professional lives while also flawlessly fulfilling their responsibilities in family life. Based on this premise, the aim of this study is to understand the relationship between work-life conflict and supermom syndrome in a sample of academic mothers working in administrative roles. A qualitative research method and phenomenological research design were used. Snowball sampling, a type of purposeful sampling, was chosen for sample selection. Data were collected from academic mothers working in administrative roles at state universities. Data were collected through forms containing semi-structured open-ended questions, which the academic mothers completed in writing. This method allowed individuals to express their thoughts in their own words and without time pressure. Participants were selected from among academic mothers of different age groups and with various academic titles. According to the data obtained, it was concluded that supermom syndrome is one of the significant psychosocial factors that increase work-life conflict and exacerbate burnout. Since research on the supermom concept is relatively new, this study aims to contribute to the literature.

Keywords: roles, role conflict, work-life conflict, supermom syndrome, mother-academics.

Evde Ana Dil Konuşmak Okul Başarısını Düşürür mü? Göçmen Ailelerin Dil Pratikleri Üzerine Bir Meta-Analiz

Dr. Öğr. Üyesi Merve Uysal, merve.uysal@asbu.edu.tr

İnsanlık tarihiyle yaşıt ve süreklilik arz eden göç, modern devlet yapılarının her kademesinde belirleyici olan makro düzeyde bir süreçtir. Temelde coğrafi bir yer değiştirme olan bu olgu, günümüzde toplumsal yaşamın iktisadi, politik ve kültürel alanlarına derinden nüfuz etmiştir. Bu trans-ulusal hareketliliğin yansımalarını mikro düzeyde en net hisseden kurumlardan biri ise ailedir. Göçmen aileler, yeni bir sosyokültürel çevreye uyum sağlama sürecinde kuşaklararası iletişimi ve aile içi dinamikleri doğrudan etkileyen bir "ev içi dil pratiği" geliştirmektedir. Bu dil pratiğinin çocuğun okul yaşamındaki yansımaları, özellikle akademik bağlamda kendini göstermektedir. Dolayısıyla bu araştırma, göçmen ailelerin ev içi dil tercihleri ile çocuklarının akademik başarıları arasındaki ilişkiyi küresel literatür ekseninde ampirik olarak sentezlemeyi amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında, belirlenen anahtar sözcüklerle taranan uluslararası ve ulusal veri tabanlarından (Web of Science, Scopus, ERIC, TR Dizin, YÖK Tez) elde edilen nicel araştırmalar meta-analiz yöntemiyle sentezlenecektir. Araştırmaya dahil edilme ölçütlerini sağlayan çalışmalardan etki büyüklükleri çıkarılacak ve analizler rastlantısal etkiler modeli temelinde yürütülecektir. Eğitim kademesi, sosyoekonomik düzey ve ülkelerin eğitim/dil politikaları gibi moderatör değişkenlerin etkileri test edilecektir.

Araştırmanın beklenen sonucu, evde ana dil kullanımının göçmen çocukların akademik başarıları ile olan ilişkisine dair genel bir etki büyüklüğü değerinin elde edilmesidir. Bununla birlikte, söz konusu etki büyüklüğünün yönü ve anlamlılık düzeyi ile belirlenen moderatör değişkenlerin bu etki üzerindeki açıklayıcılık oranları araştırmanın temel çıktıları olacaktır. Araştırmanın beklenen sonucu, evde ana dil kullanımı ile göçmen çocukların akademik başarıları arasındaki ilişkiye ilişkin genel bir etki büyüklüğünün belirlenmesidir. Bunun yanı sıra, eğitim kademesi, sosyoekonomik düzey ve ülkelerin eğitim/dil politikaları gibi moderatör değişkenlerin söz konusu ilişki üzerindeki rolünün ortaya konulması beklenmektedir. Elde edilecek bulguların, göçmen çocukların eğitim deneyimlerine ve dil politikalarına yönelik literatüre katkı sağlaması öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ev içi dil pratiği, göçmen aileler, akademik başarı, meta-analiz, rastgele etkiler modeli.

Does Speaking the Home Language Lower School Achievement? A Meta-Analysis on the Language Practices of Immigrant Families

Assist. Prof. Dr. Merve Uysal, merve.uysal@asbu.edu.tr

Migration, as old as human history and continuous in nature, is a macro-level process that has shaped modern state structures at all levels. Although primarily a geographical displacement, this phenomenon has deeply permeated the economic, political, and cultural areas of social life. One of the institutions that most clearly feels the effects of this transnational mobility at the micro level is the family. Immigrant families, while adapting to a new sociocultural environment, develop a “home language practice” that directly affects intergenerational communication and family dynamics. The reflections of this language practice on children’s school life are particularly evident in the academic context. Therefore, this study aims to bring to the fore, within the framework of the global literature, the relationship between immigrant families’ home language choices and their children’s academic achievement. Within the scope of the research, quantitative studies obtained from international and national databases (Web of Science, Scopus, ERIC, TR Index, and YÖK Thesis Center) using predetermined keywords will be synthesized through meta-analysis. Effect sizes will be extracted from studies that meet the inclusion criteria, and the analyses will be conducted using a random-effects model. The effects of moderator variables such as educational level, socioeconomic status, and countries’ educational/language policies will be tested.

The expected outcome of the study is to obtain a general effect size for the relationship between home language use and the academic achievement of immigrant children. Furthermore, it is expected to reveal the role of moderator variables such as educational level, socioeconomic status, and countries’ educational/language policies on the aforementioned relationship. It is also anticipated that the findings will contribute to the literature on the educational experiences of immigrant children and language policies.

Keywords: Home language practice, immigrant families, academic achievement, meta-analysis, random effects model.

Ailede Değer Aktarımının Taşıyıcı Öznesi Olarak Kadın: Gelenek ile Modernite Arasında Bir Köprü

Doç. Dr. Meryem Karataş, meryemkaratas@sakarya.edu.tr

Aile, toplumsal yapı içinde kültürel mirasın ve değerlerin kuşaklararası aktarımını sağlama kapasitesine sahip en küçük yapı olarak tanımlanabilir. Nitekim bu aktarım sürecinin başat aktörünün “kadın” olduğunu söylemek tarihsel ve sosyolojik olarak mümkündür. Zira bireylerin gerçek dünya ile ilk tanışma deneyimleri ailede gerçekleşmektedir. Bu bağlamda planlanan araştırma büyükanne, anne ve torun olmak üzere üç farklı kuşaktan kadının değer algılarını, eş/evlilik rollerine bakış açılarını ve aile içi sorumluluk dağılımlarını ele almayı hedeflemektedir. Bu çerçevede çalışmanın temel problematiği kadın kimliği üzerinden modernleşme sürecinin değer aktarımında -varsa etkisinin- ortaya konulmasıdır. Nitel araştırma yönteminin kullanılacağı çalışmada yarı yapılandırılmış sorular aracılığıyla veri toplanması hedeflenmektedir. Söz konusu sorular oluşturulurken değer, eş algısı ve aile içi sorumluluklar tema olarak dikkate alınmıştır. Ayrıca katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme tercih edilecektir. Bu şekilde çalışma, aynı aile ağacına mensup olan en genç üyesi yani torunun üniversitede okuduğu, büyükanne, anne ve torun üçlemesinden oluşacaktır. Bu doğrultuda 10 aileden 30 kadına ulaşılması hedeflenmektedir. Seçilen bu yöntem sayesinde farklı kuşaklardan kadınlarla derinlemesine mülakatlar yoluyla değer aktarımı üzerine aktarım yapılması mümkündür. Elde edilen veriler, içerik analizi yöntemiyle çözümlenerek tematik kodlamalara ulaşılabilecektir. Yapılan çalışma sonucunda beklenen bulgular arasında geleneksel kuşağın, orta kuşağın ve modern kuşağın belirlenen temalar başlığında belirgin farklılıklarının ortaya çıkması öngörülmektedir. Sonuç olarak aile yapısındaki değişim ve dönüşümün varsa ortaya çıkarılması ve bu durumun kadın perspektifinden değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, aile, değer aktarımı, gelenek, modernite.

Women as the Primary Agents of Value Transmission within the Family: A Bridge Between Tradition and Modernity

Assoc. Prof. Dr. Meryem Karataş, meryemkaratas@sakarya.edu.tr

The family can be defined as the smallest unit within the social structure capable of ensuring the intergenerational transmission of cultural heritage and values. Indeed, it is historically and sociologically plausible to state that the primary agent of this transmission process is the ‘woman’. This is because individuals’ first encounters with the real world take place within the family. In this context, the planned research aims to examine the value perceptions, perspectives on spousal/marital roles, and the distribution of responsibilities within the family among women from three different generations: grandmother, mother and granddaughter. Within this framework, the central research question is to identify the impact—if any—of the modernisation process on the transmission of values through the lens of female identity. The study will employ qualitative research methods, with the aim of collecting data through semi-structured interviews. When formulating the questions in question, themes such as values, perceptions of equality and responsibilities within the family were taken into account. Furthermore, criterion sampling will be the preferred method of purposeful sampling for selecting participants. The study will thus consist of a trio comprising the grandmother, the mother and the grandchild—specifically, the youngest member of the same family tree, namely the grandchild, who is currently studying at university. The aim is to reach 30 women from 10 families. Thanks to this chosen method, it will be possible to explore the transmission of values through in-depth interviews with women from different generations. The data obtained will be analysed using content analysis to identify thematic codes. The expected findings of the study include the emergence of distinct differences between the traditional, middle and modern generations regarding the identified themes. Consequently, it is of great importance to identify any changes and transformations in family structure and to evaluate this situation from a women’s perspective.

Keywords: Women, family, value transmission, tradition, modernity.

Menopozun Seyir Defteri Hesabı İncelemesi: Sosyal Medyada Menopoz Sunumu

Öğr. Gör. Müge Şenol, mugesenol@selcuk.edu.tr

Sosyal medya, kolay ulaşılabilirliği, her sınıftan insana hitap eden kapsayıcılığı ve bilgi yaymadaki kullanışlılığı gibi sebeplerle giderek artan bir etki alanına sahiptir. Modernleşme ile bireyselleşmenin teşvik edilmesi insanın yalnızlaşmasına sebep olsa da insanın sosyalleşme ve paylaşma ihtiyacına karşılık gelen sosyal medya, insanların diğerinin gözünden kendine baktığı, deneyimlerin paylaşıldığı, kavramların yeniden üretildiği bir mecra haline gelmiştir. Menopoz son yıllara kadar tıbben neredeyse hiç konuşulmayan, kadın deneyiminin ve kadın sağlığının ikincilleştirilmesinin araçlarından birisidir. Kadının doğurgan döneminin esas alındığı zamanın dışında kalan, hatta kadının yeniden üretim sürecinden olduğu kadar toplumdan da ayrışması beklenen bu dönem, son zamanlara sosyal medyanın çeşitli mecralarında konuşulmaya, paylaşılmaya başlanmıştır. Bu çalışmanın amacı, toplumsal cinsiyet, kadın sağlığı ve dijitalleşme bağlamında menopoz deneyiminin sosyal medyada nasıl sunulduğunu ve bu sunumun kadınlar arasındaki dayanışma ile farkındalığa katkısını incelemektir. Çalışmada, gazeteci-yazar Melis Alphan'ın kendi deneyimlerini aktarmak üzere oluşturduğu “@menopozunseyirdefteri” adlı Instagram hesabı nitel araştırma yöntemlerinden içerik analiziyle incelenmiştir. Hesapta paylaşılan gönderiler ve bu gönderilere yapılan takipçi yorumları amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Analiz sürecinde veriler kodlanmış; “menopoz ve perimenopoz semptomları”, “menopozal hormon tedavisi (mht/hrt) ve kişiselleştirme”, “menopozun aile içi iletişimi ve çocukların algısı”, “menopozun günlük yaşam ve sosyal aktivitelere etkisi” ve “menopozun iş hayatına etkileri ve kurumsal farkındalık” olmak üzere beş ana tema altında kategorize edilmiştir. Çalışmada incelenen sosyal medya hesabının, orta üst sınıftan ücretli işlerde çalışan kadınların menopoz deneyimlerini paylaştığı, kapsayıcılığı az olsa da menopozun konuşulması ve kadın deneyimi ve sesini duyurması açısından faydalı bir hesap olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bulgularla menopozun yalnızca bireysel bir sağlık süreci olarak ele alınmasının yeterli olmayıp, halk sağlığı politikaları, ve çalışan hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği merkezli bütüncül bir yaklaşımla ele alınması gerektiği anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Menopoz, sosyal medya, kadın sağlığı, epistemik adaletsizlik, tıbbileştirme.

An Analysis of the "Menopozun Seyir Defteri" Account: The Representation of Menopause on Social Media

Instr. Müge Şenol, mugesenol@selcuk.edu.tr

Social media holds a steadily growing sphere of influence due to its accessibility, inclusivity that appeals to various social classes, and utility in disseminating information. Although the encouragement of individualism through modernization has led to human isolation, social media—which responds to the human need for socialization and sharing—has become a platform where individuals view themselves through the eyes of others, experiences are shared, and concepts are reproduced. Until recently, menopause has been a subject rarely discussed medically, serving as one of the instruments through which women’s experiences and health have been marginalized. This period—which falls outside the span when a woman’s reproductive phase is taken as central, and during which women are expected to disengage from society as much as from the reproductive process—has lately begun to be discussed and shared across various social media platforms. The purpose of this study is to examine how the menopausal experience is represented on social media within the context of gender, women’s health, and digitalization, as well as to investigate its contribution to solidarity and awareness among women.

In this study, the Instagram account named “@menopozunseyirdefteri,” created by journalist-writer Melis Alphan to share her personal experiences, was examined using content analysis, a qualitative research method. Data were selected through purposive sampling from the posts shared on the account and the follower comments made on these posts. During the analysis process, the data were coded and categorized under five main themes: "menopause and perimenopause symptoms," "menopausal hormone therapy (MHT/HRT) and personalization," "the impact of menopause on intra-family communication and children’s perceptions," "the effect of menopause on daily life and social activities," and "the effects of menopause on professional life and corporate awareness."

The study concluded that while the examined social media account predominantly reflects the menopausal experiences of middle- to upper-class women in paid employment—and thus has limited inclusivity—it nonetheless serves as a beneficial platform for discussing menopause, amplifying women's experiences, and raising their voices. Based on the findings, it is understood that addressing menopause merely as an individual health process is insufficient; it must be approached holistically through a gender-equality focus within the frameworks of public health policies and workers' rights.

Keywords: Menopause, social media, women’s health, epistemic injustice, medicalization

Kadın Yöneticilerde Cam Tavan Algısının Liderlik Etkinliği Üzerindeki Etkisi: Psikolojik Dayanıklılığın Aracılık Rolü

Doç. Dr. Münevver Bayar, munevverbayar@hotmail.com

Son yıllarda kadınların iş gücüne katılım oranında belirgin bir artış yaşanmış ve bu durum, toplumsal cinsiyet eşitliği açısından önemli bir gelişme olarak değerlendirilmiştir. Ancak, bu umut verici ilerlemeye rağmen, kadınların üst düzey yönetim pozisyonlarındaki temsili hala oldukça düşük seviyelerde seyretmektedir. Bu dengesizlik, toplumsal ve kurumsal eşitsizliklerin açık bir göstergesi olarak öne çıkarken, akademik ve profesyonel çevrelerde geniş bir şekilde ele alınmaktadır. Söz konusu durum, genellikle "cam tavan sendromu" adı verilen ve kadınların en üst pozisyonlara ulaşmalarını engelleyen görünmez, ancak son derece etkili bir engel ağıyla ilişkilendirilmektedir. Cam tavan olgusu yalnızca kadınların kariyer basamaklarında yukarıya doğru ilerleyişini sınırlandırmakla kalmaz; aynı zamanda iş hayatında daha fazla sorumluluk alabilme potansiyellerini kısıtlayarak özgüven kaybına ve psikolojik baskılara yol açabilmektedir. Üstelik bu durum, birçok kadın çalışanın liderlik rollerine yönelik beklentilerini düşürdüğü gibi, üst düzey yönetici pozisyonlarında ortaya koyabilecekleri performansı da olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Çoğu zaman fark edilmesi dahi zor olan bu yapısal engeller, iş dünyasında kadınlar için adeta görünmeyen bir bariyer haline gelmiştir. Bu bağlamda, sunulan çalışma, algılanan cam tavan engellerinin kadınların üst düzey yönetim süreçlerindeki liderlik etkinliğine olan etkisini kapsamlı bir şekilde analiz etmeyi hedeflemektedir. Araştırma sonuçlarının, iş dünyasında daha eşitlikçi uygulamaların geliştirilmesi noktasında hem akademik çalışmalara hem de kurumsal stratejilere katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cam tavan, kadın yöneticiler, liderlik stili, liderlik etkinliği, psikolojik dayanıklılık.

The Effect of Glass Ceiling Perceptions on Leadership Effectiveness Among Female Managers: The Mediating Role of Psychological Resilience

Assoc. Prof. Dr. Münevver Bayar, munevverbayar@hotmail.com

In recent years, there has been a significant increase in the participation rate of women in the labor force and this situation has been considered an important development in terms of gender equality. However, despite this promising progress, women's representation in senior management positions still remains at very low levels. This imbalance stands out as a clear indicator of social and institutional inequalities and is widely discussed in academic and professional circles. The condition in question is often associated with an invisible, but highly effective network of barriers called the "glass ceiling syndrome" that prevents women from reaching the highest positions. The glass ceiling phenomenon not only limits women's progress up the career ladder; it can also lead to loss of self-confidence and psychological pressures by limiting their potential to take on more responsibility in business life. Moreover, this situation reduces the expectations of many female employees for leadership roles, and it can also negatively affect the performance they can put forward in senior management positions. These structural barriers, which are often difficult to even notice, have become an invisible barrier for women in the business world. In this context, the presented study aims to comprehensively analyze the impact of perceived glass ceiling barriers on women's leadership effectiveness in senior management processes. It is envisaged that the research results will contribute to both academic studies and corporate strategies in the development of more egalitarian practices in the business world.

Keywords: Glass ceiling, female executives, leadership style, leadership effectiveness, psychological resilience.

Çocuk Haklarına ve Aile Sistemine Yönelik Yeni Bir Tehdit: Siber Zorbalık

Dr. Öğr. Üyesi Mürşide Korkut, mursidekorkut@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Meryem Şahin, meryemsahin@aku.edu.tr

İnsanın onurlu bir varlık olması onun diğer insanlar tarafından da saygın muamele görmesini gerektirir. Özellikle çocukların kimlik gelişimlerinin gerçekleştiği dönemlerde toplum tarafından varlıklarının olumlu anlamlandırılması psikolojik bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkar. Bu ihtiyacı insanlar içinde bulundukları çevreleriyle kurdukları ilişkilerle karşılarlar. Günümüzde internet (özellikle sosyal medya) çocuklar için yeni sosyalleşme alanı haline geldiği için siber platformlarda maruz kaldıkları zorbalık çocukları önemli ölçüde etkilemektedir. Siber zorbalık hakkında günümüzde geniş bir literatür oluşmakla birlikte, aileyle ilişkilendirilen çalışmalar çoğunlukla siber zorbalık üzerinde etkili olan aile özelliklerini merkeze almıştır. Siber zorbalığın aileye etkisinin incelenmesi ise sınırlı kalmıştır. Bu nedenle çalışma siber zorbalığın çocuk hakları yanında aile ilişkilerine olumsuz etkisine odaklanmıştır. Çocukların kişilik haklarını ihlal eden ve onlarda bireysel düzlemde çeşitli hasarlar oluşturmaya yol açan siber zorbalık, mağdur çocuğun aile sisteminde pek çok olumsuz etkiye yol açar. Siber zorbalığa maruz kalan bireylerin ailelerinde suçluluk, yetersizlik, öfke, kaygı, güvensizlik gibi duygular açığa çıkabilmektedir. Aynı zamanda aile içi iletişim örüntülerinde farklılaşma oluşabilmektedir. Çalışmanın amacı çocuk haklarını ihlal eden siber zorbalığın aynı zamanda aile sistemine karşı bir tehdit oluşturduğunu ortaya koymak ve Türk hukuk sisteminde siber zorbalıkla mücadele için öngörülmüş yeni argümanlardan biri olan 15 yaş altına sosyal medya yasağı kuralını incelemektir. Bildiride siber zorbalık hukuk ve psikoloji disiplinlerinin ürettiği bilgiler ekseninde ele alınacaktır. Siber zorbalık kavramı ve siber zorbalığın aile sisteminde bireysel, ilişkisel ve yapısal düzeylerde etkileri literatür taraması yoluyla incelenecektir. Siber zorbalığın aile sistemine etkisi ve Türk hukuk sisteminde siber zorbalıktan korunmak üzere başvurulabilecek hukuki yollar sosyo-ekolojik model bağlamında değerlendirilecektir. Özellikle Türkiye’de 1 Mayıs 2026’da Resmi Gazete’de yayımlanan Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’la 15 yaş altı çocukların sosyal medya kullanmalarının yasaklanması konusundaki tartışmalara hukuki ve psikolojik açılardan getirilecek yeni yaklaşımların literatür ve uygulama açısından ön açması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk hakları, siber zorbalık, aile sistemi, sosyo-ekolojik model, sosyal medya.

A New Threat to Children's Rights and the Family System: Cyberbullying

Assist. Prof. Dr. Mürşide Korkut, mursidekorkut@gmail.com

Assist. Prof. Dr. Meryem Şahin, meryemsahin@aku.edu.tr

Respect for human dignity requires that every individual, particularly children, be treated with respect by others. During childhood, when identity development is ongoing, positive social recognition is essential for psychological well-being. As the internet, particularly social media, has become a primary environment for children's social interaction, cyberbullying has emerged as a significant threat to their development and well-being. Although an extensive body of literature on cyberbullying has emerged to date, studies relating cyberbullying to the family have predominantly centered on family characteristics associated with cyberbullying. The examination of the impact of cyberbullying on the family, however, has remained limited. This study addresses this gap by examining cyberbullying from both child rights and family systems perspectives. Cyberbullying not only violates children's personality rights and causes psychological harm but also affects family functioning by generating feelings of guilt, inadequacy, anxiety, anger, and insecurity among family members and by altering family communication patterns. The study aims to demonstrate that cyberbullying constitutes a threat not only to children's rights but also to the family system. It further examines the recently adopted Turkish legal measure restricting social media access for children under the age of 15 as one of the emerging legal responses to cyberbullying. The paper adopts an interdisciplinary approach combining legal and psychological perspectives. Through a literature review, it analyses the concept of cyberbullying and its individual, relational, and structural effects on the family system. Drawing on the socio-ecological model, the study proposes comprehensive strategies for preventing cyberbullying and evaluates the legal remedies available within the Turkish legal system. It is expected to contribute to both the literature and policy debates by providing legal and psychological insights into recent regulatory developments concerning children's online safety.

Keywords: Children's rights, cyberbullying, family system, socio-ecological model, social media.

Azerbaycan Cumhuriyeti'nde Ebeveyn Bakımından Yoksun Çocukların Sosyal Korunması

Natavan Nacafova, natavannadjafova@rambler.ru

Azerbaycan Cumhuriyeti'nin sosyal politikasının önemli alanlarından biri, toplumun savunmasız gruplarının sosyal korunmasının sağlanmasıdır. Bu kapsamda çocukların haklarının korunması, sağlıklı ve güvenli bir ortamda büyümeleri, eğitim almaları ve topluma uyum sağlamaları özel önem taşımaktadır. Özellikle ebeveyn bakımından yoksun çocukların korunması, devletin temel sosyal sorumluluklarından biridir.

Bu çalışmanın amacı, Azerbaycan'da ebeveyn bakımından yoksun çocuklara yönelik sosyal koruma politikasını ve bu alanda evlat edinme kurumunun rolünü değerlendirmektir. Ayrıca çocukların üstün yararının korunması ve gelişimleri için uygun koşulların oluşturulmasına yönelik mevcut yaklaşımların incelenmesi amaçlanmaktadır.

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Konuyla ilgili bilimsel çalışmalar, mevzuat, resmi belgeler ve sosyal politika alanındaki kaynaklar incelenerek betimsel ve karşılaştırmalı değerlendirme yapılmıştır.

Araştırma sonucunda, ebeveyn bakımından yoksun çocukların sosyal korunmasının Azerbaycan'ın sosyal politikasının önemli unsurlarından biri olduğu görülmektedir. Evlat edinme kurumu, çocukların aile ortamında yetişmesi, maddi ve manevi ihtiyaçlarının karşılanması ve sosyal gelişimlerinin desteklenmesi açısından önemli bir mekanizmadır. Bununla birlikte evlat edinme yalnızca hukuki bir işlem olarak değil, çocuğun üstün yararını merkeze alan kapsamlı bir sosyal koruma aracı olarak ele alınmalıdır.

Evlat edinme sürecinde çocuğun üstün yararı temel ilke olarak güçlendirilmelidir. Evlat edinmek isteyen kişilere yönelik psikolojik, pedagojik ve hukuki hazırlık programları geliştirilmelidir. Evlat edinilen çocukların aileye uyum süreçleri izlenmeli ve gerekli sosyal-psikolojik destek sağlanmalıdır. Ayrıca devlet kurumları arasındaki iş birliği güçlendirilmeli, alternatif aile bakım modelleri geliştirilmeli ve toplumun çocuk hakları konusunda bilinçlendirilmesi sağlanmalıdır.

Anahtar kelimeler: Sosyal koruma, çocuk kurumları, koruyucu aile, sosyal politika.

Social Protection of Children Deprived of Parental Care in The Republic of Azerbaijan

Natavan Najafova, natavannadjafova@rambler.ru

One of the key areas of the Republic of Azerbaijan's social policy is ensuring the social protection of vulnerable groups within society. In this context, protecting children's rights and ensuring they grow up in a healthy and safe environment, receive an education, and integrate into society are of particular importance. The protection of children deprived of parental care, in particular, is one of the state's fundamental social responsibilities.

The aim of this study is to evaluate the social protection policy regarding children deprived of parental care in Azerbaijan and the role of the adoption system in this field. Furthermore, the study seeks to examine current approaches aimed at safeguarding the best interests of the child and creating suitable conditions for their development.

A qualitative research method was employed in this study. A descriptive and comparative assessment was conducted by examining relevant scholarly studies, legislation, official documents, and sources in the field of social policy.

The research indicates that the social protection of children deprived of parental care is a significant component of Azerbaijan's social policy. The adoption system serves as a crucial mechanism for enabling children to grow up in a family environment, meeting their material and emotional needs, and supporting their social development. However, adoption should be viewed not merely as a legal procedure, but as a comprehensive social protection tool that places the best interests of the child at the center.

The best interests of the child should be reinforced as the fundamental principle within the adoption process. Psychological, pedagogical, and legal preparation programs should be developed for prospective adoptive parents. The adjustment process of adopted children to the family must be monitored, and necessary socio-psychological support provided. Furthermore, cooperation among state institutions should be strengthened, alternative family care models developed, and public awareness regarding children's rights raised.

Keywords: Social protection, child care institutions, foster care, social policy.

Cumhuriyetin İlk Yıllarında Vakıf Gazetesi Anketi Nazarından Kadın ve Moda Üzerine Değerlendirmeler

Prof. Dr. Nilgün Nurhan Kara, nilgunnurhan.kara@ikcu.edu.tr

Cumhuriyet döneminin önemli kaynakları arasında yer alan süreli yayınlarda dönemin pek çok konusu gibi kadınlarla ilgili meseleler de çeşitli şekillerde kamuoyu ile paylaşılmakta ve toplumlar açısından bu yansımalar önem arz etmektedir. Bu yansımalar bir örnek ise A. Sırrı ismi ile Vakıf gazetesinde “Yeni Cereyanlar ve Moda Anketimiz” başlığı ile (20 Teşrinisani [Kasım] 1926- 24 Kânunuevvel [Aralık] (1926) tarihleri arasında yayınlanan yazılardır. Bu yazılarda başlık anket şeklinde verilmekte ve bazı sorular yöneltilmekte olduğu görülmektedir. Dönemin öne çıkan kadınlarından Halide Edib Hanım, Feyz-i Âti Kız Lisesi Müdürü Türkan Hanım, Kadınlar Birliği Başkanı Nezihe Hanım, Sabiha Zekeriya Hanım fikir ve görüşlerinin alınan kadınlar arasındadır. Konu hakkındaki fikir ve görüşlerine yer verilen erkekler arasında ise Uşakizade Halid Ziya Bey, Şair Ahmed Haşim Bey, Şair Faruk Nafiz Bey, Reşad Nuri Bey, Doktor Mazhar Osman Bey bulunmaktadır. Bu çalışmada öncelikle mevcut Osmanlıca metinler transkript edilmesinin ardından elde edilen veriler üzerinden nitel araştırma yöntemi kullanılmak suretiyle konunun etüt edilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada farklı meslek gruplarından kadın ve erkeklerin değerlendirmelerinde değinilen konular arasında kadınlarda “kesik saç”, “moda”, “ideal kadın” meseleleri sıralanabilir. Konuya dair gelişmelerin “terakki” olarak nitelendiği, kadının güzelliğinin saçla ölçülmesinin doğru bulunmadığı şeklindeki görüşler çalışmada ulaşılan bulgular arasındadır. Aynı zamanda modaya dair görüşlerin ele alındığı bu çalışma Cumhuriyet’in ilan edilmesini takip eden ilk yıllarda gündelik hayat pratiklerinin yeniden şekillendiği modernleşme sürecinde yeni devletin çağdaşlaşma ve dönüşüm izlerini yansıtmaları açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Vakıf, moda, basın, anket.

Assessments of Women and Fashion Through the Lens of the Vakit Newspaper's Survey During the Early Years of the Republic

Prof. Dr. Nilgün Nurhan Kara, nilgunnurhan.kara@ikcu.edu.tr

Among the significant sources of the Republican era, periodicals—like many other topics of the time—addressed issues relating to women in various ways, sharing them with the public; these reflections hold importance for society. One example of these reflections is a series of articles published in the Vakit newspaper under the pseudonym A. Sırrı, titled ‘Our Survey on New Trends and Fashion’ (published between 20 Teşrinisani [November] 1926 and 24 Kânunuevvel [December] 1926). In these articles, the title is presented in the form of a survey, and it can be seen that certain questions are posed. Among the prominent women of the period whose views and opinions were sought were Halide Edib Hanım, Türkan Hanım, Headmistress of the Feyz-i Âti Girls’ School, Nezihe Hanım, President of the Women’s Union, and Sabiha Zekeriya Hanım. Among the men whose ideas and views on the subject are featured are Uşakizade Halid Ziya Bey, the poet Ahmed Haşim Bey, the poet Faruk Nafiz Bey, Reşad Nuri Bey and Dr Mazhar Osman Bey. This study aims to examine the subject using a qualitative research method based on the data obtained following the transcription of the existing Ottoman Turkish texts. Among the topics addressed in the assessments of women and men from different professional groups in this study, issues such as ‘short hair’, ‘fashion’ and ‘the ideal woman’ can be listed in relation to women. Views suggesting that developments on this subject were characterised as ‘progress’, and that it was not considered correct to measure a woman’s beauty by her hair, are among the findings reached in the study. Furthermore, this study, which examines views on fashion, is significant in that it reflects the traces of modernisation and transformation of the new state during the process of modernisation in the early years following the proclamation of the Republic, when the practices of daily life were being reshaped.

Keywords: Women, Vakit, fashion, press, survey.

Hélène Cixous'nun Dişil Yazı Metnine Görsel Bir Yaklaşım

Dr. Nilgün Yüksel, nilguneyuksel@gmail.com

Bu çalışma, Hélène Cixous'nun “Medusa'nın Kahkahası” adlı metnini dişil yazı, beden, eril dil, görsel temsil kavramları üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş; çalışma, metin çözümlemesi ile karşılaştırmalı metin ve yapıt okuması yöntemleriyle yapılandırılmıştır. Araştırmanın temel veri kaynağını Cixous'nun “Medusa'nın Kahkahası” metni oluşturmaktadır. Bu metin, Luce Irigaray, Julia Kristeva, Freud ve Lacan'ın beden, arzu, eksiklik ve simgesel düzen tartışmalarıyla ilişkilendirilerek çözümlenmiş, Frida Kahlo, Louise Bourgeois, Nil Yalter ve Susie MacMurray'nin seçili yapıtları amaçlı örnekleme yoluyla ele alınarak dişil yazı kavramının görsel sanatlar alanındaki karşılıklarını tartışmak üzere yorumlanmıştır.

Araştırmanın sonucunda Cixous'nun dişil yazıyı yalnızca kadınların yazma pratiği olarak değil; beden, bilinçdışının, sesin, ritmin ve bastırılmış deneyimin metinde görünür hâle gelmesi olarak kavradığı ortaya konmuştur. Bu bağlamda Medusa, eril bakış tarafından korkutucu ve ölümcül bir figür olarak kodlanan mitolojik anlamından uzaklaşarak, kadın öznenin bastırılmış varlığını ve dönüştürücü gücünü temsil eden bir imgeye dönüşmektedir.

Çalışma, Cixous'nun “beyaz mürekkep” metaforunun yalnızca edebî metinlerle sınırlı olmadığını; beden imgesi, ses, travma, annelik, arzu ve kadınlık deneyimi üzerinden görsel sanatlarda da okunabileceğini göstermektedir. Bu yönüyle araştırma, “Medusa'nın Kahkahası”ndan hareketle dişil yazıya ilişkin kavramları görsel sanatlar alanına taşıyarak seçili kadın sanatçıların üretimlerini yeniden yorumlamakta; dişil yazıyı beden, ses ve temsil ekseninde görsel üretimlerde de izlenebilecek kuramsal bir okuma imkânı olarak ele almasıyla alana katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hélène Cixous, dişil yazı, beden, feminist sanat, temsil.

A Visual Approach to Hélène Cixous's Text on Feminine Writing

Dr. Nilgün Yüksel, nilguneyuksel@gmail.com

This study aims to examine Hélène Cixous's text "The Laugh of Medusa" through the concepts of feminine writing, the body, masculine language, and visual representation. A qualitative research approach was adopted; the study is structured around text analysis and comparative readings of texts and works of art. Cixous's text "The Laugh of Medusa" constitutes the primary data source for the research. This text has been analyzed in relation to the discussions of the body, desire, lack, and the symbolic order by Luce Irigaray, Julia Kristeva, Freud, and Lacan. Selected works by Frida Kahlo, Louise Bourgeois, Nil Yalter, and Susie MacMurray have been examined through purposeful sampling and interpreted to discuss the counterparts of the concept of feminine writing in the field of visual arts.

The research reveals that Cixous conceives of feminine writing not merely as a writing practice of women, but as the emergence in the text of the body, the unconscious, voice, rhythm, and repressed experience. In this context, Medusa moves away from her mythological meaning—coded by the male gaze as a terrifying and deadly figure—and transforms into an image representing the repressed existence and transformative power of the female subject.

The study demonstrates that Cixous's "white ink" metaphor is not limited to literary texts; it can also be interpreted in the visual arts through the imagery of the body, voice, trauma, motherhood, desire, and the experience of womanhood. In this regard, the research reinterprets the works of selected female artists by extending concepts related to "feminine writing"—drawing from "Medusa's Laughter"—into the field of visual arts; it contributes to the field by treating feminine writing as a theoretical framework through which visual productions can be analyzed along the axes of the body, voice, and representation.

Keywords: Hélène Cixous, feminine writing, body, feminist art, representation.

Safveti Ziya (1873-1929) Ve *Âdâb-ı Muâşeret Hasbihalleri*'nin Kadın ve Ailenin Güçlenmesine Katkısı

Doç. Dr. Nilüfer Tanç, nilufertanc@gmail.com

Tanzimat Dönemi'nde Musa Safveti Paşa'nın torunu olarak dünyaya gelen ve Galatasaray Lisesi'nden mezun olan Safveti Ziya, devlet kademelerinde memur ve bürokrat olarak çalıştıktan sonra *Servet-i Fünun* yazarları arasına katılır. Roman, hikâye ve tiyatro türündeki çeşitli eserlerinden bazıları *Kadın Ruhü*, *Hanım Mektupları* başlıklarını taşıyan yazar, kadınların toplum hayatındaki yerine ve görgü kurallarına önem verir. Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın protokol müdürü olduğu dönemde yeni bir medeniyet dairesine dâhil olmanın yarattığı ihtiyaca binaen bürokrat olarak edindiği tecrübeye dayanarak *Âdâb-ı Muâşeret Hasbihalleri*'ni kaleme alır. Bu eserde önceki *nasihatname* ya da *âdâb-ı muâşeret* kitaplarından farklı olarak toplumun en küçük parçası olan aileyi bir bütün hâlinde ve kadın odağında ele alır. Eser, sosyal ortamlarda nasıl davranılması, hâl ve hareketlerin ne şekilde estetize edilmesi gerektiği ile ilgili bilgiler yanında gençlerin iyi ve görgülü yetişmeleri için izlenmesi gereken yollar hakkında öneriler sunar. Yazar ve eseri kendi döneminde ve sonraki yıllarda çeşitli açılardan eleştirilmişse de yeni tanışılan ve benimsetilmeye çalışılan Batı kültürü karşısında toplumu bilinçlendirme ve yönlendirme amacı taşıyan bir kılavuz olma iddiasıyla dikkate değerdir.

Bu çalışmada, Safveti Ziya'nın edebî kişiliği *Âdâb-ı Muâşeret Hasbihalleri* odağında dönemin sosyo-kültürel bağlamı dikkate alınarak betimsel içerik analiziyle incelenecektir. Çalışmada, yazar ve eserinin Osmanlı modernleşmesi sürecindeki işlevleri; kadınlık tasavvuru, toplumsal normların inşası, kadın ve ailenin güçlenmesi bağlamında eleştirel bir perspektifle ele alınacaktır. Eserin günümüzdeki değeri bağlamında dijital kültürün etkisiyle görgü kuralları ve toplumsal davranış biçimlerinde yaşanan dönüşüm ele alınacak; bu kuralların tarihsel bir olgu olmanın ötesinde, çağdaş insan hayatındaki dinamik işlevi ve değeri tartışmaya açılacaktır.

Anahtar kelimeler: Safveti Ziya, *Âdâb-ı Muâşeret Hasbihalleri*, görgü kuralları, kadın, aile.

The Contribution of Safveti Ziya (1873-1929) And *Âdâb-ı Muâşeret Hasbihalleri* to the Empowerment of Women and The Family

Assoc. Prof. Dr. Nilüfer Tañç, nilufertanc@gmail.com

Born as the grandson of Musa Safveti Pasha and graduating from Galatasaray High School, Safveti Ziya served in various state echelons before joining the ranks of the *Servet-i Fünun* writers. The author, whose diverse literary repertoire includes titles such as *Kadın Ruhu* and *Hanım Mektupları*, attached great importance to the status of women in social life and the rules of etiquette. Drawing upon the bureaucratic experience he acquired during his tenure as Atatürk's director of protocol, he penned *Âdâb-ı Muâşeret Hasbihalleri*. Distinct from conventional *nasihatnames* or traditional etiquette manuals, this work conceptualises the family as a holistic entity with a distinct focus on women. In addition to providing guidance on social decorum and the aesthetic refinement of conduct, the book offers recommendations on pedagogical pathways for raising well-mannered and virtuous youth. Although criticised from various analytical perspectives both contemporaneously and in later years, the author and their work remain noteworthy as a guidebook intended to enlighten and direct the public against the backdrop of a newly introduced Western culture undergoing a process of inculcation.

Utilising descriptive content analysis, this study investigates Safveti Ziya's literary identity with a specific focus on *Âdâb-ı Muâşeret Hasbihalleri*, while situating the work within the socio-cultural context of its era. The inquiry adopts a critical perspective to evaluate the roles of both the author and his text during the Ottoman modernisation process, particularly in relation to the conceptualisation of womanhood, the construction of social norms and the empowerment of women and the family. Furthermore, in assessing the contemporary relevance of the work, the study analyses the transformation of etiquette and social behavioural patterns under the influence of digital culture, thereby opening to debate the dynamic function and value of these norms within contemporary human experience, far beyond their significance as a historical phenomenon.

Keywords: Safveti Ziya, *Âdâb-ı Muâşeret Hasbihalleri*, etiquette, women, family.

Siyasi Temsilde Kadın Hareketi ve Devlet Feminizmi: Cumhuriyet'in İlk Kadın Milletvekillerinden Nakiye Elgün (1882–1954)

Dr. Öğr. Üyesi Nuran Halise Belet, nuran.belet@hbv.edu.tr

Osmanlı modernleşme süreciyle birlikte özellikle 1908 Jön Türk Devrimi sonrasında gündeme gelen özgürlük, eşitlik ve vatandaşlık talepleri, kadın hareketinin gelişimini hızlandırmış ve kadınların kamusal alanda görünürlük kazanmasına zemin hazırlamıştır. Cumhuriyet'in ilanı sonrasında gerçekleştirilen hukuksal ve siyasal reformlar, kadın haklarının kurumsallaşması açısından önemli bir dönüm noktası oluşturmuştur. Özellikle 1930'lu yıllarda kadınlara tanınan seçme ve seçilme hakkı, yalnızca bireysel hakların genişletilmesi değil; aynı zamanda devletin modernleşme ve toplumsal dönüşüm projesinin bir parçası olarak değerlendirilmiştir. Bu süreçte yasal reformlar, “devlet feminizmi” kavramı çerçevesinde yorumlanabilecek bir dönüşümü beraberinde getirmiştir.

1935 yılında İstanbul'da düzenlenen Uluslararası Kadınlar Birliği Kongresi, Türkiye'de kadın hareketinin uluslararası görünürlüğünü artırmış ve kadın haklarının devlet politikalarıyla bütünleştiği yeni bir dönemi simgelemiştir. Bu bağlamda erken Cumhuriyet dönemi, kadınların siyasal temsiline devlet eliyle teşvik edildiği; ancak aynı zamanda sınırlarının da yine devlet tarafından belirlendiği bir dönem olarak dikkat çekmektedir. Devlet feminizmi yaklaşımı, kadınların kamusal alanda görünürlüğünü artırmaya yönelik reformları ifade etmekle birlikte, otoriter modernleşme süreçlerinde kadın haklarının rejimin meşruiyetini güçlendiren bir araç hâline dönüşebilmesi bakımından da eleştirel bir tartışma alanı yaratmaktadır.

Bu çalışma, erken Cumhuriyet döneminde kadınların siyasal temsiline ilişkin yaygın anlatıyı, devlet feminizmi ile kadınların özneleşme pratikleri arasındaki gerilim üzerinden yeniden değerlendirmektedir. Çalışmanın özgün katkısı, Nakiye Elgün'ü yalnızca Cumhuriyet'in ilk kadın milletvekillerinden biri olarak değil, devlet politikalarının pasif bir temsilcisi yerine eğitimci kimliği, kadın örgütlenmeleriyle ilişkileri ve Meclis faaliyetleri üzerinden aracılık eden bir siyasal aktör olarak ele almasıdır. Tarihsel-sosyolojik ve biyografik yöntem birlikte kullanılarak TBMM zabıtları, arşiv belgeleri ve süreli yayınlar incelenmiştir. Bulgular, kadınların siyasal temsiline ilişkin sürecin yalnızca yukarıdan aşağıya devlet reformlarının sonucu olmadığını; bireysel aktörlerin müzakere, uyum ve sınırlı özerklik geliştirme stratejileriyle şekillendiğini göstermektedir. Böylece çalışma, erken Cumhuriyet kadın temsiline devlet feminizmi tartışmalarını mikro-tarihsel biyografiyle ilişkilendiren alternatif bir perspektif sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Devlet Feminizmi, Erken Cumhuriyet Dönemi, kadın hareketi, siyasal temsil, Nakiye Elgün.

The Women's Movement and State Feminism in Political Representation: Nakiye Elgün (1882–1954), One of the Republic's First Female Members of Parliament

Assist. Prof. Dr. Nuran Halise Belet, nuran.belet@hbv.edu.tr

The demands for freedom, equality, and citizenship that emerged during the Ottoman modernization process, particularly after the Young Turk Revolution of 1908, accelerated the development of the women's movement and increased women's visibility in the public sphere. Following the proclamation of the Republic, legal and political reforms marked a turning point in the institutionalization of women's rights. The extension of women's suffrage in the 1930s represented not only the expansion of individual rights but also part of the state's modernization and social transformation project. These reforms can be interpreted within the framework of **state feminism**.

The International Alliance of Women Congress, held in Istanbul in 1935, increased the international visibility of the Turkish women's movement and symbolized a new phase in which women's rights became integrated with state policies. Although the early Republican period promoted women's political participation, it also defined its limits. In this respect, state feminism provides a critical framework for understanding how women's rights could both expand women's public visibility and reinforce the legitimacy of an authoritarian modernization project.

This study reinterprets the dominant narrative of women's political representation in the early Republic by examining the tension between state feminism and women's agency. Its original contribution is to examine **Nakiye Elgün** not merely as one of the first female members of the Turkish Grand National Assembly, but as a political actor who mediated between state policies and society through her educational background, relations with women's organizations, and parliamentary activities. Using historical-sociological and biographical methods, the study analyzes parliamentary records, archival documents, and periodicals. The findings indicate that women's political representation was shaped not only by state-led reforms but also by individual strategies of negotiation, adaptation, and limited autonomy. The study therefore offers an alternative perspective by linking debates on state feminism with micro-historical biography in early Republican Turkey.

Keywords: State Feminism, Early Republican Period, women's movement, political representation, Nakiye Elgün.

Dijitalleşme ve Yapay Zekâ Çağında Bakım Ekonomisi: Toplumsal Cinsiyet Temelli Bakım Açığının Yeniden Üretimi

**Dr. Öğr. Üyesi Nuran Halise Belet, nuran.belet@hbv.edu.tr
Dr. Cahide Göğüsdere, cahideb@yahoo.com**

Bakım ekonomisi, toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri ile kadın istihdamı arasındaki ilişkiyi açıklayan, temel kuramsal yaklaşımlardan biridir. Kadınların büyük ölçüde ücretsiz olarak üstlendiği bakım emeği, hane içi yaşamın ve toplumsal yeniden üretimin sürekliliğini sağlarken aynı zamanda ekonomik sistemin görünmeyen temel dayanaklarından birini oluşturmaktadır. Ancak bu görünmez emek, kadınların işgücü piyasasına katılımını sınırlandıran önemli yapısal engellerden biri olarak varlığını sürdürmektedir. COVID-19 pandemisi sonrasında bakım yükünün daha görünür hâle gelmesi ve birçok araştırmacı tarafından “bakım krizi” olarak tanımlanması, dijitalleşme ve yapay zekâ teknolojilerinin hızla yaygınlaşmasıyla birlikte bakım ekonomisine ilişkin tartışmaları yeni bir boyuta taşımıştır. Bu çalışma, bakım ekonomisi, dijitalleşme ve yapay zekâ yanlılığı arasındaki ilişkiyi, toplumsal cinsiyet perspektifinden incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, nitel araştırma deseni çerçevesinde tasarlanmıştır. Veri toplama sürecinde ChatGPT’ye bakım emeği, kadın istihdamı, toplumsal cinsiyet rolleri, çocuk ve yaşlı bakımı, ücretli ve ücretsiz bakım hizmetleri ile bakım politikalarına ilişkin yapılandırılmış soru setleri yöneltilmiştir. Elde edilen yanıtlar araştırmanın temel veri kaynağını oluşturmuştur. Çalışmanın sınırları, yalnızca belirli tarihlerde ve belirli istemlerle (prompts) elde edilen ChatGPT çıktılarıyla sınırlıdır; bu nedenle bulgular yapay zekâ sistemlerinin genelini temsil etme iddiası taşımamaktadır. Verilerin analizinde eleştirel söylem analizi yöntemi kullanılmıştır. Analiz sürecinde yapay zekâ tarafından üretilen metinlerde bakım emeğinin nasıl temsil edildiği, kadın ve erkek rollerinin hangi söylemsel kalıplarla yeniden üretildiği, bakım sorumluluğunun hangi toplumsal aktörlere atfedildiği ve toplumsal cinsiyet kalıp yargılarının ne ölçüde yeniden üretildiği değerlendirilmiştir. Çalışmanın özgün katkısı, bakım ekonomisi literatürü ile yapay zekâ yanlılığı tartışmalarını bir araya getirerek dijital teknolojilerin toplumsal cinsiyete dayalı bakım açığını yeniden üretme potansiyelini ortaya koymasıdır. Bu yönüyle çalışma, bakım ekonomisi ve yapay zekâ hakkında mevcut literatüre eleştirel ve disiplinler arası bir katkı sunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Bakım emeği, dijitalleşme, YZ yanlılığı, kadın emeği, toplumsal cinsiyet eşitliği.

The Care Economy in the Age of Digitalization and Artificial Intelligence: The Reproduction of the Gender-Based Care Gap

Assist. Prof. Dr. Nuran Halise Belet, nuran.belet@hbv.edu.tr

Dr. Cahide Göğüsdere, cahideb@yahoo.com

Care economy is one of the fundamental theoretical approaches explaining the relationship between gender inequalities and women's employment. Unpaid care work ensures continuity of domestic life and social reproduction while constituting one of the invisible pillars of the economic system. However, invisible labor persists as one of the major structural barriers limiting women's participation in labor market. Increased visibility of care burden following the COVID-19 pandemic—which is characterized as “care crisis”—combined with the rapid proliferation of digitalization and artificial intelligence technologies, has taken discussions on care economy to a new level. This study aims to examine the relationship between care economy, digitalization, and AI bias from a gender perspective. The research was designed within a qualitative research framework. During the data collection process, structured sets of questions regarding care work, women's employment, gender roles, child and elder care, paid and unpaid care services, and care policies were posed to ChatGPT. Responses obtained constituted the primary data source for the study. The study's limitations are confined to ChatGPT outputs obtained only on specific dates and with specific prompts; therefore, the findings do not claim to represent artificial intelligence systems in general. Critical discourse analysis was used to analyze the data. During the analysis, the study assessed how care labor was represented within the texts generated by the AI, which discursive patterns were used to reproduce gender roles, to which social actors care responsibilities were attributed, and to what extent gender stereotypes were reproduced. The study's original contribution lies in merging the literature on the care economy with discussions on AI bias, thereby revealing the potential of digital technologies to reproduce gender-based care gaps. Hence, the study aims to offer a critical and interdisciplinary contribution to the existing literature about care economy and artificial intelligence.

Keywords: Care work, digitalization, AI bias, women's labor, gender equality.

Erken Cumhuriyet Döneminde Kadının Toplumsal Dönüşümü ve Tarih Yazımındaki Yeri

Doç. Dr. Nuran Kılavuz, nkilagiz@erzincan.edu.tr

Kadınların tarih yazımında görünür hâle gelmesi, özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren gelişen kadın tarihi ve toplumsal cinsiyet çalışmalarıyla mümkün olmuştur. Uzun yıllar boyunca egemen tarih anlayışı, siyasî, askerî ve ekonomik gelişmeleri erkek merkezli bir bakış açısıyla ele almış; kadınların toplumsal, kültürel ve siyasal yaşamdaki rolleri büyük ölçüde göz ardı edilmiştir. Feminist tarih yazımının gelişmesiyle birlikte kadınların yalnızca özel alanın bir unsuru olmadığı, toplumsal değişim ve dönüşüm süreçlerinin aktif öznelere olduğu vurgulanmış; böylece kadınların tarihsel deneyimleri akademik araştırmaların önemli bir inceleme alanı hâline gelmiştir.

Türkiye’de kadınların tarihsel konumuna ilişkin çalışmalar, Cumhuriyet dönemi reformlarıyla yeni bir boyut kazanmıştır. Cumhuriyet’in modernleşme hedefleri doğrultusunda gerçekleştirilen hukuki ve sosyal düzenlemeler, kadınların kamusal alana katılımını artırmış; eğitim, çalışma hayatı, siyaset ve hukuk alanlarında önemli kazanımlar elde etmelerini sağlamıştır. Medeni Kanun’un kabulü, eğitim olanaklarının genişletilmesi ve kadınlara seçme-seçilme hakkının tanınması bu dönüşümün temel göstergeleri arasında yer almaktadır.

Bu çalışmanın amacı, kadınların tarih yazımında görünür hâle geliş sürecini Cumhuriyet dönemi bağlamında incelemek ve bu dönüşümün kadınların toplumsal konumuna etkilerini değerlendirmektir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden tarihsel analiz ve literatür taramasına dayanmaktadır. Kadın tarihi, toplumsal cinsiyet ve Cumhuriyet modernleşmesi alanındaki akademik çalışmalar ile dönemin hukuki düzenlemeleri incelenmiştir.

Çalışmanın özgün katkısı, Cumhuriyet reformlarını yalnızca kadınlara tanınan haklar çerçevesinde değil, kadınların tarih yazımındaki görünürlüğü ve toplumsal temsil biçimleri üzerindeki etkileri bakımından değerlendirmesidir. Bulgular, Cumhuriyet döneminin kadınların kamusal alandaki görünürlüğünü artırdığını göstermektedir. Sonuç olarak kadınların güçlenmesi, yalnızca hukuki hakların tanınmasıyla değil, bu hakların toplumsal yaşamda etkin biçimde kullanılabilmesiyle mümkündür. Bu durum, aile ve toplum yapısının güçlenmesine de katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet dönemi ve modernleşme, kadının tarih yazımında görünürlüğü, kadın tarihi, toplumsal cinsiyet, kadın hakları.

The Social Transformation of Women in the Early Republican Period and Their Place in Historiography

Assoc. Prof. Dr. Nuran Kılavuz, nkilagiz@erzincan.edu.tr

The visibility of women in historical writing has been made possible, particularly through the development of women's history and gender studies since the second half of the 20th century. For many years, the dominant understanding of history addressed political, military, and economic developments from a male-centric perspective; the roles of women in social, cultural, and political life were largely ignored. With the development of feminist historiography, it has been emphasized that women are not merely elements of the private sphere, but active agents in processes of social change and transformation; thus, women's historical experiences have become an important area of study in academic research.

In Turkey, studies on the historical position of women gained a new dimension with the reforms of the Republican era. Legal and social regulations implemented in line with the Republic's modernization goals increased women's participation in the public sphere; enabling them to achieve significant gains in education, working life, politics, and law. The adoption of the Civil Code, the expansion of educational opportunities, and the granting of the right to vote and be elected to women are among the key indicators of this transformation.

The aim of this study is to examine the process of women becoming visible in historiography within the context of the Republican era and to evaluate the effects of this transformation on women's social status. The research is based on qualitative research methods, specifically historical analysis and literature review. Academic studies in the fields of women's history, gender, and Republican modernization, as well as the legal regulations of the period, have been examined.

The original contribution of the study is that it evaluates the Republican reforms not only in terms of the rights granted to women, but also in terms of their effects on women's visibility in historiography and their forms of social representation. The findings show that the Republican era increased women's visibility in the public sphere. In conclusion, the empowerment of women is possible not only through the recognition of legal rights, but also through the effective use of these rights in social life. This also contributes to the strengthening of the family and social structure.

Keywords: The Republican era and modernization, the emergence of women's visibility in historiography, women's history, gender, women's rights.

Zaman Yoksulluğu ve Kadının Güçlenmesi: Ev-Bakım Emeğinin Ölçülemeyen Boyutu

Doç. Dr. Olcay Tire, olcaytire@munzur.edu.tr

Çalışmanın amacı, cinsiyetçi iş bölümünden dolayı kadınlara yüklenen ev işleri ve bakım emeğinin, kadınları ekonomik olarak yoksullaştırmasının yanı sıra ücretli bir işte çalışsalar bile kadının doğal bir görevi olarak görülen bu işlerin kadınların zaman yoksulluğu yaşamalarına dolayısıyla öz bakım, statü, güç bakımından da yoksullaştıklarını ortaya koymaktır. Çalışma literatür taraması yoluyla gerçekleştirilmiştir.

Cinsiyetçi iş bölümü kadınları, değersiz görülen ev işleri ve bakım emeğinden sorumlu tutmaktadır. Kadının başlıca görevi çocukların, kocanın, yaşlıların, hastaların bakımı ve yemek, temizlik, alışveriş vb. işlerdir. Ev işleri ve bakım emeği kadının doğasının bir parçası olarak görülür, bu sebeple iş olarak görülmez. Bu işler kadının ailesine sevgisinin, saygısının bir ifadesi olarak görülür, maddi bir karşılığı ve mesai saati, tatili yoktur. Kadının boş zamanı, iş yapması, sevgisini göstermesi iç içe geçmiştir ve kadınların çok zamanlarını alan bir iştir. Bakım emeği ve ev işleri kadınların ücretli işgücüne katılımını ve katılım şekillerini etkilerken, onların yoksullaşmalarına neden olmaktadır. Kadınlar ücretli işgücüne katılsalar da aile içinde eşlerinden daha fazla ev işleri ve bakım emeğine zaman ayırmaktadırlar. TÜİK verilerine göre, Türkiye’de ücretli bir işte çalışan kadın ev işi ve bakım emeğine günde ortalama 4 saat zaman ayırırken, çalışan erkekler 51 dakika zaman ayırmaktadır. Bu veri kadınların kendilerine ayırdıkları boş zamanın erkeklerin boş zamanından daha az olduğunu göstermektedir. Ücretli bir işte çalışan evli kadınlar çifte mesai yapmaktadırlar. Çifte mesai nedeniyle kadınlar, sürekli bir yorgunluk ve zaman yoksunluğu yaşamaktadırlar. Zaman yoksulluğu kadınları eğitimden, politikadan, kültürden dışlar; onların kariyer gelişimini, toplumsal yaşama katılımını, yönetim süreçlerindeki karar alma durumlarını ve bireysel gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu durumda toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştirmektedir. Kadının güçlenmesi yalnızca gelir artışı ve istihdamla değil, aynı zamanda zamanın adil dağılımının sağlanması ile mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Zaman yoksulluğu, ev işi-bakım emeği, ücretsiz emek, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, kadının güçlenmesi.

Time Poverty and Women's Empowerment: The Unmeasured Dimension of Unpaid Domestic and Care Work

Assoc. Prof. Dr. Olcay Tire, olcaytire@munzur.edu.tr

The aim of this study is to demonstrate that household chores and care work assigned to women due to the gendered division of labor not only impoverish women economically but also lead to time poverty. Even when women participate in paid employment, these responsibilities are still regarded as their natural duty, limiting the time available for self-care and ultimately contributing to disadvantages in terms of status, empowerment, and overall well-being. The study is based on a review of the relevant literature.

The gendered division of labor assigns women primary responsibility for household chores and unpaid care work. Women's main responsibilities include caring for children, spouses, older adults, and sick family members, as well as performing tasks such as cooking, cleaning, and shopping. Household chores and care work are widely perceived as a natural extension of women's roles rather than as work. Consequently, these activities are regarded as expressions of women's love and commitment to their families, rather than as labor deserving financial compensation, regulated working hours, or paid leave. As a result, women's leisure time becomes intertwined with domestic responsibilities and caregiving, making these activities highly time-consuming. Household chores and unpaid care work not only limit women's participation in paid employment but also shape the conditions under which they engage in the labor market, thereby contributing to their economic disadvantage. Even when women participate in paid employment, they continue to spend considerably more time on domestic work and caregiving than men. According to data from the Turkish Statistical Institute (TurkStat), employed women in Türkiye spend an average of four hours per day on household chores and unpaid care work, whereas employed men spend only 51 minutes. This disparity demonstrates that women have significantly less leisure time than men. Consequently, married employed women often perform a "double shift," balancing paid work with unpaid domestic responsibilities. The burden of the double shift results in chronic fatigue and time poverty among women. Time poverty excludes women from education, political participation, and cultural life while negatively affecting their career advancement, participation in social life, involvement in decision-making processes, and personal development. Ultimately, this situation reinforces and deepens gender inequality. Women's empowerment depends not only on increased income and participation in paid employment but also on the equitable distribution of time.

Keywords: Time poverty, domestic and care work, unpaid work, gender inequality, women's empowerment.

Gösteri Toplumunda Anneliğin Yeniden İnşası: Dijital Görünürlük, Yoğun Annelik ve Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği

Dr. Öğr. Üyesi Onur Yerlikaya Şaşmaz, onury@firat.edu.tr

Modern toplumda kadınların eğitim, istihdam ve kamusal yaşama katılımındaki artış, toplumsal cinsiyet rollerinde önemli dönüşümler yaratmıştır. Ancak bu dönüşüm, annelik deneyimini hafifleten bir süreç olmaktan ziyade, geleneksel annelik beklentilerinin yeni toplumsal taleplerle birleştiği çok katmanlı bir sorumluluk alanı oluşturmuştur. Günümüzde annelerden yalnızca çocuklarının bakımını üstlenmeleri değil; aynı zamanda mesleki başarı elde etmeleri, duygusal olarak sürekli erişilebilir olmaları, çocuklarının gelişimini uzman bilgisiyle yönetmeleri ve dijital platformlarda “iyi anne” kimliğini görünür kılmaları beklenmektedir. Bu durum, anneliği görünmeyen bakım emeğinin yanı sıra görünürlük, performans ve öz denetim üzerinden yeniden üretilen bir toplumsal role dönüştürmektedir.

Bu çalışma, modern anneliğin dönüşümünü eleştirel bir sosyolojik perspektifle incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde tasarlanmıştır ve doküman analizi tekniğinden yararlanılacaktır. Analitik çerçeve; Beck ve Beck-Gernsheim’in bireyselleşme yaklaşımı, Debord’un gösteri toplumu kuramı, Goffman’ın benliğin sunumu yaklaşımı, Hochschild’ın duygusal emek kavramsallaştırması, Fraser’ın bakım emeği tartışmaları ve Foucault’nun öz denetim analizini bir araya getirmektedir. Bu kavramsal çerçeve, anneliğin dijital görünürlük, bakım emeği, duygusal yük, yoğun annelik ve toplumsal cinsiyet eşitsizliği boyutlarında nasıl yeniden üretildiğini tartışmaktadır.

Çalışmada, anneliğin toplumsal olarak kutsallaştırılmasının kadınların görünmeyen emek ve zihinsel yükünü azaltmak yerine artırdığı; yoğun annelik anlayışının ise anneleri sürekli kendini geliştirmek, doğru karar vermek ve kusursuz ebeveynlik sergilemek zorunda hisseden bir performans rejimi ürettiği ileri sürülmektedir. Sonuç olarak modern annelik, bakım emeği, duygusal sorumluluklar ve dijital görünürlük baskısının kesişiminde yeniden şekillenen çok katmanlı bir toplumsal deneyim olarak değerlendirilmekte; anneliğe ilişkin toplumsal kabullerin toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifiyle yeniden ele alınmasının gerekliliği vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gösteri toplumu, yoğun annelik, dijital görünürlük, bakım emeği, toplumsal cinsiyet eşitsizliği.

Reconstructing Motherhood in the Society of the Spectacle: Digital Visibility, Intensive Mothering, and Gender Inequality

Assist. Prof. Dr. Onur Yerlikaya Şaşmaz, onury@firat.edu.tr

The increasing participation of women in education, employment, and public life has transformed gender roles in contemporary societies. Nevertheless, this transformation has not reduced the burdens associated with motherhood; rather, it has combined traditional maternal expectations with new social demands, creating a multidimensional field of responsibility. Contemporary mothers are expected not only to provide care for their children but also to achieve professional success, remain emotionally available, manage child development through expert knowledge, and continuously perform the identity of the “good mother” on digital platforms. Consequently, motherhood has evolved into a social role shaped not only by invisible care work but also by visibility, performance, and self-surveillance.

This study aims to examine the transformation of contemporary motherhood from a critical sociological perspective. It is designed as a theoretical study based on a qualitative research approach and draws upon a critical examination of the literature and digital representations of motherhood. The analytical framework brings together Beck and Beck-Gernsheim’s theory of individualization, Debord’s concept of the society of the spectacle, Goffman’s theory of self-presentation, Hochschild’s conceptualization of emotional labour, Fraser’s discussions on care work, and Foucault’s analysis of self-surveillance. This conceptual framework explores how motherhood is reconstructed through the dimensions of digital visibility, care work, emotional burden, intensive mothering, and gender inequality.

The study argues that the social sanctification of motherhood does not reduce women's invisible labour or mental burden; instead, it intensifies them by reinforcing the ideology of intensive mothering and producing a performance regime in which mothers are expected to continuously improve themselves, make the “right” parenting decisions, and embody the ideal mother. Ultimately, contemporary motherhood is conceptualized as a multilayered social experience reconstructed at the intersection of care work, emotional labour, digital visibility, and gender inequality. The study concludes by emphasizing the need to reconsider prevailing assumptions about motherhood through the lens of gender equality and shared care responsibility.

Keywords: Society of the spectacle, intensive mothering, digital visibility, care work, gender inequality.

Muhafazakâr/İslami Kanaat Önderlerinin İstanbul Sözleşmesine İlişkin Tutumu: Kapanmış Bir Dosyanın Bitmeyen Hesaplaşması

Prof. Dr. Ömer Çaha, omercaha@yahoo.com

Avrupa Konseyi tarafından 11 Mayıs 2011’de İstanbul’da imzaya açılan İstanbul Sözleşmesi, kadına yönelik her tür şiddeti önleme, mağdurları koruma, failleri etkili biçimde soruşturma ve devletlerin bu konuda bütüncül politika geliştirmesini sağlamayı amaçlamıştır. Sözleşme taraf devletlere şiddetle mücadele için yasa, politika ve destek hizmetleri geliştirme yükümlülüğü yüklemiştir.

Türkiye sözleşmeye ev sahipliği yaptığı gibi, ilk imzalayan ülke olması bakımından da dikkat çekmiştir. İlgili sivil toplum kuruluşları, kadın örgütleri, kadın sorunlarına duyarlı akademisyenler ve aydınlar Türkiye’nin sözleşmeyi imzalamasını büyük bir coşkuyla karşılamıştır. Türkiye sözleşmenin gerektirdiği yükümlülüğü yerine getirmek üzere yasalarda köklü reformlar yaptı, ülke çapında Şiddeti Önleme Merkezleri kurdu, konuyla ilgili kamu görevlilerine eğitimler verdi ve kadın-erkek fırsat eşitliği yönünde politikalar geliştirmeye başladı.

Ne var ki, İstanbul Sözleşmesi ilerleyen yıllarda bazı muhafazakâr/İslami gruplar tarafından hedef tahtasına oturtuldu. Sözleşme, Yeniden Refah Partisi ile Saadet Partisi çizgisindeki gazetecilerin, sivil toplum örgütlerinin, medya kuruluşlarının ve aydınların yoğun saldırısına maruz kaldı. Hükümet bu baskılara daha fazla dayanamayarak 20 Mart 2021’de sözleşmeden çekilme kararı aldı.

Bu çalışma, İstanbul Sözleşmesi’ne yönelik yoğun tartışmaların yapıldığı 2019 yılında farklı alanlarda ön plana çıkan ve muhafazakâr/İslami kimlikleriyle bilinen kanaat önderlerinin İstanbul Sözleşmesi’ne ilişkin tutumlarını incelemiştir. Araştırma kapsamında 7 ilde siyaset, medya, akademi, sivil toplum kuruluşları, Diyanet ve iş dünyasından 33’ü kadın, 21’i de erkek olmak üzere toplam 54 kanaat önderiyle derinlemesine mülakat yapılmıştır. Araştırmanın saha kısmı 15 Eylül-10 Ekim 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Araştırma bulguları, muhafazakâr/İslami kesimde ön plana çıkan kanaat önderlerinin “Sözleşme’yi savunanlar”, “Sözleşme’ye ihtiyati yaklaşanlar” ve “Sözleşme’ye karşı olanlar” şeklinde üç grupta yoğunlaştıklarını ortaya koymuştur. Araştırmaya göre Sözleşme’ye karşı olanlar azınlıkta olmalarına rağmen diğerlerine göre daha fazla ön plana çıkmış ve muhafazakâr/İslami kesimi domine ederek hükümetin İstanbul Sözleşmesi’nden çekilmesini sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: İstanbul Sözleşmesi, muhafazakarlar, İslami gruplar, kadına yönelik şiddet, şiddetle mücadele

The Attitudes of Conservative/Islamic Opinion Leaders toward the Istanbul Convention: The Unfinished Reckoning of a Closed File

Prof. Dr. Ömer Çaha, omercaha@yahoo.com

The Istanbul Convention, opened for signature by the Council of Europe in Istanbul on 11 May 2011, aimed at preventing all forms of violence against women, protecting victims, ensuring the effective investigation of perpetrators, and enabling states to develop comprehensive policies in this field. The Convention imposed obligations on the states to develop legislation, policies, and support services for combating violence.

Türkiye not only hosted the Convention but also attracted attention as the first country to sign it. Women's organizations, academics sensitive to women's issues, and intellectuals welcomed Türkiye's signing of the Convention with great enthusiasm. However, in the following years, the Istanbul Convention became the target of certain conservative/Islamic groups. The Convention was subjected to intense criticism by journalists, civil society organizations, media outlets, and intellectuals aligned with this perspective. The government decided to withdraw from the Convention on 20 March 2021 under these pressures.

This study examines the attitudes of prominent opinion leaders from conservative/Islamic groups across different fields during the intense debates over the Istanbul Convention in 2019. Within the scope of the research, in-depth interviews were conducted across seven provinces with 54 opinion leaders (33 men and 21 women) from politics, media, academia, civil society organizations, the Presidency of Religious Affairs, and the business world.

The findings of the research reveal that prominent opinion leaders within the conservative/Islamic milieu clustered around three main positions: "those who supported the Convention," "those who approached the Convention with caution," and "those who opposed the Convention." According to the study, although those opposing the Convention constituted a minority, they became more visible and influential than the others. By dominating the conservative/Islamic circles, they ultimately contributed to the government's withdrawal from the Istanbul Convention.

Keywords: Istanbul Convention, conservatives, Islamic groups, violence against women, combating violence

Adalet Eşiğinde Suç ve Cinsiyet: Adli Bürokrasideki Karşılaşmaların Sosyo-Hukuki ve Kriminolojik Analizi

Uzm. Özkan Yaşar Alıcıoğlu, ozkanalicioglu@gmail.com

Toplumsal cinsiyet temelli eşitsizlikler ve suç olgusu, yalnızca fiilin işlendiği anda değil, adalet mekanizmasıyla ilk temasın kurulduğu andan itibaren şekillenen karmaşık süreçlerdir. Hukuk sosyolojisi ve kriminoloji perspektifinden bakıldığında adalet, mahkeme salonlarındaki nihai kararlardan ibaret olmayıp; yurttaşın devletle ilk kez karşılaştığı adliye koridorlarında, kriminolojik bir risk alanı olarak "eşikte" kurulur veya yıkılır. Bu çalışmanın amacı, adli bürokrasi mekanizmasını toplumsal cinsiyet kapsayıcılığı temelinde ele alarak; göç, savaş ve sermaye hareketliliklerinin yarattığı kriz ortamında kadınların adalet arayışını, karşılaştıkları ikincil mağduriyetleri ve özneleşme dinamiklerini incelemektir.

Bu çalışma, nitel araştırma yaklaşımı kapsamında adliye bünyesinde gerçekleştirilen uzun erimli katılımcı saha gözlemlerine ve gündelik düzeyde yaşanan binlerce yurttaş-devlet karşılaşmasına dayanan sosyo-hukuki bir saha araştırmasıdır. Çalışma kapsamında, başta aile içi şiddet, boşanma ve suç mağduru kadınların bürokratik süreçlerde karşılaştıkları engeller analiz edilmiştir. Araştırmanın temel bulguları, adli işleyişin rasyonel ve nötr bir kayıt sürecinden ziyade; hiyerarşiyi, toplumsal cinsiyet rollerini ve bürokratik katılımı barındıran "eril ve duygusal" bir sosyal kontrol mekanizması olarak çalıştığını ortaya koymaktadır. Özellikle aile içi şiddet vakalarında, kadının şikayetini geri çekme beyanının failin etki alanından çıkarılarak birebir ve otonom bir şekilde teyit edilmesi gibi pratik müdahaleler, adli bürokrasinin kriminolojik müdahale kapasitesinin ve toplumsal cinsiyete duyarlı yaklaşımın kadınların hak arama otonomisindeki kritik rolünü somutlaştırmaktadır.

Sonuç olarak, hukuk sosyolojisi ve kriminoloji açısından adalet arayışının salt bir hukuki sonuç değil, bürokratik eşikten itibaren yürütülen kesintisiz bir süreç olduğu görülmektedir. Kadının ve ailenin güçlendirilmesi, adli bürokrasinin en alt kademesinden itibaren toplumsal cinsiyet perspektifine sahip kriminolojik reflekslerin ve eşitlikçi mekanizmaların geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu çalışma, adli mekanizmaların görünmeyen işleyişini vaka analizleri ve alan gözlemleri aracılığıyla değerlendirerek güncel literatüre özgün bir katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hukuk sosyolojisi, kriminolojik analiz, toplumsal cinsiyet kapsayıcılığı, adli bürokrasi, ikincil mağduriyet.

Crime and Gender at the Threshold of Justice: A Socio-Legal and Criminological Analysis of Encounters in Judicial Bureaucracy

Specialist Özkan Yaşar Alıcıoğlu, ozkanalicioglu@gmail.com

Gender-based inequalities and the phenomenon of crime are complex processes shaped not only at the moment an offense is committed, but starting from the very first contact with the justice system. Viewed from the perspectives of sociology of law and criminology, justice is not merely restricted to final verdicts in courtrooms; rather, it is established or dismantled at the "threshold," acting as a criminological risk area within the courthouse corridors where citizens first encounter the state. The aim of this study is to examine judicial bureaucracy on the basis of gender inclusivity, analyzing women's pursuit of justice, secondary victimizations, and subjectivation dynamics within the crisis environment generated by migration, war, and capital mobility.

This study is a socio-legal field research based on long-term participant observations within the judicial system and thousands of daily citizen-state encounters, conducted within a qualitative research framework. The research analyzes the barriers faced by women—particularly victims of domestic violence, divorce, and crime—in bureaucratic processes. The principal findings reveal that judicial operation does not function as a neutral and rational registration process, but rather as a "masculine and emotional" social control mechanism harboring hierarchy, gender roles, and bureaucratic rigidity. Practical interventions, such as privately and autonomously verifying a woman's withdrawal of a complaint outside the perpetrator's sphere of influence in domestic violence cases, concretize the critical role of judicial bureaucracy's criminological intervention capacity and gender-sensitive approach in women's autonomy of rights pursuit.

In conclusion, from the standpoint of sociology of law and criminology, the pursuit of justice is not merely a legal outcome, but a continuous process executed starting from the bureaucratic threshold. Empowering women and families necessitates the development of gender-perspective criminological reflexes and egalitarian mechanisms starting from the lowest echelon of judicial bureaucracy. This study aims to contribute original insights to the current literature by evaluating the invisible functioning of judicial mechanisms through case analyses and field observations.

Keywords: Sociology of law, criminological analysis, gender inclusivity, judicial bureaucracy, secondary victimization.

Demans Bakımında Kadın Aile Bakım Verenlerinin Güçlendirilmesi: Psikososyal Destek Modellerine Yönelik Bir Derleme

Dr. Öğr. Üyesi Özlem Altınbaş Akkaş, ozlemakkas@duzce.edu.tr
Arş. Gör. Dr. Çiğdem Şen Tepe, cigdemsen@sakarya.edu.tr

Dünya genelinde ve Türkiye’de ortalama yaşam ömrünün uzaması, Alzheimer ve diğer demans türlerinin görülme sıklığını artırmıştır. Hastalığın ilerleyici doğası, hastayı tam bağımlı hale getirirken bakım yükünü büyük oranda kadın aile üyelerinin (eş, kız çocuk, gelin) üzerine yüklemektedir. Bu ağır sorumluluk, bakım verenlerde depresyon, anksiyete, somatizasyon ve sosyal izolasyon gibi ciddi psikolojik sorunlara yol açarak yaşam kalitesini olumsuz etkilemektedir.

Bu kapsamda hazırlanan anlatsal derlemenin amacı, demans bakımında kadın aile bakım verenlerin güçlendirilmesine yönelik güncel psiko-sosyal destek modellerini incelemektir. Literatürde aile merkezli bakım, destek grupları, psikoeğitim programları ve komplementer uygulamaların (ör. akupresür, mindfulness) aile üyelerinin stresle baş etme becerilerini geliştirdiği, bakım yükünü azalttığı ve dayanıklılığı artırdığı bildirilmektedir.

Bakım verenlerin psikolojik dayanıklılığını artırmaya yönelik etkili modellerden biri Bilişsel Davranışçı Terapi (BDT) temelli müdahalelerdir. Türkiye’de uygulanan sekiz seanslık yapılandırılmış BDT programlarının, katılımcıların psikolojik belirtilerini anlamlı düzeyde azalttığı ve baş etme becerilerini güçlendirdiği bildirilmiştir. Bunun yanı sıra, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından önerilen Ulusal Demans Bakım Modeli (TALEP), süreci hasta, bakıcı yakını ve meslek uzmanından oluşan bir “Bakım Üçgeni” çerçevesinde ele almaktadır. Bu model, aile üyelerine sadece teknik bilgi değil, aynı zamanda mola (respice) desteği, moral motivasyon ve danışmanlık hizmetleri sunmayı amaçlamaktadır.

Yerel yönetimlerin sunduğu “Yaşlılık Deneyim Atölyeleri” gibi yenilikçi yaklaşımlar ve DSÖ’nün iSupport gibi dijital eğitim platformları, bakım verenlerin empati yeteneğini ve öz-yeterliliğini desteklemektedir.

Sonuç olarak, demans yönetiminde kişi merkezli bakım anlayışının yaygınlaştırılması, destek programlarının teknolojiyle entegre edilmesi ve standardize edilmiş ulusal stratejilerin hayata geçirilmesi, kadın aile bakım verenlerinin güçlendirilmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Anahtar kelimeler: Bakım veren, demans, kadın, psikososyal destek, model.

Empowering Female Family Caregivers in Dementia Care: A Review of Psychosocial Support Models

Assist. Prof. Dr. Özlem Altınbaş Akkaş, ozlemakkas@duzce.edu.tr

Ress. Assist. Dr. Çiğdem Şen Tepe, cigdemsen@sakarya.edu.tr

Globally and in Türkiye, the increase in average life expectancy has led to a higher prevalence of Alzheimer's disease and other types of dementia. The progressive nature of dementia renders patients fully dependent, placing the caregiving burden largely on female family members (wives, daughters, daughters-in-law). This heavy responsibility often results in depression, anxiety, somatization, and social isolation among caregivers, thereby diminishing their quality of life.

The aim of this narrative review is to examine current psychosocial support models designed to empower female family caregivers in dementia care. Evidence in the literature indicates that family-centered care, support groups, psychoeducation programs, and complementary practices (e.g., acupressure, mindfulness) enhance coping skills, reduce caregiving burden, and strengthen resilience.

One of the effective approaches to improving caregivers' psychological resilience is Cognitive Behavioral Therapy (CBT)-based interventions. Structured eight-session CBT programs implemented in Türkiye have been reported to significantly reduce psychological symptoms and improve coping abilities. In addition, the National Dementia Care Model (TALEP) proposed by the Ministry of Family and Social Services addresses the process through a "Care Triangle" involving the patient, caregiver, and professional, offering not only technical knowledge but also respite services, motivational support, and counseling.

Innovative practices such as municipal "Elderly Experience Workshops" and the World Health Organization's iSupport digital training platform further contribute to enhancing caregivers' empathy and self-efficacy.

In conclusion, the widespread adoption of person-centered care, integration of support programs with technology, and implementation of standardized national strategies are of critical importance for strengthening female family caregivers in dementia care.

Keywords: Caregiver, dementia, women, psychosocial support, model.

Kadın Çiftçilerin Dikey Tarım Açısından Sürdürülebilir Gastronomi Üzerine Etkisi

Dr. Öğr. Üyesi Özlem Çayır, ozlem.cayir@avrasya.edu.tr

Günümüzde kırsal alanlarda kadın çiftçilerin tarım sektörünün sürdürülebilir kalkınmasındaki rolü önemli olup; kadınların, tarımsal üretimde önemli bir yeri olduğu; kırsal ekonomilerin büyümesine ve toplumsal refahın artmasına destek oldukları bildirilmiştir. Bu bağlamda, kadınlara verilen tarım eğitimlerinin kırsal kalkınmadaki görevi büyük bir öneme sahiptir. Hızlı nüfus artışı, insan yaşamını doğrudan etkileyen pek çok küresel problemi beraberinde getirmektedir. Hem tarım sektöründe hem de gastronomi dünyasında sürdürülebilir bir gelecek inşa etmek amacıyla hayata geçirilen en somut inovasyonlardan biri dikey tarım uygulamalarıdır. Bu bağlamda, geleneksel üretime yenilikçi yaklaşımlar sunan dikey tarım; hem tarımın sürdürülebilirliğini sağlamayı hem de üretimi kırsaldan kent merkezlerine taşımayı hedefleyen modern bir anlayış olarak öne çıkmaktadır. Bu modern üretim biçimi; insanlara yıl boyu kesintisiz gıda arzı sağlamak, kimyasal ilaç (pestisit) ve GDO barındırmayan sağlıklı ürünler sunmak, kısıtlı alanlarda birim yüzeyden maksimum verim almak ve tüm bu çözümleri kalıcı kılmak adına öne çıkmaktadır.

Bu çalışma, kırsal alanlardaki kadın çiftçilerin rolünü derinlemesine inceleyerek dikey tarım faaliyetlerinin tarım sektöründeki yeriyle birlikte bu yöntemleri gıda üretimi ile sürdürülebilirlik ekseninde ele almayı ve dikey tarım yöntemlerini sürdürülebilir gastronomi perspektifinden analiz etmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda mevcut araştırmanın temel gayesi, Çalışma kapsamında, dikey tarım uygulamalarına yönelik geniş bir literatür taraması gerçekleştirilmiş ve elde edilen veriler sürdürülebilir gastronomi ilkeleri çerçevesinde anlamlandırılmıştır. Yapılan araştırmalar doğrultusunda; artan nüfusun gıda ihtiyacını karşılamak, gıda güvenliğini tesis etmek, iklim krizinin yol açtığı verimli toprak kayıplarının önüne geçmek ve gıda israfını önlemek adına, üretimin kentlere taşınarak modern tarım teknolojileriyle geliştirilmesinin gelecek nesillerin gıda geleceği açısından hayati bir önem taşıdığı öngörülmektedir. Bu çalışmanın önemi, kadın çiftçilerin tarımsal üretimdeki rolünün vurgulanması ve bu alanda karşılaştıkları zorlukların anlaşılmasıyla beraber kadınların eğitimine ve bilgiye erişiminin artırılması, sürdürülebilir tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması ve pazarlama stratejilerinin geliştirilmesi, kırsal ekonomik faaliyetlerin güçlenmesine ve toplumsal refahın artmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir gastronomi, sürdürülebilirlik gıda güvenliği, dikey tarım, kadın çiftçi, tarımsal üretim.

The Impact of Women Farmers on Sustainable Gastronomy in Terms of Vertical Farming

Assist. Prof. Dr. Özlem Çayır, ozlem.cayir@avrasya.edu.tr

Today, the role of women farmers in rural areas is significant in the sustainable development of the agricultural sector; it has been reported that women have an important place in agricultural production and support the growth of rural economies and the increase of social welfare. In this context, the role of agricultural training given to women in rural development is of great importance. Rapid population growth brings with it many global problems that directly affect human life. One of the most concrete innovations implemented to build a sustainable future in both the agricultural sector and the world of gastronomy is vertical farming applications. In this context, vertical farming, which offers innovative approaches to traditional production, stands out as a modern concept that aims to both ensure the sustainability of agriculture and to move production from rural areas to urban centers. This modern production method stands out for providing people with an uninterrupted food supply throughout the year, offering healthy products free of chemical pesticides and GMOs, obtaining maximum yield from a unit surface in limited areas, and making all these solutions permanent.

This study aims to deeply examine the role of women farmers in rural areas, to address the place of vertical farming activities in the agricultural sector, to discuss these methods in the context of food production and sustainability, and to analyze vertical farming methods from a sustainable gastronomy perspective. Accordingly, the main objective of the current research is to conduct a broad literature review on vertical farming practices and to interpret the data obtained within the framework of sustainable gastronomy principles. Based on the research, it is predicted that relocating production to cities and developing it with modern agricultural technologies is vital for the food future of future generations, in order to meet the food needs of the growing population, ensure food security, prevent the loss of fertile soil caused by the climate crisis, and prevent food waste. The importance of this study lies in highlighting the role of women farmers in agricultural production and understanding the challenges they face in this field. It will contribute to increasing women's access to education and information, promoting sustainable agricultural practices and developing marketing strategies, strengthening rural economic activities, and increasing social welfare.

Keywords: Sustainable gastronomy, sustainable food security, vertical farming, women farmers, agricultural production.

Aile Katılımını Güçlendiren Ev Ortamı Fen Etkinlikleri: Anne-Baba-Çocuk Etkileşimine Dayalı Uygulanabilir Bir Model

Dr. Öğr. Üyesi Öznur Ölmez Nalcioğlu oznur.olmez@giresun.edu.tr

Ailenin çocukla birlikte yürüttüğü deney aktiviteleri hem aile katılımını güçlendirmektedir hem de kapsayıcı öğrenme süreçlerini desteklemektedir. Dominke, ebeveynlerin çocuklarıyla birlikte gerçekleştirdiği fen aktivitelerinin, çocuğun bilgiyi inşa etmesi ve öğrenmeye katılımı için en belirleyici faktör olduğunu; bu etkileşimlerin kalitesini artırmanın, toplumsal/yapısal farklılıklardan kaynaklanan eğitsel eşitsizlikleri gidermede temel bir strateji olabileceğini ortaya koymuştur. Ebeveynlerle yapılan aktivitelerin, ailenin yapısal özelliklerinden bağımsız olarak çocukların fen okuryazarlığı gelişiminde kritik bir rol oynadığı vurgulanmaktadır. Bununla birlikte, literatür birçok ebeveynin fen etkinlikleri konusunda kendini yeterli hissettiğini ve bu etkinliklerin yalnızca okulda yapılabileceğini düşündüğünü; çocuklarını bilimsel araştırmaya yönlendirme konusundaki belirsizliklerin, kaynak eksikliğinin ve fen eğitiminin okul sorumluluğu olarak görülmesinin evde fen uygulamalarını sınırladığını göstermektedir.

Bu çalışma, söz konusu kuramsal çerçeveden hareketle, toplumsal cinsiyet açısından ebeveyn rollerinin fen öğrenme ortamlarında çoğu zaman anneler üzerine yoğunlaştığını, ancak etkinliklerin ebeveyn cinsiyetinden bağımsız olarak tasarlanmasının aile içi bakım emeğinin paylaşımını destekleyebileceğini vurgulamaktadır. Evde fen etkinlikleri, düşük maliyetli malzemelerle gerçekleştirilebilmesi, güvenli olması ve anne-baba-çocuk arasında ortak öğrenme deneyimleri yaratması bakımından aile katılımını ve çocukların fen okuryazarlığını destekleyen önemli bir araçtır.

Yöntem açısından, bu çalışma 6-10 yaş aralığındaki çocuklara yönelik, evde uygulanabilir fen etkinliklerinin tanıtıldığı uygulama önerisi niteliğindedir. Etkinlikler henüz uygulamaya alınmamış olup, aile katılımını artırmaya yönelik kuramsal çerçeve temelinde tasarlanmıştır. Bu amaçla *Gökkuşaklı Avcısı Deneyi*, *Nem Dedektifi Kozalak*, *Görünmez İzlerin Peşinde*, *Ajanlar Gizli Mesaj Gönderiyor: Görünmez Mürekkep Deneyi* etkinlikleri geliştirilmiştir. Etkinliklerin her biri, çocukların bilimsel süreç becerilerini destekleyen ve ebeveynlerin fen öğrenimine katılımını kolaylaştıran niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Aile katılımı, fen okuryazarlığı, evde fen etkinlikleri, evde öğrenme ortamı, ebeveyn-çocuk etkileşimleri.

Home-Based Science Activities to Strengthen Family Involvement: A Practical Model Based on Parent-Child Interaction

Assist. Prof. Dr. Öznur Ölmez Nalcioğlu oznur.olmez@giresun.edu.tr

Experimental activities carried out by families together with their children both strengthen family involvement and support inclusive learning processes. Dominke has demonstrated that science activities carried out by parents with their children are the most decisive factor in the child's construction of knowledge and engagement with learning; improving the quality of these interactions could be a key strategy in addressing educational inequalities arising from social and structural differences. It is emphasised that activities carried out with parents play a critical role in the development of children's science literacy, regardless of the family's structural characteristics. However, the literature indicates that many parents feel inadequate regarding science activities and believe such activities can only be carried out at school; uncertainties about guiding their children towards scientific inquiry, a lack of resources, and the perception that science education is the school's responsibility limit home-based science practices.

Building on this theoretical framework, this study emphasizes that, from a gender perspective, parental roles in science learning environments often fall predominantly on mothers; however, it emphasises that designing activities independently of the parent's gender could support the sharing of care work within the family. Home-based science activities are an important tool for supporting family participation and children's science literacy, as they can be carried out using low-cost materials, are safe, and create shared learning experiences between parents and children.

In terms of methodology, this study serves as a practical guide introducing science activities suitable for children aged 6–10 that can be carried out at home. The activities have not yet been implemented and have been designed based on a theoretical framework aimed at increasing family participation. To this end, the following activities have been developed: “The Rainbow Hunter Experiment”, “The Pinecone Humidity Detector”, “In Search of Invisible Traces”, and “Agents Sending Secret Messages: The Invisible Ink Experiment”. Each of these activities is designed to support children's scientific process skills and to facilitate parents' involvement in their children's science learning.

Keywords: Family involvement, science literacy, science activities at home, home learning environment, parent-child interactions.

Sosyal Medyada Mükemmel Ebeveynlik: Dijital Kültürün Aile ve Ebeveynlik Üzerindeki Etkileri

Arş. Gör. Dr. Pınar Baykan, pinarbaykan@munzur.edu.tr

Dijital teknolojilerin gündelik yaşamın merkezine yerleşmesiyle birlikte aile yaşamı ve ebeveynlik deneyimleri de önemli ölçüde dönüşmüştür. Özellikle sosyal medya platformları, ebeveynlerin deneyimlerini paylaştıkları, bilgi alışverişinde bulundukları ve diğer ebeveynlerle etkileşim kurdukları yeni sosyal alanlar haline gelmiştir. Ancak bu platformlar yalnızca paylaşım ve iletişim imkânı sunmamakta, aynı zamanda ebeveynliğe ilişkin belirli norm ve beklentilerin dolaşıma girdiği mecralar olarak da işlev görmektedir. Çocukların başarıları, aile yaşamının mutlu anları ve özenle kurgulanmış ebeveynlik pratikleri, zamanla “mükemmel ebeveynlik” anlayışının görünürlüğünü artırmaktadır. Bu çalışma, sosyal medyada üretilen ebeveynlik temsillerinin aile yaşamı ve ebeveynlik pratikleri üzerindeki etkilerini ele almaktadır. Araştırma, literatür taramasına dayalı nitel bir değerlendirme niteliğindedir. Çalışma, Türkiye’de dijital ebeveynlik, çocuk mahremiyeti, sosyal medya kullanımı ve ebeveynlik temsilleri üzerine yayımlanan ulusal akademik çalışmalarla sınırlandırılmıştır. İlgili çalışmalar doküman incelemesi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Literatür incelemesi sonucunda sosyal medyanın ebeveynlere bilgi paylaşımı ve sosyal destek açısından önemli fırsatlar sunduğu; buna karşılık çocuk mahremiyeti, dijital ayak izi ve ebeveynlik performansına ilişkin yeni baskı mekanizmaları ürettiği belirlenmiştir. İncelenen çalışmalar, ebeveynlerin dijital ortamda görünür olma isteği ile çocuklarının mahremiyetini koruma sorumluluğu arasında denge kurmaya çalıştıklarını göstermektedir. Ayrıca sosyal medyada üretilen ideal ebeveynlik temsillerinin ebeveynlerin kendilerini diğer ebeveynlerle karşılaştırmalarına neden olduğu ve ebeveynlik pratiklerini etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda sosyal medya, ebeveynliğin yeniden tanımlandığı ve aile yaşamını dönüştüren önemli bir toplumsal alan olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya, dijital ebeveynlik, aile, ebeveynlik, çocuk mahremiyeti.

Parenting on Social Media: The Effects of Digital Culture on Family Life and Parenting

Res. Asst. Dr. Pınar Baykan, pinarbaykan@munzur.edu.tr

With the increasing integration of digital technologies into everyday life, family life and parenting experiences have undergone significant transformations. Social media platforms have become new social spaces where parents share experiences, exchange information, and interact with other parents. However, these platforms not only provide opportunities for communication and sharing but also function as environments in which specific parenting norms and expectations are produced and circulated. The sharing of children's achievements, happy family moments, and carefully curated parenting practices has contributed to the growing visibility of the notion of *perfect parenting*. This study examines the effects of parenting representations produced on social media on family life and parenting practices. The research is based on a qualitative literature review. The study is limited to national academic studies conducted in Türkiye on digital parenting, children's privacy, social media use, and parenting representations. The selected studies were analyzed through document analysis. The findings of the literature review indicate that social media provides parents with important opportunities for information sharing and social support while simultaneously generating new pressures related to children's privacy, digital footprints, and parenting performance. The reviewed studies demonstrate that parents seek to balance their desire for online visibility with their responsibility to protect their children's privacy. Furthermore, ideal parenting representations circulating on social media encourage parents to compare themselves with others and influence their parenting practices. In this context, social media is regarded as a significant social arena in which parenting is redefined and family life is transformed.

Keywords: Social media, digital parenting, family, parenting, children's privacy.

Dijitalleşme Çağında Aile Yapısı ve Kadınların Bakım Rollerinin Dönüşümü: Yapay Zekâ ve Bakım Teknolojileri Üzerine Bir Derleme

Dr. Pınar Tabakoğlu, pinar.ege.tabakoglu@gmail.com

Arş. Gör. Dr. Çiğdem Şen Tepe, cigdemsen@sakarya.edu.tr

Bu derlemenin amacı, dijitalleşmenin aile yapısı ve kadınların bakım rolleri üzerindeki etkilerini incelemek ve yapay zekâ (YZ) destekli bakım teknolojilerinin bakım süreçlerine katkıları ile ortaya çıkardığı etik ve toplumsal cinsiyet temelli sorunları değerlendirmektir.

Çalışma, anlatsal derleme tasarımıyla gerçekleştirilmiştir. Literatür taraması, uluslararası akademik veri tabanı olan Scopus üzerinden [2016 –2026] tarihleri arasında yayımlanmış olan çalışmalar kapsanarak yürütülmüştür. Tarama sürecinde "digitalization", "family structure", "women's care labor", "informal caregiving", "artificial intelligence", "care technology" ve "gender issues" anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Taramada dâhil edilme kriteri olarak İngilizce dillerinde yayımlanmış, araştırma ve derleme makaleleri esas alınmış; ana temayla doğrudan ilişkili olan kaynak sentezlenerek derlemeye dâhil edilmiştir.

Literatür, dijital araçların uzaktan iletişim, bakım koordinasyonu ve bilgi paylaşımını kolaylaştırarak aile üyeleri arasındaki etkileşimi desteklediğini göstermektedir. Bununla birlikte dijitalleşme, aracılanmış yakınlık, duygusal mesafe ve sürekli çevrimiçi olma baskısı gibi yeni sorunları da beraberinde getirmektedir. Çalışmalar, yaşlı, kronik hastalığı olan veya engelli bireylerin bakımında sorumluluğun büyük ölçüde aile içinde ve özellikle kadınlar üzerinde yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. Yapay zekâ destekli uygulamalar ve dijital bakım teknolojileri kısa vadede bakım yükünü ve bakım veren stresini azaltsa da, kadınlar için görünmeyen dijital emek, sürekli izleme sorumluluğu ve dijital beceri gereksinimi gibi yeni yükler oluşturabilmektedir. Ayrıca dijital eşitsizlikler, mahremiyet, veri güvenliği ve algoritmik kararların güvenilirliği konuları önemli etik tartışma alanları olarak öne çıkmaktadır.

Mevcut kanıtlar, yapay zekâ ve dijital bakım teknolojilerinin bakımın yerini alan değil, bakım süreçlerini yeniden düzenleyen ve destekleyen araçlar olduğunu göstermektedir. Aile yapısı ve kadınların bakım rollerindeki dönüşüm yalnızca teknolojik gelişmeler bağlamında değil; toplumsal cinsiyet eşitliği, etik ilkeler, dijital erişim ve bakımın insani boyutu çerçevesinde değerlendirilmelidir. Gelecekte geliştirilecek dijital bakım politikalarının, kadınların görünmeyen bakım emeğini azaltmayı ve dijital eşitsizlikleri gidermeyi hedeflemesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, yapay zekâ, bakım emeği, aile yapısı, kadın sağlığı.

The Transformation of Family Structure and Women's Caregiving Roles in the Digital Age: A Review of Artificial Intelligence and Care Technologies

Dr. Pınar Tabakoğlu, pinar.ege.tabakoglu@gmail.com

Arş. Gör. Dr. Çiğdem Şen Tepe, cigdemsen@sakarya.edu.tr

This review aims to examine the impact of digitalization on family structures and women's caregiving roles, and to evaluate the contributions of artificial intelligence (AI)-supported care technologies to caregiving processes, as well as the ethical and gender-related challenges they generate.

The study is based on an integrative review of recent systematic reviews, meta-analyses, qualitative studies, and conceptual papers focusing on family caregiving, women's unpaid care work, digital health technologies, and AI applications in care settings.

The literature indicates that digital tools facilitate remote communication, care coordination, and information sharing, thereby supporting interactions among family members. However, digitalization also introduces new challenges, including mediated intimacy, emotional distancing, and the pressure of constant connectivity. Existing evidence demonstrates that caregiving responsibilities for older adults, individuals with chronic illnesses, and persons with disabilities continue to be predominantly assumed within families and are disproportionately carried by women. Although AI-supported applications and digital care technologies may reduce caregiving burden and caregiver stress in the short term, they can also create new forms of invisible technical labor, continuous monitoring responsibilities, and digital skill requirements for women. Furthermore, inequalities in access to technology, concerns regarding privacy and data security, and questions surrounding the reliability of algorithmic decision-making have emerged as significant ethical issues.

Current evidence suggests that AI and digital care technologies do not replace caregiving but rather function as complementary tools that reorganize and support care processes. The transformation of family structures and women's caregiving roles should therefore be examined not only through the lens of technological advancement but also in relation to gender equality, ethical principles, digital accessibility, and the human dimensions of care. Future digital care policies should prioritize reducing women's invisible caregiving labor and addressing technological inequalities.

Keywords: Digitalization, artificial intelligence, caregiving, family structure, women's health.

Bipolar Bozukluğu Olan Kadınlarda Annelik Deneyimi: Bakım Yüğü, Güçlenme Süreçleri, Aile Dinamikleri ve Toplumsal Cinsiyet Perspektifi

Dr. Pınar Tabakoğlu, pinar.ege.tabakoglu@gmail.com

Prof. Dr. Gülzade Uysal, gulzadeuysal@subu.edu.tr

Bipolar bozukluğu olan kadınlarda annelik deneyimi; duygudurum epizotları, bakım sorumlulukları, aile dinamikleri ve toplumsal cinsiyet normlarının etkileşimiyle şekillenen çok boyutlu bir süreçtir. Kadınların birincil bakım veren olarak konumlandırılması, annelik deneyimini ruhsal belirtilerin ötesinde etkileyebilmektedir.

Bu derleme, bipolar bozukluğu olan kadınlarda annelik deneyimini bakım yükü, güçlenme süreçleri, aile dinamikleri ve toplumsal cinsiyet bağlamında değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Çalışma, bipolar bozukluk, annelik, bakım yükü, aile işlevselliği, toplumsal cinsiyet ve çocuk sonuçlarına ilişkin sistematik derlemeler, nitel araştırmalar ve klinik literatürün incelenmesine dayanmaktadır.

Duygudurum epizotları annelik işlevlerini önemli ölçüde etkilemektedir. Depresif dönemlerde anne-çocuk etkileşimi ve bakımın sürekliliği azalırken, manik veya hipomanik dönemlerde geçici işlevsellik artışı görülebilmektedir. Bakım yükü yalnızca hastalığın öngörülemez seyriyle değil, aynı zamanda kadınların çocuk bakımından öncelikli sorumlu görülmesine ilişkin toplumsal cinsiyet temelli beklentilerle de artmaktadır. Düşük aile uyumu, yüksek çatışma düzeyi, tek ebeveynli bakım ve bakım sorumluluklarının eşit paylaşılmaması annelik stresini artırmaktadır. Buna karşın partner desteği, paylaşılmış ebeveynlik rolleri, sosyal destek ağları ve etkili baş etme stratejileri psikososyal uyumu güçlendirmektedir. Ayrıca çocuklarda duygusal, davranışsal ve psikiyatrik sorun riskinin arttığı bildirilmektedir.

Bipolar bozukluğu olan kadınlarda annelik, hem kırılganlık hem de güçlenme potansiyeli içeren bir deneyimdir. Bu deneyim yalnızca ruhsal belirtilerle değil, toplumsal cinsiyet normları ve bakım emeğinin dağılımıyla da şekillenmektedir. Ruh sağlığı hizmetlerinde toplumsal cinsiyete duyarlı, aile merkezli ve güçlenme odaklı yaklaşımların geliştirilmesi önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bipolar bozukluk, annelik, bakım yükü, toplumsal cinsiyet, aile dinamikleri, güçlenme.

Motherhood Experience in Women with Bipolar Disorder: Care Burden, Empowerment Processes, Family Dynamics, and a Gender Perspective

Dr. Pınar Tabakoğlu, pinar.ege.tabakoglu@gmail.com

Prof. Dr. Gülzade Uysal, gulzadeuysal@subu.edu.tr

Motherhood in women with bipolar disorder is a multidimensional experience shaped by mood episodes, caregiving responsibilities, family dynamics, and gender norms. Social expectations that position women as primary caregivers may influence maternal experiences beyond the effects of psychiatric symptoms alone.

This review aims to examine motherhood experiences among women with bipolar disorder in the context of care burden, empowerment processes, family dynamics, and gender-related factors.

A narrative review was conducted using evidence from systematic reviews, qualitative studies, and clinical literature focusing on bipolar disorder, motherhood, caregiving burden, family functioning, gender, and child outcomes.

Mood episodes significantly influence parenting capacity. Depressive symptoms may reduce maternal-child interaction and continuity of care, whereas manic or hypomanic episodes may temporarily increase activity without ensuring sustainable caregiving. Care burden is shaped not only by the unpredictable course of bipolar disorder but also by gendered expectations that position women as primary caregivers. Low family cohesion, family conflict, single-parent caregiving, and unequal distribution of caregiving responsibilities increase parenting stress. In contrast, partner support, shared parenting, social support networks, and effective coping strategies contribute to psychosocial adaptation and resilience. Evidence also indicates an increased risk of emotional, behavioral, and psychiatric difficulties among children of mothers with bipolar disorder.

Motherhood in women with bipolar disorder encompasses both vulnerability and opportunities for empowerment. Maternal experiences are influenced not only by psychiatric symptoms but also by gender norms and caregiving expectations. Gender-sensitive, family-centered, and empowerment-oriented mental health services are essential to support maternal well-being, family functioning, and child outcomes.

Keywords: Bipolar disorder, motherhood, care burden, gender, family dynamics, empowerment.

Kadın Sağlığında Damgalanma Üzerine Toplumsal Cinsiyet Normları ve Aile Desteğinin Etkisi: Sistematik Derleme

Doç. Dr. Rojgin Mamuk, rojgin.mamuk@emu.edu.tr

Bu sistematik derlemenin amacı, kadın sağlığında toplumsal cinsiyet normları, aile desteği ve damgalanma arasındaki ilişkiyi inceleyen güncel kanıtları sentezlemektir. PubMed, Web of Science, Scopus ve CINAHL veri tabanlarında yayımlanan İngilizce tam metin çalışmalar taranmıştır. Arama stratejisinde women's health, gender norms, family support, stigma, social support, infertility, menstrual stigma ve ilgili anahtar sözcük kombinasyonları kullanılmıştır. Dahil edilme ve dışlanma ölçütlerini karşılayan nicel, nitel ve karma yöntemli çalışmalar değerlendirilmiştir.

Literatür, toplumsal cinsiyet normlarının kadınların üreme sağlığına ilişkin deneyimlerini önemli ölçüde şekillendirdiğini göstermektedir. Özellikle annelik beklentileri, doğurganlık, menstrüasyon, gebelik kaybı, menopoza ve infertilite gibi süreçlerde kadınların damgalanmaya daha fazla maruz kaldığı belirlenmiştir. Geleneksel toplumsal cinsiyet rolleri, aile ve toplum kaynaklı stigmatı güçlendirirken, kadınlarda depresyon, anksiyete, düşük benlik saygısı, sosyal izolasyon ve sağlık hizmetlerinden kaçınma gibi olumsuz sonuçlarla ilişkilendirilmiştir. Buna karşın, güçlü aile desteğinin damgalama ile ilişkili psikolojik yükü azalttığı, baş etme becerilerini geliştirdiği ve sağlık hizmetlerinden yararlanmayı artırdığı bildirilmiştir.

Kadın sağlığında damgalama yalnızca bireysel değil, toplumsal cinsiyet normları ve aile yapısı tarafından şekillenen çok boyutlu bir olgudur. Kadın sağlığı hizmetlerinde toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyen politikaların geliştirilmesi, aile merkezli eğitim ve danışmanlık programlarının yaygınlaştırılması ve damgalamayı azaltıcı müdahalelerin uygulanması önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aile desteği, cinsiyet normları, kadın sağlığı, damgalama, sağlık hizmetleri.

The Impact of Gender Norms and Family Support on Stigma in Women's Health: A Systematic Review

Assoc. Prof. Dr. Rojgin Mamuk, rojgin.mamuk@emu.edu.tr

This systematic review aimed to synthesize current evidence on the relationship between gender norms, family support, and stigma in women's health. English-language full-text studies published in PubMed, Web of Science, Scopus, and CINAHL were systematically searched. The search strategy included combinations of the keywords women's health, gender norms, family support, stigma, social support, infertility, menstrual stigma, and related terms. Quantitative, qualitative, and mixed-methods studies meeting the predefined inclusion and exclusion criteria were included in the review.

The literature indicates that gender norms substantially shape women's reproductive health experiences. Women are particularly vulnerable to stigma during motherhood, fertility, menstruation, pregnancy loss, menopause, and infertility. Traditional gender roles reinforce family- and society-driven stigma and are associated with adverse outcomes, including depression, anxiety, low self-esteem, social isolation, and avoidance of healthcare services. In contrast, strong family support alleviates the psychological burden associated with stigma, enhances coping abilities, and promotes healthcare utilization.

Stigma in women's health is a multidimensional phenomenon shaped not only by individual factors but also by gender norms and family dynamics. Developing policies that promote gender equality in women's healthcare, expanding family-centered education and counseling programs, and implementing stigma-reduction interventions are essential to improving women's health outcomes.

Keywords: Family support, gender norms, women's health, stigma, health care services.

Yerleşik Yetişkinlikte Romantik İlişkilerde Varoluşsal Boşluğun İlişkisel İnşası

Sebahat Sanduvaç Filiz, sebahatfiliz99@gmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Gökçe Özkılıçcı, gokce.ozkilicci@fbu.edu.tr

Dr. Öğretim Üyesi Onur Yamaner, onur.yamaner@fbu.edu.tr

Varoluşsal boşluk, bireyin yaşamına ilişkin anlam, amaç ve aidiyet duygularındaki zayıflama olarak tanımlanmaktadır. Bu kavram, alan yazında çoğunlukla bireysel bir deneyim çerçevesinde incelenmektedir. Ancak romantik ilişkilerde yaşanan iletişim örüntülerinin, karşılıklı etkileşimlerin ve ilişki dinamiklerinin bu deneyimin oluşumu ve sürdürülmesindeki rolü yeterince incelenmemiştir. Bu araştırmanın amacı, yerleşik yetişkinlik (30–45 yaş) dönemindeki romantik ilişkilerde varoluşsal boşluğun, çiftlerin karşılıklı etkileşimleri içerisinde nasıl ilişkisel olarak inşa edildiğini ortaya koymaktır.

Araştırma, nitel araştırma deseninde yürütülmüş olup 10 çift ile gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler Braun ve Clarke'ın Refleksif Tematik Analiz yaklaşımı doğrultusunda analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular; iletişim örüntüleri, kök aile deneyimleri, ebeveynlik süreçleri, duygusal erişilebilirlik ve anlam üretme biçimlerinin, varoluşsal boşluğun ilişkisel olarak şekillenmesinde belirleyici bir role sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Çalışmanın önemi, varoluşsal boşluk olgusunu bireysel odağın ötesine taşıyarak alan yazına ilişkisel ve aile merkezli bir bakış açısı sunmasında yatmaktadır. Araştırmayla birlikte, çift ilişkisinde partnerlerin karşılıklı deneyimlerinin görünür kılınması; böylece aile içi iletişimin geliştirilmesi, ilişki doyumunun desteklenmesi ve çiftlerle çalışan uzmanlara önleyici psikososyal müdahale araçlarının sağlanması hedeflenmektedir. Sonuç olarak çalışma, kadınların psikolojik iyi oluşu ile aile yapısının sağlamlaştırılmasına dönük uygulamalara bir zemin sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Varoluşsal boşluk, ilişki doyumu, yakın ilişkiler, nitel araştırma.

The Relational Construction of Existential Vacuum in Romantic Relationships in Established Adulthood

Sebahat Sanduvaç Filiz, sebahatfiliz99@gmail.com

Assist. Prof. Dr. Gökçe Özkılıçcı, gokce.ozkilicci@fbu.edu.tr

Assist. Prof. Dr. Onur Yamaner, onur.yamaner@fbu.edu.tr

Existential vacuum is defined as a weakening of an individual's sense of meaning, purpose, and belonging in life. In the existing literature, this concept has predominantly been examined within the framework of an individual experience. However, the role of communication patterns, reciprocal interactions, and relationship dynamics in romantic relationships in the emergence and maintenance of this experience has not been sufficiently investigated. The aim of this study is to explore how existential vacuum is relationally constructed through the reciprocal interactions of couples in romantic relationships during the period of established adulthood (30–45 years).

The study was conducted using a qualitative research design. Semi-structured interviews were conducted with 10 couples, and the data were analyzed in accordance with Braun and Clarke's Reflexive Thematic Analysis approach. The findings revealed that communication patterns, family-of-origin experiences, parenting processes, emotional accessibility, and meaning-making practices play a significant role in the relational construction of existential vacuum.

The significance of this study lies in extending the understanding of existential vacuum beyond an individual focus by offering a relational and family-centered perspective to the existing literature. The study aims to make the reciprocal experiences of partners within romantic relationships more visible, thereby contributing to the enhancement of family communication, the promotion of relationship satisfaction, and the provision of preventive psychosocial intervention resources for professionals working with couples. In conclusion, the study lays the groundwork for interventions aimed at promoting women's psychological well-being and strengthening family structures.

Keywords: Existential vacuum, relationship satisfaction, close relationships, qualitative research.

Çocuk Yılına Örgütleyen Kadınlar: Kadın Dernekleri Federasyonu’nun 1979 Uluslararası Çocuk Yılı Faaliyetleri

Prof. Dr. Seher Akça, seherakca@mu.edu.tr

1979 yılının Birleşmiş Milletler tarafından “Uluslararası Çocuk Yılı” olarak ilan edilmesi, çocuk hakları ve çocuk refahı konularının küresel ölçekte görünürlük kazanmasına katkı sağlamıştır. Bu süreçte sivil toplum kuruluşları, çocuk politikalarının toplumsallaştırılmasında ve kamusal farkındalık oluşturulmasında önemli roller üstlenmiştir. Kadın örgütlenmesi ve sivil toplum literatürü, kadın derneklerini yalnızca kadın hakları alanında değil, sosyal politika üretimine katkı sunan ve toplumsal sorunların görünür kılınmasında aracılık işlevi gören önemli aktörler olarak değerlendirmektedir. Bu çalışma, söz konusu kuramsal çerçeveden hareketle, Türkiye’de kadın örgütlerinin çocuk politikalarındaki rolünü, Kadın Dernekleri Federasyonu faaliyetleri örneğinde incelemektedir.

Çalışmanın amacı, Kadın Dernekleri Federasyonu’nun 1978–1979 yıllarında Uluslararası Çocuk Yılı kapsamında yürüttüğü faaliyetleri analiz etmek suretiyle, Federasyonun çocuk hakları, çocuk refahı, toplumsal duyarlılık alanlarında üstlendiği sosyal politika ve sivil toplum işlevlerini ortaya koymaktır. Çalışma kapsamında, Kadın Dernekleri Federasyonu çatısı altında teşkil edilen “1979 Uluslararası Çocuk Yılı Çalışmalarını Düzenleme Kurulu”nun faaliyetleri merkez alınmıştır. Kurul bünyesinde hukuk, sağlık, eğitim, çocuk-aile-toplum ilişkileri ve korunmaya muhtaç çocuklar gibi alanlarda uzman komiteler teşkil edilmiş; açık oturumlar, panel ve seminerler, konferanslar, yarışmalar, basın-yayın faaliyetleriyle çocuk sorunları kamuoyuna taşınmıştır.

Çalışmada, nitel araştırma ve doküman analizi yönteminden yararlanılacaktır. Federasyon yayın organı KA-DE-FE Dergisi, Uluslararası Çocuk Yılı aylık bültenleri, faaliyet ve genel kurul raporları, seminer ve konferans metinleri, süreli yayınlar, araştırmanın temel kaynaklarını teşkil edecektir.

Çalışmanın, Kadın Dernekleri Federasyonu’nun 1979 Uluslararası Çocuk Yılı sürecinde yalnızca kadın odaklı bir gönüllü kuruluş olarak değil, kamu kurumları ile sivil toplum arasında koordinasyon sağlayan, çocuk sorunlarını kamusal alana taşıyan ve sosyal politika gündeminin oluşumuna katkıda bulunan etkin bir sivil toplum aktörü olarak işlev gördüğünü ortaya koyması beklenmektedir. Böylece çalışma, Cumhuriyet dönemi kadın örgütlenmesinin sosyal politika üretimindeki rolü ve çocuk hakları alanındaki katkısı açısından, kadın merkezli sosyal politika ve sivil toplum literatürüne özgün katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk hakları, uluslararası çocuk yılı, kadın dernekleri federasyonu, KA-DE-FE Dergisi, sivil toplum.

Women Organizing the Year of The Child: The Federation of Women's Associations' Activities for the 1979 International Year of The Child

Prof. Dr. Seher Akça, seherakca@mu.edu.tr

The designation of 1979 as the “International Year of the Child” by the United Nations increased global awareness of children’s rights and child welfare. During this period, civil society organizations played a significant role in promoting child-related policies and raising public awareness. The literature on women’s organizing and civil society emphasizes that women’s associations contribute not only to women’s rights but also to social policy development and the public visibility of social issues. Drawing on this perspective, this study examines the role of women’s organizations in child-related policies in Türkiye through the activities of the Federation of Women’s Associations

The study aims to analyze the Federation’s activities during the International Year of the Child (1978–1979) and to reveal its contributions to children’s rights, child welfare, and public awareness. Particular attention is given to the “Committee for Organizing the Activities of the 1979 International Year of the Child,” established under the Federation. The committee created specialized subcommittees in law, health, education, child-family relations, and disadvantaged children, and organized panels, seminars, conferences, competitions, and media activities to bring child-related issues to public attention.

The study employs qualitative research and document analysis. Primary sources include the Federation’s journal KA-DE-FE, monthly bulletins of the International Year of the Child, activity reports, conference proceedings, and periodicals. It is expected to demonstrate that the Federation functioned as an effective civil society actor that fostered cooperation between public institutions and voluntary organizations while contributing to the social policy agenda concerning children.

Keywords: Children’s rights, international year of the child, federation of women’s associations, KA-DE-FE Journal, civil society.

Sürdürülebilir Kalkınmada Kadınların Kariyer Planlamasını Etkileyen Çevre Koşullarına Genel Bir Bakış

Uzm. Selda Hatay, selda.hatay1@gmail.com

Prof. Dr. Reyhan Aysen Wolff, aysenwolff@hotmail.com

Kariyer planlaması, bireylerin ilgi, yetenek ve hedefleri doğrultusunda mesleki geleceklerini şekillendirme süreci olarak değerlendirilmektedir. Ancak günümüzde kariyer planlaması yalnızca bireysel özellikler çerçevesinde ele alınmamakta; ekonomik, teknolojik, çevresel ve sosyal faktörlerin etkisiyle çok boyutlu bir yapı kazanmaktadır. Özellikle sürdürülebilir kalkınma anlayışının küresel ölçekte önem kazanmasıyla birlikte kadınların kariyer planlamasında çevre koşullarının etkisi daha görünür hale gelmiştir. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda bireylerin mevcut ihtiyaçlarını karşılarken gelecek nesillerin yaşam koşullarını koruyacak şekilde planlama yapılması hedeflenmektedir.

Bu çalışmada kadınların kariyer planlamasını etkileyen çevresel faktörlerin sürdürülebilir kalkınma perspektifinden değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada kadınların kariyer süreçlerinde karşılaşabilecekleri çevresel, teknolojik ve sosyal dönüşümlerin etkileri ele alınmıştır. Ayrıca yeni nesil insan kaynakları politikaları, dijitalleşme, yapay zekâ uygulamaları, iklim değişikliği, iş-yaşam-aile dengesi ve hukuki düzenlemelerin kadınların kariyer planlamasına etkileri incelenmiştir.

Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup doküman ve metin analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda kadınların sürdürülebilir kariyer planlamasında çevresel koşulların dikkate alınmasının önem taşıdığı, geleceğin mesleklerine yönelik uzmanlık alanlarının belirlenmesi ve destekleyici politikaların geliştirilmesinin gerekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kariyer planlaması, sürdürülebilir kalkınma, kadın istihdamı, hukuki düzenlemeler, çevresel faktörler, teknolojik dönüşüm, iş-yaşam dengesi.

An Overview of Environmental Conditions Affecting Women's Career Planning from the Perspective of Sustainable Development

Specialist Selda Hatay, selda.hatay1@gmail.com

Prof. Dr. Reyhan Ayşen Wolff, aysenwolff@hotmail.com

Career planning is considered as the process through which individuals shape their professional futures in line with their interests, abilities, and goals. However, today career planning is not evaluated solely within the framework of individual characteristics; it has gained a multidimensional structure under the influence of economic, technological, environmental, and soæcial factors. Especially with the increasing global importance of sustainable development, the impact of environmental conditions on women's career planning has become more visible. In line with the Sustainable Development Goals, it is aimed to meet present needs while protecting the living conditions of future generations.

This study aims to evaluate the environmental factors affecting women's career planning from the perspective of sustainable development. The study discusses the effects of environmental, technological, and social transformations that women may encounter during their career processes. In addition, the effects of new generation human resources policies, digitalization, artificial intelligence applications, climate change, work-life-family balance, and legal regulations on women's career planning are examined.

A qualitative research method was employed in the study, and document and text analysis techniques were utilized. According to the findings obtained, it was concluded that considering environmental conditions in women's sustainable career planning is of great importance and that determining specialization areas for future professions and developing supportive policies are necessary.

Keywords: Career planning, sustainable development, women's employment, legal regulations, environmental factors, technological transformation, work-life balance.

Toplumsal Cinsiyet Normlarının Kadınların Ruh Sağlığı Üzerindeki Etkileri: Bir Literatür Derlemesi

Lisansüstü Öğrenci Selin Kırmızı, selinskirmizi@gmail.com

Toplumsal cinsiyet normları, kadın ve erkeklere toplum tarafından atfedilen rol, davranış ve sorumlulukları belirleyen, bireylerin yaşam deneyimlerini ve psikososyal gelişimlerini şekillendiren toplumsal yapılardır. Kadınlara yüklenen bakım emeği, annelik, fedakârlık ve duygusal sorumluluk gibi geleneksel roller; toplumsal cinsiyet temelli eşitsizlikler, ayrımcılık, ekonomik bağımlılık ve kadına yönelik şiddet gibi yapısal sorunlarla birleştiğinde kadınların ruh sağlığını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, toplumsal cinsiyet normlarının kadınların ruh sağlığı üzerindeki etkilerini güncel bilimsel literatür doğrultusunda incelemek ve konuya ilişkin temel bulguları toplumsal cinsiyet perspektifi çerçevesinde değerlendirmektir.

Bu çalışma, nitel araştırma yaklaşımı kapsamında gerçekleştirilen geleneksel bir literatür derlemesidir. Çalışma kapsamında 2018–2026 yılları arasında yayımlanan ulusal ve uluslararası hakemli bilimsel makaleler incelenmiştir. Bu tarih aralığı, toplumsal cinsiyet normları ile kadın ruh sağlığı alanında son yıllarda gerçekleştirilen güncel araştırmaları ve bilimsel gelişmeleri yansıtmaya amacıyla tercih edilmiştir. Literatür taraması, Google Scholar (Google Akademik) arama motoru ile TR Dizin ve PubMed veri tabanları kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İncelemeye, toplumsal cinsiyet normları ile kadın ruh sağlığı arasındaki ilişkiyi ele alan, tam metnine erişilebilen, Türkçe veya İngilizce yayımlanmış araştırma makaleleri dâhil edilmiştir. Çalışmalar; araştırma konusu, yöntemi ve temel bulguları açısından tematik olarak değerlendirilmiştir. İncelenen araştırmalar, katı toplumsal cinsiyet normlarının kadınlarda depresyon, anksiyete, stres ve tükenmişlik gibi ruh sağlığı sorunlarının görülme riskini artırdığını ortaya koymaktadır. Buna karşılık eğitim düzeyi, ekonomik bağımsızlık, güçlü sosyal destek mekanizmaları ve toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyen politikaların kadınların psikolojik dayanıklılığını güçlendirdiği ve ruh sağlığını olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir.

Sonuç olarak, kadın ruh sağlığının yalnızca bireysel özellikler üzerinden değil, toplumsal, kültürel ve yapısal dinamikler çerçevesinde ele alınması gerekmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitliğini güçlendiren politikaların geliştirilmesi, ruh sağlığı hizmetlerinin toplumsal cinsiyete duyarlı bir yaklaşımla planlanması ve kadınların güçlenmesini destekleyen uygulamaların yaygınlaştırılması, kadınların psikolojik iyi oluşunun desteklenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu derleme, güncel literatürü bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirerek konuya ilişkin farkındalığın artırılmasına ve gelecekte yürütülecek araştırmalara katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal cinsiyet normları, kadın ruh sağlığı, toplumsal cinsiyet eşitliği, psikolojik iyi oluş, literatür derlemesi.

The Effects of Gender Norms on Women's Mental Health: A Literature Review

Graduate Student Selin Kırmızı, selinskirmizi@gmail.com

Gender norms are social constructs that define the roles, behaviors, and responsibilities attributed to women and men, shaping individuals' life experiences and psychosocial development. Traditional expectations imposed on women, such as caregiving, motherhood, self-sacrifice, and emotional responsibility, together with structural problems including gender inequality, discrimination, economic dependency, and violence against women, may negatively affect women's mental health. The aim of this study is to examine the effects of gender norms on women's mental health through a review of the current scientific literature and to evaluate the main findings from a gender perspective.

This study was conducted as a traditional literature review within the framework of a qualitative research approach. National and international peer-reviewed scientific articles published between 2018 and 2026 were reviewed. This time frame was selected to reflect recent scientific developments and current research on gender norms and women's mental health. The literature search was conducted using Google Scholar as a search engine and the TR Dizin and PubMed databases. Studies examining the relationship between gender norms and women's mental health, available in full text and published in Turkish or English, were included in the review. The selected studies were evaluated thematically based on their research focus, methodology, and principal findings. The reviewed literature indicates that rigid gender norms increase the risk of mental health problems such as depression, anxiety, stress, and burnout among women. In contrast, higher educational attainment, economic independence, strong social support mechanisms, and policies promoting gender equality were identified as factors that strengthen women's psychological resilience and positively influence their mental health.

In conclusion, women's mental health should be addressed not only from an individual perspective but also within broader social, cultural, and structural contexts. Developing policies that promote gender equality, planning gender-sensitive mental health services, and expanding practices that empower women play a significant role in enhancing women's psychological well-being. This literature review aims to increase awareness of the relationship between gender norms and women's mental health by providing a comprehensive evaluation of the current literature and to contribute to future research.

Keywords: Gender norms, women's mental health, gender equality, psychological well-being, literature review.

Eğitim Yönetiminde Etik Liderlik, Aile Katılımı ve Kapsayıcı Okul İklimi

Lisansüstü Öğrencisi Sema Metin, semametinnn@gmail.com

Bu çalışmanın amacı, eğitim yönetiminde etik liderlik anlayışını aile katılımı, çocuk refahı, kapsayıcı eğitim ve kadın-erkek eşitliği ekseninde değerlendirmektir. Eğitim kurumları yalnızca akademik bilgi aktaran yapılar değil; çocukların iyi oluşunu destekleyen, ailelerle iş birliği geliştiren ve toplumsal adaletin yeniden üretildiği önemli kamusal alanlardır. Bu nedenle eğitim yönetiminde etik, yalnızca mevzuata uygunluk veya idari tarafsızlık çerçevesinde değil; adalet, şeffaflık, hesap verebilirlik, ayrımcılık yapmama ve insan onuruna saygı ilkeleri temelinde ele alınmalıdır. Çalışma, literatür taramasına dayalı kuramsal bir değerlendirme niteliğindedir. Bu kapsamda eğitim yöneticilerinin karar alma süreçleri, öğretmen-veli ilişkileri, rehberlik hizmetleri, okul-aile iş birliği ve kapsayıcı eğitim uygulamalarındaki etik sorumlulukları incelenmektedir. Özellikle çocuk refahı ve iyi oluşu, özel gereksinimli bireylerin eğitime erişimi, aile içi iletişim sorunlarının eğitim süreçlerine etkisi, öğretmenlerin duygusal emeği ve bakım yükünün toplumsal cinsiyet temelli dağılımı etik liderlik perspektifiyle tartışılmaktadır. Çalışmada etik liderliğin güvene dayalı, katılımcı ve kapsayıcı bir okul ikliminin oluşturulmasında belirleyici bir rol oynadığı savunulmaktadır. Eğitim yöneticilerinin yalnızca kurumsal işleyişi düzenleyen idari aktörler değil; çocukların güvenliğini, ailelerin eğitim süreçlerine katılımını, öğretmenlerin mesleki iyi oluşunu ve kadın-erkek eşitliğine dayalı adil bir eğitim ortamını destekleyen dönüştürücü liderler olduğu ileri sürülmektedir. Sonuç olarak çalışma, etik temelli eğitim yönetiminin aile destek hizmetleri, sosyal hizmet mekanizmaları ve çocuk odaklı eğitim politikalarıyla bütünleşik biçimde ele alınmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim yönetimi, etik liderlik, aile katılımı, kapsayıcı eğitim, kadın-erkek eşitliği.

Ethical Leadership, Family Participation, and an Inclusive School Climate in Educational Management

Graduate Student Sema Metin, semametinnn@gmail.com

This study aims to evaluate the concept of ethical leadership in educational management within the framework of family participation, child well-being, inclusive education, and gender equality. Educational institutions are not merely organizations that provide academic knowledge; they are also public spaces that support children's well-being, strengthen collaboration with families, and contribute to the promotion of social justice. Therefore, ethics in educational management should be considered not only in terms of legal compliance or administrative neutrality, but also through the principles of justice, transparency, accountability, non-discrimination, and respect for human dignity. The study is based on a theoretical and literature-oriented review. Within this framework, the ethical responsibilities of educational administrators in decision-making processes, teacher-parent relations, guidance services, school-family cooperation, and inclusive education practices are examined. Particular attention is given to issues such as child welfare and well-being, access to education for individuals with special needs, the impact of family communication problems on educational processes, teachers' emotional labor, and the gendered distribution of caregiving responsibilities. These issues are discussed from the perspective of ethical leadership. The study argues that ethical leadership plays a crucial role in creating a participatory, trust-based, and inclusive school climate. Educational administrators are viewed not only as managers responsible for institutional operations but also as transformative leaders who promote children's safety, encourage family engagement, support teachers' professional well-being, and foster a fair educational environment based on gender equality. The paper concludes that ethical educational management should be addressed in close connection with family support services, social service mechanisms, and child-centered educational policies.

Keywords: Educational management, ethical leadership, family participation, inclusive education, gender equality.

Nancy Atakan'ın Sanatında “Ardıl Bellek”

Prof. Dr. Seniha Ünay Selçuk, senihaunay@gmail.com

Nancy Atakan; kadın, kimlik, bellek ve aidiyet konularını feminist bir yaklaşımla ele alır. Kişisel hikâyelerden ve aile hatıralarından beslenen üretimleri, bireysel deneyimleri kolektif bir düzleme taşır. Sanatçının pratiğinde yer alan defterler, danteller, arşiv belgeleri ve fotoğraflar; geçmişten bugüne taşan birer bellek nesnesi olarak işlev görür ve kuşaklararası aktarımla çok katmanlı bir bellek alanı inşa eder.

Bu bildiri, Atakan'ın sanat pratiğini Marianne Hirsch'in "ardıl bellek" (postmemory) kavramı üzerinden okumayı amaçlamaktadır. Geçmiş deneyimlerin anlatılar, imgeler ve hatırlama pratikleriyle yeni kuşaklara aktarılmasını merkeze alan bu kavram bağlamında sanatçının eserleri içerik ve görsel çözümlemeye tâbi tutulmaktadır. Bu çözümlemede sanatçının video ve tekstil çalışmalarının malzeme ve form analizi yapılmaktadır. Tartışma, Atakan'ın bellek aktarımını temel alan üç yapıtı üzerinden yürütülmektedir.

İncelenen eserlerden *Büyükannenin Danteli* (2004), sanatçının kayınvalidesinin annesinden kalan danteller aracılığıyla aile belleğinin ve kadın emeğinin tarihsel sürekliliğini vurgulamaktadır. *Benim Adım Azade (Özgür)* (2014), Osmanlı döneminin ilk kadın beden eğitimi öğretmeni Azade Kent'in yaşam öyküsü üzerinden, doğrudan yaşanmamış bir geçmişin nasıl devralındığını incelemektedir. *Anne ve Kız* (2016) serisi ise “Anneniz Kimdi?” sorusu etrafında şekillenerek nesiller arası aktarımı metin ve görsellerle bir araya getirmektedir.

Sonuç olarak bu üretimler, geçmişin yalnızca doğrudan tanıklarla değil, kuşaktan kuşağa aktarılan izlerle de sürdürülebildiğini ortaya koymaktadır. Atakan, bireysel anıların ötesine geçerek belleği geleceğe taşıyan, kolektif ve feminist bir ardıl anlatı kurmaktadır.

Anahtar kelimeler: Nancy Atakan, sanat, sanatçı, Marianne Hirsch, ardıl bellek.

“Postmemory” in Nancy Atakan’s Art

Prof. Dr. Seniha Ünay Selçuk, senihaunay@gmail.com

Nancy Atakan addresses themes of womanhood, identity, memory, and belonging through a feminist lens. Her artwork, drawing on personal stories and family memories, translates individual experiences into a collective context. The notebooks, lacework, archival documents, and photographs featured in the artist’s practice function as objects of memory spanning from the past to the present, constructing a multilayered space of memory through intergenerational transmission.

This paper aims to analyze Atakan’s artistic practice through the lens of Marianne Hirsch’s concept of “postmemory.” Within the context of this concept—which centers on the transmission of past experiences to new generations through narratives, images, and practices of remembrance—the artist’s artworks are subjected to content and visual analysis. This analysis examines the materials and forms of the artist’s video and textile works. The discussion is conducted through three of Atakan’s artworks that are grounded in the transmission of memory.

Among the artworks examined, *Grandmother’s Lace* (2004) highlights the historical continuity of family memory and women’s labor through the lace inherited from the artist’s mother-in-law’s mother. *My Name Is Azade (Özgür)* (2014) examines how a past not directly experienced is inherited, drawing on the life story of Azade Kent, the first female physical education teacher of the Ottoman period. *The Mother and Daughter (2016) series*, on the other hand, takes shape around the question “Who Was Your Mother?”, bringing together intergenerational transmission through text and images.

The result is that these artworks demonstrate that the past can be preserved not only through direct witnesses but also through traces passed down from generation to generation. Atakan constructs a collective and feminist successor narrative that transcends mere individual memories and carries memory into the future.

Keywords: Nancy Atakan, art, artist, Marianne Hirsch, postmemory.

Bir Kütüphane Bir Kadını, Bir Kadın Bir Ülkeyi: Dünyadaki Kadın Araştırmaları Kütüphaneleri ve Kadın Topluluklarının Kişisel ve Mesleki Gelişimine Etkileri

Serkan İpekçi, serkan@tezar.us

Kadın araştırmaları kütüphaneleri, yalnızca kadınlara ilişkin bilgi ve belge mirasını koruyan kurumlar değil; aynı zamanda kadınların eğitim, istihdam, girişimcilik, liderlik ve toplumsal katılım süreçlerini destekleyen bilgi merkezleridir. Bu çalışma, dünyanın farklı ülkelerinde faaliyet gösteren, uluslararası görünürlüğe sahip ve çevrim içi hizmet sunan kadın araştırmaları kütüphaneleri ve bilgi merkezlerinin kadın topluluklarının kişisel ve mesleki gelişimine sağladığı katkıları karşılaştırmalı olarak incelemeyi amaçlamaktadır.

Araştırmada, söz konusu kadın araştırmaları kütüphaneleri amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilecektir. Araştırmanın verileri; kurumların resmî web siteleri, faaliyet raporları, stratejik planları, dijital koleksiyonları, eğitim programları ile konuya ilişkin ulusal ve uluslararası literatürden elde edilen dokümanlar aracılığıyla toplanacaktır. Veriler, doküman incelemesi tekniği kullanılarak içerik analizi ve karşılaştırmalı analiz yaklaşımı çerçevesinde değerlendirilecek; koleksiyon politikaları, dijital hizmetler, yaşam boyu öğrenme faaliyetleri, bilgi okuryazarlığı eğitimleri, kariyer geliştirme programları, kadınların güçlenmesini destekleyen uygulamalar ve kapsayıcı hizmet modelleri bakımından karşılaştırılacaktır. Analiz sonucunda kadın araştırmaları kütüphanelerinin kadınların kişisel ve mesleki gelişimine katkı sağlayan ortak uygulamaları ile yenilikçi hizmet yaklaşımlarının ortaya konulması amaçlanmaktadır.

Çalışmanın, kadın araştırmaları kütüphanelerinin yalnızca akademik araştırmaları destekleyen uzmanlık kütüphaneleri olmadığını; kadınların bireysel potansiyellerini geliştiren, mesleki becerilerini güçlendiren, dijital okuryazarlıklarını artıran ve sosyal sermayelerini zenginleştiren sürdürülebilir bilgi ekosistemleri oluşturduğunu ortaya koyması beklenmektedir. Bu yönüyle bildirinin, kadınların bilgiye dayalı güçlenmesini destekleyen kütüphanecilik politikalarına ve kadın odaklı bilgi hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik öneriler sunarak literatüre katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın araştırmaları kütüphaneleri, kişisel ve mesleki gelişim, kadınlar, dijital okuryazarlık, bilgi hizmetleri.

One Library, One Woman; One Woman, One Nation: Women's Studies Libraries Around the World and Their Impact on the Personal and Professional Development of Women's Communities

Serkan İpekçi, serkan@tezar.us

Women's studies libraries are not merely institutions that preserve the documentary and intellectual heritage of women; they also serve as knowledge centers that support women's education, employment, entrepreneurship, leadership, and social participation. This study aims to comparatively examine the contributions of internationally recognized women's studies libraries and information centers operating in different countries and providing online services to the personal and professional development of women's communities.

The study will employ purposive sampling to select women's studies libraries. Research data will be collected from the institutions' official websites, annual reports, strategic plans, digital collections, educational programs, and relevant national and international literature. The data will be analyzed through document analysis using content analysis and a comparative analytical approach. The selected institutions will be compared in terms of their collection development policies, digital services, lifelong learning activities, information literacy training, career development programs, initiatives supporting women's empowerment, and inclusive service models. The study seeks to identify the common practices and innovative service approaches through which women's studies libraries contribute to the personal and professional development of women.

The findings are expected to demonstrate that women's studies libraries are not merely specialized libraries supporting academic research; rather, they function as sustainable knowledge ecosystems that foster women's individual potential, strengthen their professional competencies, enhance their digital literacy, and enrich their social capital. In this respect, the paper aims to contribute to the literature by offering recommendations for library policies that promote women's knowledge-based empowerment and for the further development of women-centered information services.

Keywords: Women's studies libraries, personal and professional development, women, digital literacy, information services.

Kadın Derneklerinin Kadınların Güçlenmesindeki Rolü: Afyonkarahisar İli Örneği

Dr. Öğr. Üyesi Sibel Kula Ölmez, skulaolmez@aku.edu.tr

Çok boyutlu bir kavram olarak kadınların güçlenmesi; kadınların ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal yaşamın tüm alanlarında karar alma süreçlerine etkin katılımını ifade etmektedir. Kadınların kaynaklara erişim, öz güven geliştirme ve toplumsal görünürlük kazanma süreçlerinde kadın dernekleri, oluşturdukları dayanışma ağları ve yürüttükleri projelerle kritik bir rol üstlenmektedir. Bu çalışmanın amacı, Afyonkarahisar ilinde faaliyet gösteren kadın derneklerinin, kadınların toplumsal ağlara katılımı, sosyal ilişkilerini geliştirmesi ve girişimcilik eğilimleri kazanmasındaki rollerini ortaya koymaktır.

Nitel araştırma desenine göre tasarlanan çalışmanın örneklemini, Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası ve ilgili sivil toplum ağlarında kayıtlı ve aktif olan kadın dernekleri oluşturacaktır. Araştırma kapsamında, belirlenen derneklerin yöneticileri ve üyeleri ile derinlemesine mülakatlar gerçekleştirilecek olup elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenecektir. Veri çeşitliliğini sağlamak amacıyla derneklerin web sayfaları ve sosyal medya hesapları incelenerek doküman incelemesi yoluyla yürüttükleri faaliyetler, eğitimler ve projeler değerlendirilecektir.

Bu çalışmanın Afyonkarahisar yerelinde kadın derneklerinin kadın girişimciliği ve sosyal sermaye oluşumu üzerindeki görünmeyen etkilerini deşifre etmesi hedeflenmektedir. Araştırmanın olası kazanımları arasında; yerel düzeydeki kadın örgütlenmelerinin güçlü ve zayıf yönlerinin haritalandırılması, kadınların güçlenmesi önündeki bölgesel engellerin tespiti ve yerel yönetimler ile sivil toplum kuruluşları için veri temelli politika önerilerinin geliştirilmesi yer almaktadır. Çalışmanın, kadın çalışmaları literatüründe kadın derneklerinin rolü alanına katkı sağlayarak gelecek araştırmalara ilham olacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadınların güçlenmesi, kadın dernekleri, sivil toplum, girişimcilik, Afyonkarahisar.

The Role of Women Associations in Women's Empowerment: The Case of Afyonkarahisar Province

Assist. Prof. Dr. Sibel Kula Ölmez, skulaolmez@aku.edu.tr

Women's empowerment, which is a multidimensional concept, refers to women's active participation in decision-making processes across all spheres of economic, social, cultural, and political life. In women's access to resources, building self-confidence, and gaining social visibility, women's associations play a critical role through the solidarity networks they establish and the projects they execute. This study aims to reveal the roles of women's associations operating in the province of Afyonkarahisar in enabling women to participate in social networks, enhance their social relations, and gain entrepreneurial tendencies.

Designed as a qualitative research, the sample of the study will consist of women associations registered and active within the Afyonkarahisar Chamber of Commerce and Industry and related civil society networks. Within the scope of the research, in-depth interviews will be conducted with the managers and members of the determined associations, and the obtained data will be analyzed using the content analysis method. To ensure data triangulation, the websites and social media accounts of the associations will be examined, and the activities, trainings, and projects they execute will be evaluated through document review.

This study aims to decipher the unseen impacts of women associations on women's entrepreneurship and social capital formation in the local context of Afyonkarahisar. The potential contributions of the research include mapping the strengths and weaknesses of local-level women's organizations, identifying regional barriers to women's empowerment, and developing data-driven policy recommendations for local governments and non-governmental organizations. The study is envisioned to inspire future research by contributing to the field of the role of women associations within the literature of women studies.

Keywords: Women's empowerment, women associations, civil society, entrepreneurship, Afyonkarahisar.

Mutfak Departmanında Çalışan Kadınlara Yönelik Cinsiyet Ayrımcılığı ve Mobbing Üzerine Bir Araştırma

**Doç. Dr. Sine Erdoğan Mercan, sinemercan@sdu.edu.tr
Ayşenur Batman, demirtasaysenur280@gmail.com**

Modern iş dünyasının temel dayanaklarından biri kadın-erkek fırsat eşitliği olsa da, yerleşik kültürel kodlar ve geleneksel rol dağılımları profesyonel yaşamda ayrımcı pratiklerin varlığını sürdürmesine neden olmaktadır. Kadın çalışanlar; fiziksel yetersizlik algısı, ağır çalışma şartları ve uzun mesai saatleri gibi engellerle karşılaşarak profesyonel hiyerarşide ikincil konuma itilmekte veya terfi süreçlerinde cam tavan engelleriyle karşılaşmaktadır. Ev yaşamında kadının asli görevi sayılan yemek yapma eyleminin endüstriyel boyutta erkek egemen bir kimliğe büründüğü profesyonel mutfaklar, bu paradoksun somut olarak gözlemlendiği alanlardan biridir. Kadın personeller, mutfaklarda yaşadıkları terfi alma sıkıntısının yanı sıra demografik özelliklerinden dolayı mobbing ve fırsat eşitsizliği gibi birçok ayrımcılığa maruz kalmaktadır. Bu çalışma, otel mutfaklarında görev yapan kadınların maruz kaldığı cinsiyet temelli engelleri belirlemeyi ve bu süreçlerin çalışma motivasyonları üzerindeki etkilerini analiz etmeyi amaçlamaktadır. Araştırmada, sosyal olguların derinlemesine incelenmesine olanak tanıyan nitel araştırma yöntemi benimsenmiş araştırma deseni olarak fenomenoloji (olgubilim) kullanılmıştır. Araştırma evrenini Antalya ili Belek bölgesindeki otel işletmelerinin mutfak departmanlarında aktif olarak çalışan kadın personeller oluşturmaktadır. Örneklem yöntemi olarak kartopu örneklem tercih edilmiştir. Araştırmanın örnekleminde 13 kadın personel yer almaktadır. Veriler literatüre dayanarak hazırlanan yarı yapılandırılmış mülakat formu aracılığıyla toplanmıştır. Veri analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, katılımcıların büyük çoğunluğunun sektörde kadınlara yönelik yaygın bir ayrımcılığın varlığı kanısına sahip olduğu ve üst düzey yönetimde kadınlara yer verilmediği görüşünde oldukları saptanmıştır. Kadınların çalışma ortamında fiziksel güç gerektiren işler konusunda yaşadıkları zorlukların yanı sıra şiddet türlerini de yaşadıkları ve dış görünüşleri ile dalga geçilmesi şeklinde yaşanan mobbing olaylarının yaşandığı ortaya çıkmıştır. Yaşanan bu eşitsizliklerin profesyonel mutfaklarda çalışan kadın personellerin büyük bir bölümünde motivasyon düşüklüğüne ve yıpranmaya yol açtığı; bazı katılımcılarda da hırslanma ve başarı motivasyonu yarattığı belirlenmiştir. Araştırma önerilerinin turizm sektöründe eşitlikçi politikaların yaygınlaşmasına katkı sunacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, turizm, cinsiyet ayrımcılığı, mobbing, eşitlik.

A Study on Gender Discrimination and Mobbing Against Women Working in the Kitchen Department

Assoc. Prof. Dr. Sine Erdoğan Mercan, sinemercan@sdu.edu.tr

Ayşenur Batman, demirtasaysenur280@gmail.com

Although equal opportunity for men and women is a fundamental pillar of the modern business world, ingrained cultural codes and traditional role divisions perpetuate discriminatory practices in professional life. Female employees are often relegated to secondary positions in professional hierarchies or encounter “glass ceiling” barriers during promotion processes due to obstacles such as the perception of physical inadequacy, harsh working conditions and long hours. Professional kitchens where the act of cooking (traditionally considered a woman’s primary domestic duty) takes on a male-dominated identity at an industrial scale serve as a tangible setting where this paradox is evident. In addition to facing difficulties regarding promotion, female kitchen staff are subjected to various forms of discrimination, including mobbing and unequal opportunities, based on their demographic characteristics. This study aims to identify the gender-based barriers encountered by women working in hotel kitchens and to analyze the impact of these processes on their work motivation. A qualitative research method was adopted for the study, utilizing phenomenology as the research design to allow for an in-depth examination of social phenomena. The study population consists of female staff actively working in the kitchen departments of hotels in the Belek region of Antalya. Snowball sampling was selected as the sampling method. The study sample comprises 13 female staff members. Data were collected using a semi-structured interview form developed based on the literature, and content analysis was employed to analyze the data. The analysis results indicate that the vast majority of participants believe there is widespread discrimination against women in the sector and that women in the sector are excluded from senior management positions. It was revealed that, in addition to facing challenges with tasks requiring physical strength, women in the workplace experience various forms of violence and are subjected to mobbing, such as being mocked for their physical appearance. These inequalities were found to cause low motivation and burnout among a large proportion of female staff in professional kitchens, while also fostering ambition and a drive for success in some participants. It can be stated that the study’s recommendations will contribute to the adoption of egalitarian policies within the tourism sector.

Keywords: Women, tourism, gender discrimination, mobbing, equality.

Dijital Feminizm ve Kadın Dayanışma Ağları: Mor Çatı ve EŞİK'in Sosyal Medya Pratiklerinin Karşılaştırmalı Analizi

Dr. Öğr. Üyesi Sinem Ayanoglu Tepeközcan, sinem.ayanoglu@yalova.edu.tr

Dijital iletişim teknolojilerinin gelişmesi ve sosyal medya platformlarının yaygınlaşması, feminist hareketlerin örgütlenme, görünürlük kazanma ve savunuculuk faaliyetlerini önemli ölçüde dönüştürmüştür. Bu bağlamda dijital feminizm, kadınların çevrimiçi mecralarda deneyimlerini paylaşmaları, dayanışma ağları oluşturmaları ve toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesini daha geniş kitlelere ulaştırmaları açısından önemli bir yaklaşım olarak öne çıkmaktadır. Bu araştırma, Türkiye’de faaliyet gösteren Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı ile Eşitlik İçin Kadın Platformu’nun (EŞİK) sosyal medya kullanım pratiklerini dijital feminizm perspektifinden karşılaştırmalı olarak incelemeyi amaçlamaktadır.

Araştırma, dijital aktivizm, ağ toplumu ve feminist medya çalışmaları literatürüne dayanmaktadır. Nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş; veri toplama sürecinde örgütlerin X ve Instagram hesaplarında 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü ile 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında paylaştıkları içerikler doküman incelemesi ve içerik analizi yöntemiyle değerlendirilecektir. Analiz birimini sosyal medya gönderileri oluşturmaktadır. İncelemede paylaşım türü, kullanılan hashtagler, görsel kullanım biçimi, söylem özellikleri, beğeni, yorum ve yeniden paylaşım gibi etkileşim göstergeleri ile eyleme yönelik çağrılar (etkinliğe katılım, imza kampanyası, bağış vb.) dikkate alınacaktır. Ayrıca içerikler; kadın dayanışması, hak savunuculuğu, şiddetle mücadele, hukuki bilgilendirme, etkinlik duyurusu, politika eleştirisi ve çağrı/eylem mobilizasyonu temaları çerçevesinde kodlanarak karşılaştırmalı olarak analiz edilecektir.

Çalışmanın temel varsayımı, Mor Çatı ve EŞİK'in sosyal medya platformlarını yalnızca bilgi paylaşımı amacıyla değil; kadın dayanışmasını güçlendiren, toplumsal farkındalık oluşturan, kadın sorunlarını kamusal gündemde görünür kılan ve takipçileri hak temelli savunuculuk faaliyetlerine yönlendiren dijital feminist araçlar olarak kullandıklarıdır. Bu çerçevede araştırmanın, dijital feminizmin kadın örgütlerinin iletişim stratejilerindeki işlevini ortaya koyarak Türkiye'deki dijital feminist aktivizm literatürüne ve kadın örgütlerinin sosyal medya kullanımı üzerine yürütülen çalışmalara güncel ve karşılaştırmalı bir katkı sunması amaçlanmaktadır.

Anahtar kelimeler: Dijital feminizm, kadın dayanışması, sosyal medya, dijital aktivizm, içerik analizi.

Digital Feminism and Women's Solidarity Networks: A Comparative Analysis of the Social Media Practices of Mor Çatı and EŞİK

Assist. Prof. Dr. Sinem Ayanoglu, sinem.ayanoglu@yalova.edu.tr

The rapid development of digital communication technologies and the widespread use of social media platforms have significantly transformed the ways feminist movements organize, gain visibility, and conduct advocacy activities. Within this context, digital feminism has emerged as an important framework that enables women to share their experiences, establish solidarity networks, and promote gender equality through online platforms. This study aims to comparatively examine the social media practices of the Mor Çatı Women's Shelter Foundation and the Women's Platform for Equality (EŞİK) in Türkiye from the perspective of digital feminism.

The study is grounded in the literature on digital activism, network society, and feminist media studies. Adopting a qualitative research design, it analyzes the organizations' posts shared on X and Instagram during the campaigns for International Women's Day (8 March) and the International Day for the Elimination of Violence against Women (25 November) through document analysis and qualitative content analysis. The unit of analysis consists of social media posts. The analysis focuses on post type, hashtags, visual content, discourse characteristics, engagement indicators, and calls to action such as participation in events, petitions, and donation campaigns. Furthermore, the posts will be coded and comparatively analyzed according to the themes of women's solidarity, rights advocacy, combating violence against women, legal information, event announcements, policy criticism, and mobilization for collective action.

The main assumption of the study is that Mor Çatı and EŞİK use social media not only as a means of information sharing but also as digital feminist tools that strengthen women's solidarity, raise public awareness, increase the visibility of women's issues in the public sphere, and encourage followers to engage in rights-based advocacy. Accordingly, the study aims to reveal the role of digital feminism in the communication strategies of women's organizations and to contribute to the literature on digital feminist activism and social media use by women's organizations in Türkiye through a contemporary and comparative perspective.

Keywords: Digital feminism, women's solidarity, social media, digital activism, content analysis.

Çocuklara Değerlerin Aktarımında Ailenin Rolü Nedir, Nasıl Olmalıdır?¹

Prof. Dr. Süleyman Göksoy, suleymangoksoy@duzce.edu.tr

Araştırmanın amacı iyiyi kötüden, olumluyu, olumsuzdan, doğruyu yanlıştan ayırmada önemli bir kriter olan değerleri çocuklara aktarmada ailenin yerini, önemini ve rolünü dile getirebilmektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmış ve veriler doküman analizi tekniği ile analiz edilerek, değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırma süresince değerleri çocuklara aktarmada ailenin nasıl bir yol izlemesi gerektiği sorusuna cevap aranmıştır. Değerler, bireylerin davranışları ve davranışlarının şekillenmesinde norm görevi görürler. Doğruluk, bilgelik, öz yeterlik, yaratıcılık, merak, muhakeme, öğrenme sevgisi, cesaret, sebat, yaşam coşkusu, dürüstlük, insanlık, iyilikseverlik, sevgi, liderlik, adillik, takım çalışması, öz- düzenleme, öz- saygı, alçakgönüllülük, affedicilik, tedbirlilik, kolaylaştırıcılık, pozitiflik, affedicilik, merhamet, tevazu, güven, açıklık, nezaket, cömertlik, yılmazlık, sadakat, sabır, umut, şükran, minnettarlık, memnuniyet, özgecilik, empati, dürüstlük, sorumluluk şeklinde ön toplumsal yaşamda çıkan değerlerle birey ilk defa aile ortamında karşılaşır veya karşılaşmalıdır. Böylece aile ortamında çocuk bu değerleri aile fertlerinin davranışlarında görebilirse modelle, hayatına aktarabilme şansına da sahip olmuş olur. O nedenle anne baba başta olmak üzere aile büyüklerinin tavır, davranış, tutum ve alışkanlığı çocuğa rol model olma adına çok önemli ve gereklidir. Çocuğa değerlerin kazandırılması adına ayrıca başarıya ulaşan diğer insanların hikayelerini duymak, okumak, izlemek bireyin zihninde anı olarak kaydolmasına ve bireyin kendi deneyimi haline gelmesine yardımcı olduğundan, çocuklara değerlerin kazandırılmasında, bu değerlere sahip insanların hayatları ile ilgilenilmeli, hayat hikayelerini içeren kitaplar okutulmalı, filimler izletilmelidir. Çocukların, başarılı olmuş insanlarla tanışması sağlanmalı, mesleğinde başarılı olmuş kişilerin mesleklerini icra ederken izlemeleri sağlanmalıdır. Çocuğun etrafında ona inanan insanlar olmalı, sadece yapıcı edebi metinler okutulmalı, filimler izletilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Değerler, aile, sosyal öğrenme, ayna nöron.

¹ Project No: 2026.10.01.1748. Bu çalışma, Düzce Üniversitesi'ndeki SBBAP/Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında desteklenmektedir.

What is the Role of the Family in Transmitting Values to Children, and How Should It Be?¹

Prof. Dr. Süleyman Göksoy, suleymangoksoy@duzce.edu.tr

The aim of this research is to articulate the place, importance, and role of the family in transmitting values to children, which are a crucial criterion for distinguishing good from bad, positive from negative, and right from wrong. A case study design, a qualitative research method, was used in the study, and the data were analyzed, evaluated, and interpreted using document analysis techniques. Throughout the research, the study sought to answer the question of how families should approach transmitting values to their children. Values serve as norms in shaping the behaviors of individuals. Values such as truthfulness, wisdom, self-efficacy, creativity, curiosity, reasoning, love of learning, courage, perseverance, zest for life, honesty, humanity, benevolence, love, leadership, fairness, teamwork, self-regulation, self-respect, humility, forgiveness, prudence, facilitation, positivity, compassion, modesty, trust, openness, kindness, generosity, resilience, loyalty, patience, hope, gratitude, thankfulness, contentment, altruism, empathy, honesty, and responsibility are first encountered by individuals in the family environment, or should be encountered there. Thus, if a child can observe these values in the behavior of family members within the family environment, they have the chance to model and incorporate them into their own lives. Therefore, the attitudes, behaviors, and habits of parents and other family members are very important and necessary for serving as role models for children. In order to instill values in children, hearing, reading, and watching the stories of other successful people helps to record these stories as memories in the individual's mind and make them part of their own experience. Therefore, children should be interested in the lives of people who possess these values, read books about their life stories, and watch films about them. Children should be introduced to successful people and allowed to observe successful professionals in their careers. Children should be surrounded by people who believe in them, and only constructive literary texts should be read and films should be shown to them.

Keywords: Values, family, social learning, mirror neuron.

¹ Project No: 2026.10.01.1748. This study is supported within the scope of Scientific Research Projects (BAP) at Duzce University.

Sosyal Medyada Instagram Özelinde Kadın Sporcu Temsili: Sayılar ve Söylemlerle Eşitsizliğin Yeniden İnşası

Lisansüstü Öğrencisi Sümeyye Nur Eroğlu, 702532003@ogr.uludag.edu.tr

Amaç: Bu çalışma, Instagram'da geniş takipçi kitlesine sahip "beinsportstr" adlı spor sayfasındaki cinsiyet temsillerini analiz etmeyi amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında, ilgili sayfanın paylaşımları görsel ve metinsel düzlemde incelenirken; bu paylaşımlara gelen kullanıcı yorumları üzerinden toplumsal cinsiyet algısının dijital mecrada nasıl şekillendiği ele alınmıştır.

Gereç ve Yöntem: Sosyal medya içeriklerindeki cinsiyet temsillerini anlamaya yönelik karma bir yaklaşım benimsenerek içerik ve söylem analizi desenine göre tasarlanmıştır. Araştırmanın materyalini, Türkiye'de 3.3 milyon takipçiye sahip Bein Sports Türkiye resmi instagram hesabı oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında, 12-18 Nisan 2026 tarihleri arasında paylaşılan toplam 163 gönderi ve gönderilere gelen kullanıcı yorumları dijital gözlem tekniğiyle incelenmiştir. Veriler günlük izleme çizelgeleri ve anonimleştirilmiş ekran görüntüleri aracılığıyla dijital ortamda kayıt altına alınmıştır.

Bulgular: Yapılan inceleme sonucunda; erkek sporcu içeriklerinin %71,2 gibi açık bir oranla baskın olduğu, kadın sporcu temsili ise %7,3 ile sınırlı kaldığı saptanmıştır. Branş bazında futbol %71,7 ile mutlak bir hegemonya kurarken, kadının uluslararası düzeyde başarılı olduğu voleybol branşı yalnızca %3'lük oranda yer bulabilmiştir. Araştırmanın en özgün bulgusu; kadın sporcuların "ilgi görmediği" yönündeki kurumsal argümanın aksine, kadın basketboluna ait en düşük etkileşimli içeriğin bile erkek basketboluna kıyasla yaklaşık 2 kat daha fazla beğeni ve 5 kat daha fazla yorum almasıdır. Kullanıcı yorumlarına yönelik söylem analizi ise; kadın başarısının takdir edildiği anlarda dahi "melek", "kraliçe" gibi cinsiyetçi kalıp yargıların üretildiğini ve kadınların yönetimsel/teknik rollerine karşı dirençli bir ön yargının varlığını ortaya koymaktadır.

Sonuç: Çalışma, dijital spor medyasının geleneksel erkek hegemonyasını ve maskülen hiyerarşiyi dijital platformlarda yeniden ürettiğini belgelemektedir. İzleyici etkileşimleri ve uç değer analizleri, yerleşik medyadaki ilgi azlığı iddiasının bilimsel temeli olmadığını, aksine suni bir eşik bekçiliği (gatekeeping) yapıldığını ve izleyicide kadın sporuna yönelik dönüştürücü bir ilgi potansiyeli bulunduğunu kanıtlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal cinsiyet, spor medyası, cinsiyet temsilleri, eşik bekçiliği, kullanıcı yorumları.

Female Athlete Representation on Social Media Specifically via Instagram: Reconstructing Inequality through Numbers and Discourses

Graduate Student Sümeyye Nur Eroğlu, 702532003@ogr.uludag.edu.tr

This study analyzes gender representations on "beinsportstr," a prominent sports page on Instagram, examining posts visually and textually while addressing digital gender perceptions through user comments. Adopting a mixed-method approach to understand social media gender dynamics, the research employs content and discourse analysis models. The dataset comprises 163 posts and corresponding user comments from Bein Sports Turkey's official Instagram account, collected via digital observation between April 12 and 18, 2026. Data were recorded through daily tracking charts and anonymized screenshots.

Analysis reveals a heavy dominance of male athlete content (71.2%), while female representation remains limited to 7.3%. On a sport-branch basis, football establishes absolute hegemony at 71.7%, whereas volleyball—a branch of significant international success for women—receives only 3%. Crucially, countering the institutional argument that female athletes "do not attract interest," even the lowest-engagement women's basketball content received approximately twice as many likes and five times more comments than men's basketball. Discourse analysis of comments indicates that even during moments of appreciation, sexist stereotypes like "angel" or "queen" are reproduced, alongside persistent prejudice against women's managerial or technical roles.

In conclusion, digital sports media reproduces traditional male hegemony and masculine hierarchies. Audience interactions and outlier analyses prove that mainstream claims of viewer disinterest lack scientific basis. Instead, an artificial gatekeeping operates against a transformative interest potential toward women's sports among the digital audience.

Keywords: Gender, sports media, gender representations, gatekeeping, user comments.

Üniversiteli Kadın Öğrencilerin Liderlik Arzuları, Algıladıkları Engeller ve Mentorluk Deneyimleri: Bir Fenomenoloji Çalışması

Doç. Dr. Şule Çeviker Ay, suleay@duzce.edu.tr

Bu araştırmanın amacı, üniversitede öğrenim gören kadın öğrencilerin mevcut ve gelecekteki liderlik arzularını, bu arzuları şekillendiren gerekçeleri ve algıladıkları yapısal engelleri; alınan veya eksikliği hissedilen mentorluk süreçlerinin öğrencilerin kariyer hedefleri ve engellerle başa çıkma stratejileri üzerindeki etkisini nasıl anlamlandırdıklarını ortaya koyarak liderliği destekleyecek çözüm önerileri geliştirmektir.

Çalışma, problemin doğasını açıklayan üç temel kurama dayanmaktadır: Rol uyumsuzluğu kuramı, cam tavan metaforu, mentorluk ve sosyal bilişsel kuram.

Literatürdeki çalışmalar genellikle iş hayatındaki kadınlara odaklanırken; bu araştırma, liderlik kimliğinin inşa edildiği üniversite yıllarına inerek kadınların henüz iş gücüne katılmadan karşılaştıkları beklentilerini ve davranışlarını etkileme gücündeki algılanan engelleri incelemektedir. Bu yaklaşım literatürdeki boşluğu doldururken, YÖK ve üniversite yönetimleri için erken müdahale fırsatı sağlayabilecek kanıta dayalı mentorluk modelleri geliştirmeye zemin sunmaktadır.

Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseniyle kurgulanmıştır. Türkiye’de Batı Karadeniz Bölgesi’nde bir üniversitenin çeşitli fakültelerinden maksimum çeşitlilik örneklemesiyle seçilen yaklaşık 15-20 lisans öğrencisiyle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilecektir. Görüşme formu literatür taramasına dayanarak hazırlanmış ve uzman görüşleri alınarak son hali verilmiştir. Araştırmanın etik kurul onayı (21.05.2026 - 2026/271 tarih ve sayılı) alınmıştır. Elde edilen veriler, içerik analiziyle çözümlenecek ve anonim alıntılarla desteklenecektir.

Çalışma sonucunda, öğrencilerin toplumsal cinsiyet beklentilerini içselleştirerek daha üniversite sıralarında rol çatışması ve sosyokültürel engeller deneyimlediklerinin tespit edilmesi öngörülmektedir. Aktif bir mentor veya kadın rol modelin varlığının, öğrencilerin öz-yeterlik inançlarını artırarak bu görünmez engelleri aşmalarında kritik bir çözüm mekanizması olarak öne çıkması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üniversiteli kadın öğrenciler, liderlik arzuları, algılanan engeller, mentorluk deneyimleri, fenomenolojik araştırma.

Female University Students' Leadership Aspirations, Perceived Barriers, and Mentorship Experiences: A Phenomenological Study

Assoc. Prof. Dr. Şule Çeviker Ay, suleay@duzce.edu.tr

This research aims to develop solutions to support leadership by exploring female university students' current and future leadership aspirations, the underlying reasons shaping these desires, and the structural barriers they perceive. It also seeks to reveal how students make sense of the impact of experienced—or lacking—mentorship processes on their career goals and coping strategies against these barriers.

The study is grounded in foundational frameworks that explain the problem's nature: role incongruity theory, the glass ceiling metaphor, mentorship, and social cognitive theory. While existing literature primarily focuses on women already in the workforce, this research delves into the university years—when leadership identity is constructed—to examine the perceived barriers that influence women's expectations and behaviors before they even enter the labor market. By filling this gap, the approach lays the groundwork for developing evidence-based mentorship models that can provide early intervention opportunities for the Council of Higher Education (YÖK) and university administrations.

The research is designed using a phenomenological approach, a qualitative research method. Semi-structured interviews will be conducted with approximately 15-20 undergraduate students, selected via maximum variation sampling from various faculties of a university in the Western Black Sea Region of Turkey. The interview form was developed based on a literature review and finalized with expert feedback. Ethics committee approval (dated 21.05.2026, No: 2026/271) has been obtained. Data will be evaluated using content analysis and supported by anonymous quotes.

The study anticipates finding that students internalize societal gender expectations, experiencing role conflicts and sociocultural barriers as early as their university years. The presence of an active mentor or female role model is expected to emerge as a critical mechanism, helping students overcome these invisible obstacles by enhancing their self-efficacy beliefs.

Keywords: Female university students, leadership aspirations, perceived barriers, mentoring experiences, phenomenological research.

Konteyner Kentlerde Annelik: Annelik Kırılğanlığı ve Başa Çıkma Stratejileri¹

Doç. Dr. Tuba Gün Cıngı, tguncingi@adiyaman.edu.tr

Prof. Dr. Seval Kızıldağ Şahin, sevalkizildag@adiyaman.edu.tr

Doç. Dr. Sibel Ezgin Ağılı, sibel.ezgin@bilecik.edu.tr

Doç. Dr. İlhan Koyuncu, ilhankync@adiyaman.edu.tr

Afetler, toplumsal yapıdaki mevcut eşitsizlikler ve yerleşik cinsiyet rolleri nedeniyle kadınları ve özellikle bakım emeği sorumluluğu bulunan anneleri orantısız şekilde etkilemektedir. Afet literatüründe kadın odaklı çalışmalar olsa da afet ve annelik deneyimine etkisinin derinlemesine incelendiği sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu çalışma, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş-Pazarcık merkezli ve geniş çaplı etkiye sahip olan deprem sonrası Adıyaman'daki konteyner kentlerde yaşayan annelerin günlük yaşamlarını, değişen annelik rollerini ve aile içi ilişkilerini inceleyerek zorlu koşullar karşısında geliştirdikleri başa çıkma stratejilerini derinlemesine analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik desen referans alınarak içerik analizi yapılmıştır. Saha çalışması, Nisan-Temmuz 2025 tarihleri arasında Adıyaman merkezde bulunan ve farklı mekânsal özelliklere sahip iki konteyner kentte yürütülmüştür. Çalışma kapsamında, en az bir tane 18 yaş altı çocuk sahibi olan 22-50 yaş aralığındaki 50 anne ile derinlemesine yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler ortalama bir buçuk saat sürmüştür. Bu görüşmeler bilgisayar ortamına aktarıldıktan sonra MAXQDA 24 programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Araştırma bulguları, annelerin konteynerlerdeki dar yaşam alanlarında önemli düzeyde mahremiyet krizi ve mekânsal denetim kaybı yaşadıklarını göstermektedir. Sosyal ağların dağılmasıyla oluşan izolasyon, heterojen yerleşim düzeninden kaynaklanan güvenlik kaygısı ve çocukların eğitim süreçlerine dair belirsizlikler, anneler üzerinde kronik bir yetersizlik duygusu, zihinsel yorgunluk ve psikolojik yük oluşturmaktadır. Buna karşın annelerin, konteyner komşularıyla yeni dayanışma ağları kurarak sosyal sermayelerini yeniden inşa ettikleri, dar alanları işlevsel kılmak için çeşitli mekânsal stratejiler geliştirdikleri ve manevi değerler aracılığıyla psikolojik direnç kazandıkları saptanmıştır. Çocuklarının geleceğine dair besledikleri motivasyon ise annelerin en temel dayanıklılık kaynağı olarak öne çıkmaktadır.

Sonuç olarak, annelerin sergilediği başa çıkma stratejileri, afet sonrası iyileşme sürecinde hayati bir rol oynamaktadır. Ancak bu kapasitenin sürdürülebilirliği, annelerin omuzlarındaki yükü hafifletecek yapısal ve mekânsal destek mekanizmalarının inşasına bağlıdır. Bu çalışma, afet sonrası sosyal politikaların “anne” odaklı ve kesişimsel bir perspektifle geliştirilmesinin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Afet, 6 Şubat 2023 depremi, annelik kırılğanlığı, konteyner kent, başa çıkma.

¹ Bu çalışma, TÜBİTAK 3005 - Sosyal ve Beşeri Bilimlerde Yenilikçi Çözümler Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında desteklenen 324K695 numaralı ve “6 Şubat Depremi Sonrası Konteyner Kent Yaşamında Annelik: Karşılaşılan Güçlükler ve Başa Çıkma Stratejileri” başlıklı proje verilerinden türetilmiştir.

Motherhood in Container Cities: Maternal Vulnerability and Coping Strategies²

Assoc. Prof. Dr. Tuba Gün Çıngı, tguncingi@adiyaman.edu.tr

Prof. Dr. Seval Kızıldağ Şahin, sevalkizildag@adiyaman.edu.tr

Assoc. Prof. Dr. Sibel Ezgin Ağılı, sibel.ezgin@bilecik.edu.tr

Assoc. Prof. Dr. İlhan Koyuncu, ilhankync@adiyaman.edu.tr

Disasters disproportionately affect women—particularly mothers with caregiving responsibilities—due to existing social inequalities and entrenched gender roles. While the disaster literature includes women-oriented research, there are few studies that provide an in-depth examination of the impact of disasters on the experience of motherhood. This study aims to analyze the daily lives, shifting maternal roles, and intra-familial relationships of mothers living in container cities in Adıyaman following the devastating February 6, 2023, Kahramanmaraş-Pazarcık earthquakes, and to explore the coping strategies they have developed in response to these challenging conditions.

Adopting a qualitative research approach, this study employs a phenomenological design and content analysis. Fieldwork was conducted between April and July 2025 in two container cities with distinct spatial characteristics in central Adıyaman. In-depth face-to-face interviews, lasting an average of 1.5 hours, were held with 50 mothers aged 22–50 who have at least one child under the age of 18. The data were transcribed and analyzed using MAXQDA 24 software.

The findings indicate that mothers face a significant privacy crisis and a loss of spatial control within the confined living areas of containers. Isolation resulting from the dissolution of social networks, security concerns arising from heterogeneous settlement patterns, and uncertainties regarding their children's education create a chronic sense of inadequacy, mental exhaustion, and psychological burden. Conversely, the study found that mothers rebuild their social capital by establishing new solidarity networks with container neighbors, employ various spatial strategies to make limited areas functional, and gain psychological resilience through spiritual values. Motivation derived from their children's future emerges as the most fundamental source of resilience.

Consequently, the coping strategies mothers employ play a vital role in the post-disaster recovery process. However, the sustainability of this capacity depends on the establishment of structural and spatial support mechanisms that alleviate the burden on mothers' shoulders. This study emphasizes the necessity of developing post-disaster social policies through a "mother-oriented" and intersectional perspective.

Keywords: Disaster, February 6, 2023 earthquake, maternal vulnerability, container city, coping.

² This research was supported by the Scientific and Technological Research Council of Türkiye (TÜBİTAK) under the 3005 – Innovative Solutions Research Grant Program in Social Sciences and Humanities (Project No: 324K695) and is titled “Motherhood in Container City Life After the February 6 Earthquake: Challenges and Coping Strategies”.

Kutsal Bilgiden Kara Büyüye: Türk ve Dünya Masallarında Kadın Tipin Demonizasyonu

Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Kara, ulkuatakara@gmail.com

Bu tebliğde, Türk ve dünya masallarında cadı motifinin yalnızca kötücül bir anlatı unsuru olarak değil; dişil bilgelik, şifa bilgisi ve ritüel otoritesinin ataerkil anlatı düzeni içerisinde tehdit olarak yeniden kodlanmasının sembolik bir yansıması olarak okunabileceği ileri sürülmektedir. Çalışmanın temel inceleme metnini Ülkü Kara'nın derlediği Başkurt masallarından “Yedinci Batır” oluşturmaktadır. Masalda yer alan tek gözlü nine/cadı figürü; zehir motifi, gizli bilgi ve “can kutusu” (dış can) motifi bağlamında incelenmiştir.

Çalışmada öncelikle Propp'un anlatı işlevleri kuramı çerçevesinde cadı motifinin engelleyici, sınavıcı ve bilgi taşıyıcı işlevleri değerlendirilmiş; ardından Jung'un arketip yaklaşımı ve feminist halkbilimi perspektifi üzerinden motifin sembolik yapısı tartışılmıştır. Masaldaki tek gözlü ninenin hem ölüm bilgisini hem de yaşamın sırrını taşıyan anahtarı elinde bulundurması, kadın unsurunun yaşam ve ölüm üzerindeki sembolik otoritesini görünür kılan önemli bir yapı olarak ele alınmıştır. Özellikle iç içe sandıklar içerisinde saklanan “can” motifi, Thompson'ın motif indeksindeki “dış can/ruh” yapısıyla ilişkilendirilmiş; motifin Lilith, albastı/alkarısı ve Osiris-İsis anlatılarıyla benzerlikleri değerlendirilmiştir.

Tebliğde ayrıca, şifa, doğum, ölüm ve gizli bilgi alanlarında tarihsel olarak etkin olan dişi unsurların, toplumsal dönüşüm süreçlerinde “cadı” ve “büyücü” biçiminde demonize edilmiş olabileceği tartışılmaktadır. Bu bağlamda masallardaki cadı tipinin yalnızca kötücül bir karakter değil; kültürel bellekte dönüşüme uğramış dişil otoritenin anlatısal bir kalıntısı olduğu savunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cadı motifi, demonizasyon, dişil bilgelik, Başkurt masalları, can kutusu.

From Sacred Knowledge to Black Magic: The Demonization of Female Figures in Turkish and World Folktales

Assist. Prof. Dr. Ülkü Kara, ulkuatakara@gmail.com

This paper argues that the witch motif in Turkish and world folktales should not be regarded merely as an evil narrative element, but may also be interpreted as a symbolic reflection of the demonization of feminine wisdom, healing knowledge, and ritual authority within patriarchal narrative structures. The primary text examined in this study is “The Seventh Batyr,” one of the Bashkir tales compiled by Ülkü Kara. The one-eyed old woman/witch figure in the tale is analyzed in relation to the poison motif, hidden knowledge, and the “life container” (external soul) motif.

First, the study evaluates the witch motif within the framework of Vladimir Propp’s theory of narrative functions, focusing on its roles as an obstructive, testing, and knowledge-bearing figure. Subsequently, the symbolic structure of the motif is discussed through Jung’s archetypal theory and the perspective of feminist folklore studies. The fact that the one-eyed old woman in the tale possesses both the knowledge of death and the key to the secret of life is interpreted as an important structure that reveals the symbolic authority of the feminine over life and death. In particular, the motif of the “external soul,” hidden within nested chests, is associated with the “external soul/life index” structure in Stith Thompson’s motif index, and its similarities with Lilith, Albastı/Alkarısı, and the Osiris–Isis narratives are examined.

The paper further discusses the possibility that female figures historically associated with healing, birth, death, and esoteric knowledge were gradually demonized as “witches” and “sorceresses” during processes of social transformation. In this context, the witch figure in folktales is interpreted not merely as an evil character, but as a narrative remnant of a transformed feminine authority preserved within cultural memory.

Keywords: Witch motif, demonization, feminine wisdom, Bashkir folktales, external soul motif.

İslam Hukuku ve Türk Hukuku Bağlamında Dönüşen Erkeklik ve Babalık Roller

Dr. Av. Vildan Sali, av.vildansali@hotmail.com

Bu çalışma, modern dönemde yeniden şekillenen erkeklik ve babalık rollerini İslam hukuku ve Türk hukuku bağlamında biyolojik, psikolojik, toplumsal ve ekonomik boyutlarıyla incelemeyi amaçlamaktadır. Modernleşme, bireyselleşme, dijitalleşme ve aile yapısındaki değişimler, erkekliğin geleneksel anlam dünyasını ve babalığın aile içerisindeki konumunu önemli ölçüde dönüştürmüştür. Bu süreçte erkek, aile içerisindeki otorite ve aidiyet alanlarında farklılaşmalar yaşarken; babalık da yalnız biyolojik bir ilişki olmaktan çıkarak hukukî, psikolojik ve toplumsal yönleri bulunan çok boyutlu bir role dönüşmüştür. Araştırma, modern hukuk sistemlerinde devam eden ailevi sorumluluklar ile dönüşen babalık rolleri arasındaki denge problemini analiz etmeyi hedeflemektedir.

Araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş; İslam hukukunun klasik kaynakları ile Türk aile hukukuna ilişkin normatif düzenlemeler karşılaştırmalı ve disiplinlerarası bir yaklaşımla değerlendirilmiştir. Bunun yanında aile sosyolojisi ve toplumsal cinsiyet literatüründen yararlanılarak erkeklik ve babalık rollerindeki toplumsal değişimlerin aile kurumu üzerindeki etkileri incelenmiştir.

Araştırma bulguları, İslam hukukunda babalığın nafaka, himaye, terbiye ve aileyi koruma yükümlülükleri ekseninde şekillendiğini; Türk hukukunda ise babalığın, çocuğun fiziksel, duygusal ve sosyal gelişimine aktif katılımı içeren bir hak ve sorumluluk alanı olarak tanımlandığını ve ebeveynlik görevlerinin anne ile baba arasında çocuğun üstün yararı ilkesi doğrultusunda paylaştırıldığını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, İslam hukukunda şekillenen erkeklik ve babalık anlayışları ile modern aile yapısının öngördüğü roller arasında farklılaşmaların bulunduğu belirlenmiştir.

Sonuç olarak çalışma, erkeklik ve babalık rollerinin toplumsal dönüşümler doğrultusunda yeniden şekillendiğini ortaya koymaktadır. İslam hukuku ve Türk hukukunun farklı normatif temellere dayanmasına rağmen babalığın, aile kurumunun korunması, çocuğun bakım ve gelişiminin desteklenmesi ile aile içi sorumlulukların yerine getirilmesindeki temel rolünü sürdürdüğü görülmektedir. Bu bağlamda çalışma, dönüşen erkeklik ve babalık anlayışına ilişkin hukukî ve sosyolojik tartışmalara karşılaştırmalı bir perspektif sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İslam Hukuku, Türk Hukuku, erkeklik, babalık, dönüşüm.

The Transformation of Masculinity and Fatherhood in The Context of Islamic Law and Turkish Law

Dr. Atty. Vildan Sali, av.vildansali@hotmail.com

This study examines the reshaped roles of masculinity and fatherhood in the modern era within the context of Islamic law and Turkish law through biological, psychological, social, and economic dimensions. Contemporary social transformations, including modernization, individualization, digitalization, and changes in family structures, have significantly altered traditional understandings of masculinity and the position of fatherhood within the family. As a result, fatherhood has evolved beyond a purely biological relationship into a multidimensional role encompassing legal, psychological, and social responsibilities. The study analyzes the relationship between enduring familial obligations and the changing expectations associated with fatherhood in modern legal systems.

The research adopts a qualitative method and evaluates the classical sources of Islamic law alongside the normative framework of Turkish family law through a comparative and interdisciplinary approach. In addition, insights from family sociology and gender studies are employed to assess the impact of changing masculinity and fatherhood roles on the family institution.

The findings reveal that, in Islamic law, fatherhood is primarily defined through the obligations of maintenance (*nafaqa*), protection, upbringing, and safeguarding the family. In Turkish law, fatherhood is conceived as a set of rights and responsibilities requiring active participation in a child's physical, emotional, and social development, with parental duties structured around the principle of the best interests of the child. The analysis further indicates that contemporary expectations of fatherhood extend beyond economic provision to include greater involvement in childcare, emotional support, and family life.

In conclusion, the study demonstrates that the roles of masculinity and fatherhood are continuously reshaped by social transformation. Although Islamic law and Turkish law rest on different normative foundations, both recognize the significance of fatherhood in preserving the family institution, supporting child development, and fulfilling familial responsibilities. The study thus provides a comparative perspective on contemporary legal and sociological debates concerning evolving understandings of masculinity and fatherhood.

Keywords: Islamic Law, Turkish Law, masculinity, fatherhood, transformation.

Boşanma ve Yeniden Kurulan Ailelerin Çocukların Kişilik Gelişimine Etkisi: Azerbaycan Örneği

Doç. Dr. Yagut Aliyeva, yaqutaliyeva@bsu.edu.az

Aile kurumunda yaşanan güncel dönüşümler; boşanma oranlarının artması, yeniden evliliklerin yaygınlaşması ve geleneksel aile modellerinin değişmesiyle karakterize edilmektedir. Bu süreçler, çocukların sosyalleşme ve kişilik gelişimini, duygusal iyilik hâlini, toplumsal uyumunu ve gelecekteki yaşam stratejilerini önemli ölçüde etkilemektedir. Azerbaycan’da aileye ilişkin geleneksel değerlerin modernleşme sürecindeki sosyoekonomik ve sosyokültürel değişimlerle birlikte varlığını sürdürmesi, konuyu özel olarak önemli kılmaktadır.

Bu araştırmanın amacı, çağdaş Azerbaycan toplumunda ebeveyn boşanmasının ve yeniden kurulan ailelerin çocukların kişilik gelişimi üzerindeki etkilerini sosyolojik açıdan incelemek; aile parçalanması sonrasında çocukların uyumunu belirleyen sosyal, ekonomik, psikolojik ve kültürel faktörleri ortaya koymaktır.

Araştırma, karma yöntem yaklaşımına dayanmaktadır. Ampirik veriler, Azerbaycan’da gerçekleştirilen sosyolojik araştırma (n=1000), derinlemesine görüşmeler (n=100; 50 kadın ve 50 erkek), vaka analizleri ve katılımcı gözlem yöntemiyle elde edilmiştir. Ayrıca, Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet İstatistik Komitesi’nin 1990–2024 yıllarına ait resmî istatistikleri incelenmiş; evlenme, boşanma ve yeniden kurulan ailelere ilişkin eğilimler analiz edilmiştir. Kuramsal çerçeve, Azerbaycan, Türkiye, Rusya ile Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerinde yürütülen çalışmaların karşılaştırmalı değerlendirilmesine dayanmaktadır.

Araştırma, çocukların toplumsal uyumu ve kişilik gelişiminde belirleyici unsurun boşanma ya da yeniden evlilikten ziyade aile içi ilişkilerin niteliği olduğunu göstermektedir. Duygusal destek, istikrarlı aile ortamı ve sağlıklı ebeveyn-çocuk ilişkileri, çocukların gelişiminde temel rol oynamaktadır. Bulgular ayrıca Azerbaycan toplumunda boşanmaya ilişkin geleneksel algının değişmekte olduğunu ve aile yapısından çok aile içi ilişkilerin niteliğinin önem kazandığını ortaya koymaktadır. Çalışma, devlet aile politikalarının geliştirilmesi, aile danışmanlığı ve psikolojik destek hizmetlerinin yaygınlaştırılması ile boşanmış ve yeniden kurulan ailelerde yetişen çocuklara yönelik sosyal destek mekanizmalarının güçlendirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, kişilik, aile, boşanma, yeniden kurulan aile.

The Impact of Divorce and Reconstituted Families on Children's Personality Development: The Case of Azerbaijan

Assoc. Prof. Dr. Yagut Aliyeva, yaqutaliyeva@bsu.edu.az

Contemporary transformations of the family institution are characterized by rising divorce rates, the increasing prevalence of remarriage, and changes in traditional family models. These processes significantly influence children's socialization and personality development, affecting their emotional well-being, social adaptation, and future life strategies. In Azerbaijan, the issue is of particular importance, as traditional family values continue to coexist with the socioeconomic and sociocultural changes associated with modernization.

The aim of this study is to examine, from a sociological perspective, the impact of parental divorce and reconstituted families on children's personality development in contemporary Azerbaijani society and to identify the social, economic, psychological, and cultural factors shaping children's adaptation following family dissolution.

The study employs a mixed-methods research design. Empirical data were obtained through a sociological survey conducted in Azerbaijan (n = 1,000), in-depth interviews (n = 100; 50 women and 50 men), case studies, and participant observation. In addition, official statistics of the State Statistical Committee of the Republic of Azerbaijan covering the period 1990–2024 were analyzed to examine trends in marriage, divorce, and reconstituted families. The theoretical framework is based on a comparative analysis of studies conducted in Azerbaijan, Türkiye, Russia, and the countries of Europe and North America.

The findings demonstrate that the key determinant of children's social adaptation and personality development is not divorce or remarriage itself, but rather the quality of family relationships. Emotional support, a stable family environment, and healthy parent-child relationships play a fundamental role in children's development. The results also indicate that Azerbaijani society is gradually moving away from perceiving divorce solely as a social deviation and is increasingly recognizing the importance of the quality of family relationships over the formal structure of the family. The study provides recommendations for improving state family policy, expanding family counseling and psychological support services, and strengthening social support mechanisms for children growing up in divorced and reconstituted families.

Keywords: Child, personality, family, divorce, reconstituted family.

Erken Dönem İslam Toplumunda Dezavantajlı Bir Grup Olarak Kadınlara Yönelik Hukuki ve Sosyal Düzenlemeler

Doç. Dr. Yasemin Barlak, ybarlak@sinop.edu.tr

İçinde yaşanılan toplumun mevcut imkânlarından farklı sebeplerle gerektiği ölçüde faydalanamamayı ifade eden dezavantajlılık, İslam toplumunun oluşum aşamasında da sosyal bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu dönemde ekonomik eşitsizlikler bir yana soy, ırk, toplumsal statü, cinsiyet gibi farklı açılardan insanlar arasında belirgin sınıf ayrımları söz konusuydu. Hz. Muhammed hukuki düzenlemeler başta olmak üzere ahlaki bilinçlenme ve toplumsal dayanışma ilkelerinden yola çıkarak bu problemleri en aza indirmeyi hedefleyen uygulamalar gerçekleştirmiştir. İslam'ın tebliğ ettiği değer sistemi, üstünlüğü soy, cinsiyet ve toplumsal statü yerine takva esasına dayandırarak bütün insanlara ortak bir ontolojik değer atfetmiştir. Bu anlayış, diğer sınıflandırmalarda olduğu gibi kadın ve erkek arasında da insanlık onuru bakımından herhangi bir hiyerarşiyi reddetmiş ve kadınların toplumsal konumunun yeniden tanımlanmasına zemin hazırlamıştır. Kadınlara yönelik düzenlemeler yalnızca zihinsel dönüşümleri hedef alan ilkelerle sınırlı kalmamış, aynı zamanda hukuki ve kurumsal mekanizmalar aracılığıyla toplumsal hayat yeniden şekillendirilmiştir. Özellikle miras konusunun hukuk ile zorunlu hale getirilmesi ve evlenme ve boşanma konusunda gerçekleştirilen düzenlemeler dönem açısından devrim niteliğindedir. Dul kadınların ve yetim çocukların gözetilmesi de teşvik edilmiştir. Bu uygulamalar tarih boyunca Müslüman toplumlar için örnek teşkil ederken Türk-İslam toplumunda vakıf geleneğinin şekillenmesinde de belirgin bir rol oynamıştır.

Bu çalışma, erken dönem İslam toplumunda dezavantajlı gruplar içerisinde yer alan kadınlar ile ilgili geliştirilen sosyal ve hukuki uygulamaları incelemektedir. Araştırmada, Kur'an-ı Kerim, temel hadis kaynakları, erken dönem İslam tarihi kaynakları ile güncel çalışmalar incelenerek kadının konumuna yönelik gerçekleştirilen iyileştirmeler değerlendirilmiştir. İnceleme sonucunda; İslam'ın sosyal adalet anlayışının merkezinde birey onurunun korunmasının yer aldığı, devletin sosyal ve ekonomik güvenliğe ilişkin temel meseleleri hukuki güvence altına aldığı belirlenmiştir. Ayrıca, toplumsal sorumlulukların ahlaki bir boyut kazandırılarak toplumun tüm kesimlerine benimsetilmesi yönünde yapısal adımların atıldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İslam toplumu, kadın, dezavantajlı gruplar, sosyal sorumluluk, eşitlik.

Legal and Social Regulations Towards Women as a Disadvantaged Group in the Early Islamic Society

Assoc. Prof. Dr. Yasemin Barlak, ybarlak@sinop.edu.tr

Disadvantagedness, which expresses the inability to utilize the existing opportunities of the society shared due to various reasons, also appears as a social problem during the formation phase of the Islamic society. Aside from economic inequalities, there were distinct class distinctions among people in this period in terms of different aspects such as lineage, race, social status, and gender. Prophet Muhammad carried out practices aimed at minimizing these problems, building upon moral awareness and principles of social solidarity, particularly legal regulations. The value system propagated by Islam ascribed a common ontological value to all human beings by basing superiority on the principle of *taqwa* instead of lineage, gender, and social status. This understanding rejected any hierarchy between men and women in terms of human dignity, as in other classifications, and paved the way for the redefinition of women's social status. Regulations regarding women were not limited only to principles targeting mental transformations, but social life was also reshaped through legal and institutional mechanisms. Especially making the issue of inheritance compulsory through law and the regulations made regarding marriage and divorce are revolutionary for the period. Caring for widows and orphaned children was also encouraged. While these practices served as an example for Muslim societies throughout history, they also played a prominent role in the shaping of the *waqf* tradition in Turkish-Islamic society.

This study examines the social and legal practices developed regarding women, who were among the disadvantaged groups in the early Islamic society. In the research, the improvements made towards the status of women were evaluated by analyzing the Quran, basic hadith sources, early Islamic history sources, and contemporary studies. As a result of the analysis; it has been determined that the protection of individual dignity lies at the center of Islam's understanding of social justice, and that the state secured basic issues regarding social and economic security under legal guarantee. In addition, it has been observed that structural steps were taken towards making social responsibilities adopted by all segments of society by giving them a moral dimension.

Keywords: Islamic society, women, disadvantaged groups, social responsibility, equality.

Boş Zamanı Azalan Çocuk: Yoğun Ebeveynlik, Programlanmış Çocukluk ve Çocuk Hakları Üzerine Bir Değerlendirme

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Tarcan, yasemintarcan@sdu.edu.tr

Çocukluk, bireylerin oyun oynayarak, akran ilişkileri kurarak ve özgür deneyimler edinerek toplumsallaştığı önemli bir yaşam evresidir. Ancak günümüzde çocukların gündelik yaşamları; akademik başarı odaklı eğitim anlayışı, kurslar, sportif ve sanatsal etkinlikler ile yoğun ebeveyn denetimi doğrultusunda büyük ölçüde planlı hale gelmiştir. Özellikle modern aile yapısında çocukların gelecekte başarılı bireyler olmalarına yönelik beklentilerin artması, ebeveynlerin çocukların zamanlarını daha kontrollü biçimde düzenlemelerine neden olmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, çocukların boş zamanlarının yapılandırılması ve çocukluğun programlanması olgusunu aile sosyolojisi, çocuk sosyolojisi ve çocuk hakları perspektifinden değerlendirmektir. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımına dayalı kuramsal bir değerlendirme çalışmasıdır. Çalışmada veriler doküman incelemesi yöntemiyle elde edilmiştir. Bu kapsamda konuyla ilgili ulusal ve uluslararası akademik alanyazın (kitaplar, makaleler ve lisansüstü tezler), çocukluk ve çocuk hakları alanındaki ulusal ve uluslararası kuruluş raporları ile başta Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme olmak üzere ilgili yasal metinler incelenmiş ve elde edilen veriler betimsel analiz yoluyla çözümlenmiştir. Çalışma, kamuya açık ikincil kaynakların incelenmesine dayanan kuramsal bir araştırma olup insan katılımcılardan veri toplanmasını içermediğinden etik kurul izni gerektirmemektedir. Çocukların oyun oynama ve boş zamanlarını özgürce değerlendirme hakları, Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin 31. maddesi kapsamında güvence altına alınmıştır. Bu bağlamda çocukların boş zamanlarının aşırı biçimde yapılandırılması, çocuk hakları perspektifinden değerlendirilmesi gereken önemli bir mesele olarak görülmektedir.

Çalışma sonucunda programlanmış çocukluğun çocukların serbest oyun sürelerini azalttığı, akran ilişkilerini ve kendiliğinden gelişen sosyalleşme biçimlerini sınırlandırdığı belirlenmiştir. Ayrıca ailelerin güvenlik, akademik başarı ve geleceğe hazırlık kaygılarının çocukların gündelik yaşamlarının planlanmasında belirleyici olduğu değerlendirilmektedir. Çalışmanın, çocukların boş zaman hakkına ilişkin farkındalığın artırılmasına ve çocuk merkezli sosyal politikaların geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk sosyolojisi, aile sosyolojisi, çocuk hakları, yoğun ebeveynlik, boş zaman hakkı.

The Child with Decreasing Leisure Time: An Evaluation of Intensive Parenting, Programmed Childhood, and Children's Rights

Assist. Prof. Dr. Yasemin Tarcan, yasemintarcan@sdu.edu.tr

Childhood is an important stage of life in which individuals socialize through play, peer relationships, and free experiences. However, today children's daily lives have become highly structured through academic achievement-oriented education systems, courses, sportive and artistic activities, and intensive parental supervision. In particular, increasing expectations within modern family structures for children to become successful individuals in the future lead parents to organize children's time in a more controlled manner.

The aim of this study is to evaluate the structuring of children's leisure time and the phenomenon of programmed childhood from the perspectives of family sociology, childhood sociology, and children's rights. This study is a theoretical evaluation based on a qualitative research approach. The data were obtained through the document analysis method. Within this scope, the relevant national and international academic literature (books, articles, and graduate theses), the reports of national and international organizations in the field of childhood and children's rights, and related legal texts—particularly the United Nations Convention on the Rights of the Child—were examined, and the data obtained were analyzed through descriptive analysis. Since the study is theoretical research based on the examination of publicly available secondary sources and does not involve the collection of data from human participants, it does not require ethics committee approval. Children's rights to play and freely spend their leisure time are guaranteed under Article 31 of the United Nations Convention on the Rights of the Child. In this context, the excessive structuring of children's leisure time is considered an important issue that should be evaluated from a children's rights perspective.

The findings indicate that programmed childhood reduces children's free play time and limits peer relationships and spontaneous forms of socialization. In addition, parents' concerns regarding safety, academic achievement, and preparation for the future are considered to play a determining role in planning children's daily lives. The study is expected to contribute to raising awareness about children's right to leisure and to the development of child-centered social policies.

Keywords: Childhood sociology, family sociology, children's rights, intensive parenting, right to leisure.

Kadının Güçlenmesi Normunun Türkiye’de Yerelleşmesi: Pekin Konferansı’ndan Günümüze

Dr. Yaşar Aldırmaz, yasar.aldirmaz@yahoo.com

Kadının güçlenmesi, 1995 Pekin Dördüncü Dünya Kadın Konferansı’yla uluslararası normatif dile yerleşen ve devletlerden belirli taahhütler bekleyen bir norm olarak öne çıkmıştır. Uluslararası düzeyde kabul gören normlar, ulusal ölçekte her ülkenin hukuki geleneği, toplumsal yapısı ve kültürel değerleriyle yeniden biçimlenmektedir. Bu çalışma, kadının güçlenmesi normunun 1995’ten günümüze Türkiye’de nasıl içselleştirildiği ve hangi yerel değerler üzerinden yeniden tanımlandığı sorusuna yanıt aramaktadır.

Türkiye’nin CEDAW yükümlülükleri ve Pekin Konferansı sonrasında ortaya çıkan yasal düzenlemeler, resmî strateji belgeleri, meclis tutanakları ve seçilmiş ulusal basın, normun hukuki, kurumsal ve kamusal söylemdeki dönüşümünü birlikte değerlendirmek üzere tarihsel söylem analiziyle incelenmiştir. Analiz, metinlerde kadının nasıl konumlandırıldığına, güçlenmenin hangi kavramlarla tanımlandığına ve hangi toplumsal amaçlarla ilişkilendirildiğine odaklanmıştır. Otuz yıllık süreç, Pekin taahhütleriyle başlayan uyum (1995-2001), 2001 Türk Medeni Kanunu ve 2004 Anayasa değişikliğiyle belirginleşen yasal reform (2001-2005), 2011’de Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının kurulmasıyla derinleşen kurumsallaşma (2006-2015) ve strateji belgelerinin ağırlık kazandığı 2016 sonrası olmak üzere dört dönemde incelenmiştir.

Bulgular, Pekin sonrasındaki eşitlik vurgusunun 2001-2005 reformlarında bireysel haklar ekseninde güçlendiğini, 2006 sonrasında ise aile refahı, toplumsal fayda ve ulusal kalkınma amaçlarıyla iç içe geçtiğini göstermektedir. Bu değişim, 2011’de kadın politikalarının aile ve sosyal politikalarla aynı kurumsal yapı altında toplanmasında ve 2024-2028 Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi’nin güçlenmeyi aile, toplum ve ülke refahıyla birlikte ele alan dilinde belirginleşmektedir. Bu bulguları Finnemore ve Sikkink’in norm yayılımı ile Acharya’nın norm yerelleşmesi yaklaşımları üzerinden açıklayan çalışma, Avrupalılaşıma literatürünün hukuki uyum vurgusu ile devlet feminizmi tartışmasından ayrılarak söylemsel dönüşümü tarihsel bir soyağacı içinde ele almakta ve norm yerelleşmesi tartışmasına Türkiye örneğinden katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kadının güçlenmesi, norm yerelleşmesi, Pekin Deklarasyonu, Türkiye Cumhuriyeti tarihi, kamu politikası.

The Localization of the Women's Empowerment Norm in Türkiye: From the Beijing Conference to the Present

Dr. Yaşar Aldırmaz, yasar.aldirmaz@yahoo.com

Women's empowerment emerged at the 1995 Fourth World Conference on Women in Beijing as a norm in international normative discourse carrying expectations of specific state commitments. Internationally accepted norms are reshaped nationally by each country's legal tradition, social structure, and cultural values. The study asks how the women's empowerment norm has been internalized in Türkiye since 1995 and through which local values it has been redefined.

Legislation, official strategy documents, parliamentary records, and selected national press following Türkiye's CEDAW obligations and the Beijing Conference were examined together through historical discourse analysis to assess the norm's transformation across law, institutions, and public discourse. The analysis focused on how women were positioned in the texts, the concepts used to define empowerment, and its associated social aims. The thirty-year process was examined in four periods, alignment (1995-2001) beginning with Beijing commitments, legal reform (2001-2005) marked by the 2001 Turkish Civil Code and 2004 constitutional amendment, institutionalization (2006-2015) deepened by the 2011 establishment of the Ministry of Family and Social Policies, and strategy documents' post-2016 prominence.

Findings show the post-Beijing equality emphasis intensified within an individual-rights framework during 2001-2005 reforms and became intertwined with family welfare, social benefit, and national development after 2006. This change is evident in the 2011 placement of women's, family, and social policies within one institutional structure and in the language of the 2024-2028 Women's Empowerment Strategy Document, which links empowerment with family, societal, and national welfare. Using Finnemore and Sikkink's norm diffusion and Acharya's norm localization approaches to explain these findings, the study departs from Europeanization literature's legal-harmonization focus and the state feminism debate, situates the discursive transformation in a historical genealogy, and contributes to the norm localization debate through the case of Türkiye.

Keywords: women's empowerment, norm localization, Beijing Declaration, history of the Republic of Türkiye, public policy.

Pronatalizmden Bakım Odaklılığa: Türkiye ve OECD Ülkelerinde Doğurganlık Politikalarının Karşılaştırmalı Bir Analizi

Dr. Öğr. Üyesi Yeliz Çakır-Koçak, ycakirkocak@bartin.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Onur Yerlikaya Şaşmaz, onury@firat.edu.tr

Son yıllarda dünya genelinde doğurganlık oranlarının azalması ve nüfusun yaşlanması, birçok ülkede nüfus politikalarının yeniden şekillenmesine neden olmuştur. Geçmişte pronatalist (doğumu özendiren ve koruyan) politikalar, özellikle Türkiye'nin erken Cumhuriyet dönemindeki savaş sonrası (1923-1965) nüfus açığını kapatmak amacıyla sert pronatalist yasal düzenlemelerle biçimlenmiş; sonrasında yerini kalkınma odaklı antinatalist (nüfus planlaması) politikalarla bırakmıştır. Tarihsel süreç, devlet politikalarının kadın bedeni ve aile yapısı üzerindeki sosyolojik yansımalarını gösterirken; güncel uluslararası ve ulusal literatürde bu yaklaşımların artık önemli ölçüde değiştiği görülmektedir. Günümüzde tartışmalar, 'kaç çocuk?' sorusundan ziyade 'çocuk sahibi olmayı mümkün kılan sosyal koşullar nasıl oluşturulabilir?' sorusu etrafında yoğunlaşmaktadır. Bu dönüşüm, doğurganlığı bakım hizmetleri ve toplumsal cinsiyet eşitliğiyle ele alırken; modern sağlık yaklaşımlarını, bireysel üreme sağlığı hakları ve ebelerin savunduğu saygılı doğum ilkesinde buluşturmaktadır.

Bu çalışma, Türkiye'de son dönemde geliştirilen pronatalist politika önerilerini uluslararası literatür ve OECD ülkelerinde uygulanan aile politikalarıyla karşılaştırmalı olarak eleştirel bir süzgeçten geçirmeyi hedeflemiştir. Nitel araştırma, tasarlanmış eleştirel bir doküman incelemesine dayanmaktadır. Analitik çerçeve; Esping-Andersen'in refah devleti yaklaşımı, Nancy Fraser'ın bakım krizi tartışmaları, Jane Lewis'in bakım rejimleri yaklaşımı, Ann Orloff'un toplumsal cinsiyet ve sosyal politika perspektifi ile Joan Tronto'nun sosyolojik ve klinik bakım uygulamalarının felsefi zeminini oluşturan, bakım etiği yaklaşımını bütünleştiren eleştirel bir değerlendirme üzerine kurulmuştur. Bu kapsamda Türkiye'de hazırlanan doğum artışı politika önerileri; OECD, ILO, UNICEF ve Avrupa Birliği'nin aile, bakım ve doğurganlık politikalarına ilişkin güncel politika belgeleriyle karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Çalışmada, doğurganlık oranlarının sürdürülebilir biçimde artırılmasının temel belirleyicisinin yalnızca ekonomik teşvikler olmadığı; bakım sorumluluğunu aileyle devlet arasında daha dengeli biçimde paylaşan, kadınların ücretsiz bakım emeğini azaltan ve toplumsal cinsiyet eşitliğini güçlendiren sosyal politika mekanizmalarının belirleyici olduğu ileri sürülmektedir. Bu doğrultuda çalışma, Türkiye'de doğum politikalarının demografik hedefler ekseninden çıkarılarak, bireysel üreme haklarını ve kadın sağlığını merkeze alan, bakım odaklı ve toplumsal cinsiyet duyarlı aile politikaları çerçevesinde yeniden ele alınmasına yönelik kuramsal ve politik bir tartışma sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Pronatalizm, bakım odaklı sosyal politikalar, toplumsal cinsiyet eşitliği, üreme sağlığı hakları, aile politikaları.

From Pronatalism to Care-Oriented Policies: A Comparative Analysis of Fertility Policies in Türkiye and OECD Countries

Assist. Prof. Dr. Yeliz Çakır-Koçak, ycakirkocak@bartin.edu.tr

Assist. Prof. Dr. Onur Yerlikaya Şaşmaz, onury@firat.edu.tr

In recent years, declining fertility rates and population ageing worldwide have led to a reshaping of population policies in many countries. Historically, pronatalist policies—most notably in Türkiye's post-war early Republican period (1923–1965)—were shaped by strict legal regulations aimed at addressing demographic deficits, later giving way to development-focused antinatalist policies. While the historical trajectory illustrates the sociological impacts of state policies on female bodies and family structures, contemporary national and international literature indicates a significant paradigm shift. Today, debates focus less on "how many children?" and more on "how to create the social conditions that make having children possible." This transformation frames fertility alongside care services and gender equality while uniting modern healthcare approaches with individual reproductive rights and the principle of respectful maternity care advocated by midwives.

This study critically evaluates recent pronatalist policy proposals in Türkiye in comparison with international literature and family policies implemented in OECD countries. As a qualitative study based on a critical document analysis design, its analytical framework integrates Esping-Andersen's welfare state typology, Nancy Fraser's crisis of care debates, Jane Lewis's care regimes approach, Ann Orloff's gender and social policy perspective, and Joan Tronto's ethics of care framework, which grounds both sociological and clinical care practices. Within this scope, Türkiye's birth encouragement policy proposals are comparatively examined alongside current policy documents from the OECD, ILO, UNICEF, and the European Union.

The study argues that the primary determinant of a sustainable increase in fertility rates extends beyond mere financial incentives; rather, it hinges on social policy mechanisms that distribute care responsibilities more equitably between the family and the state, alleviate women's unpaid care labour, and strengthen gender equality. Accordingly, this paper offers a theoretical and political discussion aimed at reframing population policies in Türkiye—moving away from demographic targets toward care-oriented, gender-sensitive family policies centred on individual reproductive rights and women's health.

Keywords: Pronatalism, care-oriented social policies, gender equality, reproductive health rights, family policies.

Türkiye ve Avrupa Birliği Ülkelerinde Kadın İstihdamının Ekonomik Faaliyete Göre İncelenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Yeşim Can, yesimcan@klu.edu.tr

Bir ülkede, kadın istihdamının yüksekliği kadar kadınların hangi ekonomik aktivite içinde bulundukları da istihdam kalitesi ve gelir güvencesi açısından önemlidir. Kayıt dışı istihdamın yüksek olduğu tarım sektöründe ya da bilgi ve teknoloji içeren hizmetler sektöründe kadınların daha fazla yer alması sürdürülebilir büyüme açısından fark yaratacaktır. Bu çalışmanın amacı; yüksek gelişmişlik düzeyinde yer alan birçok ülkenin bulunduğu Avrupa Birliği (AB) ülkeleri ile Türkiye’de istihdam edilen kadınların ekonomik aktivitelerini, Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat), Uluslararası Çalışma Örgütü İstatistik Ofisi (ILOSTAT) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) resmi verileri bazında incelemek ve sürdürülebilir büyümeye etkilerine ilişkin durum analizi yapmaktır.

2025 yılı incelendiğinde, kadın istihdam oranının Türkiye’de %32,2 ve AB Euro Bölgesi’nde %49,4 olduğu görülmektedir. AB ülkeleri arasında en yüksek kadın istihdam oranı %68,8 ile İzlanda’ya, en düşük oran ise %38,8 ile İtalya’ya aittir. Ekonomik faaliyete göre araştırıldığında, her iki ülke grubunda da kadınların en fazla hizmet sektöründe istihdam edildiği, hizmetler grubu altında ise toptan ve perakende ticaret alanında ekonomik aktiviteye katıldıkları bilgisine ulaşılmaktadır. İkinci sırada, Türkiye’de tarım sektörü ve AB’de de eğitim sektörü bulunmaktadır. Yüksek nüfus yoğunluğuna sahip Almanya her iki ekonomik aktivite grubunda da en çok kadın istihdamı sağlayan ülke olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışmada, ekonomik faaliyet bazında kadın istihdamı ülkelerin gelişmişlik düzeyine göre incelendiğinden, elde edilen bulgular gelecek döneme ait istihdam politikalarına ışık tutacak nitelikte olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, istihdam, Türkiye, Avrupa Birliği, ekonomik faaliyet.

An Examination of Women's Employment in Türkiye and European Union Countries According to Economic Activity

Assist. Prof. Dr. Yeşim Can, yesimcan@klu.edu.tr

In a country, the level of female employment, as well as the types of economic activity in which women participate, are important for the quality of employment and income security. In the agricultural sector, where informal employment is high, or in the services sector involving information and technology, the greater participation of women will make a difference in terms of sustainable growth. The aim of this study is to examine the economic activities of employed women in European Union (EU) countries, many of which are highly developed, and in Turkey, based on official data from the European Union Statistical Office (Eurostat), the International Labour Organization Statistical Office (ILOSTAT), and the Turkish Statistical Institute (TÜİK), and to conduct a situational analysis regarding their impact on sustainable growth.

When examining the year 2025, it is seen that the female employment rate is 32.2% in Turkey and 49.4% in the EU Euro Area. Among EU countries, the highest rate of female employment is in Iceland with 68.8%, and the lowest is in Italy with 38.8%. When examined according to economic activity, it is found that in both country groups, women are most employed in the services sector, and within the services group, they participate in economic activity in the wholesale and retail trade sector. The second most common sectors are agriculture in Turkey and education in the EU. Germany, with its high population density, emerges as the country providing the most employment opportunities for women in both economic activity groups.

In this study, since women's employment based on economic activity is examined according to the development level of countries, the findings obtained will shed light on future employment policies.

Keywords: Women, employment, Türkiye, European Union, economic activity.

Avrupada ve Türkiye`de İş ve Aile Uzlaştırma Politikaları

Lisansüstü Öğrencisi Yılmaz Çiftçi, ylmzcftc.yc@gmail.com

Günümüzde işgücünün dönüşen yapısının sürdürülebilir olması, iş hayatında kadınların artan katılımı, iş dünyasında esnek çalışma modellerinin yaygınlaşması ve aile içi rollerin çeşitlenmesi, iş ve aile yaşamının dengeli şekilde ilerlemesi önemli bir toplumsal politika konusu hâline getirmiştir. İş ve aile uzlaştırma politikaları, çalışma hayatında emek verenlerin iş yükümlülükleri ile aile sorumlulukları arasındaki doğru bağlantıyı destekleyen kurumsal, kültürel ve yasal düzenlemeleri ifade etmektedir. Bu makalede örgütsel ve kamusal düzeyde uygulanan politikalar, iş-aile çatışması kuramları, iş-aile zenginleşmesi yaklaşımı, toplumsal cinsiyet bakış açısı gibi kuramların temelleri ele alınmakta, ülkeler arası iş ve aile uzlaştırma politika farklılıkları incelenmekte ve Türkiye`deki uygulamaların analizi yapılarak çalışanların refahı, örgütsel verimlilik ve toplumsal cinsiyet eşitliği üzerindeki etkileri incelenmektedir. Çalışma, literatürde yer alan temel yaklaşımlar ve güncel uygulamaları bir bütün halinde değerlendirerek iş-aile uzlaştırma politikalarının önemine dair kapsamlı bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır. Türkiye`deki kadın işgücünün diğer Avrupalı ülkelere nazaran az olması çalışma sektörünün her alanda erkek çalışanları merkeze alan düzenlemeler yapılmasına neden olmuştur. Küresel cinsiyet uçurumu endeksine göre Türkiye Avrupa bölgesinde değerlendirmeye alınan 40 ülke içerisinde son sırada, küresel bazda ise 148 ülke arasında 135. Sırada yer almaktadır. Türkiye`nin cinsiyet dengesi oranı %63,3 olduğu saptanmaktadır. Dünyadaki birçok ülkede olduğu gibi Türkiye`de de cinsiyet dengesinin sağlanmadığı görülmektedir. Türkiye`de çalışan annelere verilen doğum izni 24 haftayken Estonya`da 85 hafta olarak belirlenmiştir. Sonuç olarak, ebeveyn izinlerinin genişletilmesi, bakım hizmetlerinin kamusal haklardan olduğunu bilinerek yaygınlaşması ve işyerlerinde esnek çalışma modelinin kurumsallaştırılması önem kazanmaktadır. Kadın istihdamını artıracak düzenlemelere yer verilerek cinsiyet dengesinin sağlanması gerekmektedir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de aile ve iş uzlaştırma politikaları daha etkin, verimli kullanılarak uygulanması, yasal düzenlemelerin daha kapsamlı olması ve işyerlerinde kültürel dönüşümlerin desteklenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: İş ve aile uzlaştırma politikaları, cinsiyet eşitliği, kadın, iş hayatı, iş-aile kuramı.

Work-Family Reconciliation Policies in Europe and Türkiye

Graduate Student Yılmaz Çiftçi, ylmzcftc.yc@gmail.com

Today, ensuring the sustainability of the transforming workforce, the increasing participation of women in professional life, the proliferation of flexible working models, and the diversification of intra-family roles have made the balanced progression of work and family life a critical social policy issue. Work-family reconciliation policies refer to institutional, cultural, and legal regulations that support the correct link between the professional obligations and family responsibilities of employees. This article discusses the foundations of theories such as work-family conflict, work-family enrichment, and gender perspectives alongside policies implemented at organizational and public levels. It cross-examines international differences in reconciliation policies and analyzes applications in Türkiye, exploring their impacts on employee well-being, organizational productivity, and gender equality. By comprehensively evaluating fundamental theoretical approaches and contemporary practices, this study aims to present an extensive framework regarding the significance of work-family reconciliation. The lower female labor force participation in Türkiye compared to other European nations has historically led to labor regulations centered around male employees across various industries. Global gender gap index, Türkiye ranks last among 40 European countries evaluated and 135th among 148 countries globally, with a gender parity ratio determined at 63.3%. This confirms that gender balance is not sufficiently achieved in Türkiye, as evidenced by the fact that maternity leave for working mothers is only 24 weeks in Türkiye compared to 85 weeks in Estonia. Consequently, expanding parental leave, acknowledging care services as a public right, and institutionalizing flexible working models are vital. To achieve gender balance, regulations must enhance female employment, implement more effective reconciliation policies, and foster cultural transformations within workplaces.

Keywords: Work-family reconciliation policies, gender equality, women, working life, work-family theory.

Kuşaklar Üzerinden Kadın Tarihini Yazmak: *Cumhuriyet'in Öncü Kadınları* Projesi

Doç. Dr. Zeynep Banu Dalaman, banudalaman@gmail.com

Bu çalışma, editörlüğünü yürüttüğüm ve bölüm yazarı olarak katkı sunduğum *Cumhuriyet'in Öncü Kadınları* kitap serisini, feminist tarih yazımı, biyografi çalışmaları ve kolektif hafıza kuramı bağlamında değerlendirmektedir. Çalışmanın temel amacı, seriyi yalnızca “öncü kadınların” yaşam öykülerini bir araya getiren bir biyografik derleme olarak değil; Türkiye’nin siyasal, kültürel, akademik ve toplumsal tarihini kadınların deneyimleri, emekleri ve kurucu müdahaleleri üzerinden yeniden okuyan disiplinlerarası bir hafıza projesi olarak tartışmaktır. Feminist tarih yazımı açısından çalışma, kadınları mevcut tarih anlatısına sonradan eklenen figürler olarak değil; tarihin bilgisini, kurumlarını ve kamusal hafızasını kuran özneler olarak ele almaktadır. Bu yaklaşım, erkek-merkezli tarih anlatılarının dışarıda bıraktığı bakım emeği, aile içi konumlanış, kuşaklararası aktarım, entelektüel üretim ve kamusal mücadele biçimlerini analizin merkezine taşımaktadır. Araştırma yöntemi, feminist biyografi yaklaşımı ile kuşaklararası karşılaştırmalı okumanın birlikte kullanılmasına dayanmaktadır. Bu çerçevede seride yer alan kadınlar; Osmanlı’nın son dönemi ve Cumhuriyet’in kuruluşu, erken Cumhuriyet kurumlarının inşası, çok partili hayat, darbeler, ikinci dalga feminizm, sendikal mücadeleler ve dönüşen kamusal alanlar ekseninde incelenmektedir. Her biyografide arşiv belgeleri, basın taramaları, sözlü tarih anlatıları, kişisel tanıklıklar, görsel kültür malzemeleri ve ikincil literatür birlikte değerlendirilmiş; kaynaklar arasında karşılaştırmalı okuma yapılarak kadınların kamusal görünürlükleri, kurum kurucu rolleri, entelektüel üretimleri ve toplumsal dönüşüm süreçlerindeki müdahaleleri analiz edilmiştir. Sunumda, serinin editoryal tercihleri, kaynak kullanım biçimleri ve kuşak temelli yöntemi tartışılarak feminist tarih yazımına sunduğu katkılar değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Feminist tarih yazımı, kadın biyografileri, kolektif hafıza, Cumhuriyet Türkiye’si, toplumsal cinsiyet çalışmaları.

Writing Women's History Through Generations: The *Pioneering Women of the Republic* Project

Assoc. Prof. Dr. Zeynep Banu Dalaman, banudalaman@gmail.com

This paper examines the *Pioneering Women of the Republic* book series, which I edit and to which I also contribute as an author, within the framework of feminist historiography, biographical studies, and collective memory. Rather than treating the series merely as a collection of biographies of “pioneering women,” the paper approaches it as an interdisciplinary memory project that rereads the political, cultural, academic, and social history of Türkiye through women's experiences, labor, and institution-building interventions. From the perspective of feminist historiography, the study does not position women as figures to be added retrospectively to an already established historical narrative. Instead, it conceptualizes them as historical agents who actively shaped knowledge, institutions, public memory, and social transformation. This approach brings into focus forms of experience often marginalized by male-centered historical narratives, including care labor, family positioning, intergenerational transmission, intellectual production, and women's struggles for public visibility. Methodologically, the study combines feminist biography with a generational and comparative reading. The women included in the series are examined across three historical contexts: the late Ottoman period and the foundation of the Republic; the institutional formation of the early Republican era; and the transformations shaped by multi-party politics, military interventions, second-wave feminism, labor struggles, and changing public spheres. In each biography, archival documents, press materials, oral history narratives, personal testimonies, visual culture materials, and secondary literature are read together. Through this multi-source analysis, the paper explores women's public visibility, institution-building roles, intellectual production, and interventions in processes of social change. The presentation will discuss the editorial choices, methodological framework, and generational structure of the series, while evaluating its contribution to feminist historiography in Türkiye.

Keywords: Feminist historiography, women's biography, collective memory, Republican Türkiye, gender studies.

Kadın Mahpusların Güçlenmesinde Öz-Şefkatin Rolü: KKTC ve Türkiye Literatürü Bağlamında Annelik, Suçluluk ve Psikolojik İyi Oluşun Değerlendirilmesi

Lisansüstü Öğrencisi Zeynep Doğan, zeynepdogancy@gmail.com

Kadın mahpuslar, özgürlüklerinden yoksun bırakılmalarının yanı sıra toplumsal cinsiyet rolleri, damgalanma, ekonomik kırılganlık, bakım verme sorumlulukları ve sosyal destek sistemlerinden uzaklaşma gibi nedenlerle çok boyutlu psikososyal güçlüklerle karşı karşıya kalmaktadır. Bu durum kadınların psikolojik iyi oluşlarını, benlik algılarını ve toplumsal yeniden uyum süreçlerini olumsuz etkileyebilmektedir. Son yıllarda kadınların güçlendirilmesine yönelik ruh sağlığını destekleyen müdahalelerin önemi artarken, öz-şefkat bireyin yaşadığı güçlükler karşısında kendisine anlayış, kabul ve destek sunabilmesini sağlayan önemli bir psikolojik kaynak olarak öne çıkmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) bağlamında kadın mahpusların güçlenme süreçlerini öz-şefkat perspektifinden incelemek, mevcut literatürdeki eğilimleri, araştırma boşluklarını ve müdahale alanlarını ortaya koymaktır. Çalışmanın özgün katkısı, kadın mahpusların güçlenmesini öz-şefkat perspektifinden ele alarak Türkiye ve KKTC bağlamındaki bilgi birikimini bütüncül biçimde değerlendirmesi ve bu alandaki araştırma gereksinimlerine dikkat çekmesidir.

Araştırma, 2010–2025 yılları arasında yayımlanmış Türkçe ve İngilizce çalışmaların belirlenen temalar doğrultusunda incelendiği betimsel nitelikte bir literatür değerlendirmesi olarak tasarlanmıştır. Çalışmalar, kadın mahpuslar, öz-şefkat, psikolojik iyi oluş, güçlenme ve toplumsal yeniden uyum temaları doğrultusunda seçilmiş ve içerik açısından karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. İnceleme sonucunda, Türkiye ve KKTC'de kadın mahpusların güçlenme süreçleri ile öz-şefkat ilişkisini ele alan çalışmaların oldukça sınırlı olduğu belirlenmiştir.

Sonuç olarak, kadın mahpusların psikolojik iyi oluşlarını desteklemeye ve güçlenmelerini artırmaya yönelik öz-şefkat temelli psikoeğitim ve psikolojik destek programlarının geliştirilmesinin, bireysel iyilik halinin yanı sıra toplumsal yeniden uyum süreçlerine de katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın mahpuslar, öz-şefkat, psikolojik iyi oluş, kadınların güçlenmesi, toplumsal yeniden uyum.

The Role of Self-Compassion in the Empowerment of Incarcerated Women: An Evaluation of Motherhood, Guilt, and Psychological Well-Being within the Context of Turkish Republic of Northern Cyprus and Türkiye Literature

Graduate Student Zeynep Doğan, zeynepdogancy@gmail.com

Incarcerated women experience multidimensional psychosocial challenges associated with gender roles, stigmatization, economic vulnerability, caregiving responsibilities, and weakened social support systems in addition to deprivation of liberty. These challenges may adversely affect women's psychological well-being, self-perception, and social reintegration processes. In recent years, interventions aimed at empowering women and promoting mental health have gained increasing attention. Within this framework, self-compassion has emerged as an important psychological resource that enables individuals to respond to their own suffering with understanding, acceptance, and support.

The aim of this study is to examine the empowerment processes of incarcerated women from a self-compassion perspective within the context of Türkiye and the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC), and to identify trends, research gaps, and potential intervention areas in the existing literature. The unique contribution of this study lies in its holistic evaluation of the existing knowledge base in Türkiye and the TRNC by addressing the empowerment of incarcerated women through a self-compassion perspective and drawing attention to the need for further research in this field.

This study was designed as a descriptive literature review in which Turkish and English studies published between 2010 and 2025 were examined according to predetermined themes. The studies were selected and comparatively evaluated based on themes including incarcerated women, self-compassion, psychological well-being, empowerment, and social reintegration. The review revealed that studies addressing the relationship between self-compassion and empowerment processes among incarcerated women in Türkiye and the TRNC remain limited.

In conclusion, the development of self-compassion-based psychoeducational and psychological support programs aimed at enhancing the psychological well-being and empowerment of incarcerated women is recommended. Such interventions may contribute not only to individual well-being but also to social reintegration processes.

Keywords: Incarcerated women, self-compassion, psychological well-being, women's empowerment, social reintegration.

Yırca'nın Kadınlarının Sürdürülemeyen Emeği: Sabunevi

Prof. Dr. Zeynep Özlem Üskül Engin, zeynepuskul@yahoo.com

Türkiye'de son yıllarda enerji üretimi için maden ruhsatlarının artan bir şekilde verilmesi, termik santrallerin kurulması bazı çevre katliamlarını ortaya çıkarmıştır. Bu katliamlar hem doğaya zarar verilmesini istemeyen çevrelerin hem de madenin aranacağı bölgede yaşayanların tepkisine neden olmuştur. Köylerde yaşayanlar topraklarından, ağaçlarından olmuşlardır. Elbette kadınlar da doğayı korumak için direnenlerin yanına katılmışlardır.

Kadınların doğayla kurdukları ilişkide toplumsal cinsiyet rollerinin etkisi vardır: Toprağından olan kadın sonunda evde yemek yapamayacak, çocuklarını doyuramayacak hâle gelecektir. Bu bilinçle o zamana kadar hiç devletle karşı karşıya gelmemiş kadınlar, ellerindekini yitirmemek için başkaldırmaktadırlar ve son yıllarda bunun birçok örneği görülmeye başlamıştır. Bu olaylardan biri on yıl kadar önce Manisa'da Soma kasabasının yakınlarında bulunan Yırca Mahallesi'nde yaşanmıştır. Yırca'ya çok yakın bir termik santral varken bir yenisi kurulmak istenmiş, hukuksuz bir şekilde ve tüm direnişlere rağmen binlerce zeytin ağacı bir gecede kesilmiştir. Yırca'nın temel geçim kaynağı zeytindir. Bunun üzerine Yırcalı kadınlar bir sabunevi kurup burada sabun imal etmenin yanında, kekik toplayıp satarak, erişte yaparak evlerine bir gelir kapısı yaratmaya çalışmışlardır.

Çalışma nitel araştırma yöntemine dayanmaktadır. Bu kapsamda Yırca'da yaşayan kadınlarla yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler yapılmış ve bu görüşmelerde köyün kadınlarının ekonomik durumu, sabunevindeki faaliyetin sürdürülebilirliği sorgulanmıştır. Görüşmeler tematik analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir. Sonucunda ise, kadınların direniş sürecinde kurdukları alternatif üretim biçimlerinin zaman içinde hem dayanışma hem de ekonomik devamlılık açısından dönüşüme uğradığını görülmüştür. Araştırma sonunda varılan sonuçlar elde edilen veriler eşliğinde eleştirel perspektiften aktarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, kadın emeği, doğa, zeytin, maden.

The Unsustained Labor of Yırca's Women: The Soap House

Prof. Dr. Zeynep Özlem Üskül Engin, zeynepuskul@yahoo.com

In Turkey, the increasing granting of mining licenses for energy production and the construction of thermal power plants have given rise to environmental devastation. These developments have provoked the reaction of both those opposed to harm done to nature and residents of areas where mining is planned. Villagers have lost their lands and trees, and women too have joined the resistance to protect nature.

Gender roles shape the relationship women establish with nature: the woman who loses her land will eventually be unable to feed her children. With this awareness, women who had never before confronted the state are rising up to protect what they have, and in recent years many examples of this have emerged. One such event took place about ten years ago in Yırca Neighborhood, near Soma in Manisa. While a thermal power plant already existed nearby, a new one was planned, and thousands of olive trees were cut down in a single night, unlawfully and despite all resistance. Olives are the main source of livelihood in Yırca. In response, the women established a soap house where, alongside producing soap, they created additional income by gathering and selling thyme and making noodles.

The study is based on qualitative research methods. Semi-structured in-depth interviews were conducted with women in Yırca, examining their economic situation and the sustainability of the soap house. The interviews were analyzed using a thematic analysis method. The results revealed that the alternative forms of production established by women during the resistance process were transformed over time in terms of both solidarity and economic sustainability. Given the noteworthy findings, the data will be conveyed from a critical perspective.

Keywords: Women, women's labor, nature, olive, mining.

Turizm Sektöründe Fark Yaratan Kadın Girişimciler: Isparta Örneği

Doç. Dr. Zişan Korkmaz Özcan, zisankorkmaz@sdu.edu.tr

Şevval Öz, sevval.oz978@gmail.com

Bu çalışmanın amacı, Isparta ilinde turizm sektöründe faaliyet gösteren kadın girişimcilerin girişimcilik süreçlerini incelemek; kadınları girişimci olmaya motive eden faktörleri, girişimcilik sürecinde karşılaştıkları toplumsal ve ailesel davranışları, yaşadıkları zorlukları ve turizm sektöründeki yerlerine ilişkin görüşlerini ortaya koymaktır. Çalışmada, kadın girişimciliğine yönelik toplumsal farkındalığın artırılması ve turizm sektöründe kadın girişimcilerin artan görünürlüğüne dikkat çekilmesi amaçlanmıştır. Çalışma, nitel araştırma yaklaşımı doğrultusunda yürütülmüş olup araştırma deseni olarak durum çalışması kullanılmıştır. Çalışmanın incelenen grubu, Isparta ilinde ikamet eden ve turizm sektöründe girişimcilik faaliyetlerini sürdüren dört farklı kadın girişimci oluşturmaktadır. Katılımcılar, araştırmanın amacı doğrultusunda belirlenen ölçütleri karşılamaları ve turizm sektöründe aktif olarak girişimcilik faaliyetinde bulunmaları esas alınarak amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir. Araştırma verileri, yarı yapılandırılmış mülakat tekniği kullanılarak elde edilmiştir. Görüşmelerden elde edilen veriler, kadın girişimcilerin deneyimlerini ve ortak görüşlerini ortaya koymak amacıyla tematik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Araştırma bulguları; kadınları girişimciliğe yönelten nedenler, girişimcilik sürecinde karşılaşılan toplumsal ve ailesel davranışlar ile kadın girişimcilerin turizm sektöründeki konumları doğrultusunda ele alınmıştır. Bulgular, katılımcıların kendi işlerinin sahibi olma, ekonomik bağımsızlık kazanma ve mesleki açıdan kendilerini gerçekleştirme isteğiyle girişimciliğe yöneldiklerini göstermektedir. Bununla birlikte, katılımcıların girişimcilik sürecinin başlangıcında toplumsal yargılar, geleneksel cinsiyet rolleri ve çevrelerinden gelen eleştiriler nedeniyle çeşitli çekinceler yaşadıkları belirlenmiştir. Ancak katılımcıların girişimcilik hedefleri doğrultusunda bu engelleri aşarak turizm sektöründe faaliyet göstermeye devam ettikleri görülmüştür. Sonuç olarak, toplumsal yargılarda meydana gelen değişim ve toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik farkındalığın artmasıyla birlikte kadınların turizm sektöründeki girişimcilik faaliyetlerinin ve görünürlüğünün arttığı değerlendirilmektedir. Araştırmanın, kadın girişimciliğine ilişkin farkındalığın geliştirilmesine ve gelecekte yapılacak çalışmalara katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın girişimciliği, turizm, Isparta, toplumsal baskı, cinsiyet eşitliği.

Women Entrepreneurs Making a Difference in the Tourism Sector: The Case of Isparta

**Assoc. Prof. Dr. Zişan Korkmaz Özcan, zisankorkmaz@sdu.edu.tr
Şevval Öz, sevval.oz978@gmail.com**

The purpose of this study is to examine the entrepreneurial processes of women entrepreneurs active in the tourism sector in Isparta Province; to identify the factors that motivate women to become entrepreneurs, the social and familial behaviors they encounter during the entrepreneurial process, the challenges they face, and their views on their role in the tourism sector. The study aims to raise social awareness of women's entrepreneurship and draw attention to the increasing visibility of women entrepreneurs in the tourism sector. The study was conducted using a qualitative research approach, employing a case study design. The study's sample consists of four different women entrepreneurs residing in Isparta Province who are engaged in entrepreneurial activities in the tourism sector. Participants were selected using purposive sampling, based on their meeting the criteria established in line with the study's objective and their active engagement in entrepreneurial activities in the tourism sector. Research data were collected using a semi-structured interview technique. The data obtained from the interviews were analyzed using thematic analysis to reveal the women entrepreneurs' experiences and shared perspectives. The research findings addressed the factors motivating women to pursue entrepreneurship, the social and familial behaviors encountered during the entrepreneurial process, and the positions of women entrepreneurs within the tourism sector. The findings indicate that participants turned to entrepreneurship driven by a desire to own their own businesses, achieve economic independence, and find professional fulfillment. However, it was determined that at the outset of the entrepreneurial process, participants experienced various reservations due to social judgments, traditional gender roles, and criticism from their social circles. Nevertheless, it was observed that the participants overcame these obstacles in pursuit of their entrepreneurial goals and continued to operate in the tourism sector. Consequently, it is assessed that women's entrepreneurial activities and visibility in the tourism sector have increased alongside shifts in social judgments and growing awareness of gender equality. The study is expected to contribute to raising awareness about women's entrepreneurship and to future research in this area.

Keywords: Women's entrepreneurship, tourism, Isparta, social pressure.

Kadın ve Sosyal Girişimciliğin Yerel Kalkınmadaki Rolü: Zambak Çiçeğinin Katma Değerli Kozmetik Ürüne Dönüştürülmesi ¹

**Doç. Dr. Zişan Korkmaz Özcan, zisankorkmaz@sdu.edu.tr,
İlknur Odabaş, ilknurodabas789@gmail.com
Sude Arslan, sudearslan7@gmail.com**

Bu araştırmanın amacı, Isparta ilinde yetişen zambak çiçeğinin katma değerli kozmetik ürünlerine dönüştürülmesi yoluyla kadın girişimciliğini ve kadın istihdamını destekleyen sosyal girişimcilik modelinin (Zarafetin Yıldızı: Bir Damla Zambak, Bir Hikaye Kadın) değerlendirilmesidir. Araştırma, nitel destekli betimsel bir araştırma deseni kapsamında yürütülmüştür. Çalışmanın örneklemini kadın sığınma evinde kalan ve üretim sürecine gönüllü olarak katılan 16 kadın oluşturmaktadır. Araştırmada literatür taramasının yanı sıra uygulamalı ürün geliştirme süreci gerçekleştirilmiş; veri toplama aracı olarak katılımcı değerlendirme formu ve anket kullanılmıştır. Elde edilen veriler frekans ve yüzde analizleriyle değerlendirilmiştir. Uygulama kapsamında zambak yağı ve esansı kullanılarak parfüm ve krem geliştirilmiş, üretim sürecine katılımcılar aktif olarak dahil edilmiştir. Bulgular, katılımcıların büyük çoğunluğunun (%93,75) üretim sürecinin kendilerine yeni beceriler kazandırdığını ve bunun kadın girişimciliğini destekleyebilecek bir model olduğunu düşündüğünü göstermektedir. Katılımcıların (%6,25)'i ise etkinlik öncesinde konu hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığını ifade etmiştir. Ürün denemelerine ilişkin değerlendirmelerde katılımcıların büyük kısmı geliştirilen kozmetik ürünlerini beğendiğini belirtmiş; uygulamanın kadınların özgüvenini, üretime katılımını ve ekonomik hayata yönelik motivasyonunu artırdığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, zambağın yalnızca kozmetik bir ürün değil; kadın girişimciliğini destekleyen, yerel üretimi teşvik eden ve Isparta'nın turizm ürün çeşitliliğine katkı sağlayabilecek sürdürülebilir bir sosyal girişimcilik örneği sunduğu belirlenmiştir. Elde edilen bulgular, zambak temelli ürünlerin yerel kalkınma, kadın istihdamı ve alternatif turizm ürünlerinin geliştirilmesi açısından önemli bir potansiyele sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Zambak, kadın girişimciliği, sosyal girişimcilik, yerel kalkınma, turizm.

¹ Bu çalışma TÜBİTAK- 2209 kapsamında desteklenmiştir.

The Role of Women and Social Entrepreneurship in Local Development: Transforming the Lily Flower into a Value-Added Cosmetic Product¹

**Assoc. Prof. Dr. Zişan Korkmaz Özcan, zisankorkmaz@sdu.edu.tr,
İlknur Odabaş, ilknurodabas789@gmail.com
Sude Arslan, sudearslan7@gmail.com**

The purpose of this study is to evaluate the social entrepreneurship model ("Star of Elegance: A Drop of Lily, A Woman's Story") which supports women's entrepreneurship and women's employment by transforming the lily flower grown in the Isparta province into value-added cosmetic products. The research was conducted using a descriptive research design supported by qualitative methods. The sample of the study consists of 16 women residing in a women's shelter who voluntarily participated in the production process. In addition to a literature review, an applied product development process was carried out; a participant evaluation form and a questionnaire were used as data collection tools. The obtained data were evaluated using frequency and percentage analyses. Within the scope of the application, perfume and cream were developed using lily oil and essence, and the participants were actively included in the production process. The findings indicate that the vast majority of the participants (93.75%) believe that the production process provided them with new skills and that this is a model capable of supporting women's entrepreneurship. Meanwhile, 6.25% of the participants stated that they did not have sufficient knowledge about the subject prior to the event. In the evaluations regarding product trials, the majority of the participants expressed their appreciation for the developed cosmetic products; it was determined that the application increased the women's self-confidence, participation in production, and motivation toward economic life. As a result of the research, it was determined that the lily is not only a cosmetic product but also offers a sustainable social entrepreneurship model that supports women's entrepreneurship, promotes local production, and can contribute to the diversity of tourism products in Isparta. The findings reveal that lily-based products have significant potential in terms of regional development, women's employment, and the development of alternative tourism products.

Keywords: Lily, women's entrepreneurship, social entrepreneurship, local development, tourism.

¹ This study was supported within the scope of TÜBİTAK 2209.

Azerbaijan Republic Odlar Yurdu University
Düzce Üniversitesi
Fırat Üniversitesi
Sinop Üniversitesi
Giresun Üniversitesi
Kilis 7 Aralık Üniversitesi
Sakarya Üniversitesi
Süleyman Demirel Üniversitesi
Kırklareli Üniversitesi
Kocaeli Üniversitesi
Özbekistan Gazetecilik ve Kitle İletişim Üniversitesi
Yalova Üniversitesi
Adnan Menderes Üniversitesi
State University of Trade and Economics